ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání J. A. Komenského

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA

J. A. KOMENSKÉHO

U Dělnického cvičiště 1/1100

169 00 Praha 6–Břevnov

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV PROGRAMU:	ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ J. A. KOMENSKÉHO
ÚDAJE O ŠKOLE:	ZŠ a MŠ J. A. Komenského
	U Dělnického cvičiště 1100/1
	169 00 Praha 6 – Břevnov
	tel.: 233 351 684, 233 356 374,
	e-mail: koubkova@jakomenskeho.cz
	www.jakomenskeho.cz
	IČO: 48133817, RED_IZO: 600039170, IZO: 048133817
ŘEDITELKA ŠKOLY:	Ing. Ivana Koubková
ZŘIZOVATEL:	MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 6
	Československé armády 23/601, 160 52 Praha 6
	právní forma: obec, IČO: 00063703
	tel.: 220 189 111
KOORDINÁTOR ŠVP:	Mgr. Tereza Gregorová
PLATNOST DOKUMENTU OD:	1. 9. 2022
Datum: 11. 7. 2022	Podpis ředitelky:
Razítko:	

ŠVP pro ZV J. A. K. byl projednán v Radě školy dne 13. 6. 2022

ŠVP pro ZV J. A. K. byl projednán na pedagogické radě dne 8. 6. 2022

Obsah

1. Charakteristika školy ... 4
1.1 Úplnost a velikost školy ... 4
1.2 Vybavení školy ... 4
1.3 Charakteristika pedagogického sboru ... 5
1.4 Charakteristika žáků ... 6
1.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce ... 6
1.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty ... 7
2. Charakteristika ŠVP ... 9
2.1 Směřování a zaměření školy ... 9
2.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 12
2.2.1 Klíčové kompetence ... 13
2.3 Charakteristika ŠVP ... 15
2.4 Začlenění průřezových témat ... 20
2.4.1 Osobnostní a sociální výchova ... 21
2.4.2 Výchova demokratického občana ... 22
2.4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ... 23
2.4.4 Multikulturní výchova ... 23
2.4.5 Environmentální výchova ... 24
2.4.6 Mediální výchova ... 24
3. Učební plán ... 27
3.1 Tabulace učebního plánu 1. stupně (1. – 5. ročník) ... 27
3.2 Tabulace učebního plánu 2. stupně (6. – 9. ročník) ... 28
4. Učební osnovy ... 30
4.1 Jazyk a jazyková komunikace ... 30
4.1.1 Český jazyk ... 30
4.2 Anglický jazyk ... 100
4.3 Německý jazyk ... 132
4.4 Matematika a její aplikace ... 141
4.4.1 Matematika ... 141
4.5 Informatika ... 195
4.5.1 Informatika 1. stupeň ... 195
4.5.2 Informatika 2. stupeň ... 209
4.6 Člověk a jeho svět ... 233
4.6.1 Člověk a jeho svět ... 233

4.6.2 Přírodověda 265
4.6.3 Vlastivěda 277
4.7 ČLOVĚK A SPOLEČNOST 297
4.7.1 Dějepis 297
4.7.2 Výchova k občanství 313
4.8 Člověk a příroda 332
4.8.1 Fyzika 332
4.8.2 Chemie 352
4.8.3 Učení o přírodě 370
4.8.4 Učení o člověku 385
4.8.5 Zeměpis 394
4.9 UMĚNÍ A KULTURA 418
4.9.1 Hudební výchova 418
4.9.2 Výtvarná výchova 437
4.10 Člověk a zdraví 451
4.10.1 Výchova ke zdraví 451
4.10.2 Tělesná výchova 464
4.11 Člověk a svět práce 487
4.12 Doplňující vzdělávací obory 534
4.12.1 Etická výchova 534
4.12.2 Mediální výchova 545
4.13 Nepovinné předměty 556
4.13.1 Anglický jazyk 556
4.13.2 Německý jazyk 562
5. Hodnocení žáků a autoevaulace školy 564
5.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání 566
5.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole 569
5.3 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků 570
5.4 Stupně hodnocení prospěchu 570
5.4.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření 572
5.4.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření. 574
5.4.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření 576
5.5 Stupně hodnocení chování 577
6. Slovní hodnocení 578

6.1 Zásady pro používání slovního hodnocení 578
6.1.1 Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení 579
6.2 Způsob získávání podkladů pro hodnocení 581
7. Komisionální a opravné zkoušky 582
7.1 Podrobnosti o komisionálních zkouškách 582
7.2 Podrobnosti o opravných zkouškách 583
8. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 585
8.1 Způsob hodnocení žáků s SVP 585

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola J. A. KOMENSKÉHO je plně organizovanou školou s 1. až 9. postupným ročníkem.

Nachází se u malého sídliště nedaleko Břevnovského kláštera, které je obklopeno zelení a parkem. Na první pohled působí jako škola s velkou kapacitou žáků, nicméně vnitřní prostory umožňují výuku přibližně 400 žákům.

Zřizovatelem školy je Městská část Praha 6, Československé armády 23/601, 160 52 Praha 6.

Vývoj školního vzdělávacího programu školy ZŠ a MŠ J. A. Komenského:

- do konce školního roku 2006/2007 se vzdělávalo podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. 16847/96-2,

- od 1. 9. 2007 vyšel v platnost Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „J. A. K.“ č. j.: 255/1- 9-2007,

- od 1. 9. 2016 vyšel v platnost ŠVP pro základní vzdělávání „J. A. K. – poznat a pochopit svět“.

- Od 1. 9. 2022 je v platnosti Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání J. A. Komenského

Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

Dopravní spojení umožňují městské autobusy a tramvajové linky. Bezpečný přechod přes silnici zajišťují příslušníci dopravní policie, i když v blízkosti školy je přes silnici vybudována lávka a další dva přechody se světelnou signalizací.

1.2 Vybavení školy

Vybavení školy se v průběhu posledních několika let velmi zlepšilo. Všechny kmenové třídy jsou v současné době vybaveny interaktivními tabulemi, které jsou pedagogy každodenně využívány pro výuku. Na škole je rovněž vyučujícím k dispozici celá škála softwaru, který vhodně doplňuje probírané učivo či je dokonce distribuován přímo jako interaktivní doplněk k učebnicím používaných vyučujícími při výuce.

Po celkové rekonstrukci, která započala v listopadu 2021 ve škole vznikne mnoho nového jak pro žáky, tak i pro pedagogy. V nejvyšším patře školy přibudou nové prostory pro vyučování – kmenová třída, multifunkční, multimediální a přírodovědná učebna a knihovna. Pedagogové získají větší osobní, ale i společné prostory pro svou práci – dvě sborovny a několik kabinetů. Součástí rekonstrukce bude také větší a modernější školní kuchyň s jídelnou. Veškeré prostory jsou navrženy tak, aby v nich dětem bylo příjemně – seskupení lavic a židlí, barva zdí a ostatní moderní vybavení. Po rekonstrukci bude na naší škole k dispozici také výtah. I přesto nebude škola zcela bezbariérová.

Ve škole se nachází starší prostory, které vznikaly v letech 2005 – 2015. Patří mezi ně: cvičná kuchyňka, tělocvična, žákovská knihovna a IT učebna s 16 počítači, dataprojektory, interaktivní tabulí a 25 tablety připojených k internetu prostřednictvím školní WIFI sítě. Prostory školní knihovny slouží i k výuce. Knihovna obsahuje slovníky, naučnou literaturu, knihy encyklopedického charakteru i beletrii pro děti a mládež. Učebna informatiky a školní žákovská knihovna je základem informačního centra, které je k dispozici žákům a pedagogům i mimo vyučování. Praktické dovednosti získávají žáci ve cvičné kuchyňce.

Součástí školy je sportovní areál s umělým povrchem, dvě hřiště na míčové hry, běžecký ovál a doskočiště pro skok vysoký i skok daleký. Svými parametry areál umožňuje maximální sportovní vyžití žáků školy. V době mimo vyučování a akcí školy je sportovní areál přístupný veřejnosti. Během školního roku 2022/2023 bude v rámci Eko projektu na půdě školy vysázen tiny forest neboli lesík do kapsy.

Materiální vybavení školy je dostatečné, průběžně dochází k jeho obnově. Vybavení učebními pomůckami odpovídá potřebám jednotlivých předmětů.

Pedagogové využívají k přípravě na výuku prostory sborovny, ve které mají k dispozici počítače zapojené do školní počítačové sítě, multifunkční barevnou tiskárnu s možností tisku na formát A4 nebo A3 a učitelskou knihovnu. Po rekonstrukci budou opět k dispozici i odborné kabinety.

Žáci si ukládají věci v šatnách do šatních skříněk, jejichž počet je dle počtu žáků postupně doplňován.

Ve škole je žákům k dispozici automat na mléko a zdravou svačinku, který napomáhá k dodržování pitného režimu. Nové přibyl i papíromat, který dětem nabízí velkou škálu učebních pomůcek – sešity, pravítka, fixy, tužky, ořezávátka, aj.

V letních měsících roku 2015 prošly celkovou rekonstrukcí toalety. Všechny toalety jsou nyní vybaveny el. vysoušeči rukou, zásobníky na tekuté mýdlo a velkými zrcadly se zářivkami v umývárnách. V roce 2014 byla provedena rekonstrukce zázemí tělocvičen. Zastřešením části terasy nad prostorem šaten vznikly dvě nové nářaďovny. Při rekonstrukci byly za sádrokartonové desky v tělocvičnách umístěny radiátory.

Škola je otevřená všem dětem, máme několikaleté zkušenosti i s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami formou individuální nebo skupinové integrace. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami jsou poskytovány podpůrná opatření. Uspokojení svých potřeb u nás ve škole nacházejí i žáci nadaní.

1.3 Charakteristika pedagogického sboru

Škola má relativně stabilizovaný pedagogický sbor.

Ve škole je školní poradenské pracoviště s výchovnými poradci pro oba stupně ZŠ, metodikem prevence, školním psychologem a speciálními pedagogy.

Významnou součástí rozvoje školy je podpora dalšího vzdělávání všech pracovníků školy. Učitelé se pravidelně účastní kurzů, které jsou organizovány v rámci státní

informační politiky ve vzdělávání a dalších odborných kurzů z oblasti pedagogiky, psychologie a předmětových didaktik v rámci celoživotního vzdělávání.

Učitelé koordinují jednotlivé výukové oblasti, společně plánují a koordinují vyučovací proces. Připravují výuku a realizují ročníkové projekty, pravidelně hodnotí dosažené výsledky.

1.4 Charakteristika žáků

Převážná většina dětí je z okolí školy. Své místo u nás nacházejí i děti cizích státních příslušníků.

Zkušenosti máme s integrací dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola není plně bezbariérová, a proto integrujeme žáky jen s lehčím tělesným postižením. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami se vytvářejí podpůrná opatření. Velká pozornost je věnována talentovaným žákům a jejich přípravě na odborné olympiády a soutěže.

Žákům poskytujeme nabídku volnočasových aktivit formou kroužků nejen sportovního a uměleckého zaměření.

Se začátkem krize na Ukrajině pomáhá škola rodinám a zejména dětem, které k nám přišly právě z Ukrajiny. Pomáháme jim se začleněním a také s učivem českého jazyka a dalších důležitých předmětů. Škola přijala nové ukrajinské paní učitelky, které žákům plně rozumí a dokážou jim s čímkoliv pomoci. Do ŠPP byla nově přijata i školní psycholožka, též pocházející z Ukrajiny.

1.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je šestnáct let držitelem titulu Ekoškola. Naposledy se titul obhajoval v roce 2021. Na škole působí Ekotým, který se schází jednou za čtrnáct dní vždy ve středu. Za každou třídu je v Ekotýmu zástupce, který následně předává veškeré důležité informace své třídě. Ekotým pořádá mnoho projektů, posledním z nich byl „Šance do škol“. Třídy měly za úkol vymyslet projekt týkající se školního prostředí. Výherní projekt bude realizován.

Žáci druhého stupně se mohou zúčastnit i jazykových výjezdů do zahraničí. Žáci mají možnost mluvit anglicky/německy, poznat prostředí zahraničních škol a poznat kulturu dané země. V minulých letech naše škola navštívila následující země: Malta, Německo, Skotsko a Anglie.

Každoročně se věnujeme na škole také dopravním soutěžím a sportovním aktivitám pořádanými nejen MČ Prahy 6 (např. Zelené kilometry, Teribear hýbe Prahou) a dalším. 3. třídy absolvují výuku plavání. 4. ročníky navštěvují dopravní hřiště.

Pořádáme různé kulturní, sportovní a vzdělávací akce (např. Jablíčkový den, Den zvířat, Den stromů, Vánoční dílny, Mikuláš, Vánoční besídka, Srdíčkový den, Den vody, MAYDAY, Velikonoční inspirace, Den Země, Zahradní slavnost).

Uskutečňujeme ozdravné a sportovně turisticky zaměřené pobyty (např. školy v přírodě, lyžařský kurz, adaptační pobyt, výjezdy do anglicky a německy mluvících zemí).

Žáci naší školy se účastní školních i obvodních vědomostních a dovednostních soutěží jako např. Matematická olympiáda, Logická olympiáda, Olympiáda v českém jazyce, Dějepisná olympiáda, Brána jazyků, Poetické setkání, Paměti našich sousedů aj.

1.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Snažíme se budovat školu otevřenou veřejnosti. Jsme držiteli značky Rodiče vítáni – škola otevřená rodičům, rodiče otevření škole. Tuto značku uděluje společnost EDUin. Zaručujeme rodičům základní pravidla vstřícné komunikace. Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání svých dětí prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (zák. zástupců). Informace o činnosti školy rodiče mohou získat i prostřednictvím školních webových stránek.

Možnost vzájemné elektronické komunikace mezi školou, žáky a jejich rodiči chceme dále zdokonalovat a rozšiřovat.

Pro rodiče a veřejnost škola pořádá Den otevřených dveří, na návštěvu zveme i mateřskou školu.

Školská rada se schází přibližně 3 x za školní rok, popř. dle potřeby. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, hospodaření, záměrech a dalším rozvoji.

Škole v její činnosti aktivně pomáhá Sdružení rodičů. Rodiče mají možnost vyjadřovat se k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí. Cílem Sdružení rodičů je vytvářet na naší škole podmínky pro lepší vyžití dětí a k větší podpoře rozvoje jejich talentu ve všech oblastech.

Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem s Městskou částí Prahy 6, v oblasti individuální péče o žáky s Pedagogicko-psychologickou poradnou Prahy 6, Speciálním pedagogickým centrem Vertikála a speciálními pedagogickými centry pro žáky se zrakovým postižením, s občanským sdružením Rytmus, PREV CENTRUM, o.s. Helpík, NCBI aj.

V oblasti kulturních akcí spolupracuje škola např. s místní základní uměleckou školou, Památníkem písemnictví, divadly, knihovnami a muzei.

Během školního roku pořádáme výstavy a divadelní vystoupení pro veřejnost - např. vánoční besídka, divadelní představení pro mateřské školky.

Dotazníkové šetření dosažené úrovně vzdělávání našich žáků provádíme s pomocí profesionálního pracoviště SCIO.

Chceme, aby naši žáci získali praktické i teoretické základy pro život v současné společnosti. Snažíme se, aby naši žáci chodili do školy rádi, nacházeli společně i s rodiči u nás pochopení a pomoc.

1.7 Zásady pro vzdělávání distančním způsobem

(dle Metodického doporučení MŠMT pro vzdělávání distančním způsobem, Praha 23. 9. 2020)

Distanční výuka

- Způsob komunikace Škola využívá pro běžnou komunikaci a) se žáky – formu školního emailu, platformu Google Classroom; b) se zákonnými zástupci – telefon, email, webové stránky školy, listinnou korespondenci.

- Způsob stanovování pravidel a organizace vzdělávání - žáci ZŠ jsou od září 2020 povinni se vzdělávat distančním způsobem - školní řád zůstává v platnosti v rozsahu, který reflektuje podmínky distanční výuky - výuka probíhá synchronně online dle RH (všichni žáci třídy/skupiny ve stejný čas) - výuka probíhá asynchronně (v online prostoru, ale v žákem zvoleném čase a tempu) - výuka probíhá off-line – (neprobíhá v online prostředí; samostudium, práce s učebnicí, pracovními listy, plnění praktických úkolů aj.) - informace k výuce jsou zadávány do Učebny (Google Classroom) - individuální konzultace s pedagogy, asistenty pedagoga probíhají synchronně online, prezenčně jen ve výjimečných případech po domluvě a za dodržení protiepidemických opatření.

- Zápůjčka ICT techniky - v případě potřeby je možné zapůjčit ICT techniku - zákonný zástupce převezme ICT techniku proti podpisu Smlouvy o výpůjčce u hospodářky školy - přebírá za ni odpovědnost.

- Omlouvání neúčasti na distanční výuce - neúčast na synchronní online výuce je považováno za absenci, pokud nebyl se žákem či jeho zákonným zástupcem individuálně dohodnut jiný způsob zapojení - pro omlouvání absencí platí to stejné, co pro prezenční vzdělávání.

- Hodnocení výsledků vzdělávání v rámci distanční výuky.

Způsob hodnocení distančního způsobu vzdělávání přizpůsobí škola podmínkám žáka pro tento způsob vzdělávání.

Pro hodnocení distanční práce žáků je využíváno:

- formativní hodnocení, které dává žákovi zpětnou vazbu o tom, co ví, čemu rozumí, co dokáže a směřuje ho k naplnění stanoveného cíle. Umožňuje mu sledovat vlastní pokrok, vede ho k řízení svého učení a komplexně rozvíjet jeho osobnost,

- sumativní hodnocení, které informuje o tom, co žák zvládl na konci určitého období. Účelem je získat konečný přehled o dosahovaných výkonech a výsledcích. Výsledkem sumativního hodnocení je známka dle stupnice Klasifikačního řádu,

- sebehodnocení žáka je důležitou součástí vzdělávání,

- práce s chybou je vnímána jako součást procesu učení, hledání řešení a osvojování si efektivních postupů. Chyba není vnímána jako selhání či důvod k trestu. Při hodnocení v průběhu distančního vzdělávání škola dodržuje pravidla a kritéria hodnocení, která jsou součástí Školního řádu.

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

2.1 Směřování a zaměření školy

Školní vzdělávací program (ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec, analýzou materiálních a výchovně vzdělávacích podmínek, vlastních možností a schopností pedagogického sboru a rovněž i podle požadavků rodičů.

Protože je těžké předpovědět, jaké pracovní uplatnění na naše současné školáky čeká, snažíme se je vést k tomu, aby byli otevřeni celoživotnímu vzdělávání.

Je vymezen čtyřmi pilíři vzdělávání, které podporuje UNESCO:

- učit se poznávat (učit se učit)
- učit se jednat (naučené použít v praxi)
- učit se žít mezi lidmi
- učit se být (životní priority, zodpovědnost sám za sebe)

Škola si stanovila tyto výchovné a vzdělávací priority:

- podporovat vyrovnaný a všestranný rozvoj všech žáků s respektováním jejich individuálních potřeb, tzn. otevřená škola všem žákům, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
- zabezpečit vzdělávání informační gramotnosti napříč ročníky obou stupňů základní školy s cílem zvýšit efektivitu procesu učení (oblast informační a komunikační technologie)
- rozvíjet komunikační dovednosti v cizích jazycích
- podporovat zdravý životní styl, rozvoj pohybových a sportovních aktivit
- podporovat přípravu žáků pro praktický život, tzn. vytvořit podmínky pro výuku praktických předmětů (příprava pokrmů, péče o dítě, domácí kutil, kultura bydlení, estetika)

Pozitivních změn ve škole směrem k žákovi chceme dosáhnout:

- respektováním sociálního statutu dítěte (viz Úmluva o právech dítěte)
- změnou role učitele (učitel nejen předává informace, ale především učí žáky s nimi pracovat)
- vizualizací (výsledky práce žáků zveřejňujeme v prostorách školy i mimo ni, na školních webových stránkách, využíváme je při výuce i v jiných třídách)

- učivo není cíl, ale prostředek k získávání kompetencí

- vytvořením bezpečného klimatu školy pro žáka (klademe důraz na partnerskou komunikaci mezi učitelem a žákem, zdůrazňujeme týmovou práci žáků i učitelů)

- přechodem od normativního hodnocení žáků k individuální vztahové normě (porovnáváme minulý a současný výkon žáka)

- směřováním k celoživotnímu vzdělávání - škola je přípravou pro život

- zvýšenou spoluprací mezi 1. a 2. stupněm

- využíváním moderních metod a forem práce (sledujeme všechny moderní pedagogické trendy a podporujeme zejména aplikaci ověřených prvků)

- provázanějším vztahem školy a rodiny (školní poradenské centrum s třídním učitelem funguje jako poradní servis pro rodiče ve výchovných a vzdělávacích otázkách)

Školní vzdělávací program zdůrazňuje pevné osvojení podstatných poznatků v jejich těsném spojení s funkčními dovednostmi a se schopností aplikovat je při řešení úkolů, učebních i běžných životních situací. Sleduje jak vytváření elementárních a specifických dovedností a kompetencí, spjatých bezprostředně s obsahem jednotlivých oblastí a oborů (zejména správné, jasné a srozumitelné vyjadřování ústní a písemné, užití matematických pojmů, znaků a pouček, aplikace společenskovědních, přírodovědných a jiných poznatků), tak i rozvíjení průřezových kompetencí, propojujících navzájem více vzdělávacích oblastí a oborů a tvořících základ celkové vzdělanosti žáků (zejména vyhledávání informací v různých zdrojích, třídění, rozlišování podstatného od nepodstatné-ho, zdůvodňování, zobecňování, vyvozování závěrů, vysvětlování pracovních postupů apod.). Za důležité považujeme rozvíjení kompetencí sociálních a komunikativních (zejména naslouchání, porozumění, spolupráce, vzájemná pomoc atd.). Důraz na kompetence se ve školním vzdělávacím programu promítá do obsahu učiva jednotlivých předmětů a do přístupu k hodnocení žáků.

Za dlouhodobé cíle považujeme:

- z žáka vychovat člověka

  - hledajícího své místo v životě, v národě, ve sjednocené demokratické Evropě;

  - komunikativního a tvořivého, schopného spolupráce;

  - ekologicky myslícího a zodpovědného;

  - chápajícího hodnotu zdraví a usilujícího o ochranu zdraví;

  - připraveného reagovat na praktické životní situace;

  - svobodně jednajícího;

  - schopného ocenit estetické hodnoty;

- vytvořit školu otevřenou
  - všem rodičům a dětem;
  - nadaným dětem i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami;
  - zdravému životnímu stylu;
  - ekologickým aktivitám;
  - novým myšlenkám, metodám a formám práce;
  - předškolním dětem a jejich rodičům;
  - informačním technologiím;
  - spolupráci s odbornými pracovišti;
  - mimoškolním aktivitám;
  - neustálému zkvalitňování vybavení odborných pracoven tak, aby dítěti práce v nich vytvářela prostor pro co nejsnazší získávání vědomostí a dovedností;

Školní vzdělávací program chápe obsah vzdělání jako prostředek rozvoje osobnosti žáka, jako nástroj jeho orientace v kulturních a civilizačních výtvorech i jako klíč k pochopení společenských a technických přeměn současnosti. Zahrnuje v přiměřené rovnováze poznatky a činnosti vztahující se ke všem vzdělávacím oblastem a oborům společnosti. Školní vzdělávací program je dále zaměřen na mravní výchovu, výchovu ke zdravému životnímu stylu a k ochraně životního prostředí.

Školní vzdělávací program zdůrazňuje pevné osvojení podstatných poznatků v jejich těsném spojení s funkčními dovednostmi a se schopností aplikovat je při řešení úkolů, učebních i běžných životních situací. Důraz na kompetence se ve školním vzdělávacím programu promítá do obsahu učiva jednotlivých předmětů a do přístupu k hodnocení žáků.

Klademe důraz na takové pojetí vyučování, v němž mají žáci dostatek příležitostí aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, samostatně se projevovat, získávat nové vědomosti vlastní činností, řešit úkoly, navozené situace i přirozené situace ze života mimo školu. Se zřetelem k těmto záměrům podporujeme uplatňování postupů a forem práce, které umožňují žákům využívat maximálně vlastních zkušeností, provádět jednoduché demonstrace a pokusy, diskutovat, argumentovat, vyvozovat závěry.

Školní vzdělávací program klade nově důraz na kompetenci digitální. Cílem je vést žáky k práci na počítači či tabletu, umět vyhledávat užitečné a pravdivé informace na internetu a používat další média k doplnění vzdělání.

2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Každého žáka chápeme jako bytost, která je schopna rozvíjet své poznávání a je aktivním spolutvůrcem vzdělávání. Úkolem učitele je vyvářet pravidla pro práci žáků a být jejich průvodcem a partnerem na vzdělávací cestě.

Prostřednictvím výuky vedeme žáky k samostatnému myšlení, objevování poznatků a osobní odpovědnosti. Každý metodický postup má konkrétní didaktický cíl a přivádí žáky k tvořivému myšlení:

- ke schopnosti o pozorovaných jevech samostatně uvažovat a hovořit,
- ke tvorbě vlastních otázek,
- ke schopnosti formulovat závěry a prakticky jich využívat.

Podporujeme vzájemnou pomoc a spolupráci. Vzdělávání směřuje k rozvoji individuálních schopností a pozitivnímu vztahu k učení.

- Žáky pozitivně motivujeme orientujeme v úkolu. Ukazujeme jim, proč se určité věci učí a k čemu jim může nově osvojený poznatek nebo dovednost v životě sloužit. Vedeme je k přesvědčení, že se učí věcem užitečným a potřebným.

- Využíváme dosavadních poznatků žáků. Dbáme na posloupnost a provázanost učiva – nové poznatky vyplývaly z poznatků předcházejících. Ke všem činnostem se průběžně vracíme, přesvědčujeme se o zvládnutí učiva, upevňujeme a rozvíjíme osvojené vědomosti a dovednosti. Vzdělávání chápeme jako proces, který nikdy nekončí.

- Využíváme mezipředmětových vztahů. Obsah vzdělávání spojujeme do smysluplných celků. Dovednostem a poznatkům, které souvisejí s více předměty, vyučujeme v rámci všech těchto předmětů. Důraz je kladen na porozumění základním pojmům a principům.

- Vedeme žáky ke vzájemné, všestranné, účinné a otevřené komunikaci. Formulovat otázky, myšlenky v logickém sledu, výstižně a kultivovaně, naslouchat jiným a porozumět jim, vést diskuzi, obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

- Žáky vedeme k sebekontrole a práci s chybou. Žákům zpětná vazba umožňuje chyby ihned rozpoznávat při jejich vzniku a okamžitě je napravovat. Učí se tak chybám předcházet a brát si z nich ponaučení. Učíme žáky bez obav vyjadřovat vlastní názory a poznatky.

- Ve výuce využíváme pozitivního hodnocení a žákovského sebehodnocení. Rozumíme jím ale také pozitivní ladění hodnotících soudů, projevování zájmu o názory žáků, dodávání sebedůvěry žákům a jejich povzbuzování. Vlastní sebehodnocení žáků jako prostředek zplnomocnění žáků (posílení pocitu zodpovědnosti), k rozvoji kompetencí žáka, k posílení sebeúcty a k orientaci žáka na zvládání problémů, k prohlubování vztahu mezi učitelem a žákem, ale i jako faktor motivační.

- Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy. Motivovat je pro celoživotní učení.

- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. Žáci spolupracují ve skupině při řešení daného úkolu, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu (respektují pravidla) a na utváření příjemné atmosféry v týmu. Aktivně přispívají k diskusi, umí obhajovat vlastní názor, ale i respektovat názory jiných.

- Vytváříme u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjíme vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě, k tradicím a kulturním hodnotám jiných

- Učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědní.

- Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

2.2.1 Klíčové kompetence

Představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání.

Klíčové kompetence jsou v RVP ZV členěny do souborů zaměřených na:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní
- kompetence digitální

Kompetence k učení

Čte s porozuměním, projevuje zájem o nové vědomosti a dovednosti, o realizaci vlastních nápadů i nápadů jiných, problémové úkoly, využívá dostupné literatury a školní knihovny, dokáže svou práci vhodným způsobem prezentovat (referáty, celoškolní přehlídky, pravidelná prezentace na webu atd.).

Kompetence k řešení problémů

Dokáže problém pojmenovat, porovnává a navrhuje různá řešení, je přístupný diskusi, užívá argumentaci podloženou důkazy.

Kompetence komunikativní

Komunikuje kultivovaně, osobitě v ústní i písemné formě, běžně využívá standardní komunikační technologie.

Kompetence sociální a personální

Pozitivně vnímá dobré mezilidské vztahy (mezi žáky navzájem, ale i vztahů mezi žáky a učiteli), odmítání šikany, respektuje individualitu svou i ostatních, organizuje a spolupracuje při skupinové práci, chápe nutnost vzájemné pomoci.

Kompetence občanské

Snaží se projevovat jako svobodná a zodpovědná osobnost uplatňující svá práva a plnící své povinnosti (spolurozhoduje o různých otázkách chodu školy - výzdoba tříd, organizace školních akcí apod., zapojuje se do činnosti občanských sdružení - pomoc postiženým, sbírky), je tolerantní vůči jiným kulturám, uvědomuje si historické souvislosti a tradice české kultury.

Kompetence pracovní

Znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech využívá v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání, vědomě užívá a ovládá digitální techniku, dodržuje vymezená pravidla týkající se práce s uvedenou technikou a zásady bezpečnosti při pracovních činnostech, včetně první pomoci, samostatně organizuje plánování práce a pracovních postupů, zadané úkoly plní v dohodnuté kvalitě a termínu, ovládá na požadované úrovni laboratorní techniky a efektivní průběh experimentální práce s dodržováním bezpečnostních pravidel.

Kompetence digitální

Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

2.3 Charakteristika ŠVP – zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Péče o žáky se speciálním vzdělávacími potřebami (SVP) s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. - 5. stupně a žáky nadané a mimořádně nadané procesně respektuje platnou legislativu. Vychází z tzv. Třístupňového modelu péče, který akcentuje roli školy při poskytování podpory žákům se SVP s přiznanými podpůrnými opatřeními. Při prvních známkách obtíží či naopak zaznamenání projevů nadání učitel individualizuje svůj přístup k žákovi, aby podpořil jeho vzdělávací proces. Nestačí-li tento první krok, vypracovává učitel ve spolupráci s pracovníky školního poradenského pracoviště plán pedagogické podpory, ve kterém stanovuje cíle i dobu vyhodnocení. Podpora je tedy navržena a realizována pedagogickými pracovníky školy. V případě, že z vyhodnocení vyplyne, že realizovaná opatření jsou nedostatečná, je žák po konzultaci pedagogů a pracovníků školního poradenského pracoviště doporučen k návštěvě školského poradenského zařízení a toto doporučení je sděleno zákonným zástupcům.

Při vzdělávání žáků s SVP s přiznanými podpůrnými opatřeními 1.-5. stupně se uplatňují tyto zásady:

- kladení reálných cílů
- postupné zvyšování nároků
- stanovení srozumitelných pravidel
- cílený systém motivace - pochvala výkonu i snahy, podpora prožití úspěchu žáka
- častá, ale spíš krátkodobá, intenzivní práce v úkolu
- vytváření klidného prostředí pro práci
- navození příjemné a vstřícné atmosféry
- podpora spolupráce, kooperace a respektu
- vyvážení zátěže a odpočinku
- hledání a podpora silných stránek žáka
- podpora kritického myšlení a samostatnosti
- taktnost a důslednost

Pro úspěšné vzdělávání žáků s SVP s přiznanými podpůrnými opatřením 1.- 5. stupně a žáků nadaných a mimořádně nadaných jsou zabezpečovány tyto podmínky:

- uplatnění principu individualizace při organizaci činností, při stanovení obsahu, forem i metod výuky
- umožnění žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, vhodné učebnice a učební pomůcky přizpůsobené jeho individuálním potřebám

- zohlednění druhu, stupně a míry znevýhodnění či nadání při hodnocení výsledků
- uplatnění zdravotního hlediska a respektování individuality a potřeb žáka
- podpora nadání a talentu žáka vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- zkvalitňování připravenosti pedagogických pracovníků pro práci se žáky
- působení školního poradenského pracoviště ve škole
- spolupráce se zákonnými zástupci žáka v rámci diagnostiky a následné intervence při vzdělávání žáků
- spolupráce s ostatními školami, kteří mají zkušenosti se vzděláváním žáků se SVP a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Kromě pedagogů zajišťuje péči o žáky s SVP a žáky nadané a mimořádně nadané **školní poradenské pracoviště (ŠPP)**, které je zastoupeno školním speciálním pedagogem, školním psychologem, výchovným poradcem a metodikem prevence. Pracovníci ŠPP poskytují tyto služby:

- pomoc při potížích v učení, v chování, ve vztazích ve škole, v životě (individuální, skupinové programy dle povahy potřeb žáků)
- podporu v krizích a konfliktech
- metodickou podporu pro učitele a asistenty pedagoga
- participace na vytvoření PLPP a IVP
- poradenské služby zákonným zástupcům ohledně vzdělávání a výchovy
- programy pro třídy - komunikace, spolupráce, předcházení problémům ve vztazích
- koordinace kontaktu se školskými poradenskými zařízeními
- spolupráci s dalšími institucemi, úřady, občanskými sdruženími
- vzdělávací aktivity pro pedagogy i rodiče
- profesní poradenství - volbu vhodné střední školy apod.

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen „PLPP“)

PLPP má písemnou podobu, vypracovává ho třídní učitel či učitel konkrétního předmětu ve spolupráci s pracovníky školního poradenského pracoviště, zejména ve spolupráci se školním speciálním pedagogem. Pracovníci ŠPP též zajišťují koordinační činnosti (organizace schůzek, stanovení termínů pro vypracování, sledování termínu pro vyhodnocení PLPP). Rozhodnutí o vypracování PLPP je kompetencí učitele.

PLPP se vypracovává pro žáka v rámci 1. stupně podpůrných opatření, který pro dosažení vzdělávacích cílů potřebuje zvýšenou míru pedagogické podpory, jeho obtíže jsou mírné, počáteční či přechodné. Může se také jednat o žáka potenciálně nadaného či mimořádně nadaného, kterému učitel vypracovává PLPP na základě již rozpoznaných schopností a dovedností. Předpokládá se součinnost zákonných zástupců a ostatních pedagogů participujících na vzdělávání. Podkladem pro vytvoření PLPP je především pedagogická a speciálně pedagogická diagnostika v prostředí školy (pozorování ve třídě, analýza prací žáka, speciálně-pedagogické testy) a také pohovory se zákonnými zástupci, pedagogy a samotným žákem. Cílem PLPP je nastavení funkčních podpůrných opatření, které žákovi umožní individuální posuny a přínosy ve vzdělávání. Popisuje žákovy obtíže a zároveň nastavuje konkrétní opatření zejména v oblasti metod práce se žákem, hodnocení, způsobu kontroly a zadávání prací pro osvojení znalostí a dovedností. Nastavuje opatření realizovaná ve školní třídě, případně ve školním poradenském pracovišti, doporučuje opatření realizovaná v domácím prostředí. Struktura PLPP odpovídá obsahu uvedenému ve vyhlášce 27/2016 Sb.

Vyhodnocení PLPP se v souladu s platnou legislativou koná do 3 měsíců po jeho vypracování. Pokud opatření vyrovnala obtíže žáka, není již nutné v nich pokračovat. Pokud jsou opatření stále funkční, pokračuje se v jejich realizaci, stanovení dalšího vyhodnocení je v kompetenci školy. V případě, že opatření jsou nedostatečná (nedochází k posunům vzhledem ke stanoveným cílům), slouží PLPP jako podklad pro další odborné vyšetření ve školském poradenském zařízení, které nastavuje podpůrná opatření vyšších stupňů.

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen „IVP“)

IVP má písemnou podobu, vypracovává se na doporučení školského poradenského zařízení (PPP či SPC) pro žáky 2.- 5. stupně podpůrných opatření, zejména tam, kde se mění obsahy a výstupy vzdělávání. IVP vypracovává třídní učitel či učitel konkrétního předmětu ve spolupráci s pracovníky školního poradenského pracoviště, zejména ve spolupráci se školním speciálním pedagogem. Je respektována zákonná lhůta vytvoření IVP do 1 měsíce od doručení doporučení ŠPZ a podepsání informovaného souhlasu zákonným zástupcem žáka. Struktura IVP odpovídá obsahu uvedenému ve vyhlášce 27/2016 Sb. Pracovníci ŠPP zajišťují koordinační činnosti kolem vytváření IVP (žádost a rozhodnutí o vzdělávání podle IVP, informovaný souhlas, organizace schůzek, stanovení termínů pro vypracování, sledování termínu pro vyhodnocení IVP).

Předpokládá se součinnost zákonných zástupců a ostatních pedagogů participujících na vzdělávání. Podkladem pro vytvoření IVP je jednak pedagogická a speciálně pedagogická diagnostika v prostředí školy (pozorování ve třídě, analýza prací žáka, speciálně-pedagogické testy, pohovory se zákonnými zástupci, pedagogy a samotným žákem), ale také doporučení ze strany školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC). Cílem IVP je nastavení funkčních podpůrných opatření, které žákovi umožní individuální posuny a přínosy ve vzdělávání. Popisuje žákovy obtíže či úroveň znalostí a dovedností a zároveň nastavuje konkrétní opatření zejména v oblasti metod práce se žákem, hodnocení, způsobu kontroly a zadávání prací pro osvojení znalostí a dovedností, dále pak nastavuje úpravy obsahu a případně i výstupů vzdělávání (u žáků s LMP, u žáků nadaných a

mimořádně nadaných). IVP nastavuje opatření realizovaná ve školní třídě, případně ve školním poradenském pracovišti, doporučuje opatření realizovaná v domácím prostředí.

Vyhodnocení IVP se v souladu s platnou legislativou koná nejméně 1x ročně, na vyhodnocení se podílí škola i školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC). IVP se aktualizuje dle potřeby.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodické podpory na Metodickém portále RVP.CZ.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků s SVP:

Škola spolupracuje především se spádovou pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP Praha 6) či jinou PPP/ SPC, která má v péči žáka, dále pak se speciálními pedagogickými centry podle typu handicapu, případně s dalšími podpůrnými institucemi a odborníky z oblasti školství a zdravotnictví. V případě žáků nadaných a mimořádně nadaných odkazuje škola na spolupráci s již zavedenými organizacemi (např. Mensa, Talnet) či se zapojuje do projektů pro nadané. Pro školská poradenská zařízení škola vytváří a aktualizuje tzv. snímek školy, který dává přehled o počtech žáků celkově i žáků s SVP a o přiznaných podpůrných opatřeních. Žákům a zákonným zástupcům je vždy nejprve nabízena ze strany pedagogů poradenská pomoc školy, jestliže tato služba nepostačuje, je navržena další péče prostřednictvím ŠPZ a dalších institucí či odborníků. Doporučení diagnostiky a intervence ve školském poradenském zařízení, tj. doporučení návštěvy pedagogicko-psychologické poradny či speciálně pedagogického centra, se rodičům sděluje až po konzultaci učitele s pracovníky školního poradenského pracoviště. Cílem konzultace je posouzení adekvátnosti doporučení. Zákonný zástupce má právo obrátit se na další instituce a odborníky kdykoliv to uzná za vhodné, škola však preferuje nejprve využití vlastních podpůrných postupů ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Třídní učitel má přehled o všech žácích se stanovenými podpůrnými opatřeními ve své třídě, je povinen o nich informovat všechny ostatní vyučující, pro případné podrobnější informace odkázat na pracovníky školního poradenského pracoviště. Sleduje, zda všichni žáci v jeho třídě mají platné a podepsané dokumenty - PLPP, IVP a zda jsou dokumenty dostupné pro vyučující dané třídy.

Koordinátorem inkluze je školní speciální pedagog. Je zodpovědný a pověřený kontaktem se školským poradenským zařízením, aktualizuje tzv. snímek školy (celkový přehled o žácích s SVP a stupních podpůrných opatření, o pomůckách, které má škola k dispozici a podmínkách pro inkluzi), zajišťuje kompatibilitu informací z doporučení ŠPZ a informací, které škola uvádí v dokumentaci žáků (tzv. matrice), koordinuje schůzky pracovníků školy a ŠPZ, schůzky k vyhodnocení podpůrných opatření, sleduje termíny platnosti a vyhodnocení dokumentů typu PLPP a IVP a termíny platnosti doporučení ŠPZ. Školní speciální pedagog nebo školní psycholog participují na přípravě PLPP či IVP, ať již konzultací učitelům či vytvářením vlastních doporučení pro práci se žákem.

Školní poradenské pracoviště, které koordinuje a spolu s učiteli zajišťuje podpůrná opatření směřující k žákům s SVP a žákům nadaným a mimořádně nadaným, je zastoupeno školním speciálním pedagogem, školním psychologem, výchovným poradcem a metodikem prevence.

Předmět speciálně pedagogické péče

Pokud bude ŠPZ v Doporučení pro vzdělávání žáka s SVP navržen předmět speciálně pedagogické péče (PSPP), bude jeho rozsah a obsah specifikován v IVP žáka a bude se řídit jeho individuálními potřebami. PSPP se neposkytuje formou vyučovacího předmětu, ale jedná se o péči, která má podpořit především rozvoj percepce, motoriky, řeči, sociálních dovedností a rozvíjení zvládání trivia - čtení, psaní a počítání, dále dle specifikace uvedené v Doporučení ŠPZ. Tato péče je poskytována v rámci vyučování, případně i nad jeho rámec, je poskytována buď individuálně nebo v malé skupině v počtu maximálně 4 žáků. Kritériem pro určení individuální či skupinové formy péče je především kompatibilita z hlediska typu a hloubky obtíží.

Specifikace podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření jsou pro žáky s SVP v naší škole využívána dle doporučení ŠPZ např.

- individuální vzdělávací plán / opatření uvedená v plánu pedagogické podpory
- opatření umožňující častější kontrolu a zpětnou vazbu,
- participace žáků na stanovení osobních dílčích cílů či kroků
- využití různých forem hodnocení s důrazem na průběžné formativní hodnocení a sebehodnocení
- střídání forem a činností během výuky
- podpora práce ve dvojici, ve skupině, kooperativní učení
- rozvoj percepčních a motorických dovedností, rozvoj řeči, kritického myšlení
- rozvoj porozumění textu a práce s textem
- rozvoj komunikace a spolupráce
- další konkrétní podpůrná opatření dle doporučení ŠPZ

    U žáků nadaných a mimořádně nadaných se jedná např. o

    - individuální vzdělávací plán
    - předčasný nástup do školy
    - obohacování vzdělávacího obsahu

- zadávání specifických úkolů
- zapojení do rozsáhlejších prací a projektů
- účast v soutěžích a příprava na ně
- vnitřní diferenciace žáků v některých předmětech
- účast na výuce některých předmětů se staršími žáky
- přeřazení žáka do vyššího ročníku na základě komisionálního přezkoušení

Podpůrná opatření se realizují v rámci vyučování ve školní třídě i mimo ni. V případě, že žák pracuje s pracovníky školního poradenského pracoviště či asistenty pedagoga v době vyučování mimo kmenovou třídu, je stanovena dohoda o způsobu organizace práce se žákem (vyzvedávání ze třídy, zdali a jak doplňovat probírané učivo ve třídě, zadání odlišného úkolu apod.), obsah práce se žákem pak vychází z PLPP či IVP.

2.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahu-jí charakteristiku průřezového tématu, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat je rozpracován do tematických okruhů a témat (činností, námětů).

Ve ŠVP jsou zastoupena všechna průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)
2. Výchova demokratického občana (VDO)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
4. Multikulturní výchova (MuV)
5. Environmentální výchova (EV)
6. Mediální výchova (MeV)

Realizace průřezových témat se děje v zásadě třemi způsoby:

- na úrovni školy, tvoří nedílnou součást koncepce školy
- na úrovni předmětů
- v podobě projektů

2.4.1 Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** (OSV) v základním vzdělávání klade důraz na utvářející prvky, orientuje se na žáka a má každodenní využití v běžném životě. Odráží osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Smyslem průřezového tématu je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti jako samostatnost a schopnost se rozhodovat, spolupracovat s druhými, poznávat lidi, odmítat manipulaci.

Jedinečnost **OSV** je, že žáci se dovednostem učí sami na sobě, na konkrétní žákovské skupině a učivem se stávají více či méně běžné situace každodenního života. Jde o to pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Naplňování tohoto cíle se v naší škole děje v zásadě třemi způsoby:

1. **Činnostmi na úrovni koncepce školy** (zásadní jsou připomenuty dále v tematických okruzích)

2. **Každodenním jednáním pedagogických** (ale i nepedagogických) **pracovníků** – denně se ve škole přihodí řada situací, které jsou příležitostí k praktickému předvedení správných modelů chování, ať už takový model předvádí sám pracovník svým jednáním nebo vede žáky vhodným řešením situací k navozování dobrých vztahů. Toto jednání včetně koncepce vyučovacích hodin by mělo vést k tomu, že žák se učí:

   - být otevřený a citlivý k lidem, tolerantní a solidární s druhými
   - vcítit se do situace druhého
   - orientovat se v základních mravních hodnotách, posuzovat jednání lidí a zaujímat kritické postoje k jevům, které základní lidské hodnoty a mravní normy znevažují a porušují
   - žít v sociální skupině, respektovat její pravidla
   - zaujímat pozitivní vztahy ke starým, nemocným a postiženým lidem
   - samostatně se rozhodovat a nést důsledky svého rozhodnutí
   - uvědomovat si, že dodržování morálních zásad a pravidel chování usnadňuje komunikaci s ostatními lidmi a život ve společnosti
   - přiznat chybu, poučit se z ní a pokusit se o nápravu
   - co nejobjektivněji posuzovat své fyzické a duševní možnosti, klást na sebe přiměřené požadavky

3. **Začleněním OSV do jednotlivých předmětů**

2.4.2 Výchova demokratického občana

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** (VDO) má mezioborový a multikulturní charakter, v obecné rovině zastupuje spojení hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností, porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoúčelná, ale má vyústit ve způsobilost tvořivě řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Naplňování tohoto cíle se v naší škole děje těmito způsoby :

1. **Žákovská samospráva.**

2. **Začleněním VDO do jednotlivých předmětů.**

Východiska pro zřízení a práci žákovské samosprávy

- Škola by měla být dílnou demokracie. O demokracii bychom neměli jen mluvit, ale měli bychom především demokraticky konat.

- Škola je společenství lidí a každé společenství se musí řídit jistými pravidly. V podstatě škola funguje jako malý stát. Pravidla školy jsou pro děti mnohem bližší a aktuálnější než pravidla (zákony) „velkého státu“.

- O čem se jenom mluví, nemusí zanechat velkých stop. Co si vyzkouším, co prožiji, to mě může trvale ovlivnit.

- Škola má být otevřená a přátelská.

- Ve škole bychom měli být všichni (žáci i pedagogičtí pracovníci) spolupracovníky.

- Dobré vztahy a důvěra jsou základem prevence sociálně patologických jevů. Zlepšují i studijní výsledky.

- Dobré školní klima potřebuje konkrétní nástroje na jeho vytváření.

- Děti musí dostat příležitost se o něco, o někoho starat. Musí dostat i prostor k názorovému střetávání se při řešení problémů.

- Naplňování klíčových kompetencí RVP není jen otázkou vyučovacích hodin, musí prolínat veškerou prací školy. Patří sem i činnost žákovské samosprávy. Obdobně je tomu u průřezových témat RVP.

2.4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (VMEGS) zdůrazňuje ve vzdělávání evropský rozměr. Ten je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění.

Průřezové téma rozvíjí vědomí evropského sebeuvědomění při dodržení seběuvědomění národního. Otevírá žákům širší obzory poznání a vyhlídky života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Naplňování tohoto cíle se v naší škole děje začleněním do jednotlivých předmětů.

2.4.4 Multikulturní výchova

Průřezové téma **Multikulturní výchova (MuV)** v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur - tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. Rozvíjí kulturní specifika menšinových etnik a současně poznávání kultury celé společnosti, většinovou společnost seznamuje se základními rysy ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místním společenstvím. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové prostředí, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou ve většinové kultuře úspěšní i žáci menšin a žáci většinové společnosti budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků menšin. Takové prostředí přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Naplňování tohoto cíle se v naší škole děje těmito způsoby :

1. **činnostmi na úrovni koncepce školy** (zásadní jsou připomenuty dále v tematických okruzích)

2. **každodenním jednáním pedagogických** (ale i nepedagogických) **pracovníků** - správné modely chování v různých situacích, vedení žáků k vhodným řešením situací a k navozování dobrých vztahů.

3. **začleněním MuV do jednotlivých předmětů**

2.4.5 Environmentální výchova

Průřezové téma **Environmentální výchova (EV)** v základním vzdělávání vychází z komplexního pojímání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše - od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technicko-ekonomická i estetická.

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi místními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Naplňování tohoto cíle se v naší škole děje těmito způsoby :

1. **činnostmi na úrovni koncepce školy** – (škola je držitelem titulu Ekoškola, jsme zapojeni do ekologické soutěže ve sběru papíru „Soutěž s panem Popelou“)

2. **začleněním do jednotlivých předmětů**

3. **projekty**

2.4.6 Mediální výchova

Průřezové téma **Mediální výchova (MeV)** v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které vycházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají velmi nestejnorodý charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými

sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Naplňování průřezového tématu MeV se děje třemi způsoby:

1. ve vyučovacím předmětu Mediální výchova (5. ročník)
2. ve vyučovacích předmětech
3. v mediálních činnostech žáků (rozhlasová vysílání, tvorba časopisu)

Vysvětlivky zkratek:

ČJ	–	český jazyk	**Z**	–	zeměpis	**NJ**	–	německý jazyk
AJ	–	anglický jazyk	**D**	–	dějepis	**Inf**	–	informatika
M	–	matematika	**VO**	–	výchova k občanství	**PC**	–	práce s počítačem
F	–	fyzika	**Vl**	–	vlastivěda	**ET**	–	etická výchova
Ch	–	chemie	**VV**	–	výtvarná výchova	**MeV**	–	mediální výchova
ČJS	–	člověk a jeho svět	**HV**	–	hudební výchova			
Přv	–	přírodověda	**TV**	–	tělesná výchova			
UP	–	učení o přírodě	**VZ**	–	výchova ke zdraví			
UČ	–	učení o člověku	**ČSP**	–	člověk a svět práce			

3. UČEBNÍ PLÁN

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje rámcový vzdělávací program, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů.

Předměty můžeme rozdělit do tří skupin:

1. předměty povinné pro všechny žáky (např. ČJ, M)
2. předměty volitelné (jsou povinné, ale žáci si mají možnost vybrat z určité nabídky)
3. předměty nepovinné (tvoří je nabídka nad povinný standard, žáci si je zvolit mohou, ale nemusí)

3.1 Tabulace učebního plánu 1. stupně (1. – 5. ročník)

Následující tabulace učebního plánu uvádí i názvy předmětů podle toho, jak naplňují vzdělávací oblasti 1. stupně.

Vzdělávací obor	Předměty	Časová dotace v jednotlivých ročnících	Disponibilní časová dotace	Minimální časová dotace	Celková časová dotace
Český jazyk a literatura	Český jazyk	9-8-7-6-6	4	33	37
Cizí jazyk	Anglický jazyk	0-0-3-3-4	1	9	10
Matematika a její aplikace	Matematika	4-5-5-5-5	4	20	24
Informatika	Informatika	0-0-0-1-1	0	2	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2-2-2-0-0	2	11	13
	Přírodověda	0-0-0-2-1			
	Vlastivěda	0-0-0-2-2			
Hudební výchova	Hudební výchova	1-1-1-1-1	0	12	12
Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1-2-1-2-1			
Tělesná výchova	Tělesná výchova	2-2-3-2-2	1	10	11
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1-1-1-1-1	0	5	5
Průřezová témata	Mediální výchova	0-0-0-0-1	1	P	1

Průřezová témata	Etická výchova	0-0-1-1-1	3	P	3
Celkem		20-21-25-26-26	16	102	118

3.2 Tabulace učebního plánu 2. stupně (6. – 9. ročník)

Následující tabulace učebního plánu uvádí i názvy předmětů podle toho, jak naplňují vzdělávací oblasti 2. stupně.

Vzdělávací obor	**Předměty**	**Časová dotace v jednotlivých ročnících**	**Disponibilní časová dotace**	**Minimální časová dotace**	**Celková časová dotace**
Český jazyk a literatura	Český jazyk	4-4-4-5	2	15	17
Cizí jazyk	Anglický jazyk	4-3-3-3	1	12	13
	Německý jazyk	0-2-2-2	0	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4-4-4-5	2	15	17
ICT	Informatika	1-1-1-1	0	4	4
Dějepis	Dějepis	2-2-2-2	2	10	12
Výchova k občanství	Výchova k občanství	1-1-1-1			
Fyzika	Fyzika	2-2-2-1	7	20	27
Chemie	Chemie	0-0-2-2			
Přírodopis	Učení o přírodě	2-2-0-1			
	Učení o člověku	0-0-3-0			
Zeměpis	Zeměpis	2-2-2-2			
Hudební výchova	Hudební výchova	1-1-1-1	0	9	9
Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2-1-1-1			
Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1-1-0-0	0	10	10
Tělesná výchova	Tělesná výchova	2-2-2-2			
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	0-1-1-1	0	3	3

Průřezové téma	Etická výchova	1-1-1-1	4	P	4
Celkem		29-30-32-31	18	104	122

4. UČEBNÍ OSNOVY

Základem práce školy je práce v jednotlivých předmětech a vyučovacích hodinách jako základních organizačních jednotkách školní práce. Velmi podstatnou část ŠVP (a obsahově nejrozsáhlejší) proto tvoří učební osnovy jednotlivých předmětů.

Zpracování osnov vychází z rámcového vzdělávacího programu (RVP), který kromě obecných klíčových kompetencí uvádí charakteristiku vzdělávacích oblastí a oborů (tj. předmětů) i to, čím především by měla příslušná vzdělávací oblast přispívat k rozvíjení klíčových kompetencí. Dále uvádí očekávané výstupy, tj. požadavky na žáka a základní okruhy učiva. Tyto výstupy v mozaikové podobě vedou k naplňování klíčových kompetencí.

4.1 Jazyk a jazyková komunikace

4.1.1 Český jazyk

Charakteristika předmětu

Předmět Český jazyk vychází z RVP, vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek – komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy, literární výchovy.

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.

Jazykové vzdělání vede ke znalosti správné mluvené a psané podoby mateřského jazyka, ale především má význam pro osvojování poznatků v dalších oblastech. Otevírá žákům školní i mimoškolní svět, protože je zdrojem k získání a předávání informací, k vyjádření potřeb, prožitků a názorů. Vytváří předpoklady ke komunikaci mezi lidmi.

Obsahové vymezení

Vytvoří žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Rozvíjí jejich komunikační dovednosti.

Kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků základní školy, nástrojem funkčního dorozumívání i nástrojem jejich integrace do lidských společenství. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně a ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním.

Výuka směřuje k tomu, aby

- si žáci v žádoucí míře kvality, trvalosti a správnosti osvojili techniku čtení a psaní a prokazovali ji ve škole i mimo školu,

- se naučili souvisle vyjadřovat a dovedli správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích,

- získali pro život významné dovednosti, spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti (ústní a písemné způsoby vyjadřování ve vztahu k odlišným adresátům, schopnost vyjadřovat vlastní názory, vystupovat před lidmi ap.),

- si osvojili podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládli základy českého pravopisu.

- se žáci, přiměřeně svému věku, naučili s porozuměním číst a inter-pretovat přístupné texty z literatury minulosti i současnosti a postupně si vytvářeli základní čtenářské dovednosti a návyky,

- se na základě četby a dalších činností utvářel jejich čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu,

- chápali funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií, naučili se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a význa-mu pro vlastní život.

Pěstuje u žáků smysl pro krásu jazykového výrazu a uměleckého obrazu skutečnosti, probouzí v nich city lidské solidarity a spoluúčasti.

Tematické okruhy vzdělávacího předmětu:

Komunikační a slohová výchova

- Vnímá a chápat různá jazyková sdělení.

- Čte s porozuměním.

- Kultivovaně mluví a píše.

Ve vyšších ročnících se žáci učí hodnotit texty podle formálních kritérií a jsou vedeni k samostatné tvorbě textů vlastních.

Jazyková výchova

Seznámí se se všemi vrstvami českého jazyka.

Osvojí si spisovnou podobu českého jazyka.

Naučí se zacházet s jazykem jako s nástrojem získávání informací a současně i

jejich třídění.

Důraz na přesné vyjadřování povede k rozvoji logického myšlení.

Literární výchova

Postupně se učí orientovat v literárních žánrech, naučí se literární dílo analyzovat a interpretovat.

V interakci s literárním dílem si uvědomí prožitky, které mohou ovlivnit jeho další životní postoje a hodnotovou orientaci.

Pokouší se o vlastní tvorbu.

Časové a organizační vymezení

Učitel využívá dostupných nebo vlastních materiálů a metod. Žáci se podílejí na výstavbě hodiny, učí se pracovat s vlastními chybami. Značný význam má individuální přístup učitele k žákům.

Orientovat se v jazyce se žáci učí tak, že v hodinách českého jazyka nebudou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy, ale že si žáci v každé hodině českého jazyka uvědomí propojenost jazyka, stylistických prvků i literárních prvků.

I když je ve středu pozornosti učivo právě probíraného tématu, je třeba opakovat a zdokonalovat vyjadřovací schopnosti a dovednosti žáků. Význam pravopisu nelze přeceňovat, ale ani podceňovat. Pozornost se zaměřuje na jevy základní, žáci se učí užívat jazykových příruček: Pravidel českého pravopisu, Slovníku spisovné češtiny a Stručné mluvnice české.

Při zadávání témat slohových prací učitel přihlíží k znalostem a zájmům žáků. Konkrétní postup ve vyučování (pořadí témat, výběr textů, děl, autorů) si vytváří učitel; ten stanovuje, s přihlédnutím k zájmům žáků, i tituly souvislé četby a rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva.

Vzdělávací předmět Český jazyk je realizován ve všech ročnících. Český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení, proto škola posiluje tento předmět na 1. stupni o **6 hodin z disponibilní časové dotace** a rozděluje výuku předmětu **do 39 hodin týdně.**

1. ročník – 9 hodin týdně

2. ročník – 8 hodin týdně

3. ročník – 8 hodin týdně

4. ročník – 7 hodin týdně

5. ročník – 7 hodin týdně

Na 2. stupni posiluje o **2 hodiny z disponibilní časové dotace** a rozděluje výuku předmětu do **17 hodin týdně.**

6. ročník – 4 hodiny týdně

7. ročník – 4 hodiny týdně

8. ročník - 4 hodiny týdně

9. ročník – 5 hodin týdně

Místo realizace:

- třídy
- školní knihovna
- multimediální učebna
- počítačová učebna

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání;
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupné osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku
- k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatné získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuální prožívání slovesného uměleckého díla ke sdílení čtenářských zážitků
- k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- využíváme rozmanité způsoby a metody učení
- seznamujeme žáky a umožňujeme jim pracovat s různými způsoby získávání informací
- zadáváme krátkodobé a dlouhodobé domácí práce, vyžadujeme jejich včasné plnění
- navrhujeme jim úseky práce a čas
- oceňujeme zájem, snahu a aktivitu
- učíme žáky kontrolovat jejich práci

Kompetence k řešení problému

- oceňujeme samostatnost
- využíváme nápady ke zlepšení práce
- poskytujeme žákům možnost volby při práci
- podněcujeme žáky k řešení problémů
- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s kultivovaným mluveným a psaným projevem
- vytváříme prostor pro komunikaci mezi žáky, získané komunikativní dovednosti dokáže žák využívat při vytváření vztahů a spolupráci s lidmi
- žák poskytuje druhým kvalitní zpětnou vazbu
- žák dokáže formulovat své názory a postoje

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

- zdůrazňujeme pravidla spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vedeme žáky k sebeúctě
- při skupinovém vyučování se žák učí přijímat různé role

Kompetence občanské

- navštěvujeme kulturní a společenské akce (kino, divadlo, besedy)
- seznamujeme žáky s uměleckými díly z naší historie
- využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žák respektuje a chrání naše tradice a kulturní dědictví
- žák dokáže respektovat tradice a přesvědčení ostatních
- odmítá násilí a uvědomuje si svou povinnost postavit se proti násilí

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a plnění povinností
- vedeme žáky k organizování a plánování učení
- žák využívá znalosti a zkušenosti z jednotlivých oborů pro svůj rozvoj a pro budoucí profesní přípravu

Kompetence digitální

- učíme žáky se vyjadřovat za pomocí digitálních prostředků
- vedeme žáky k používání digitální technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- seznamujeme žáky s novými technologiemi
- vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- rozhovory - učitel a žák, žák a žák
- pozorování žáka – při samostatné práci, při práci ve skupině, při společné práci
- písemné práce – ověřování, jak žák zvládá písmo, pravopisné jevy a jedno-duchá sdělení
- žákovské portfolio
- samostatná práce – v hodině, doma
- prezentace práce před ostatními žáky
- sebehodnocení vlastní práce
- vzájemné hodnocení žáků při společné práci
- analýza prací žáků

Posuzujeme zejména:

- aktivitu žáka a jeho přístup k předmětu
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojených poznatků
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů
- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Český jazyk

1. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Komunikační a slohová výchova		

Žák - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	▪ poznává přirozenou strukturovanost věty ▪ vnímá průběh a rytmus dechu při mluveném projevu i při relaxaci ▪ rozvíjí znělý hlas ▪ dokáže přijmout úkol ▪ dokáže dokončit při vhodných podmínkách svou práci ▪ dokáže se omluvit, přivítat se a rozloučit se ▪ dokáže poděkovat ▪ vyjádří prosbu ▪ používá vhodné oslovení ▪ sděluje své zážitky ▪ odpovídá na otázky spojené s vyprávěním ▪ sedí správně při psaní ▪ drží vhodně tužku a pero při psaní ▪ volí správný sklon sešitu	▪ dechová a rytmická cvičení nácvik relaxačních technik ▪ strukturovanost věty ▪ cvičení na rozvoj celé osobnosti žáka (citové prožívání, vůle) ▪ omluva, pozdrav, loučení, poděkování, oslovení ▪ podpůrná instruktážní videa na podporu rytmizace a dechových cvičení ▪ vyprávění příhod ▪ vnímá poslech ▪ příprava pracovního prostředí pro psaní správné sezení, poloha ruky a hlavy při psaní ▪ lehký přítlak, zacházení s grafickým materiálem

Žák - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	▪ používá správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře ▪ spojuje písmena do slov ▪ dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu ▪ opisuje a přepisuje text ▪ napíše nadiktovaná písmena a slova	▪ uvolňovací cviky pro uvolňování ruky ▪ orientace v liniatuře ▪ psaní jednotlivých prvků písmen a číslic ▪ psaní písmen, číslic, slov a vět ▪ opis, přepis, diktát, auto-diktát ▪ audio-diktát
Komunikační a slohová výchova minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
Žák rozumí pokynům přiměřené složitosti	▪ dokáže přijmout úkol ▪ dokáže dokončit při vhodných podmínkách svou práci	▪ cvičení na rozvoj celé osobnosti žáka (citové prožívání, vůle)
dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	▪ poznává přirozenou strukturovanost věty ▪ vnímá průběh a rytmus dechu při mluveném projevu i při relaxaci	▪ dechová a rytmická cvičení ▪ nácvik relaxačních technik ▪ strukturovanost věty
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním spojuje písmena a slabiky	▪ rozvíjí znělý hlas ▪ sedí správně při psaní ▪ drží vhodně tužku a pero při psaní	▪ podpůrná instruktážní videa na podporu rytmizace a dechových cvičení

	▪ spojuje písmena do slabik a dvojslabičných slov ▪ opisuje a přepisuje slabiky a dvojslabičná slova ▪ napíše nadiktovaná písmena a slabiky	▪ příprava pracovního prostředí pro psaní ▪ správné sezení, poloha ruky a hlavy při psaní ▪ lehký přítlak, zacházení s grafickým materiálem ▪ uvolňovací cviky pro uvolňování ruky ▪ orientace v liniatuře ▪ psaní jednotlivých prvků písmen a číslic ▪ psaní písmen, číslic, dvojslabičných slov ▪ opis, přepis, diktát, auto-diktát, audio-diktát
Jazyková výchova		
Žák - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	▪ rozlišuje věty, slova, hlásky z hlediska potřeb psaní a čtení ▪ poznává písmeno a odpovídající hlásku ▪ používá interpunkční znaménka ▪ rozeznává délku samohlásek	▪ rozvoj zrakového vnímání ▪ rozvoj paměti a myšlení ▪ poznávání hlásek a písmen ▪ cvičení sluchového rozlišení hlásek, slabik a délky samohlásek ▪ slovo, věta ▪ písmeno psané, tištěné, velké, malé ▪ tečka, čárka, otazník, vykřičník ▪ využití digitálních technologií na procvičování abecedy ▪ přiřazování psacího a tiskacího písma za pomocí interaktivní tabule
Jazyková výchova minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák tvoří slabiky rozlišuje slabiky a dvojslabičná slova rozlišuje některá písmena malé a velké abecedy	 ▪ rozlišuje slabiky z hlediska potřeb psaní a čtení ▪ poznává písmeno a odpovídající hlásku ▪ rozlišuje velká a malá písmena z hlediska potřeb psaní a čtení	▪ rozvoj zrakového vnímání ▪ rozvoj paměti a myšlení ▪ poznávání hlásek a písmen ▪ cvičení sluchového rozlišení hlásek, slabik ▪ slovo, slabika ▪ písmeno psané, tištěné, velké, malé ▪ poslech audioknihy a vytvoření obrázkové osnovy
Literární výchova		
Žák - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	 ▪ čte vhodné literární texty ▪ přednáší zpaměti říkadla, rozpočítadla a krátké básně ▪ dokáže poslouchat literární texty ▪ předvádí a ilustruje pohádky	 ▪ nácvik techniky čtení ▪ hlasité čtení z různých zdrojů ▪ orientace v textu - nadpis, řádek, odstavec ▪ rozpočítadla, hádanky, říkadla, básně pro děti a o dětech ▪ poslech literárních textů pro děti a mládež ▪ dramatizace pohádek po jejich shlédnutí
Literární výchova minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně reprodukuje krátký text podle ilustrací	▪ reprodukuje zpaměti nebo s dopomocí říkadla a krátké dětské básně ▪ reprodukuje podle ilustrací sám nebo s dopomocí říkadla a krátké dětské básně	▪ rozpočítadla, hádanky, říkadla, básně pro děti a o dětech ▪ poslech literárních textů pro děti a mládež
Průřezová témata: MuV - Kulturní diference		

2. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Komunikační a slohová výchova		
Žák - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	▪ plynule čte jednoduché věty ▪ čte hlasitě s porozumění ▪ poznává správnou techniku čtení ▪ rozeznává orientační prvky v textu ▪ naslouchá pozorně a soustředěně	▪ plynulé a hlasité čtení z různých zdrojů ▪ technika čtení ▪ využití digitálních technologií na procvičování měkkých, tvrdých souhlásek, psaní u/ú,ů ▪ přiřazování psacího a tiskacího písma za pomocí interaktivní tabule

- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost.	▪ učí se vyslechnout druhé ▪ uvádí zdvořile svůj odlišný názor ▪ domlouvá se na společné práci ▪ kontroluje svou výslovnost ▪ používá přiměřenou hlasitost	▪ věcné naslouchání - pozorné a soustředěné ▪ orientace ve slyšeném ▪ zdvořilé naslouchání a vystupování ▪ respektování druhých ▪ souhlas a nesouhlas ▪ spolupráce ▪ tvoření hlasu ▪ výslovnost ▪ slovní hry
Žák - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	▪ promlouvá o svých zážitcích ▪ popíše známý předmět a pracovní činnost ▪ vyřizuje vzkazy ▪ přivolá pomoc ▪ dodržuje posloupnost děje ▪ hledá hlavní body příběhu	▪ krátké souvislé ústní projevy (vyprávění, popis předmětu a pracovního postupu, přivolání pomoci, vyřízení vzkazu) ▪ děj - základ vypravování (posloupnost a hlavní body děje) ▪ řazení vět podle dějové následnosti

- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, kontroluje vlastní písemný projev.	▪ dodržuje správný tvar písmen, jejich návaznost a rozestupy ▪ kontroluje svou práci ▪ umí napsat adresu, přání, pozdrav z prázdnin	▪ psaní psacích písmen ▪ psaní tiskacích písmen ▪ spojování písmen ▪ diakritická znaménka. ▪ úprava písemností - čitelnost, úhlednost, nadpis, odstavec ▪ psaní adres, přání, pozdravů ▪ pomocí aplikace Word - vytvoření pozvánky na oslavu
Komunikační a slohová výchova minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
Žák čte s porozuměním krátké jednoduché texty	▪ plynule čte krátké jednoduché věty ▪ čte hlasitě ▪ poznává správnou techniku čtení	▪ hlasité čtení z různých zdrojů ▪ technika čtení
rozumí pokynům přiměřené složitosti	▪ dokáže přijmout úkol ▪ dokáže dokončit při vhodných podmínkách svou práci	▪ cvičení na rozvoj celé osobnosti žáka (citové prožívání, vůle) ▪ poslech audioknihy a vytvoření obrázkové osnovy
spojuje písmena a slabiky	▪ spojuje písmena do slabik a dvojslabičných slov ▪ opisuje a přepisuje slabiky a dvojslabičná slova	▪ uvolňovací cviky pro uvolňování ruky ▪ orientace v liniatuře ▪ psaní jednotlivých prvků písmen a číslic ▪ psaní písmen, číslic, dvojslabičných slov
převádí krátká slova z mluvené do psané podoby	▪ napíše nadiktovaná písmena a slabiky	▪ opis, přepis, diktát, auto-diktát ▪ diktát, auto-diktát

dodržuje správné pořadí písmen v krátkých slovech a jejich úplnost	▪ napíše nadiktovaná písmena a slova ▪ používá správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře ▪ spojuje písmena do slov ▪ dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu	▪ audio-diktát ▪ procvičování probírané látky v rámci využití digitálních technologií ▪ uvolňovací cviky pro uvolňování ruky ▪ orientace v liniatuře ▪ psaní jednotlivých prvků písmen a číslic ▪ psaní písmen, číslic, slov
Jazyková výchova		
Žák - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	▪ rozlišuje hlásku, písmeno a slabiky ▪ třídí hlásky ▪ správně vyslovuje a píše souhlásky na konci a uvnitř slova ▪ umí dělit slovo na konci řádku ▪ orientuje se v abecední řadě ▪ vyhledává a porovnává slova opačného významu, souřadná, nadřazená a podřazená	▪ slovo, slabika, písmeno, hláska, samohlásky, souhlásky, dvojhlásky, slabikotvorné R, L, souhlásky znělé a neznělé, abeceda ▪ význam slov - antonyma, slova nadřazená a podřazená, synonyma ▪ procvičování slov nadřazených, podřazených v rámci využití digitálních technologií
Žák - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	▪ všímá si významu slov ▪ odlišuje slova a skutečnost ▪ všímá si různých tvarů slov	▪ vnímání a třídění slov podle významu nebo podle dalších dohodnutých znaků ▪ změny tvaru slov

- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. - spojuje věty do jednodušších souvětí. - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. - odůvodňuje a píše správně: dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev. - odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	▪ poznává podle smyslu záměr a postoj mluvčího ve větách ▪ zkouší spojovat věty do jednodušších souvětí ▪ třídí souhlásky ▪ dokáže psát správné i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ▪ napíše správně slova s ú/ů a se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ▪ píše velké písmeno na začátku věty, u vlastních jmen osob a zvířat a u příjmení	▪ věty podle postoje mluvčího ▪ psaní znamének za větami podle druhu ▪ zásoba slov ▪ věta, slovo ▪ pořádek slov ve větě ▪ tvoření vět a souvětí ▪ souhlásky měkké, tvrdé a obojetné ▪ psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ▪ psaní slov se skupinami: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ▪ psaní ú/ů ▪ procvičování dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě v rámci využití digitálních technologií ▪ význam slov - antonyma, slova nadřazená a podřazená, synonyma▪ význam slov - antonyma, slova nadřazená a podřazená, synonyma ▪ začátek věty ▪ vlastní jména lidí a zvířat ▪ příjmení
Jazyková výchova minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	▪ poznává písmeno a odpovídající hlásku, rozeznává velká a malá písmena abecedy (tiskací) ▪ rozeznává délku samohlásek ▪ rozlišuje věty, slova, hlásky z hlediska potřeb psaní a čtení	▪ rozvoj zrakového vnímání ▪ rozvoj paměti a myšlení ▪ poznávání hlásek a písmen ▪ cvičení sluchového rozlišení hlásek, slabik a délky samohlásek ▪ slovo, věta ▪ písmeno tištěné, velké, malé ▪ tečka, čárka, otazník, vykřičník ▪ procvičování dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě v rámci využití digitálních technologií ▪ audiodiktát
Literární výchova		
Žák - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	▪ čte se správným dýcháním ▪ udržuje mluvní takt a přiměřenou intonaci ▪ učí se přednášet krátké básně	▪ technika čtení ▪ přednes krátkých básní
Žák - vyjadřuje své pocity z přečteného textu. - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	▪ umí vyjádřit, jak vnímá činy postav a jejich city ▪ začíná rozeznávat rozdíly mezi veršem a prózou ▪ odlišuje pohádku od ostatních	▪ poslech literárních textů ▪ literární postavy ▪ verše, rým, próza, pohádka, pověst

- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	vyprávění ▪ seznamuje se s pověstmi ▪ srovnává literární a dramatizovaný text	▪ dramatizace po zhléhnutí pohádky ▪ televizní a filmové zpracování pohádek ▪ rýmování ▪ formální úprava textu v tištěné i digitální formě	
Literární výchova minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:			
Žák pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	 ▪ udržuje mluvní takt ▪ učí se přednášet krátké básně ▪ reprodukuje krátký text podle ilustrací a otázek sám nebo s dopomocí	 ▪ technika čtení ▪ přednes krátkých básní ▪ pracování s ilustrovaným krátkým textem ▪ dramatizace po zhléhnutí pohádky	
Průřezová témata: MuV - Lidské vztahy			

3. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Komunikační a slohová výchova		

Žák - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	▪ dokáže číst plynule ▪ vyhledává orientační prvky v textu ▪ používá správnou techniku hlasitého čtení ▪ využívá čtení k získávání informací ▪ vyhledává klíčová slova v textu	▪ praktické čtení (technika čtení, plynulé čtení, orientační prvky) ▪ věcné čtení (zdroj informací, vyhledávání klíčových slov, tiché čtení) ▪ poslech audioknihy a vytvoření osnovy
Žák - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	▪ používá správný přízvuk ▪ využívá i tiché čtení ▪ rozvíjí souvislé vyjadřování ▪ umí požádat o informaci ▪ podá stručnou informaci ▪ vybírá vhodné výrazy ▪ zahájí a ukončí dialog ▪ umí střídat role mluvčího a posluchače ▪ ovládá základní zdvořilostní obraty ▪ používá způsoby nekonfliktního jednání	 ▪ procvičování slovosledu ▪ vyjadřování závislé na komunikační situaci ▪ mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) ▪ vypravování - podstata a správný sled ▪ popis předmětů, zvířat a činností ▪ získávání informací ▪ získávání informací z internetových zdrojů ▪ dialog, role mluvčího a posluchače ▪ zdvořilostní obraty ▪ nekonfliktní jednání

- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitost.	▪ vytváří si plynulý a rychlý osobitý rukopis ▪ dokáže napsat krátké sdělení s úhlednou a přehlednou úpravou ▪ kontroluje svůj písemný projev ▪ dodržuje návyky správného psaní ▪ aktivně zaznamenává slyšené ▪ doptává se na nejasné informace ▪ čte pozorně	▪ odstraňování individuálních nedostatků v kvalitativních i kvantitativních znacích písma ▪ automatizace psacího pohybu ▪ psaní dopisu, vzkazu, popisu, krátkého vypravování ▪ psaní e-mailu ▪ psaní popisu oblíbené hračky ve Wordu ▪ věcné naslouchání (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami, pozorné čtení, orientace ve čtení)
Komunikační a slohová výchova minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
Žák čte s porozuměním jednoduché texty rozumí pokynům přiměřené složitosti převádí slova z mluvené do psané formy píše písmena a číslice - dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen	▪ plynule čte jednoduché věty ▪ čte hlasitě ▪ poznává správnou techniku čtení ▪ naslouchá pozorně a soustředěně ▪ napíše nadiktovaná písmena a slova	▪ hlasité čtení z různých zdrojů ▪ technika čtení ▪ rozumí textu a odpovídá na otázky týkající se obsahu textu ▪ věcné naslouchání - pozorné a soustředěné ▪ orientace ve slyšeném ▪ diktát, auto-diktát, audio diktát ▪ uvolňovací cviky pro uvolňování ruky ▪ orientace v liniatuře

opisuje a přepisuje krátké věty	▪ používá správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře ▪ spojuje písmena do slov ▪ opisuje a přepisuje věty	▪ psaní jednotlivých prvků písmen a číslic ▪ psaní písmen, číslic, slov a vět ▪ opis, přepis ▪ formální úprava textu v tištěné i digitální formě
Jazyková výchova		
Žák - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	▪ seznamuje se se stavbou slova ▪ poznává odvozená slova ▪ vyhledává slova příbuzná ▪ používá antonyma, synonyma ▪ učí se rozlišovat slovní druhy	▪ stavba slova - vyvozování příbuznosti slov ▪ antonyma, synonyma ▪ druhy slov - ohebné a neohebné slovní druhy ▪ rozlišování slovních druhů ▪ procvičování slovních druhů v rámci využití digitálních technologií
Žák - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	▪ rozlišuje u podstatných jmen číslo a rod ▪ seznámí se s pádovými otázkami ▪ rozlišuje u sloves čas ▪ seznámí se se změnami tvarů ▪ aplikuje získané poznatky do	▪ podstatná jména (číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední) ▪ seznámení se s pádovými otázkami slov a se změnami tvarů slov na základě skloňování ▪ slovesa (čas přítomný, minulý a budoucí) ▪ seznámení se změnami tvarů sloves na základě časování ▪ využívání přehledů (tabulek)

	mluveného projevu ▪ využívá tabulky k hledání správných tvarů slov	procvičování pádových otázek v rámci využití interaktivní tabule
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. - odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. - odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	▪ mluví a píše v jednodušších souvětích s používáním vhodných spojek a spojovacích výrazů ▪ zdůvodňuje si psaní i/y po obojetných souhláskách ▪ píše velké písmeno u místních pojmenování	▪ věta jednoduchá a souvětí ▪ spojování vět ▪ doplňování souvětí ▪ vyjmenovaná slova - pravopis i/y po obojetných souhláskách ▪procvičování pravopisu i/y po obojetných souhláskách v rámci využití digitálních technologií ▪ místní pojmenování
Jazyková výchova minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
Žák rozeznává samohlásky a souhlásky píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech rozlišuje malá i velká písmena tiskací a psací abecedy	▪ rozeznává samohlásky a souhlásky ze zadaných textů ▪ píše velké písmeno na začátku věty, u vlastních jmen osob a zvířat	▪ rozvoj zrakového vnímání ▪ rozvoj paměti a myšlení ▪ poznávání hlásek a písmen ▪ cvičení sluchového rozlišení hlásek, slabik a délky samohlásek ▪ slovo, věta ▪ procvičování pádových otázek, slovních druhů a psaní i/y po obojetných souhláskách v rámci využití digitálních technologií

	▪ poznává písmeno a odpovídající hlásku, rozeznává velká a malá písmena abecedy (tiskací i psací)	▪ písmeno tištěné, velké, malé ▪ tečka, čárka, otazník, vykřičník ▪ začátek věty ▪ vlastní jména lidí a zvířat
Literární výchova		
Žák - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku.	▪ čte plynule, správně frázuje a klade větný přízvuk ▪ vybírá prostředky emocionálního přednesu ▪ pojmenovává oblíbená témata	▪ četba uměleckých, populárních a naukových textů ▪ přednes básní ▪ e-book

Žák - vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	▪ uvažuje o proměnách textu podle přístupu	▪ knížky, které máme rádi ▪ smysl příběhu ▪ témata knih ▪ atmosféra příběhu ▪ rozhovory o knihách ▪ proměny textu při vážném a humorném přístupu
- odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	▪ pozoruje výrazy různých žánrů ▪ poznává literární pojmy ▪ chápe funkci přirovnání	

- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	▪ vede si záznamy o četbě ▪ vytváří vlastní texty i s ilustracemi ▪ dramatizuje texty	▪ výrazy v literatuře ▪ základní literární pojmy: přirovnání, prostředí, kniha, čtenář, básník, spisovatel ▪ četba jako zdroj informací o světě i o sobě ▪ četba z internetových zdrojů ▪ postoj k přečtenému textu ▪ dramatizace po zhlédnutí příběhu
Literární výchova minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
Žák při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	▪ je schopen soustředit svou pozornost na poslech příběhů a pohádek	▪ poslech literárních textů po delší časový úsek ▪ dramatizace po zhlédnutí příběhu
Průřezová témata: MuV - Etnický původ, OSV - Komunikace		

4. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Komunikační a slohová výchova		
Žák - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	▪ čte správně a plynule s přirozenou intonací, se správným slovním a větným přízvukem ▪ čte potichu s porozuměním ▪ vyhledává a zaznamenává podstatné body v textu ▪ vnímá podrobnosti a hledá jejich význam v celku ▪ dokáže vést správně dialog, telefonní rozhovor ▪ umí zanechat vzkaz na záznamníku ▪ bere ohled na partnery ▪ porovnává názory ▪ předchází nedorozuměním	▪ správné a plynulé čtení uměleckých a populárně - naučných textů se správným přízvukem a intonací ▪ čtení e-knih ▪ tiché čtení s porozuměním ▪ vyhledávání a zaznamenávání podstatných bodů v textu ▪ výpisy údajů, poznámky - tvorba poznámek v poznámkovém bloku ▪ význam podrobností v celku ▪ využívání vhodných jazykových prostředků ▪ telefonování, vzkaz, zpráva, oznámení ▪ vzkaz, zpráva, oznámení v elektronické podobě ▪ dialog na základě obrazového materiálu ▪ zdvořilé jednání s ostatními

- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	▪ používá náležitou intonaci, přízvuk , pauzy a tempo řeči ▪ orientuje se ve stavbě textu	▪ intonace, přízvuk, pauzy a tempo v komunikaci ▪ vytváření záznamu zvuku ▪ popisy předmětů a dějů ▪ formální úprava textu v tištěné i digitální podobě

Žák - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátkých mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	▪ umí napsat zprávu, adresu, pohlednici, blahopřání, vzkaz a pozvánku ▪ orientuje se ve stavbě vyprávění ▪ pozná části vyprávění a jejich posloupnost	▪ žánry písemného projevu: psaní adres, pohlednic, blahopřání, vzkazů a zpráv ▪ psaní e-mailu a dopisu ▪ popis předmětů a děje ▪ sestavování osnovy ▪ tvoření nadpisu v tištěné i digitální podobě ▪ členění textu na odstavce ▪ dodržování následnosti dějových složek ve vypravování
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené		

předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - opisuje a přepisuje jednoduché texty	▪převypráví obsah pohádky, kterou čte buď pedagog, nebo žák samotný ▪srozumitelně reaguje a vyjadřuje se k dané situaci a tématu ▪používá náležitou intonaci, přízvuk , pauzy a tempo řeči ▪opisuje a přepisuje jednoduché texty	▪ tvoření nadpisu ▪ dodržování následnosti dějových složek ve vypravování ▪ využívání vhodných jazykových prostředků ▪ telefonování, vzkaz, zpráva, oznámení ▪ vzkaz, zpráva, oznámení v elektronické podobě ▪ zdvořilé jednání s ostatními ▪ intonace, přízvuk, pauzy a tempo v komunikaci ▪ vytváření záznamu zvuku ▪ opisuje jednoduché texty
Jazyková výchova		
Žák - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	▪ rozlišuje významy slov ▪ vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná, citově zabarvená ▪ poznává kořen, příponovou a předponovou část	▪ rozlišování slov dle významu ▪ slova jednoznačná a mnohoznačná, slova citově zabarvená ▪ online procvičování v prostředí umimecesky.cz

- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. - vyhledává základní skladební dvojici.	▪ rozlišuje slovní druhy ▪ skloňuje podstatná jména podle vzorů ▪ učí se základům pravopisu v koncovkách podstatných jmen ▪ určuje osobu, číslo a čas u sloves ▪ vyhledává jednoduché a složené tvary sloves ▪ učí se poznávat podmět a přísudek	▪ stavba slova - poznávání kořene, části příponové a předponové ▪ slovní druhy ▪ skloňování podstatných jmen ▪ pravopis koncovek podstatných jmen ▪ určování osoby, čísla a času u sloves ▪ jednoduché a složené tvary u sloves ▪ určování podmětu a přísudku ▪ práce s wordem - vyznačování podmětu a přísudku

Žák - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	▪ rozlišuje větu jednoduchou a souvětí ▪ dokáže změnit větu jednoduchou v souvětí ▪ napíše správné i/y po obojetných souhláskách	▪ rozlišování věty jednoduché a souvětí ▪ změny věty jednoduché v souvětí ▪ využití interaktivní tabule (DUMY) ▪ vyjmenovaná a příbuzná slova ▪ využití interaktivní tabule (DUMY) ▪ shoda přísudku s holým podmětem

	▪ učí se pravopisným pravidlům shody přísudku s podmětem	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - žák pozná podstatná jména a slovesa - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky, správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky - seřadí slova podle abecedy	▪ zná metodický postup ke správnému určení podstatných jmen a sloves ▪ píše srozumitelné věty a a určuje jejich druh ▪ ovládá vyjmenovaná slova ▪ určuje samohlásky a souhlásky ▪ seřadí slova podle abecedy	▪ pomocí metodického postupu vyznačí podstatná jména a slovesa ▪ slovosled, věta rozkazovací, oznamovací, tázací, přací ▪ vyjmenovaná slova ▪ souhlásky, samohlásky ▪ abeceda ▪ skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	▪ správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	Online cvičení: DUMY, Včelka, umimecesky.cz, práce s tabletem - doplňovací cvičení
Literární výchova		
Žák - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	▪ rozvíjí si literární vnímavost ▪ doporučuje knihu ▪ představuje své písemné názory z četby ▪ všímá si rozdílů v druzích a žánrech dětské literatury ▪ uvědomuje si, o čem vypovídají verše, o čem se vypráví v povídce a v bajce	▪ zážitkové čtení a naslouchání ▪ čtení e-knih ▪ poslech audioknih ▪ literární vnímavost ▪ vyjádření pocitů z četby, z poslechu, z divadelního a televizního pořadu ▪ žánry a druhy dětské literatury ▪ literární pojmy: bajka, povídka, opakování pojmů z nižších ročníků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - dramatizuje jednoduchý příběh - vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	▪ dramatizuje jednoduchý příběh ▪ vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ▪ čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ▪ určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ▪ rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	▪ dramatizuje přečtenou či zhlédnutou pohádku ▪ sledování pohádek/bajek/divadelních představení pomocí internetových stránek ▪ převypráví děj příběhu ▪ čtení a následná reprodukce ▪ hlavní postavy a jejich charakteristika ▪ čtenářský deník ▪ čtenářský deník tvořený v digitální podobě

		▪ pohádka, realita, orientace v textu
Průřezová témata: MuV - Multikulturalita		

5. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Komunikační a slohová výchova		
Žák - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	▪ chápou význam sdělení ▪ hledají podrobnosti a souvislosti sdělení ▪ rozlišuje podstatná fakta sdělení ▪ zapamatuje si podstatná fakta ▪ umí reprodukovat obsah sdělení ▪ uvědomuje si rozdíl mezi faktem a tvrzením ▪ zkoumá ověřitelnost tvrzení ▪ srovnává různé reklamy ▪ umí rozlišit spisovnou a nespisovnou výslovnost	▪ vypravování ▪ popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu ▪ reprodukce textů, rozlišování podstatného, klíčová slova a pojmy ▪ kritický přístup k reklamě ▪ zhlédnutí a poslech reklam (tv, radio, internet) ▪ hledání rozdílů mezi fakty a tvrzením - mezipředmětové vztahy (mediální výchova)

- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	▪ vybírá vhodnou výslovnost podle situace ▪ umí napsat inzerát, omluvenku, oznámení ▪ umí vyplnit přihlášku a dotazník	▪ výslovnost spisovná a nespisovná ▪ výslovnost podle situace ▪ psaní inzerátu, omluvenky a oznámení ▪ psaní inzerátu, omluvenky a oznámení v digitální podobě (práce ve wordu) ▪ vyplňování jednoduchých tiskopisů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - píše správně a přehledně jednoduchá sdělení - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně	▪ popíše předměty, činnosti a děje, které právě vidí, nebo jsou pro žáka známé ▪ žák dokáže zformulovat a napsat jednoduchá sdělení ▪ žák píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ▪ ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně	▪ popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu ▪ zpráva, pozvánka, oznámení, vzkaz ▪ zpráva, pozvánka, oznámení a vzkaz lze zpracovávat v digitální podobě (práce ve wordu, stahování obrázků, vytváření prezentací) ▪ odstavce, okraje, osnova (práce s wordem) ▪ hůlkové písmo, tvorba otázek

Jazyková výchova		
Žák - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	▪ provádí rozbor stavby slova ▪ odvozuje slova předponami a příponami ▪ učí se vyslovovat a psát souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene ve frekventovaných slovech, zdvojené souhlásky a skupiny bě/bje/pě/vě/vje	▪ stavba slova ▪ odvozování příponami a předponami ▪ výslovnost a pravopis souhláskových skupin na styku předpony nebo přípony a kořene, zdvojené souhlásky a skupiny bě/bje, vě/vje, pě
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	▪ určuje slovní druhy ▪ zdůvodní pravopis koncovek podstatných jmen ▪ časuje slovesa ▪ rozlišuje slovesné způsoby ▪ určuje druhy přídavných jmen ▪ skloňuje přídavná jména tvrdá a měkká	▪ určování slovních druhů ▪ druhy přídavných jmen ▪ skloňování a pravopis přídavných jmen tvrdých a měkkých ▪ psaní předložek s, z ▪ pravopis podstatných jmen ▪ časování sloves ▪ slovesné způsoby
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty.	▪ učí se základům pravopisu koncovek přídavných jmen tvrdých a měkkých ▪ používají vhodně předložky s, z	▪ spisovné tvary slov ▪ práce s pravidly ▪ základní skladební dvojice ▪ podmět vyjádřený a nevyjádřený

- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	▪ vybírá slova spisovná a jejich nespisovné tvary ▪ pracuje s pravidly ▪ určuje základní skladební dvojice ▪ označuje základ věty u nevyjádřeného podmětu ▪ používá rozmanité spojovací výrazy ▪ umí syntaktický pravopis u základních příkladů ▪ učí se pravopis shody přísudku s několikanásobným podmětem	▪ podmět několikanásobný ▪ spojování vět v souvětí s různými spojovacími výrazy ▪ shoda přísudku s podmětem Online cvičení: DUMY, Včelka, umimecesky.cz, práce s tabletem - doplňovací cvičení, vytváření kvízů, přehledových karet s metodickými postupy a prezentací na opakování učiva.
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - žák pozná podstatná jména a slovesa	▪ zná metodický postup ke správnému určení podstatných jmen a sloves ▪ určí základní skladební dvojici a napíše správnou koncovku	▪ pomocí metodického postupu vyznačí podstatná jména a slovesa ▪ základní skladební dvojice ▪ shoda podmětu s přísudkem

- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	▪ píše srozumitelné věty a a určuje jejich druh ▪ pozná a rozliší větu jednoduchou a souvětí	▪ slovosled, věta rozkazovací, oznamovací, tázací, přací ▪ věta jednoduchá, souvětí
- určuje samohlásky a souhlásky, správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky - seřadí slova podle abecedy	▪ ovládá vyjmenovaná slova	▪ vyjmenovaná slova
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	▪ určuje samohlásky a souhlásky	▪ souhlásky, samohlásky
	▪ seřadí slova podle abecedy	▪ abeceda
	▪ správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	▪ skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě Online cvičení: DUMY, Včelka, umimecesky.cz, práce s tabletem - doplňovací cvičení, vytváření kvízů, přehledových karet s metodickými postupy a prezentací na opakování učiva.

Literární výchova		
Žák - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	▪ porovnává ilustrace ▪ hledá hlavní myšlenku, pozadí událostí, skryté motivy činů a postojů ▪ tvoří podklady k reprodukci textu ▪ tvoří vlastní texty ▪ všímá si úlohy autora ▪ rozlišuje literaturu uměleckou a věcnou ▪ chápe základní literární pojmy	▪ hlavní myšlenka textu ▪ činy a postoje postav ▪ ilustrace ▪ co nás zajímá ▪ knihovna, divadlo, televize, rozhlas (e-knihy, audioknihy, online divadelní představení, rádio) ▪ reprodukce textu ▪ tvorba literárních textů ▪ autor - vyhledávání informací na internetu - práce s ověřováním faktů ▪ texty umělecké a věcné ▪ využívá poznatky z četby v dalších činnostech ▪ bajka, povídka, režisér, poezie, próza, divadlo, film, televizní inscenace
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

- dramatizuje jednoduchý příběh - vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	▪ dramatizuje jednoduchý příběh ▪ vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ▪ čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ▪ určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ▪ rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	▪ dramatizuje přečtenou či zhlédnutou pohádku - dramatizaci natočit na kameru a následný rozbor ▪ převypráví děj příběhu, divadelního představení ▪ čtení a následná reprodukce ▪ hlavní postavy a jejich charakteristika ▪ čtenářský deník ▪ pohádka, realita ▪ bajka ▪ orientace v textu
Průřezová témata: MuV - Princip sociálního smíru a solidarity		

6. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Komunikační a slohová výchova		
Žák - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr autora v hovoru. - využívá základy studijního čtení-vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně	▪ odlišuje spisovný a nespisovný projev ▪ vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ▪ třídí informace z odborného textu ▪ rozlišuje jednotlivé stylistické útvary - výtah, výklad, zprávu a oznámení	▪ zvuková stránka jazyka, spisovná výslovnost ▪ práce s jazykovými příručkami (v tištěné i online podobě) ▪ kritické čtení předloženého textu, rozbor a hodnocení ▪ připravený a nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek ▪ mluvní cvičení ▪ výpisek, soukromý a úřední dopis, pozvánka, výtah, referát ▪ tvorba elektronické pozvánky

připraví a s oporou o text přednese referát. - v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	▪ osvojí si rozdíl mezi referátem a výkladem ▪ zvládá monolog, dialog ▪ osvojí si základní pravidla nonverbální a verbální komunikace, řeč těla	▪ zásady správné komunikace verbální i nonverbální ▪ vedení diskuse, dialogu

Žák - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	▪ dokáže ve svém projevu využít svých poznatků o nonverbální komunikaci ▪ pracuje s jednoduchými informacemi, svůj projev přizpůsobí požadovanému slohovému útvaru	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	▪ čte plynule s porozuměním, reprodukuje text ▪ komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ▪ tvoří vlastní texty	▪ práce s textem ▪ monolog, dialog ▪ zásady správné komunikace ▪ spisovné jazykové prostředky ▪ životopis, žádost (i v online prostředí) ▪ popis osoby, pracovního postupu ▪ vypravování
Jazyková výchova		
Žák - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov.	▪ seznámí se s indoevropským původem češtiny ▪ dokáže vysvětlit znaky praslovanštiny a souvislosti s	▪ charakteristika českého jazyka, vývoj češtiny v klíčových obdobích naší historie ▪ jazyk a myšlení, jazyk jako systém

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná česká slova.	podobou dnešních slovanských jazyků ▪ na příkladech vysvětlí způsoby obohacování slovní zásoby	
Žák - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	▪ charakterizuje češtinu jako jazyk flexivní ▪ určí ohebné a neohebné slovní druhy	▪ seznamování s tvaroslovným systémem jazyka - substantiva a adjektiva, zájmena, číslovky a slovesa ▪ práce s jazykovými příručkami (v tištěné i digitální podobě)
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	▪ při práci s texty krásné literatury vyhledá příklady jednotlivých vrstev českého jazyka	▪ čeština spisovná a nespisovná ▪ jazyk hovorový, slang a argot ▪ obecná čeština ▪ nářečí, jejich rozdělení ▪ poslech jazykových ukázek
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický	▪ zvládá stavbu věty jednoduché, souvětí ▪ větné vztahy umí vyjádřit dodržováním pravidel interpunkce	▪ věty jednočlenné a dvojčlenné ▪ větné členy Online procvičování daných jazykových jevů.

i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - rozezná větu jednoduchou od souvětí - správně píše slova s předponami a předložkami - ovládá pravopis vyjmenovaných slov	▪ ovládá základní gramatická pravidla ▪ vhodně používá slovní zásobu pro dosažení komunikačního cíle ▪ vhodná volba jazykových prostředků dle komunikačního záměru ▪ tvoření větných celků ▪ nezaměňuje předponu a předložku ▪ osvojení pravopisu vyjmenovaných slov ▪ chápe vztah mezi rodem podmětu a koncovkou v přísudku	▪ práce s jazykovými příručkami (v tištěné i digitální podobě) ▪ skloňování podstatných a přídavných jmen ▪ časování sloves ▪ osobní zájmena ▪ spisovná, nespisovná, obecná čeština ▪ věta jednoduchá, souvětí ▪ s/z/vz ▪ vyjmenovaná slova ▪ podmět a přísudek ▪ shoda podmětu s přísudkem

- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem		Online procvičování daných jazykových jevů.
Literární výchova		
Žák - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Žák - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	▪ seznámí se s pojmy forma a obsah literárního díla ▪ provede rozbor literárního díla ▪ porovná žánry, jejich funkci a jejich významné představitele	▪ četba a rozbor vhodných děl ▪ lyrika, epika, drama ▪ epos, biblické příběhy ▪ báje, pohádka, pověst ▪ řecké drama, řecké divadlo ▪ poslech audioknih, četba e-knih ▪ tvorba prezentací ▪ čtenářský deník v digitální podobě
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	▪ orientuje se v základní myšlence textu	▪ hlavní postava a její charakteristika ▪ místo a čas děje ▪ pohádka, pověst, báje ▪ drama, epika, lyrika

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku		▪ poslech audioknih, četba e-knih ▪ tvorba prezentací ▪ čtenářský deník v digitální podobě
Průřezová témata: MuV - Kulturní diference, Lidské vztahy		

7. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Komunikační a slohová výchova		
Žák - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	▪ osvojí si zásady správné komunikace, a to jak verbální, tak nonverbální ▪ orientuje se v projevu mluveném i písemném	▪ větná melodie, druhy vět podle postoje mluvčího, slovní i větný přízvuk ▪ výpisky, výtah, práce s texty odborné povahy a texty populárně naučnými (v tištěné i digitální podobě) ▪ popis, charakteristika, žádost, životopis ▪ tvorba životopisu, žádosti v online prostředí

Žák - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základu studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu		▪ multimédia ▪ reklama ▪ digitální tvorba reklam ▪ jazykové prostředky ▪ komunikace ▪ online komunice ▪ spisovná, obecná čeština ▪ diskuze, dialog
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	▪ čte plynule s porozuměním, reprodukuje text ▪ komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ▪ tvoří vlastní texty	▪ práce s textem ▪ monolog, dialog ▪ zásady správné komunikace ▪ spisovné jazykové prostředky ▪ životopis, žádost (i v online prostředí) ▪ popis osoby, pracovního postupu ▪ vypravování
Jazyková výchova		
Žák - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	▪ dokáže analyzovat text - určí věty, u slov jejich slovní druh i funkci ve větě ▪ umí vysvětlit způsoby odvozování podstatných jmen a sloves	▪ věta jednočlenná a dvojčlenná ▪ věta jednoduchá a souvětí ▪ základní a rozvíjející větné členy ▪ online procvičování daných jazykových jevů

Žák - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami. - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí. - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.		▪ jazykové příručky (tištěná i digitální podoba) ▪ spisovná a nespisovná čeština ▪ slang, argot

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - rozezná větu jednoduchou od souvětí - správně píše slova s předponami a předložkami - ovládá pravopis vyjmenovaných slov - zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	▪ ovládá základní gramatická pravidla ▪ vhodně používá slovní zásobu pro dosažení komunikačního cíle ▪ vhodná volba jazykových prostředků dle komunikačního záměru ▪ tvoření větných celků ▪ nezaměňuje předponu a předložku ▪ osvojení pravopisu vyjmenovaných slov ▪ chápe vztah mezi rodem podmětu a koncovkou v přísudku	▪ práce s jazykovými příručkami (v tištěné i digitální podobě) ▪ skloňování podstatných a přídavných jmen ▪ časování sloves ▪ osobní zájmena ▪ spisovná, nespisovná, obecná čeština ▪ věta jednoduchá, souvětí ▪ s/z/vz ▪ vyjmenovaná slova ▪ podmět a přísudek ▪ shoda podmětu s přísudkem Online procvičování daných jazykových jevů.

Literární výchova		
Žák - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Žák - rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora. - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	▪ vnímá slovesné dílo jako celek v interakci s ním a učí se určit si i hodnotící kritéria ▪ seznámí se s hodnotami poezie a s jejími formálními znaky ▪ rozlišuje básně lyrické a epické /balady/ ▪ seznámí se s významnými díly české i světové literatury	▪ klasická díla světové a české literatury ▪ počátky česky psané literatury ▪ Velká Morava a počátky Českého státu ▪ středověká literatura, kronikářství, lyrika ▪ vliv husitské revoluce na literární vývoj ▪ renesance a humanismus ve světě i u nás ▪ baroko a J. A. Komenský ▪ Národní obrození ▪ rukopisné padělky ▪ tvorba prezentací literárních děl a spisovatelů

- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	▪ orientuje se v základní myšlence textu	▪ hlavní postava a její charakteristika ▪ místo a čas děje ▪ pohádka, pověst, báje ▪ drama, epika, lyrika ▪ poslech audioknih, četba e-knih ▪ tvorba prezentací ▪ čtenářský deník v digitální podobě
Průřezová témata: MuV - Etnický původ		

8. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Komunikační a slohová výchova		
Žák - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné	▪ kriticky zachází s informacemi ▪ porovnává a vyvozuje z těchto srovnání odpovídající závěry ▪ rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení ▪ kultivovaný jazykový projev	▪ charakteristika literární postavy, výklad a úvaha ▪ práce s odbornou literaturou a tiskem ▪ práce s novinovými články, vhodné stylistické úpravy ▪ subjektivní stanovisko v úvaze a objektivita výkladu ▪ požadavky na kultivovaný publicistický projev ▪ mluvní cvičení na zadané téma i improvizační (průběžně) ▪ prezentace, online korektury textů, práce s články na internetu

jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.		

Žák - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	▪ adekvátně volí vhodné prostředky řeči ▪ orientuje se v diskuzi ▪ ovládá práci s textem	▪ diskuze, monolog, dialog ▪ porozumění textu ▪ výtah, výpisky Powerpointová prezentace, práce s texty na internetu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	▪ zvládá reprodukci jednoduchého textu ▪ dokáže vyplnit jednoduchý tiskopis	▪ životopis, žádost, druhy popisu ▪ vypravování dle osnovy
Jazyková výchova		
Žák - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená	▪ používá jazykové příručky ▪ zvládá cizí slova po stránce pravopisné i výslovnostní ▪ dokáže analyzovat text z hlediska lexikálního, slovotvorného, morfologického i syntaktického ▪ projev zařadí do	▪ slovní zásoba spisovné češtiny ▪ změny slovního významu - synonyma, antonyma, homonyma ▪ nahrazování cizích slov českými ekvivalenty ▪ tvorba větných celků ▪ přejatá slova a jejich výslovnost a pravopis ▪ skloňování jmen cizího původu, cizích slov, substantiva nesklonná ▪ slovesa, slovesné třídy, vid a vidové dvojice, slovesa obouvidová

pojmenování, zvláště ve frazémech. - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.	správné jazykové vrstvy a uvede důvody tohoto zařazení	▪ obecné výklady o jazyce, slovanské jazyky, jazykové vrstvy

Žák - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí.	▪ vhodné používání slovních druhů v komunikaci ▪ zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí ▪ rozliší významové poměry	▪ ukázky nářečí a obecné češtiny, využití v textu umělecké povahy ▪ věta jednoduchá a souvětí,souvětí podřadné a souřadné ▪ významové poměry mezi HV, VV, VČ online procvičování poslech jazykový

- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - rozezná větu jednoduchou od souvětí - správně píše slova s předponami a předložkami - ovládá pravopis vyjmenovaných slov	▪ ovládá základní gramatická pravidla ▪ vhodně používá slovní zásobu pro dosažení komunikačního cíle ▪ vhodná volba jazykových prostředků dle komunikačního záměru ▪ tvoření větných celků ▪ nezaměňuje předponu a předložku ▪ osvojení pravopisu vyjmenovaných slov ▪ chápe vztah mezi rodem podmětu a koncovkou v přísudku	▪ práce s jazykovými příručkami (v tištěné i digitální podobě) ▪ skloňování podstatných a přídavných jmen ▪ časování sloves ▪ osobní zájmena ▪ spisovná, nespisovná, obecná čeština ▪ věta jednoduchá, souvětí ▪ s/z/vz ▪ vyjmenovaná slova ▪ podmět a přísudek ▪ shoda podmětu s přísudkem Online procvičování daných jazykových jevů.

- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem		
Literární výchova		
Žák - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. - rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora.	▪ charakterizuje romantismus a realismus jako tendence ve vývoji umění, tedy i umění slovesného ▪ umělecké dílo analyzuje podle zadaných kritérií	▪ literatura 19. století, romantismus a realismus v tvorbě našich i světových klasiků ▪ vývoj kramářské písně ▪ rozbor literárního díla - kritéria ▪ K. H. Mácha, K. J. Erben, K. Havlíček Borovský, májovci, lumírovci a ruchovci, Petr Bezruč

Žák - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	▪ zadané dílo zařadí z hlediska příslušnosti k literárnímu žánru ▪ osvojí si významné představitele literatury druhé poloviny 19.století.	▪ literární žánry ▪ literatura 2/2 19. století ▪ čtenářský deník ▪ práce s textem poslech - audioknihy, online čtenářský deník, prezentace, film, vyhledávání informací na internetu

- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	▪ orientuje se v základní myšlence textu	▪ hlavní postava a její charakteristika ▪ místo a čas děje ▪ pohádka, povídka, román ▪ drama, epika, lyrika ▪ poslech audioknih, četba e-knih, přednes, film ▪ tvorba prezentací ▪ čtenářský deník v digitální podobě
Průřezová témata:		

MuV - Multikulturalita	

9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Komunikační a slohová výchova		
Žák - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	▪ dokáže zvolit pro svůj komunikační záměr vhodnou formu ▪ v mluveném projevu se žák snaží o soulad mezi prostředky verbální a nonverbální komunikace ▪ užívá vhodné jazykové prostředky	▪ úvaha, kritika, výklad, fejeton, interview

- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.		
Žák - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně	▪ vytvoří vlastní text dle pravidel ▪ rozliší funkční styly	▪ proslov, řízený rozhovor, připravený mluvený projev ▪ výpisky, referát online vytváření textů, ukázky mluvených projevů

správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	▪ zvládá reprodukci jednoduchého textu ▪ dokáže vyplnit jednoduchý tiskopis	▪ životopis, proslov,, druhy popisu, referát ▪ monolog, dialog ▪ online vytváření textů, ukázky mluvených projevů
Jazyková výchova		
Žák - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	▪ ovládá zásady spisovné výslovnosti	

		▪ zvuková stránka věty - větná melodie ▪ artikulace ▪ spodoba znělosti

Žák - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, hlavně ve frazémech. - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami. - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných	▪ na příkladech z textu dokládá příklady obohacování slovní zásoby v jednotlivých obdobích vývoje jazyka ▪ efektivně používá jazykové příručky ▪ prostřednictvím všestranných rozborů dokáže určit správné slovní tvary a osvojí si tak poznatky o českém tvarosloví	▪ slovní zásoba a význam slova ▪ samostatná práce s vhodnými jazykovými příručkami ▪ slovní druhy a jejich funkce ve větě ▪ komplexní jazykové rozbory ▪ jazyková komunikace, norma a kodifikace ▪ kultura jazyka a řeči

jazykových projevů podle komunikační situace. - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	▪ tvoří samostatné projevy, uplatní zde znalost funkčních stylů. ▪ určuje vztahy mezi větami a větnými členy ▪ zvládá interpunkci věty jednoduché i souvětí	▪ poměr mezi větami a větnými členy ▪ sponová slovesa ▪ interpunkce věty jednoduché a souvětí ▪ psaní velkých písmen

Žák - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	▪ na příkladech z krásné literatury rozliší rozdíly mezi vrstvami češtiny	▪ obecné výklady o jazyce ▪ vývoj jazyka, jazykové rodiny ▪ disciplíny jazykovědy
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - rozezná větu jednoduchou od souvětí - správně píše slova s předponami a předložkami	▪ ovládá základní gramatická pravidla ▪ vhodně používá slovní zásobu pro dosažení komunikačního cíle ▪ vhodná volba jazykových prostředků dle komunikačního záměru ▪ tvoření větných celků ▪ nezaměňuje předponu a předložku ▪ osvojení pravopisu vyjmenovaných slov ▪ chápe vztah mezi rodem podmětu a koncovkou v přísudku	▪ práce s jazykovými příručkami (v tištěné i digitální podobě) ▪ skloňování podstatných a přídavných jmen ▪ časování sloves ▪ osobní zájmena ▪ spisovná, nespisovná, obecná čeština ▪ věta jednoduchá, souvětí ▪ s/z/vz ▪ vyjmenovaná slova ▪ podmět a přísudek ▪ shoda podmětu s přísudkem

- ovládá pravopis vyjmenovaných slov - zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem		Online procvičování daných jazykových jevů.
Literární výchova		
Žák - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	▪ podle zadaných kritérií žák analyzuje a hodnotí literární dílo. ▪ na základě práce s textem žák poznává individuální rysy tvorby jednotlivých autorů ▪ formou referátu seznamuje své posluchače /čtenáře / se svými názory na umělecké dílo ▪ vyjadřuje svůj vztah k přírodě prostřednictvím líčení a své postoje formou úvahy či fejetonu	▪ úvod do studia literatury, literární pojmy ▪ práce s textem ▪ žánry epické -, povídka, román, novela ▪ životopisná literatura ▪ korespondence známých osobností ▪ R.Křesťan, J.Smetanová - fejeton

- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.		

Žák - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	▪ stává se uvědomělým čtenářem, věnuje svému výběru pozornost ▪ dokáže svou volbu zdůvodnit ▪ vysvětlí okolnosti vzniku a vývoje literárních směrů a popíše jejich program ▪ porovnává jednotlivé druhy umění a míru jejich vlivu na příjemce	▪ Osvobozené divadlo, divadla malých forem - tvorba J. Voskovce a J. Wericha ▪ literatura konzumní, literární brak ▪ práce s texty ▪ válečná a meziválečná literatura ▪ návštěvy divadelního představení ▪ nakladatelství, odborné časopisy, knihovny

Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	▪ orientuje se v základní myšlence textu	▪ hlavní postava a její charakteristika ▪ místo a čas děje ▪ povídka, román ▪ drama, epika, lyrika ▪ poslech audioknih, četba e-knih, přednes, film ▪ tvorba prezentací ▪ čtenářský deník v digitální podobě
Průřezová témata: MuV - Princip sociálního smíru a solidarity		

4.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Výuka anglického jazyka na základní škole vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy, připravuje je jak k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Cílem je poskytnou žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Kladen důraz na rozvoj komunikačních dovedností.

1. stupeň

Jde především o probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka, zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou podobou slov, podklady k rozvíjení základů řečových dovedností, pasivní znalosti fonetických znaků, základní výslovnostní návyky, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat; k těmto dvěma grafickým dovednostem se přistupuje teprve až po důkladném audio-orálním procvičení jazykových jevů.

2. stupeň

Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá na významu. Na rozvoj čtení s porozuměním a písemné vyjadřování se klade větší důraz. Stále více se pracuje i s autentickými materiály různého druhu (zvukovými i tištěnými), uplatňuje se snaha využívat informací z cizojazyčných zdrojů pro obohacení výuky některých předmětů, dochází tak k výraznějšímu propojení jak s mateřským jazykem, tak s dalšími humanitními i přírodovědnými předměty. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů.

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, párové, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná a ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na ICT, krátkodobé projekty: olympiády, soutěže, výjezdy do zahraničí, příležitostné akce a projekty.

Obsahové vymezení

Obsah vzdělávací oblasti CIZÍ JAZYK se realizuje podle RVP ZV ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk společně s předmětem Německý jazyk.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku jako povinný předmět, v prvním a druhém ročníku jako nepovinný předmět. V 1. – 2. ročníku v časové dotaci 2 h / týdně.

Škola posiluje tento předmět na 1. stupni **o 1 hodinu z disponibilní časové dotace** a rozděluje výuku předmětu do **10 hodin týdně**.

V 3. – 4. ročníku v časové dotaci 3 h / týdně a v 5. ročníku v časové dotaci 4 h / týdně.

V 6. ročníku v časové dotaci 4 h / týdně, v 7. – 9. ročníku v časové dotaci 3 h / týdně. Žáci jsou rozděleni do skupin. V ročníku je tak více skupin na anglický jazyk, než je kmenových tříd. Skupiny jsou prostupné.

Místo realizace

- třídy
- počítačová učebna
- multimediální učebna

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- pracujeme s žáky různými metodami (frontální, skupinová, individuální, práce v centrech, práce na projektech)

- umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací (učebnice, knihy, ICT, média, ústní informace, anglické časopisy)
- zadáváme žákům motivační domácí úkoly
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- necháváme žákům prostor pro vlastní postup práce, k nalezení nejvhodnějšího postupu k osvojení si nové látky
- zařazujeme výukové programy na PC

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu
- umožňuje práci s médii a využití informačních technologií

Kompetence komunikativní

- žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatné práce, projekty, referáty, řízené diskuse)
- vyžaduje od žáků využívání informačních technologii pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, prezentace)
- jako výstup z některých témat výuky vyžaduje nejrůznějším způsobem zpracované závěrečné práce (PowerPoint, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření apod. dle věků žáků a druhu tématu), následně požadujeme prezentace, obhajoby a naslouchání druhých
- vyžaduje uplatnění znalostí cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce)
- zařazujeme práci se slovníkem a audiovizuální technikou
- umožňuje práci s internetem
- umožňujeme využití anglického jazyka při komunikaci různými komunikačními prostředky (chat, elektronická pošta)

Kompetence sociální

- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí), využíváno je prožitkové vyučování
- ve výuce jsou využívány hry, na jejíž tvorbě se podílejí sami žáci
- škola organizuje vícedenní výjezdy žáků (zájezdy do zahraničí)

- zařazujeme úkoly, na jejichž řešení je potřeba spolupracovat s ostatními spolužáky
- umožňujeme vzájemnou pomoc při zadané práci

Kompetence občanská

- žák se zúčastňuje kulturních a společenských akcí, které škola pořádá (kino, divadlo, koncerty, výstavy) v cizím jazyce nebo s anglickou tématikou
- vedeme k respektování tradic a kultury jiných zemí
- zařazujeme seznamování se zvyky a kulturou anglicky mluvících zemí

Kompetence pracovní

- učitel navozuje situace a volí metody, které podporují využití ICT ve výuce
- učitel podporuje tvorbu žákova portfolia
- žáci používají různé druhy slovníků (obrazové, dvojjazyčné, výkladové)
- učitel pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- umožňuje práci s internetem

Kompetence digitální

- ovládá běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při učení (interaktivní učebnice)
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- napsat jednoduché texty v elektronické podobě, vyplnit osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

- písemné práce
- ústní zkoušení a mluvený projev (plynulost, správnost, rozsah slovní zásoby, výslovnost, interakce, schopnost rozvinout konverzaci)
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitu, samostatné aktivity a domácí úkoly
- projektové a skupinové práce
- portfolio (průběžné shromažďování ukázek toho, co má dítě zvládnout, resp. doklady o rozdílu na začátku a po skončení učení většího celku)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Anglický jazyk

3.– 5. (2.období)

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Řečové dovednosti		

Žák: - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	▪ čte velmi krátký komiksový příběh, rozumí jeho obsahu ▪ vyhledá konkrétní informace v textu pomocí nápovědy ▪ čte a předvede dialog ▪ čte a vyslovuje foneticky správně ▪ pozdraví kamaráda a představí se ▪ používá zdvořilostní fráze a pozdravy ▪ zeptá se a odpoví na dotaz na barvu ▪ zeptá se a odpoví na dotaz na věk ▪ klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu ▪ zeptá se a odpoví na vlastní věci ▪ jednoduchým způsobem si objedná jídlo	Komunikační situace ▪ pozdravy ▪ pokyny ve škole ▪ pokyny doma ▪ zdvořilá žádost ▪ osobní údaje ▪ dotazy a krátké odpovědí ▪ příkazy ▪ objednávka jídla Témata slovní zásoby ▪ čísla 1-20 ▪ barvy ▪ školní potřeby ▪ nábytek ▪ domácí zvířata, zvířata v zoo ▪ nálady, pocity ▪ obličej a tělo ▪ rodina ▪ oblečení ▪ jídlo ▪ hračky

Žák - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	▪ píše jednotlivá slova a věty ▪ pojmenuje základní barvy ▪ počítá od 1 -20 ▪ označí běžné školní potřeby ▪ podá základní informace o sobě ▪ pojmenuje a jednoduchým způsobem popíše běžná domácí zvířata ▪ vyjádří svou náladu a pocity, i pocity druhých ▪ jednoduchým způsobem popíše vzhled osoby ▪ vyjmenuje členy rodiny,podá základní informace o rodině ▪ pojmenuje základní části lidského těla ▪ pojmenuje základní oblečení ▪ vyjádří libost a nelibost k jídlům ▪ popíše jednoduchý obrázek ▪ popíše umístění předmětů ▪ rozumí základním pokynům užívaným ve výuce ▪ klade a plní jednoduché, každodenně užívané příkazy ▪ získá hledané informace ze slyšeného textu	Gramatika ▪ rozkazovací způsob ▪ tázací zájmena ▪ kladná a negativní odpověď ▪ přídavná jména ▪ množné číslo podstatných jmen (pravidelné i nepravidelné) ▪ přivlastňovací pád ▪ sloveso mít rád v kladné větě a otázce ▪ otázka na množství

Poslech s porozuměním		
Žák - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	▪ rozumí přiměřeně obtížným nahrávkám a jazyku učitele ▪ porozumí, odkud lidé pocházejí rozliší číslovky ▪ rozpozná pokyny týkající se školního prostředí ▪ rozumí hlavním údajům v konverzaci o rodině ▪ rozumí jednoduchým informacím v telefonní konverzaci ▪ rozumí textu písně ▪ rozumí poslechu ohledně rozvrhu ▪ rozumí poslechu s časovými údaji ▪ rozumí informacím v jednoduché konverzaci	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem. Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí. Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění). (viz RVP ZV 2013)
Mluvení		
Žák - zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí. - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	Mluvení - ústní interakce ▪ žák si vymění s partnerem informace o sobě ▪ mluví o svých schopnostech, pojmenuje předměty ▪ mluví o městě, kde jsou místa ve	Komunikační situace ▪ zdvořilostní otázky ▪ rozhovory o dovednostech ▪ rady, jak být zdraví ▪ popis cesty ▪ psaní pohlednice

volného času a dalších osvojovaných témat. - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	městě, ptá se na cestu a udává směry ▪ vyjádří čas, zeptá se na čas, mluví o škole a rozvrhu. ▪ mluví o zvířatech, kde žijí, čím se živí, ptá se a odpovídá na otázky o zvířatech ▪ mluví o svých sportovních schopnostech ▪ pojmenuje místa a místnosti v domě, mluví o tom, kde věci jsou, popíše dům a byt	▪ popis počasí podle mapy počasí ▪ názvy anglických měst ▪ oblíbenost TV pořadů a kanálů ▪ rozhovory o životě zvířat ▪ jednotky délkové míry ▪ popis místností, domů, měst ▪ popis osob
Žák	▪ mluví o nemocech, dává příkazy i záporné, dává rady o zdraví ▪ mluví o tom, co lidé právě dělají, mluví o prázdninových činnostech, píše pohlednici z prázdnin ▪ mluví o počasí ▪ mluví o koníčcích, co dělá ve volném čase ▪ zazpívá písničky, říká básničky, účinkuje ve hře ▪ vyslovuje srozumitelně a dostatečně jasně anglické hlásky ve známých slovech a větách ▪ představí se a zeptá, kdo je ▪ sdělí své telefonní číslo a umí se	▪ psaní dopisu ▪ dotaz na čas, rozhovory o škole a vyučovacích hodinách ▪ popis dne

	zeptat na telefonní číslo druhých ▪ umí klást otázky o druhu a vzhledu věcí a odpovídat na ně, umí říct, která je jeho oblíbená barva ▪ umí vytvořit jednoduché pokyny týkající se školního prostředí a reagovat na ně ▪ ptá se na názvy věcí a na pravopisnou podobu slov, která je označují, říká, co mu patří ▪ hovoří o tom, kde se lidé nacházejí, tvoří otázky na umístění ▪ vede jednoduchou konverzaci o ostatních lidech ▪ ptá se na zboží v obchodě ▪ ptá se na každodenní činnosti a hovoří o nich ▪ mluví o svém volném čase ▪ hovoří o tom, co kdo má nebo nemá rád; o běžných denních činnostech ▪ hovoří o tom, co kdo může nebo umí dělat ▪ mluví o svém domově ▪ umí objednat zboží v kavárně	

	▪ hovoří o zvycích, obvyklých činnostech a tom , co právě dělá ▪ počítá v rozsahu 1 - 100 ▪ vytvoří jednoduché popisy ▪ říká, kde jsou věci umístěny, užívá podstatná jména v množném čísle ▪ hovoří o svých školních předmětech ▪ podává časové údaje ▪ popisuje a porovnává osoby ▪ hovoří o tom, co kdo dělá ▪ hovoří o tom, kolik co stojí	
Čtení s porozuměním		
Žák - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	▪ vyhledává specifické informace v textu, čte přiměřeně dlouhé texty, přečte básničku, pohled, rozvrh hodin	Témata slovní zásoby ▪ hudební nástroje ▪ sport ▪ místnosti v domě ▪ zdraví a nemocí ▪ obchody a místa ve městě ▪ činnosti ▪ o dovolené ▪ počasí ▪ čas, škola, školní rozvrh hodin ▪ televizní pořady ▪ záliby, volný čas

	Čtení ▪ čte se správnou výslovností ▪ rozumí jednoduché konverzaci o ostatních lidech, rozumí textu na pohlednici ▪ rozpozná správnou intonaci a sám ji užívá ▪ rozumí neformálnímu dopisu ▪ rozumí jednoduchým údajům v textu s obrázky ▪ rozumí jednoduchému textu o svém domově ▪ rozumí, kde se co v městě nachází ▪ rozumí textu o britských školách, domech	▪ divoká zvířata ▪ části těla zvířat ▪ domov ▪ město ▪ číslovky 1 -100 ▪ popis osoby

Psaní		
Žák - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině,	Psaní ▪ píše jednoduché anglické věty ▪ napíše pohled a jednoduchý dopis	Gramatika ▪ sloveso umět v kladných větách, v otázce a v záporu

činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. - vyplní osobní údaje do formuláře.	▪ umí napsat pohlednici ▪ doplní jednoduchý text ▪ pracuje na projektu ▪ píše text o rozdílných rysech věcí ▪ napíše svůj rozvrh ▪ píše texty o tom, kdy se co odehrává	▪ předložky ve spojení s umístěním předmětů ▪ kladné a záporné příkazy ▪ otázky na zjištění polohy ▪ předložky ve spojení s lokalizací míst ▪ přítomný čas průběhový ▪ přídavná jména ve spojení s počasím ▪ určení času, sloveso mít ▪ určování času, otázky na čas ▪ plnovýznamová slovesa a přítomný čas prostý, kladná věta, záporná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná ▪ minulý čas sloves být, mít, klad a zápor ▪ abeceda ▪ To be (v oznamovací větě, v otázce, plné a zkrácené tvary, v záporu) ▪ přivlastňovací přídavná jména ▪ sloveso mít (v oznamovací větě, v otázce, plné a zkrácené tvary, v záporu), odpověď ▪ časové údaje, předložky, dny v týdnu ▪ otázky s wh- ▪ sloveso moci ▪ vazba there is/are Reálie ▪ řadové číslovky a datum ▪ Vánoce, novoroční zvyky, sv. Valentýn, Halloween, Velikonoce

		▪ příprava jídel podle receptu ▪ mapa Spojeného království Velké Británie a Severního Irska Britské školy
Digitální kompetence		
	vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů	interaktivní výukové materiály práce s elektronickým slovníkem terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi bezpečnost při práci s online aplikacemi, elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
Poslech s porozuměním: -žák rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností -žák rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických	- pozdraví kamaráda a představí - pojmenuje základní barvy - počítá od 1 do 20 -rozumí základním pokynům užívaným ve výuce -označí běžné školní potřeby	UČIVO komunikační situace -pozdravy a základní komunikační fráze -pokyny ve škole -pokyny a fráze k základním hrám -dotazy na vlastnictví a počet -osobní údaje

okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování Mluvení: -žák pozdraví a poděkuje -žák sdělí své jméno a věk -žák vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) Čtení s porozuměním: -žák rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) Psaní: -žák je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	-klade a plní jednoduché, každodenně používané příkazy -čte velmi krátký komiksový příběh, rozumí jeho obsahu -zeptá se a odpoví na dotaz na barvu -zeptá se a odpoví na dotaz na věk -podá základní informace o sobě -pojmenuje a jednoduchým způsobem popíše běžná domácí zvířátka (mazlíčky) - rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho - vyjádření nálady a pocitů -používá zdvořilostní fráze a pozdravy -vyhledá konkrétní informace v textu pomocí nápovědy -vyjmenuje členy své rodiny - zadá a plní základní pokyny užívané při hře -pojmenuje základní části lidského těla -vyhledá určité informace v krátkém textu odpověďmi na „ano/ne“ otázky -zeptá se a odpoví na vlastnictví věcí -vyjádří libost a nelibost k jídlům	-otázky a krátké odpovědi (be, have got, like, can) témata slovní zásoby •Barvy•Nálady a pocity•Rodina•Lidské tělo•Jídlo•Hračky•Sporty•Hudební nástroje•Formální a neformální pozdravy • Čísla 1-20 • Formální a neformální pozdrav • Rozloučení • Seznamování • Hláskování • Číslovky • Barvy • Měsíce • Anglická abeceda • Představování • Krásy Londýna • Názvy některých států • Národnosti • Osobní údaje • Představování • Volný čas, volnočasové aktivity • Rodina • New York • Popis osoby • Program dne Školní rozvrh – předměty • Určování času • Školní kluby • Dům, domov • Domácí práce, povinnosti • Okolí bydliště – popis • Zvířata • Člo • Oblečení • Obchody, produkty • Nakupování, ceny gramatika ·rozkazovací způsob · sloveso „to be“ v kladné větě a v otázce · kladná a negativní odpověď · přídavná jména · sloveso „to have got“ v otázce a odpovědi ·množné číslo podstatných jmen ·sloveso „like“v kladné větě a otázce (bez 3. osoby) ·otázka na množství ·některá tázací zájmena • Základní rozkazy • Člen určitý • Tvary slovesa to Be • Slovesa love, like, hate • Pravidelné množné číslo • Předložky next to, between, opposite • WH questions • Have got, has got • Přídavná jména • Z

Digitální kompetence	-získá hledané informace ze slyšeného textu -vyslovuje foneticky správně napsat jednoduché texty v elektronické podobě, vyplnit osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk	předmětu • Řadové číslovky • Přítomný čas prostý • Časové příslovce • Zjišťování časových údajů • Přivlastňování • Předložky místa • Osobní zájmena • Přivlastňovací zájmena • Sloveso must, have to • Přítomný čas průběhový • Can/Can't • How much...?

6. – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Poslech s porozuměním		
Žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelné promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- žák zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem /knižním i digitálním/ tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) (viz RVP ZV 2021)

Mluvení		digitální kompetence - práce s tablety /čtení, psaní, online cvičení, poznámky k textům, online a digitální slovník/, počítač /videa, email, powerpointové prezentace/, mobilní telefony /domácí příprava, online media, slovník, chat/
Žák - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích	- žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci - žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje - žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje - žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve	Typy textů: - Komiks - Popis (třídy, školy a vybavení, domu, zvířete, obrázků) - Blog - Vlog - Kvíz - Esej - Životopis - Tvorba fotokoláže - Psaní osobního profilu - Inzerát - Itinerář cesty - Deník - Příběh - Článek - Krátké dialogy - Osobní rozhovor - Reálie anglicky mluvících zemí - Videa

- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje a na podobné výpovědi reaguje - žák poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. sdělí informace o sobě, svých přátelích a rodině, svých aktivitách...) za použití slovních spojení a vět - žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) - žák je schopen vytvořit krátký příběh za použití slovní zásoby týkající se osvojovaných témat	- Email - Projekt na známé téma - Ilustrované příběhy, komiksy - Zjednodušená četba - Tvorba videa - Básně - Hry - Formuláře - Slovníček - Mapy - Pracovní listy Tematické okruhy: - Formální a neformální pozdravy - Hláskování - Číslovky - Barvy - Měsíce - Anglická abeceda - Představování - Názvy některých států - Národnosti - Osobní údaje - Volný čas, volnočasové aktivity - Škola a třídní klima, školní kluby a rozvrh hodin (školní předměty) - Rodina - Popis osoby
Čtení s porozuměním		
Žák	- žák najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např.	

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě - žák porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu) - žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu nebo zjednodušené četbě - žák porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů	- Slavné osobnosti - Program dne, denní rutina - Určování času - Dům, domov - Domácí práce, povinnosti - Okolí bydliště - popis - Člověk a jeho popis - Oblečení - Obchody, Produkty - Nakupování, Ceny - Sport, sportovní vybavení - Zdravá strava, jídlo - Recepty - Volně žijící zvířata, zvířata na farmě - Můj domácí mazlíček - Místa ve městě - Dovolená - Filmy, recenze - Herci, herečky, životopis - Díkůvzdání - Vánoce - Nový rok - Den nezávislosti - Kreativní aktivity - Čas před obrazovkou
Psaní		

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- žák zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává - žák vyplní identifikační kartu - žák napíše nákupní seznam - žák zná gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov - žák napíše jednoduchý e-mail, popíše svoji rodinu, školu, své bydliště, vypíše svoje volnočasové aktivity - žák reaguje na jednoduché písemné sdělení ve formě dopisu, vzkazu, e-mailu	- Slavní umělci - Kulturní blog - Fantastické postavy - Harry Potter - Pohádka - Narozeninová oslava - Slavnostní ukončení školy - Americké svátky - České tradice - Geografie, světové strany - Výlet, dovolená - Aktivity na dovolené - Počasí - Město, směry - Turistické informace - Moje září – plány a cíle pro školní rok - Oslavy, svátky - Předpověď počasí - Nastavení cílů pro školní rok - Můj osobní rozvoj - Budoucnost naší civilizace - Životní prostředí - Můj život v roce 2040 - Nejlepší přítel - Problémy teenagerů - Romány - Pracovní místa, pozice, zkušenosti - Zdraví, zdravé návyky

		- Nemoci a symptomy - Části těla Reálie - UK, národní zvyky a stereotypy - ČR, národní zvyky a stereotypy - České zákony - Britská královská rodina - Velká Británie - Irsko - USA - Česká republika - Kanada Jazykové prostředky: - Základní rozkazy - Člen určitý a neurčitý - Tvary slovesa to be - Slovesa love, like, hate - Pravidelné a nepravidelné množné číslo - Předložky (místa) - WH otázky - Slovesa have got, has got - Přídavná jména a příslovce - Zájmena v pozici předmětu - Řadové číslovky - Přítomný čas prostý

		- Časové příslovce - Zjišťování časových údajů - Přivlastňování - Zájmena (osobní, přivlastňovací) - Sloveso must, have to - Přítomný čas průběhový - Sloveso Can/Can't, be allowed - How much...? - Stupňování přídavných jmen - Minulý čas slovesa to be - Minulý čas prostý pravidelných sloves - Minulý čas prostý pravidelných sloves – zápor - Minulý čas prostý nepravidelných sloves – zápor - Minulý čas prostý – otázka, pravidelná slovesa - Minulý čas prostý – otázka, nepravidelná slovesa - So do I. / Me too. / I don't. - Vyjádření množství - Srovnávání - Minulý čas průběhový - Minulý čas prostý x průběhový - Návrhy - Plány do budoucna - Datumy - Vyjádření modality - should / shouldn't - Vyjádření budoucnosti - Vazba would like to / wouldn't like to - Srovnávání: more than, fewer than, less than - As much / many as

		- 1. podmínková věta - Pasivum: use / is used for - Předpřítomný čas prostý - Nepravidelná slovesa: příčestí trpné - Vyjádření preference: would rather, prefer - Will have to - 2. podmínková věta - Fonetický přepis známých slov - Základní pravidla výslovnosti větných celků - Pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojení tématických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tématických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Poslech ▪ rozumí informacím v textu s obrázky ▪ rozumí tomu, co se odehrává ▪ rozpozná kdo má jakou nemoc ▪ rozumí informacím o nakupování ▪ rozumí vyprávění ▪ rozumí informacím v rozhovoru ▪ rozumí, kdo je kdo, odkud kdo pochází ▪ kdy má narozeniny ▪ rozumí, co kdo říká o své práci ▪ rozumí předpovědi počasí Čtení ▪ rozumí textu s popisem denních činností ▪ rozumí textu inzerátu ▪ rozumí konverzaci o osobních záměrech Mluvení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem systém jazyka, přízvuk, intonace, pravopis slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení základní slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) digitální kompetence - práce s tablety /čtení, psaní, online cvičení, poznámky k textům, online a digitální slovník/, počítač /videa, email, powerpointové prezentace/, mobilní telefony /domácí příprava, online media, slovník, chat/ (viz RVP ZV 2021)

	▪ představí se; řekne, odkud pochází ▪ pohovoří o svém jídelníčku ▪ hovoří o oděvech v obchodě ▪ popisuje plány do budoucna ▪ umí shrnout příběh ▪ udává časové údaje ▪ hovoří o významu o pravidlech školy ▪ užívá číslovky Psaní ▪ napíše krátký text o sobě ▪ umí vyplnit formulář ▪ napíše popis vnějšího vzhledu věci ▪ píše o svém domácím zvířeti ▪ napíše krátký příběh ▪ umí napsat názor na film ▪ píše o tom, co kdo musí/nemusí udělat ▪ vypracuje projekt o svých oblíbených zvířatech ▪ napíše dopis ▪ zapíše kuchařský recept	Typy textů: - Komiks - Popis (třídy, školy a vybavení, domu, zvířete, obrázků) - Blog - Vlog - Kvíz - Esej - Životopis - Tvorba fotokoláže - Psaní osobního profilu - Inzerát - Itinerář cesty - Deník - Příběh - Článek - Krátké dialogy - Osobní rozhovor - Reálie anglicky mluvících zemí - Videa - Email - Projekt na známé téma - Ilustrované příběhy, komiksy - Zjednodušená četba - Tvorba videa - Básně - Hry - Formuláře

		- Slovníček - Mapy - Pracovní listy Tematické okruhy: - Formální a neformální pozdravy - Hláskování - Číslovky - Barvy - Měsíce - Anglická abeceda - Představování - Názvy některých států - Národnosti - Osobní údaje - Volný čas, volnočasové aktivity - Škola a třídní klima, školní kluby a rozvrh hodin (školní předměty) - Rodina - Popis osoby - Slavné osobnosti - Program dne, denní rutina - Určování času - Dům, domov - Domácí práce, povinnosti - Okolí bydliště - popis - Člověk a jeho popis - Oblečení - Obchody, Produkty

		- Nakupování, Ceny - Sport, sportovní vybavení - Zdravá strava, jídlo - Recepty - Volně žijící zvířata, zvířata na farmě - Můj domácí mazlíček - Místa ve městě - Dovolená - Filmy, recenze - Herci, herečky, životopis - Díkůvzdání - Vánoce - Nový rok - Den nezávislosti - Kreativní aktivity - Čas před obrazovkou - Slavní umělci - Kulturní blog - Fantastické postavy - Harry Potter - Pohádka - Narozeninová oslava - Slavnostní ukončení školy - Americké svátky - České tradice - Geografie, světové strany - Výlet, dovolená - Aktivity na dovolené

		- Počasí - Město, směry - Turistické informace - Moje září – plány a cíle pro školní rok - Oslavy, svátky - Předpověď počasí - Nastavení cílů pro školní rok - Můj osobní rozvoj - Budoucnost naší civilizace - Životní prostředí - Můj život v roce 2040 - Nejlepší přítel - Problémy teenagerů - Romány - Pracovní místa, pozice, zkušenosti - Zdraví, zdravé návyky - Nemoci a symptomy - Části těla Reálie - UK, národní zvyky a stereotypy - ČR, národní zvyky a stereotypy - České zákony - Britská královská rodina - Velká Británie - Irsko - USA

		- Česká republika - Kanada Jazykové prostředky: - Základní rozkazy - Člen určitý a neurčitý - Tvary slovesa to be - Slovesa love, like, hate - Pravidelné a nepravidelné množné číslo - Předložky (místa) - WH otázky - Slovesa have got, has got - Přídavná jména a příslovce - Zájmena v pozici předmětu - Řadové číslovky - Přítomný čas prostý - Časové příslovce - Zjišťování časových údajů - Přivlastňování - Zájmena (osobní, přivlastňovací) - Sloveso must, have to - Přítomný čas průběhový - Sloveso Can/Can't, be allowed - How much...? - Stupňování přídavných jmen - Minulý čas slovesa to be - Minulý čas prostý pravidelných sloves - Minulý čas prostý pravidelných sloves – zápor

		- Minulý čas prostý nepravidelných sloves – zápor - Minulý čas prostý – otázka, pravidelná slovesa - Minulý čas prostý – otázka, nepravidelná slovesa - So do I. / Me too. / I don’t. - Vyjádření množství - Srovnávání - Minulý čas průběhový - Minulý čas prostý x průběhový - Návrhy - Plány do budoucna - Datumy - Vyjádření modality - should / shouldn’t - Vyjádření budoucnosti - Vazba would like to / wouldn’t like to - Srovnávání: more than, fewer than, less than - As much / many as

4.3 Německý jazyk

Charakteristika předmětu

Výuka německého jazyka jako dalšího cizího jazyka navazuje na jazykové kompetence a učební strategie, které žáci získávají při výuce prvního cizího jazyka, tedy angličtiny. Vede žáky k tomu, aby byli schopni porozumět základním písemným a mluveným sdělením v německém jazyce, které se týkají každodenního života, dokázali na ně přiměřeně reagovat a domlouvat se o jednoduchých tématech vztahujících se k jejich osobě, k osobám jejich blízkých a k běžným činnostem, komunikačním situacím a jevům. Osvojováním němčiny žáci rozvíjejí své komunikační schopnosti v písemné a ústní formě a schopnost porozumět čtenému i mluvenému projevu na úrovni odpovídající délce a intenzitě absolvované výuky.

V předmětu německý jazyk doporučujeme opírat se o akreditované moderní učebnice němčiny. Preferovány jsou tituly nabízející širokou škálu online podpory pro vyučující i žáky a interaktivní mutace učebnic a pracovních sešitů vhodné nejen pro distanční výuku, ale také pro blended learning. Výuka je doplňována autentickými výukovými materiály, nahrávkami a texty z různých zdrojů včetně youtube, internetu, online platforem atd.

Při výuce němčiny využíváme diverzifikované metody a formy práce s žáky tak, aby pro ně byly hodiny zajímavé a motivující.

Osvojování německého jazyka přispívá ke zmírňování jazykových bariér, zvyšuje interkulturní kompetence a všeobecný rozhled žáků, čímž zvyšuje možnosti jejich uplatnění při dalším studiu, v budoucím zaměstnání a v životě vůbec.

Výuka němčiny, kterou v Evropě hovoří přes sto milionů lidí a s níž nás pojí ekonomické a kulturně historické vazby, otevírá nové možnosti pro spolupráci naší školy, žáků i učitelů v mezinárodních rozměrech.

Časové a organizační vymezení

Předmět německý jazyk patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace jako další cizí jazyk. Jako povinný předmět je německý jazyk vyučován od 7. do 9. ročníku, a to s celkovou časovou dotací 6 hodin (v každém ročníku 2 hodiny týdně). V 6. ročníku je německý jazyk nabízen jako nepovinný předmět s časovou dotací 2 hodiny.

Klíčové kompetence

Předmět Německý jazyk přispívá svým vzdělávacím obsahem a činnostmi k utváření a rozvíjení takových kompetencí žáků, které jsou nezbytné pro jejich osobní i profesní život v 21. století.

Kompetence k učení

Vedeme žáky

- k osvojování si učebních postupů a strategií potřebných k efektivnímu studiu cizích jazyků v návaznosti na mezipředmětové přesahy a využívání cizího jazyka (cizojazyčných zdrojů) při studiu ostatních odborných předmětů

- k orientaci a používání různorodých dostupných zdrojů informací včetně digitálních a k rozvoji kritického myšlení

- k rozvoji motivace, zájmu a aktivity, usilujeme o maximální šanci žáků prožít v hodinách němčiny úspěch a radost

- ke sledování pokroku žáků při používání vhodných nástrojů (např. Evropské jazykové portfolio)

- k poznání smyslu osvojených jazykových znalostí a dovedností i učebních postupů pro běžný život

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových situací v cizojazyčném prostředí

- rozvíjíme u žáků schopnost vyjádřit či opsat obsah myšlenky či sdělení i s minimální znalostí slovní zásoby

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky

- k formulování jednoduchých myšlenek v němčině a k porozumění jednoduchému typu sdělení, jednoduchým typům textů a záznamů

- k aktivnímu využívání získaných dovedností při setkání s německy mluvícími osobami (rodilými mluvčími i dalšími cizinci)

- k využívání digitálních technologií a online programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti a k rozvoji všech jazykových dovedností

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k sebedůvěře při vystupování na veřejnosti v cizojazyčném prostředí, k zapojování se do týmové spolupráce s cizojazyčnými mluvčími a k rozšiřování sociální vnímavosti a tolerance k jiným kulturám

- vedeme žáky k dovednosti požádat německy o pomoc, o radu a poskytnout základní jednoduché informace

- motivujeme žáky k aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře, popřípadě k reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tolerování odlišnosti jiných kultur

- přibližujeme žákům reálie německy mluvících zemích, podporujeme jejich vnímání jazykových, kulturních a společenských podobností i odlišností ve srovnání nejen s našimi, ale i s jinými národy, především s ohledem na národnostní heterogenitu ve škole a třídě (jazyková propedeutika)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatnosti při při vyhledávání jednoduchých informací z různých cizojazyčných zdrojů a při práci s dvojjazyčným slovníkem

- podporujeme žáky při utváření pracovních návyků souvisejících s osvojováním si cizích jazyků a při využívání německého jazyka při dalším studiu i v běžném životě

Kompetence digitální

- Mezi digitální kompetence, které v rámci výuky němčiny lze také rozvíjet, patří informační a mediální gramotnost, digitální komunikace a spolupráce, tvorba digitálního obsahu, odpovědné používání digitálních technologií a řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií.

- Začlenění digitálních technologií do vyučovacího předmětu Německý jazyk a práce žáků s digitalizovanými daty různého typu (číselná, textová, zvuková, obrazová, multimediální) rozšiřuje možnosti pro osvojení cizího jazyka a přispívá k rozvíjení digitální gramotnosti. Podporuje motivaci žáků k aktivnímu a tvořivému využívání němčiny, usnadňuje jim orientaci v online prostředí, umožňuje lepší přístup k informacím a dovoluje navazovat nové kontakty, čímž se jim otevírá prostor pro větší mobilitu a všestrannější a rychlejší orientaci v současném světě.

V německém jazyce rozvíjíme digitální kompetence tím, že vedeme žáky:

- k samostatnému vyhledávání a zpracování informací týkajících se např. reálií německy mluvících zemí, neznámé slovní zásoby a frází, písniček a “video nahrávek” atd.; u starších žáků přitom podporujeme rozvoj jejich schopnosti kriticky posuzovat důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje a uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů;

- k digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu (např. vlastní video, prezentace či komentovaná fotografie);

- k práci s internetovými výukovými aplikacemi (např. Google Classroom), s virtuálními aplikacemi (např. Turista v mobilu, Google Earth umožňující vyhledávání měst a míst), s komunikačními aplikacemi (např. Whats up) a využívání výukových videí vhodných pro studium cizího jazyka

- k aktivnímu využívání online encyklopedií (např. Wikipedia, Google books, Google photos), k používání online slovníků a překladačů (např. Google Translator, Lingea Lexikon či Quizlet Flashcards k procivčování slovíček a pojmů pro 18 jazyků);

- k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a orientaci v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

- k práci s klávesnicí pro německý jazyk a formulování písemného vyjádření různými formami (např. e-mail, pozvánka, inzerát atd.)

Na konci 9. ročníku by měl žák zvládnout v německém jazyce v oblasti digitálních kompetencí tyto dovednosti:

- vyhledává informace v jednoduchých autentických německy psaných materiálech z různých zdrojů;

- používá digitální nástroje a softwarové aplikace podporující osvojování němčiny

- ovládá základní německou terminologii k práci s digitálními technologiemi a prostředky

- reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě;

- dokáže formulovat a napsat jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro německý jazyk

Žák s lehkým mentálním postižením by měl na konci 9. ročníku v německém jazyce zvládnout v oblasti digitálních kompetencí tyto dovednosti:

- vyhledat informace v jednoduchých autentických německy psaných materiálech z různých zdrojů;

- reagovat písemně za použití německé klávesnice na jednoduchá sdělení, která se týkají jeho osoby.

Evaluační nástroje v německém jazyce

- sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- hodnocení úrovně samostatné práce a aktivity žáka

- písemné práce a testy prověřující zvládnutí probírané látky

- online dotazníky/testy (např. vytvořené v Google forms)

- ústní zkoušení/řízený rozhovor a mluvený projev (plynulost, správnost, rozsah slovní zásoby, výslovnost, interakce, schopnost rozvinout konverzaci)

- sebehodnocení žáků, ve specifických případech, např. u žáků s lehkým mentálním postižením, lze využívat také formativní hodnocení

- vedení sešitu a fakultativně vedení vlastního elektronického jazykového portfolia (slovníku, databáze materiálů a vlastních elektronicky vytvořených prací)

- samostatné aktivity (tvorba posterů, digitální produkty, prezentace a videa na dané téma)

- projektové práce

Učební osnova vyučovacího předmětu Německý jazyk:

7. – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Poslech s porozuměním		
Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou přenášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou vyslovovány zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí pokynům učitele, které se týkají výuky, rozumí otázkám učitele i spolužáků a odpovídajícím způsobem na ně reaguje - rozumí izolovaným slovům i jednodušším větám, které se týkají známých témat, využívá strategie, které podporují porozumění – např. práce s obrázky - rozumí nosným informacím v jednoduchých poslechových textech o běžných denních tématech	- zvuková a grafická stránka jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - práce s dvojjazyčným slovníkem (tištěným nebo elektronickým, popř. s překladačem) - osvojená slovní zásoba k tematickým okruhům: já, moje rodina, domov, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie německy mluvících zemí - gramatické struktury, které jsou předpokladem pro porozumění jednoduchým oznamovacím a zjišťovacím a doplňovacím otázkám

Konverzace		
Žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů	- je schopen reagovat na dané téma	- vztah mezi grafickou a zvukovou podobou jazyka, základní výslovnostní návyky, pasivní znalost znaků fonetické abecedy

Žák - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	- představí se, sdělí informace o své rodině, škole, volném čase a dalších probíraných tématech. - odpovídá na otázky týkající se témat jeho osoby a rodiny, školy, volného času a dalších probíraných témat a obdobné otázky pokládá	- práce s dvojjazyčným slovníkem (tištěným či elektronickým, případně s překladačem), - základní slovní zásoba k tematickým okruhům: já, moje rodina, domov, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie německy mluvících zemí a její použití v komunikačních situacích - gramatické struktury, které jsou předpokladem pro tvoření jednoduchých oznamovacích vět i doplňovacích a zjišťovacích otázek. Chyby, které nebrání porozumění a nenarušují smysl sdělení, jsou tolerovány.
Čtení s porozuměním		
Žák - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	- rozumí nápisům v různých veřejných budovách i venku, které zprostředkovávají informace o službách či slouží k orientaci.	- zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky - slovní zásoba k tematickým okruhům: já, moje rodina, domov, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie německy mluvících zemí

- rozumí slovům a jednotlivým větám, které se vztahují k běžným tématům. - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci.	- rozumí izolovaným slovům a jednoduchým větám každodenních témat. - rozumí jednoduchým textům, vyhledá v nich nosné informace, porozumění mu dle možnosti ulehčují obrázky, rozumí jednoduchému komiksu.	- práce s tištěným a/nebo elektronickým slovníkem a překladačem - vyhledávání jednoduchých informací k probíraným tématům a reáliím na internetu - gramatické struktury, které jsou předpokladem pro porozumění jednoduchým oznamovacím větám i doplňovacím a zjišťovacím otázkám.

Psaní		
Žák - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodin, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat, případně vede jednoduchý chatt s kamarádem (domluvení schůzky, pozvání, odmítnutí nebo souhlas s návrhem)	- vyplní formulář s informacemi ke své osobě - např. při ubytování v hotelu. - se písemně představí a sdělí informace k němu samotnému, jeho rodině, škole, trávení volného času a dalším probíraným tématům. - reaguje na písemné sdělení na úrovni odpovídající délce výuky.	- zvuková a grafická podoba jazyka, vztah mezi nimi - slovní zásoba k probíraným tematickým okruhům: já, moje rodina, domov, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie německy mluvících zemí - gramatické struktury, které jsou předpokladem pro tvoření jednoduchých oznamovacích vět i doplňovacích a zjišťovacích otázek. Chyby, které nebrání porozumění a nenarušují smysl sdělení, jsou tolerovány. Digitální kompetence: - používání německé klávesnice, psaní e-mailu, vyplnění elektronického formuláře

- vyplní digitální formulář týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů;		Fakultativně: používání sociálních sítí pro jednoduchou komunikaci v němčině (např. domluvení termínu schůzky a vyjádření stanoviska (odmítnutí, souhlas); zpracování jednoduché digitální prezentaci nebo videonahrávku v němčině k zadanému tématu
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojení tématických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby, a odpoví na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, týkajících se osvojených tématických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Poslech (v přiměřeném rozsahu) ▪ rozumí informacím v textu s obrázky ▪ rozumí informacím o nakupování ▪ rozumí informacím v rozhovoru ▪ rozumí, kdo je kdo, odkud pochází ▪ kdy má narozeniny ▪ vše v přiměřeném rozsahu Čtení ▪ rozumí jednoduchému textu a umí v něm vyhledat podstatné informace	já a moje rodina, kamarádi, škola, koníčky, zvířata, časové údaje, počítání, nákupy digitální kompetence - práce s tablety /čtení, psaní, online cvičení, poznámky k textům, online a digitální slovník/, počítač /videa, email, powerpointové prezentace/, mobilní telefony /domácí příprava, online media, slovník, chat/

4.4 Matematika a její aplikace

4.4.1 Matematika

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Učí se řešit problémové úlohy, spolupracovat při jejich řešení, vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu. Provádí rozbor problému, plán jeho řešení, zvolí postup k řešení a vyhodnotí výsledky. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsob jejich užití.

Obsahové vymezení

V tematickém okruhu Číslo a početní operace, na který na 2. stupni navazuje Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí. Tyto změny a závislosti analyzují z tabulek, diagramů a grafů, konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci znázorňují a určují geometrické útvary a modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině i v prostoru. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev.

Důležitou součástí jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problémy, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Časové a organizační vymezení

1. ročník - 4 hodiny týdně
2. ročník - 5 hodiny týdně
3. ročník - 5 hodiny týdně
4. ročník - 5 hodiny týdně
5. ročník – 5 hodiny týdně
6. ročník – 4 hodiny týdně
7. ročník - 4 hodiny týdně
8. ročník - 4 hodiny týdně
9. ročník - 5 hodiny týdně

Výuka je realizována v běžných třídách, v počítačové učebně, mimo školní budovu např. i v projektovém vyučování.

Klíčové kompetence

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

- vedeme k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhadovat, měřit a porovnávat velikosti a vzdálenosti

- vedeme k rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů

- rozvíjíme u žáků kombinatorické a logické myšlení prostřednictvím řešení matematických problémů

- rozvíjíme u žáků abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů

- vedeme žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu

- učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a jeho porozumění; rozvíjet zkušenosti s matematickým modelováním (matematizaci reálných situací), vyhodnocovat matematicý model a hranice jeho použití; poznávat, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely

- učíme žáky provádět rozbor problému, plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

- učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti

- učíme žáky spolupracovat při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi a k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby.

Kompetence k učení

- oceňujeme zájem a aktivitu, maximalizuje šanci žáků prožít úspěch.

- motivujeme žáky k otevřenosti v oblasti poznávání, ve vhodných případech podporuje realizaci vlastních nápadů.

- žáci si osvojují strategie a motivují se pro celoživotní učení.

- vedeme žáky k poznávání a k rozvoji vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a k jejich uplatnění při rozhodování o vlastní profesní orientaci.

- učíme žáky seznamovat se s různými způsoby získávání a využívání informací.

Kompetence k řešení problému

- poskytujeme žákům prostor k diskusi a hledání různých řešení předložených problémů.

- podporujeme řešení problémů s mezioborovým přesahem, žáci se podílejí na organizaci mezioborových projektů.

- vedeme žáky k rozvoji zejména učení v souvislostech, vytváření si uceleného obrazu světa.

- žáci řeší úlohy na základě znalostí z více oborů lidské činnosti a využívá i více přístupů k řešení.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů a ke spolupráce s lidmi.

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat svoje myšlenky, naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuse, porozumět různým typům textů, informačním a komunikativním prostředkům.

Kompetence sociální a personální

- respektujeme individualitu žáků a vedeme k tomu i žáky.
- učíme žáky zvolit si práci, využívat dalších návrhů spolužáků pro další postup.
- V rámci skupinového vyučování žák přijímá různé role.

Kompetence občanské

- učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické i duševní zdraví a být za ně odpovědný, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich znalostem a dovednostem, kulturám a duchovním hodnotám.
- vedeme žáky k rozvoji vnímavosti a pozitivních vztahů k lidem, prostředí a přírodě. Seznamujeme je s jejich právy, odpovědností a s povinnostmi ve škole i mimo školu.
- učíme žáky respektovat své spolužáky.

Kompetence pracovní

- motivujeme a vedeme žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání.
- učíme žáky dodržovat dohodnuté kvality, postup a termín.
- učíme žáky práci individuální i skupinové.
- vedeme žáky k rozvoji důležitých znalostí pracovních postupů a dovedností, sebehodnocení všech činností, které provádí.

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby v oblasti matematiky; využívá je při učení i při aplikaci matematických znalostí v praxi; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí matematická data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty a způsoby výpočtů, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, musí učitelé uplatňovat tyto společné postupy:

Využívání různých zdrojů informací - učitel učí žáky pracovat s různými zdroji informací v podobě tištěné, elektronické, praktickými pokusy, vlastním výzkumem. Učitel dává žákům k dispozici školní knihovnu a žáci mohou využívat školní počítače s připojením na internet (kompetence ke komunikativnosti, učení, řešení problémů.)

Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky - skupinová práce, projekty, dialog (kompetence ke komunikativnosti, práci).

Učitel rozvíjí a vytváří dostatečný prostor pro problémové vyučování, komunitní kruhy, pro zpracování školních projektů.

Změna klimatu školy - učitel vytváří bezpečné prostředí, vede k toleranci k odlišnosti, přátelské komunikaci mezi žáky a učiteli (kompetence k řešení problémů, sociální a personální, občanské, pracovní.)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

- diagnostické pozorování žáka
- sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- hodnocení úrovně samostatné práce žáka
- různé druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- didaktické testy
- analýza výsledků činnosti žáka
- autoevaluace žáka
- konzultace s ostatními učiteli, podle potřeby i s pracovníky PPP
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Učební osnovy vyučovacího předmětu Matematika:

1. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Číslo a početní operace		

Žák - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	▪ manipuluje s předměty ▪ počítá prvky do 20 ▪ rozumí číslu v různých strukturálních modelech ▪ modeluje situace v prostředí	▪ manipulace s předměty ▪ počítání prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	▪ čte, zapisuje a porovnává čísla 0 -20 ▪ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	▪ čtení a zápis čísel, porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno ▪ znaménka, číselná řada
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	▪ užívá lineární uspořádání ▪ zobrazí číslo 0-20 na ose ▪ číselní obor od 1 - 20 s přechodem přes desítku	▪ orientace na číselné ose ▪ pojmy před, za, hned za, hned před, mezi ▪ provádí rozklad na desítky a jednotky ▪ sčítání a odčítání v oboru 0 - 20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10 ▪ seznamuje se s novými technologiemi - využívá je k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
Číslo a početní operace minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		

Žák porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10 čte, píše a používá číslice v oboru do 10 zná matematické operátory +, - , = sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 10	▪ manipuluje s předměty ▪ zapisuje a porovnává čísla 0 - 10 ▪ rozumí číslu v různých strukturálních modelech ▪ čte, zapisuje čísla 0 - 10 ▪ počítá prvky do 10	▪ manipulace s předměty ▪ počítání prvků ▪ čtení a zápis čísel, porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno ▪ znaménka, číselná řada ▪ orientace na číselné ose ▪ používá nové digitální technologie k efektnímu využití digitálních technologií ▪ počítání prvků

Závislosti, vztahy a práce s daty		
Žák - popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	▪ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ▪ eviduje situace pomocí slov, šipek	▪ seznámení se symboly ▪ matematickými značkami a zápisy ▪ orientace a čtení matematických zápisů ▪ pomocí interaktivní tabule rozvíjí spolupráci při řešení problémových a aplikovaných úloh
Závislosti, vztahy a práce s daty minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		

Žák modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za	▪ dokáže dle zadaných pokynů vytvořit matematickou operaci s využitím pomůcek ▪ orientuje se v prostoru	▪ využívá interaktivní tabuli k rozvoji spolupráce při řešení problémových úloh ▪ seznámení se symboly ▪ orientace a čtení matematických zápisů ▪ správné užití pojmů vpravo, vlevo, pod, nad, před, za
Geometrie v rovině a v prostoru		
Žák - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	▪ rozezná, pojmenuje a popíše jednoduchá tělesa ▪ přestaví krychlovou stavbu podle plánu	▪ vyhledávání určitých tvarů v okolí ▪ třídění předmětů podle tvaru útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, tělesa krychle, kvádr, koule ▪ děti rozlišují a přiřazují geometrické tvary na interaktivní tabuli
Geometrie v rovině a v prostoru minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák rozezná od sebe základní geometrické tvary	▪ rozezná jednoduchá tělesa	▪ vyhledávání určitých tvarů v okolí ▪ třídění předmětů podle tvaru útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, tělesa krychle, kvádr, koule ▪ aplikace digitálních technologií v náčrtu geometrikých útvaru, jejich rozlišování a přiřazování

2. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Číslo a početní operace		
Žák - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	▪ zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	▪ čtení a zápis čísel ▪ porovnávání, vztahy větší, menší, rovno znaménka
Žák - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	▪ orientuje se na číselné ose ▪ pojmy, určuje stovky, desítky a jednotky ▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace ▪ číselní obor od 1 - 100 s přechodem přes 10 ▪ násobí a dělí v oboru malé násobilky 1 - 5	▪ orientace na číselné ose ▪ rozklad na stovky, desítky a jednotky ▪ pojmy před, za, hned před a za, mezi ▪ slovní úlohy ze života dětí s použitím osvojených početních operací ▪ sčítání a odčítání v oboru 0 - 100 s přechodem přes 10 ▪ násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5) ▪ využívá digitální technologie k procvičení osvojeného učiva
Číslo a početní operace minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		

Žák porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 čte, píše a používá číslice v oboru do 20 zná matematické operátory +, -, =, <, > sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10, umí rozklad čísel v oboru do 10	▪ manipuluje s předměty ▪ zapisuje a porovnává čísla 0 - 20 ▪ rozumí číslu v různých strukturálních modelech ▪ čte, zapisuje čísla 0 - 20 ▪ počítá prvky do 20 ▪ zjistí důležité informace a z nich vytváří adekvátní početní operace	▪ manipulace s předměty ▪ počítání prvků ▪ čtení a zápis čísel, porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno ▪ znaménka, číselná řada ▪ využívá digitální technologie k procvičení osvojeného učiva ▪ orientace na číselné ose ▪ počítání prvků ▪ řešení slovních úloh, manipulace s předměty
Závislosti, vztahy a práce s daty		
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. - popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	▪ doplňuje tabulky, schémata ▪ posloupnosti čísel ▪ pracuje se symboly, matematickými značkami a zápisy	▪ pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose ▪ práce s údaji ▪ seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy ▪ orientace a čtení matematických zápisů

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	▪ sleduje jednoduché závislosti na čase ▪ seznamuje se se základními jednotkami času	▪ sledování závislostí na čase: vyučovací hodina, doba spánku, přechod a odchod do školy, doba jídla, den, hodina, minuta ▪ jako podpůrný prostředek k osvojení učiva jsou využity videozáznamy promítnuté na interaktivní tabuli
Závislosti, vztahy a práce s daty minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	▪ dokáže dle zadaných pokynů vytvořit matematickou operaci s využitím pomůcek ▪ orientuje se v prostoru	▪ seznámení se symboly ▪ orientace a čtení matematických zápisů ▪ správné užití pojmů vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu ▪ využívá digitální technologie k procvičení matematických značek
Geometrie v rovině a v prostoru		
Žák - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	▪ měří délku úsečky, vzdálenosti, výšku a šířku	▪ měří délku úsečky ▪ jednotka 1 m, cm ▪ bod, přímka, polopřímka
Žák - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	▪ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	▪ modelování geometrických útvarů podle zadání

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.	▪ užívá geometrické poznatky ▪ měří vzdálenosti - výška, šířka, délka úsečky, základní jednotku délky	▪ vyhledávání určitých tvarů v okolí ▪ třídění předmětů podle tvaru ▪ pojmenování rovinných útvarů - lomená, křivá čára, bod, úsečka, trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník, tělesa - krychle, kvádr, koule ▪ v aplikaci Malování zkouší napodobit rovinné útvary
Geometrie v rovině a v prostoru minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák rozezná od sebe základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit používá pravítko	▪ rozezná jednoduchá tělesa ▪ správně používá pravítko	▪ vyhledávání určitých tvarů v okolí ▪ třídění předmětů podle tvaru útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, tělesa krychle, kvádr, koule ▪ pravítko a jeho využití v matematice ▪ využívá aplikaci Malování k náčrtu geometrických útvarů

3. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Číslo a početní operace		

Žák - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.	▪ zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 ▪ orientuje se na číselné ose, pojmy ▪ určuje stovky, desítky a jednotky	▪ čtení a zápis čísel, porovnává ▪ vztahy větší, menší, rovno znaménka ▪ orientace na číselné ose ▪ rozklad na tisíce, stovky, desítky a jednotky ▪ pojmy před, za, mezi, hned před, hned za

Žák - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	▪ číselní obor od 1 - 1000 ▪ násobí a dělí v oboru malé násobilky 6-10	▪ sčítání a odčítání v oboru 0 - 1000 ▪ násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 6 - 10) ▪ dělení se zbytkem, ▪ sčítání a odčítání dvojciferných a trojciferných čísel ▪ násobení dvojciferných čísel jednociferným
Řeší a tvoří úlohy ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	▪ tvoří a řeší úlohy ze života dětí s využitím osvojených početních operací	▪ vztahu n-krát méně, n-krát více ▪ využití mobilních telefonů v aplikaci Kalkulačka při řešení náročnějších příkladů
Číslo a početní operace minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		

Žák čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	▪ rozumí číslu v různých strukturálních modelech ▪ zjistí důležité informace a z nich vytváří adekvátní početní operace	▪ znaménka , číselná řada ▪ řešení slovních úloh, manipulace s předměty ▪ využívá interaktivní tabule jako nástroj k procvičení učiva
Závislosti, vztahy a práce s daty		
Žák - orientuje se v čase, převádí jednoduché převody jednotek času. - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. - popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	▪ zná a užívá základní jednotku času ▪ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. ▪ pracuje se symboly, matematickými značkami a zápisy	▪ určování času, převádění jednotek času h, min., čtení údajů na různých typech hodin ▪ pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose ▪ práce s údaji (jízdní řád, ceník) ▪ seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy ▪ orientace a čtení matematických zápisů ▪ využití interaktivní tabule při názorném převodu jednotek
Závislosti, vztahy a práce s daty minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	▪ dokáže vybrat správné hodnoty mincí v rámci nákupu a jiných praktických činností	▪ různé hodnoty mincí, platební možnosti, využití ▪ tvorba imaginárního obchodu za pomocí využití interaktivní tabule

Geometrie v rovině a v prostoru		
Žák - rozezná, pojmenuje, vy-modeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	▪ užívá geometrické poznatky, rýsuje rovinné útvary	▪ třídění, pojmenování rovinných útvarů - přímka, úsečka, trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník ▪ tělesa - krychle, kvádr, koule, válec ▪ využívá digitálních technologií k modelování a představě těles
Žák - porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délky úsečky. - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	▪ zná a užívá základní jednotky délky ▪ odhaduje a měří délku úsečky ▪ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	▪ úsečka-měření v cm a mm, jednotky délky: 1 km, 1 m,1 dm, 1 cm, 1 mm ▪ měření délek hran těles ▪ modelování geometrických útvarů podle zadání ▪ modelování staveb - krychle, kvádr ▪ využití instruktážních videí na podporu probírané látky
Geometrie v rovině a v prostoru minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují používá pravítko	▪ měří délku úsečky, popíše ji a pozná úsečku a přímku ▪ správně používá pravítko	▪ úsečka-měření v cm ▪ pravítko a jeho využití v matematice ▪ využívá instruktážních videí k rýsování úsečky

4. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Číslo a početní operace		
Žák - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	▪ využívá při sčítání a násobení zákon komutativní a asociativní ▪ písemné početní operace do 1 000 000 ▪ pracuje se zlomky ▪ umí správně zapsat číslo, znázornit na ose	▪ principy asociativnosti a komutativnosti ▪ využívá mobilních telefonů v aplikaci Kalkulačka při řešení náročnějších příkladů ▪ sčítání a odčítání čísel 1 – 1 000 000 ▪ písemné násobení až trojciferným činitelem, ▪ dělení jednociferným dělitelem, dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel

Žák - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomků. - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák	▪ zaokrouhluje, provádí odhady a zkoušky početních operací ▪ odhaduje výsledky početních operací ▪ sestavuje a řeší slovní úlohy z praxe ▪ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života ▪ využívá názorných obrázků k určování 1/2, ¼, 1/3, 1/5, 1/10 celku ▪ vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	▪ zaokrouhlování na 10 000, 100 000, 1000, 100, 10 ▪ kontrola výpočtů ▪ slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi ▪ celek, část, zlomek ▪ polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina ▪ řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku ▪ čitatel, jmenovatel, zlomková čára

-čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 -sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvojciferná čísla -zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 -zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách -tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 -zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy -rozeznává sudá a lichá čísla -používá kalkulátor	▪ porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) ▪ zapisuje a porovnává přirozená čísla do stovky ▪ orientuje se na číselné ose ▪ umí sčítat a odčítat zpaměti i písemně dvojciferná čísla ▪ zná a užívá řady násobků čísel 2-10 do stovky ▪ zaokrouhluje čísla na desítky a stovky ▪ násobí a dělí v oboru čísel do 100 ▪ umí zapsat a řešit jednoduché slovní úlohy ▪ umí užít kalkulátor k složitějším výpočtům	▪ čtení a zápis čísel, porovnávání ▪ číselné řady ▪ orientace na číselné ose ▪ pamětní a písemné sčítání a odčítání do 1000 ▪ řady násobků 2 až 10 ▪ zaokrouhlování, slovní úlohy ▪ násobení a dělení v oboru do 100 ▪ využití interaktivní tabule jako nástroj v procvičení učiva ▪ slovní úlohy z praxe (nákup zboží) ▪ manipulace s předměty ▪ sudé a liché číslo ▪ práce s mobilním telefonem/tabletem

Závislosti, vztahy a práce s daty		
Žák - vyhledává, sbírá a třídí data. - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. -doplní údaje, které chybí v tabulce -využije pro uspořádání získaných dat tabulku modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák -vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí	▪ sbírá a třídí data ▪ sestavuje tabulky ze sebraných dat a umí je číst ▪umí doplnit data ▪uspořádává data do tabulky ▪sbírá a třídí data ▪orientuje se v tabulce ▪umí číst data ▪orientuje se na hodinách a určuje na nich čas ▪umí převádět jednotky	▪ práce s daty i v elektronické podobě ▪ diagramy, grafy, tabulky ▪ jízdní řády ▪ práce s daty i v online prostředí ▪ tabulky ▪ orientace a čtení matematických zápisů v tabulce, sloupec, řádek ▪ jednotky času, převodní vztahy hodina, minuta ▪ hodiny ručičkové, digitální ▪ využití interaktivní tabule jako nástroj při názorném převodu jednotek a procvičení učiva

jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	▪zná a užívá základní bankovky, mince	▪ jednotky délky, hmotnosti a času (rok, měsíc, den, hodina a minuta) ▪ manipulace s mincemi a papírovými penězi
Geometrie v rovině a v prostoru		
Žák -narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici; užívá jednoduché konstrukce. - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. - sestrojí rovnoběžky a kolmice. -určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu	▪ narýsuje a znázorní čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici ▪ určí obvod mnohoúhelníku ▪ sčítá graficky úsečky ▪ umí změřit v praxi výšku, délku, šířku ▪ umí sestrojit polopřímku, přímku ▪ sestrojí dvě rovnoběžné nebo kolmé přímky ▪ umí užít jednotky obsahu a určit obsah ve čtvercové síti ▪ rozpozná počet os souměrnosti čtverce, obdélníku	▪ práce s geometrickými útvary ▪ rýsování čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, ▪ rýsuje trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný ▪ délka úsečky, jednotky délky a jejich převody ▪ obvod mnohoúhelníku, obrazce ▪ polopřímky, přímka, rovnoběžky, kolmice ▪ vzájemná poloha dvou přímek v rovině ▪ obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku ▪ jednotky obsahu ▪ osová souměrnost ▪ určování os souměrnosti útvarů překládáním papíru

souměrnosti útvarů překládáním papíru. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák: -znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary -měří a porovnává délku úsečky - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran -sestrojí rovnoběžky a kolmice -určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa	▪ vymodeluje a narýsuje čtverec a obdélník ▪ určí a změří délku dané úsečky ▪ umí porovnat velikost více úseček ▪ určí a vypočte obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku ▪ sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou ▪ najde osu přeložením rovinných útvarů ▪ rozezná a popíše základní tělesa v okolí	▪ práce s geometrickými útvary ▪ rýsování čtverců, obdélníků ▪ jednotky délky ▪ pojem větší, menší, rovno ▪ obvod rovinných útvarů ▪ vzájemná poloha dvou přímek v rovině ▪ osová souměrnost, modelování ▪ tělesa v prostoru, učebně
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
Žák - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	▪ sestavuje a řeší slovní úlohy z praxe ▪ doplňuje číselné a obrázkové řady ▪ doplňuje chybějící části obrázku	▪ číselné a obrázkové řady ▪ slovní úlohy s netradičními postupy ▪ využití interaktivní tabule jako nástroj k procvičení učiva

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák -řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	▪ doplňuje obrázkové řady	▪ obrázkové řady

5. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Číslo a početní operace		
Žák - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	▪ využívá při pamětním i písemném počítání komunikativní, asociativní zákon	▪ principy asociativnosti a komutativnosti ▪ sčítání a odčítání čísel nad 1000 000 ▪ písemné násobení až čtyřciferným činitelem

- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	▪ písemné početní operace nad 1 000 000 ▪ zaokrouhluje, provádí odhady a zkoušky početních operací ▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel ▪ vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	▪ dělení dvojciferným dělitelem ▪ dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel ▪ zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000 ▪ kontrola výpočtů ▪ zaokrouhlování desetinných čísel ▪ slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi ▪ řešení a tvorba úloh ▪ zlomky

Žák - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. - přečte zápis desetinného čísla, vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. - porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák -vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu -orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí	▪ sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje ▪ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života ▪ přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu ▪ znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až + 100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	▪ názorné obrázky – čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa ▪ desetinné číslo ▪ porovnávání desetinných čísel, ▪ celá čísla ▪ číselná osa – kladná a záporná část ▪ měření teploty ▪ vyjádření dlužné částky ▪ čtení a zápis čísel, porovnávání ▪ číselné řady ▪ orientace na číselné ose

jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s peněz	▪ zapisuje a porovnává přirozená čísla do stovky ▪ orientuje se na číselné ose ▪ umí sčítat a odčítat zpaměti i písemně dvojciferná čísla ▪ zná a užívá řady násobků čísel 2-10 do stovky ▪ zaokrouhluje čísla na desítky a stovky ▪ násobí a dělí v oboru čísel do 100 ▪ umí zapsat a řešit jednoduché slovní úlohy ▪ umí užít kalkulátor k složitějším výpočtům	▪ pamětní a písemné sčítání a odčítání do 1000 ▪ řady násobků 2 až 10 ▪ zaokrouhlování, slovní úlohy ▪ násobení a dělení v oboru do 100 ▪ využití interaktivní tabule jako nástroj v procvičení učiva ▪ slovní úlohy z praxe (nákup zboží) ▪ manipulace s předměty ▪ sudé a liché číslo ▪ práce s mobilním telefonem/tabletem
Závislosti, vztahy a práce s daty		
Žák - vyhledává, sbírá a třídí data. - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	▪ sbírá, třídí data ▪ sestavuje jednoduché tabulky a diagram	▪ práce s daty ▪ diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády ▪ práce s doporučenými digitálními zdroji ▪ třídění získaných, nebo vyhledaných dat podle daných zvolených kritérií

-zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií -rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém -získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji -využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma -navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií -posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák -vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu -orientuje se a čte v jednoduché tabulce	▪ dokáže graficky zaznamenat získaná data do tabulky, diagramu ▪sbírá a třídí data	▪ základy práce s daty v tabulkovém procesoru ▪ objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů ▪ práce s daty i v online prostředí ▪ tabulky ▪ orientace a čtení matematických zápisů v tabulce, sloupec, řádek

- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s peněz	▪orientuje se v tabulce ▪umí číst data ▪orientuje se na hodinách a určuje na nich čas ▪umí převádět jednotky ▪zná a užívá základní bankovky, mince	▪ jednotky času, převodní vztahy hodina, minuta, sekunda ▪ hodiny ručičkové, digitální atd. ▪ využití interaktivní tabule jako nástroj při názorném převodu jednotek a procvičení učiva ▪ jednotky délky, hmotnosti a času ▪ manipulace s mincemi a papírovými penězi

Geometrie v rovině a v prostoru		
Žák - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), užívá jednoduché konstrukce. - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnoho-úhelníku sečtením délek jeho stran. - sestrojí rovnoběžky a kolmice. - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvarů překládáním papíru. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák:	▪ narýsuje a znázorní čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici ▪ určí obvod mnohoúhelníku ▪ sčítá a odčítá graficky úsečky ▪ rýsuje rovnoběžky a kolmice pomocí trojúhelníku ▪ umí užívat základní jednotky obsahu ▪ určí osově souměrné útvary ▪ dokáže dokreslit vynechanou část osově souměrného obrazce	▪ práce s geometrickými útvary ▪ rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku ▪ kruh a kružnice ▪ vzájemná poloha dvou kružnic ▪ délka úsečky ▪ jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce ▪ rovnoběžky, různoběžky, kolmice ▪obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku, jednotky obsahu ▪ osová souměrnost

-znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary -měří a porovnává délku úsečky - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran -sestrojí rovnoběžky a kolmice -určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa	▪ vymodeluje a narýsuje čtverec a obdélník ▪ určí a změří délku dané úsečky ▪ umí porovnat velikost více úseček ▪ určí a vypočte obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku ▪ sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou ▪ najde osu přeložením rovinných útvarů ▪ rozezná a popíše základní tělesa v okolí	▪ práce s geometrickými útvary ▪ rýsování čtverců, obdélníků, trojúhelník a kružnici ▪ jednotky délky ▪ obvod rovinných útvarů a mnohoúhelníků ▪ vzájemná poloha dvou přímek v rovině ▪ osová souměrnost, modelování ▪ tělesa v prostoru, učebně
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
Žák - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	▪ sestavuje a řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy ▪ doplňuje číselné a obrázkové řady	▪ magické čtverce ▪ prostorová představivost ▪ slovní úlohy s netradičními postupy ▪ číselné a obrázkové řady ▪ využívá aplikaci Kalkulačka při řešení náročnějších početních úloh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák -řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	▪ doplňuje číselné a obrázkové řady	▪ číselné a obrázkové řady

6. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Číslo a proměnná		
Žák - ucelí si a zopakuje poznatky z 1. stupně o přirozených číslech.	▪ zobrazí přirozené číslo na nulu na číselné ose ▪ užívá zápis přirozených čísel v desítkové soustavě ▪ porovnává přirozená čísla podle	▪ přirozená čísla a jejich znázornění na číselné ose ▪ zápis přirozených čísel v desítkové soustavě ▪ porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel ▪ operace s přirozeným čísly a jejich vlastnosti

	velikosti ▪ zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, stovky… ▪ přirozená čísla sčítá, odčítá, násobí a dělí jednociferným a dvouciferným dělitelem ▪ užívá uvedené znalosti při řešení úloh z praxe	

Žák - ovládá základní operace s desetinnými čísly a využívá je v úlohách z praxe, - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	▪ porovnává desetinná čísla a zaokrouhluje je na daný řád ▪ násobí a dělí desetinná čísla deseti, stem a tisícem ▪ užívá a převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu ▪ sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla písemně i na kalkulačce ▪ užívá znalostí k řešení úloh z praxe	▪ desetinná čísla ▪ porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel ▪ násobení a dělení desetinného čísla deseti, stem, tisícem ▪ jednotky délky, hmotnosti a obsahu ▪ násobení desetinného čísla přirozeným číslem a desetinným číslem ▪ dělení desetinného čísla přirozeným číslem a desetinným číslem

- modeluje a řeší situace s využitím dělitelností v oboru přirozených čísel, - rozloží přirozené číslo na prvočísla a užije této znalosti při hledání největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku	▪ rozliší prvočíslo a složené číslo ▪ rozloží přirozené číslo na součin prvočísel ▪ určí největšího společného dělitele dvou a tří čísel ▪ určí nejmenší společný násobek dvou a tří čísel	▪ dělitel ▪ násobek ▪ znaky dělitelnosti deseti, pěti, dvěma a třemi ▪ sudé a liché číslo ▪ prvočísla a čísla složená ▪ společní dělitelé, největší společný dělitel ▪ čísla soudělná, čísla nesoudělná ▪ společné násobky, nejmenší společný násobek
Žák - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem, - umí sestrojit úhel dané velikosti.	▪ přenese daný úhel ke zvolené přímce ▪ sestrojí osu úhlu ▪ odhadne a změří velikost daného úhlu ▪ sestrojí úhel dané velikosti ▪ pozná ostrý, pravý, tupý a přímý úhel, vrcholové úhly a vedlejší úhly sčítá a odčítá úhly a jejich velikosti ve stupních a minutách	Úhel a jeho velikost ▪ úhel jako část roviny ▪ velikost úhlu ve stupních a minutách ▪ porovnávání úhlů ▪ sčítání a odčítání úhlů

Žák - chápe a vytváří dvojice vzor - obraz, - pozná a vytvoří osově souměrné útvary,	▪ rozhodne, zda jsou dva obrazce shodné ▪ sestrojí obraz bodu a jednoduchého rovinného obrazce v osové souměrnosti ▪ rozhodne, zda je daný útvar osově souměrný ▪ v jednoduchém případě doplní osu souměrnosti osově souměrného obrazce	Osová souměrnost ▪ shodné útvary ▪ osová souměrnost, osa souměrnosti ▪ konstrukce obrazu útvaru v osové souměrnosti ▪ dvojice vzor - obraz, samodružné body ▪ souměrně sdružené body ▪ osově souměrné útvary, určení osy souměrnosti ▪ osa úsečky, osa úhlu
- pozná základní vlastnosti trojúhelníku, - zná základní pojmy a objekty, pomoci kterých tyto vlastnosti popisuje.	▪ vypočítá ze známé velikosti dvou vnitřních úhlů trojúhelníku velikost jeho třetího vnitřního úhlu ▪ pozná a popíše ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný trojúhelník ▪ sestrojí výšky trojúhelníku ▪ sestrojí kružnici opsanou a kružnici vepsanou	Trojúhelník ▪ vnitřní úhly trojúhelníku a jejich součet ▪ trojúhelníková nerovnost ▪ třídění trojúhelníků podle velikosti vnitřních úhlů a podle délek stran ▪ výšky trojúhelníku ▪ těžnice a těžiště trojúhelníku ▪ kružnice opsaná trojúhelníku ▪ kružnice vepsaná trojúhelníku

Geometrie v rovině a prostoru		
Žák - ucelí si a zopakuje poznatky z 1. stupně z geometrie, - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, - načrtne a sestrojí rovinné útvary.	▪ znázorní body a přímky a rozhodne o jejich vzájemné poloze ▪ měří délky, narýsuje úsečku dané délky ▪ narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem ▪ sestrojí střed úsečky pomocí kružítka ▪ načrtne trojúhelník a čtyřúhelník, narýsuje obdélník a čtverec ▪ používá jednotky délky mm, cm, dm a m včetně jejich převodů ▪ počítá obvody mnohoúhelníků ▪ používá jednotky obsahu mm^2, cm^2, dm^2, m^2 a ha včetně jejich převodů	Rovinné útvary a geometrická tělesa ▪ črtání a rýsování bodů, přímek, úseček a kružnic ▪ měření délek a přenášení úseček ▪ poznávání trojúhelníků a čtyřúhelníků ▪ rýsování obdélníků a čtverců ▪ jednotky délky a obsahu ▪ určování obvodů a obsahů ▪ poznávání krychle, kvádru, hranolu, jehlanu, válce, kužele a koule
Žák - rozpozná krychli a kvádr, - je schopen pracovat s jednotkami obsahu a objemu, - načrtne a sestrojí sítě základních těles.	▪ určuje obsah obrazců ve čtvercové síti ▪ počítá obsah obdélníku a čtverce ▪ pozná a pojmenuje krychli,	▪ zobrazení krychle a kvádru ▪ síť krychle a kvádru ▪ povrch krychle a kvádru ▪ objem krychle a kvádru

Žák - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací, - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli ▪ načrtne a narýsuje obraz krychle a kvádru ▪ načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru ▪ vypočítá povrch krychle a kvádru ▪ vypočítá objem krychle a kvádru ▪ převádí jednotky objemu včetně jednotek odvozených od litru ▪ aplikuje uvedené znalosti na jednoduché úlohy z praxe	▪ převody jednotek objemu ▪ jednotky objemu odvozené od litru
Digitální kompetenece: v rámci šestého ročníku účelně využívá dostupných digitálních technologií k usnadnění výpočtů, prostorových zobrazení a zpracování dat; pracuje s tabletem i PC za pomocí matematických software a webových aplikací (umimematiku.cz, GeoGebra, MS Excel, výuková videa na YouTube).		

7. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Číslo a proměnná		
Žák - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem), - pochopí pojem zlomek. - dokáže zlomky porovnávat, sčítat, odčítat, násobit a dělit,	▪ zobrazí zlomek na číselné ose ▪ krátí a rozšiřuje zlomek ▪ porovná dva zlomky ▪ převede zlomek na desetinné číslo a naopak ▪ převede smíšené číslo na zlomek a naopak ▪ sčítá a odčítá zlomky ▪ násobí a dělí zlomky ▪ využívá zlomky při řešení jednoduchých úloh z praxe ▪ rozliší kladné a záporné číslo ▪ zobrazí celé číslo na číselné ose	Nezáporné zlomky ▪ zlomek a jeho část ▪ zobrazování zlomků na číselné ose ▪ rozšiřování a krácení zlomků ▪ porovnávání zlomků ▪ zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla ▪ sčítání zlomků ▪ odčítání zlomků ▪ násobení zlomků ▪ dělení zlomků Celá čísla ▪ celá čísla a jejich znázornění ▪ absolutní hodnota celého čísla, opačné číslo

- rozšíří si znalosti o přirozených číslech o záporná celá čísla, - dokáže s nimi pracovat.	▪ určí absolutní hodnotu celého čísla ▪ určí opačné číslo k danému celému číslu ▪ porovná celá čísla podle velikosti ▪ sčítá a odčítá celá čísla ▪ využívá znalosti o celých číslech v úlohách z praxe	▪ porovnávání celých čísel ▪ sčítání a odčítání celých čísel ▪ násobení a dělení celých čísel

Žák - rozšíří si znalosti o celých číslech, nezáporných desetinných číslech a nezáporných zlomcích o záporná desetinná čísla a záporné zlomky, - umí s nimi pracovat, - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	▪ zobrazí racionální čísla na číselné ose ▪ porovná racionální čísla podle velikosti ▪ určí absolutní hodnotu racionálního čísla ▪ sčítá a odčítá racionální čísla ▪ násobí a dělí racionální čísla ▪ aplikuje uvedené znalosti na jednoduchých úlohách z praxe	Racionální čísla (záporné zlomky a záporná desetinná čísla) ▪ záporná desetinná čísla a záporné zlomky ▪ racionální čísla ▪ porovnávání racionálních čísel ▪ sčítání a odčítání racionálních čísel ▪ násobení a dělení racionálních čísel ▪ určí poměr dvou veličin ▪ zkrátí a rozšíří daný poměr ▪ zvětší či zmenší danou hodnotu v daném poměru

- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů, - využívá pojmy poměr a postupný poměr při řešení úloh, včetně těch, které se váží na měřítko plánu a mapy, - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti, - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. - pochopí podstatu jednoznačného přiřazování a sestrojování grafů funkcí v pravoúhlé soustavě souřadnic, - dokáže této dovednosti využít při řešení úloh z praxe.	▪ určí poměr dvou veličin ▪ zkrátí a rozšíří daný poměr ▪ zvětší či zmenší danou hodnotu v daném poměru ▪ rozdělí celek v daném poměru ▪ užije poměr a postupný poměr k řešení úloh z praxe ▪ použije dané měřítko při čtení map a při konstrukci jednoduchých plánků ▪ sestaví tabulku přímé a nepřímé úměrnosti ▪ rozhodne, zda je dané závislost přímá úměrnost, resp. nepřímá úměrnost ▪ vyznačí body s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic ▪ určí souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic ▪ narýsuje graf přímé úměrnosti ▪ sestrojí graf nepřímé úměrnosti ▪ řeší úlohy z praxe, používá trojčlenku	▪ rozdělí celek v daném poměru ▪ užije poměr a postupný poměr k řešení úloh z praxe ▪ použije dané měřítko při čtení map a při konstrukci jednoduchých plánků Přímá a nepřímá úměrnost ▪ přímá úměrnost, trojčlenka ▪ nepřímá úměrnost ▪ pravoúhlá soustava souřadnic v rovině ▪ graf přímé úměrnosti ▪ graf nepřímé úměrnosti

Žák - pochopí pojem procento a promile. - zvládne řešit úlohy z praxe, v nichž se procenta a promile vyskytují, - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), - zná několik základních pojmů finanční matematiky. - pracuje s nimi při řešení úloh využívajících jednoduché úrokování.	▪ vypočítá velikost části odpovídající danému počtu procent (promile) ▪ určí celek z dané části odpovídající známému počtu procent (promile) ▪ vypočítá, kolik procent (promile) z celku představuje daná část ▪ užívá tyto znalosti při řešení úloh z praxe ▪ vypočítá pro vložený či zapůjčený kapitál a pro danou úrokovou míru odpovídající úrok ▪ vypočítá daň z úroku a úrok po zdanění ▪ řeší úlohy na jednoduché úrokování vázané na běžné účty, termínované vklady, dluhopisy a úvěry	Procenta a jejich užití, promile ▪ procento, základ ▪ počet procent, procentová část ▪ promile Jednoduché úrokování ▪ vklad, úvěr ▪ úroková míra ▪ úrok ▪ daň z úroku ▪ jednoduché úrokování

Geometrie v rovině a prostoru		
Žák - pochopí shodnost geometrických útvarů v rovině, - naučí se sestrojovat trojúhelníky s využitím vět o shodnosti trojúhelníků.	▪ odhadne, zda jsou dva předložené obrazce shodné ▪ rozhodne o shodnosti obrazců pomocí průsvitky ▪ používá věty sss, sus,usu při rozhodování o shodnosti trojúhelníků ▪ sestrojí trojúhelník s využitím vět sss, sus a usu	Shodnost trojúhelníků ▪ shodnost geometrických útvarů ▪ shodnost trojúhelníků ▪ věta sss ▪ věta sus ▪ věta usu

Žák - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar, - umí konstruovat obraz útvaru ve středové souměrnosti, - pozná a vytvoří souměrné útvary.	▪ sestrojí obraz daného obrazce v osové souměrnosti ▪ sestrojí obraz daného obrazce ve středové souměrnosti ▪ rozhodne, zda je daný obrazec středově souměrný či osově souměrný ▪ v jednoduchém případě doplní střed souměrnosti středově souměrného obrazce	Středová souměrnost ▪ připomenutí osové souměrnosti ▪ středová souměrnost, střed souměrnosti ▪ konstrukce obrazu ve středové souměrnosti ▪ středově souměrné útvary, určení středu souměrnosti

Žák - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, - načrtne a sestrojí rovinné útvary, - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů, - pozná čtyřúhelník, rovnoběžník a lichoběžník. - ovládá jejich třídění, vlastnosti a konstrukci. - umí vypočítat obvody a obsahy rovnoběžníků a lichoběžníků a obsahy trojúhelníků. Žák - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti, - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, - dokáže poznat hranol v úlohách z praxe, - umí vypočítat jeho povrch a objem.	▪ rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti ▪ zná vlastnosti lichoběžníků ▪ sestrojí rovnoběžník a lichoběžník v jednoduchých případech ▪ vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku ▪ aplikuje uvedené znalosti v úlohách z praxe ▪ pozná hranol a učí jeho podstavy a plášť ▪ nakreslí síť hranolu ▪ vypočítá povrch hranolu ▪ vypočítá objem hranolu	Čtyřúhelníky ▪ čtyřúhelníky ▪ rovnoběžníky ▪ výšky a úhlopříčky rovnoběžníku ▪ kosodélník a kosočtverec ▪ konstrukce rovnoběžníku ▪ obvod a obsah rovnoběžníku ▪ obsah trojúhelníku ▪ lichoběžník a jeho konstrukce ▪ obvod a obsah lichoběžníku Hranoly ▪ hranoly je jejich části ▪ síť a povrch hranolu ▪ objem hranolu

Digitální kompetence: v rámci sedmého ročníku žák účelně využívá dostupných digitálních technologií k usnadnění výpočtů, prostorových zobrazení a zpracování dat; pracuje s tabletem i PC za pomocí matematických software a webových aplikací (umimematiku.cz, GeoGebra, MS Excel, výuková videa na YouTube).		

8. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Číslo a proměnná		
Žák - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, - umí určit druhou mocninu a odmocninu z daného čísla, - používá Pythagorovu větu v praxi,	▪ odhaduje druhou mocninu ▪ určí druhou mocninu pomocí tabulek a kalkulačky ▪ odhadne druhou odmocninu ▪ určí druhou odmocninu pomocí tabulek i kalkulačky ▪ zná Pythagorovu větu	Druhá mocnina, druhá odmocnina, Pythagorova věta ▪ druhá mocnina a určování druhých mocnin ▪ druhá odmocnina a určování druhých odmocnin ▪ Pythagorova věta ▪ užití Pythagorovy věty v rovině a prostoru

- počítá s mocninami s přirozeným mocnitelem. Žák - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, - pracuje s výrazy s proměnnými při řešení matematických úloh i úloh z praxe.	▪ řeší úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty ▪ zapisuje a určuje mocniny s přirozeným mocnitelem ▪ provádí početní operace s mocninami ▪ zapisuje čísla v desítkové soustavě s užitím mocnin o základu 10 ▪ vypočítá hodnotu číselného výrazu ▪ dosadí do výrazu s proměnnými ▪ zapíše situaci slovním vyjádřením pomocí výrazů ▪ vyjádří daný výraz slovně ▪ sestaví vzorec pomocí výrazů s proměnnými	Mocniny s přirozeným mocnitelem ▪ mocnina s přirozeným mocnitelem ▪ pravidla pro počítání s mocninami ▪ zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti Číselné výrazy, výrazy s proměnnými ▪ číselný výraz a jeho hodnota ▪ výraz s proměnnými

	▪ zapisuje mnohočleny v co nejstručnějším tvaru ▪ sčítá a odčítá mnohočleny ▪ násobí mnohočleny ▪ upravuje mnohočlen na součin	Mnohočleny ▪ jednočlen, dvojčlen, trojčlen, čtyřčlen ▪ mnohočlen, člen mnohočlenu ▪ koeficient jednočlenu, mnohočlenu ▪ sčítání mnohočlenů

Žák - dokáže řešit a sestavit lineární rovnici s jednou neznámou, - užívá tyto znalosti při řešení úloh z praxe, - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.	vytknutím před závorku ▪ užívá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu jednočlenů a pro rozdíl druhých mocnin jednočlenů ▪ užívá ekvivalentní úpravy rovnic ▪ řeší lineární rovnice s jednou neznámou, provádí zkoušku dosazením ▪ využívá lineární rovnice s jednou neznámou pře řešení úloh z praxe ▪ po dosazení do vzorce vypočítá zbývající neznámou	▪ odčítání mnohočlenů ▪ rozklad mnohočlenů na součin ▪ vzorce pro druhé mocniny dvojčlenů ▪ vzorec pro rozdíl druhých mocnin jednočlenů Lineární rovnice ▪ rovnice s jednou neznámou ▪ levá strana rovnice, pravá strana rovnice ▪ kořen rovnic ▪ zkouška dosazením ▪ ekvivalentní úpravy rovnic ▪ řešení lineárních rovnic ▪ řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou ▪ výpočet neznámé ze vzorce
Závislosti, vztahy a práce s daty		
Žák, - chápe některé statistické pojmy, - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem, - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	▪ čte výsledky statistického šetření zaznamenané tabulkou ▪ určí četnost a relativní četnost ▪ čte a sestrojuje diagramy ▪ počítá aritmetický průměr	▪ aritmetický průměr

Geometrie v rovině a prostoru		
Žák - má ucelené poznatky o kružnici a kruhu, - umí počítat délku kružnice, obsah kruhu, povrch a objem válce, - načrtne a sestrojí sítě základních těles, - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti, - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, - zvládne známé a nové postupy při konstrukci geometrických útvarů,	▪ popíše vzájemnou polohu kružnice a přímky ▪ používá Thaletovu větu při konstrukci pravoúhlého trojúhelníku ▪ sestrojí tečny z bodu ke kružnici ▪ vypočítá délku kružnice, obvod kruhu a obsah kruhu ▪ popíše válec, načrtne a narýsuje jeho síť ▪ vypočítá povrch a objem válce ▪ aplikuje uvedené postupy v jednoduchých úlohách z praxe ▪ zvládne obvyklý postup při řešení konstrukční úlohy ▪ narýsuje osu úhlu, osu úsečky, soustředné kružnice ▪ sestrojí trojúhelník s využitím výšky nebo těžnice ▪ sestrojí rovnoběžník, lichoběžník s využitím výšky ▪ užívá pravidla přesného rýsování	▪ kružnice a kruh ▪ kružnice a přímka, dvě kružnice ▪ Thaletova věta ▪ délka kružnice a obvod kruhu ▪ obsah kruhu ▪ válec a jeho síť ▪ povrch a objem válce ▪ množiny bodů v rovině ▪ konstrukce trojúhelníků ▪ konstrukce čtyřúhelníků

- ovládá základní pravidla přesného rýsování, - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		
Digitální kompetence: v rámci osmého ročníku žák účelně využívá dostupných digitálních technologií k usnadnění výpočtů, prostorových zobrazení a zpracování dat; pracuje s tabletem i PC za pomocí matematických software a webových aplikací (umimematiku.cz, GeoGebra, MS Excel, výuková videa na YouTube).		

9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Číslo a proměnná		
Žák - umí vyřešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. - využívá tuto znalost v praktických úlohách, - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	▪ řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (dosazovací a sčítací metoda) ▪ využívá soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými při řešení úloh z praxe	▪ lineární rovnice se dvěma neznámými ▪ soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými ▪ dosazovací metoda, sčítací metoda ▪ úlohy o směsích a roztocích ▪ úlohy o pohybu
Závislosti, vztahy a práce s daty		
Žák - porovnává soubory dat, - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem, - umí číst z grafů,	▪ rozhodne, zda závislost daná grafem nebo tabulkou je funkcí ▪ určí definiční obor a obor hodnot funkce dané tabulkou či grafem ▪ sestrojí graf funkce dané	Pojem funkce ▪ funkce daná grafem či tabulkou ▪ definiční obor funkce ▪ hodnota funkce, obor hodnot funkce

- seznámí se s pojmem lineární funkce. - umí užít funkce v praxi, - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztah, - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	tabulkou ▪ sestrojí graf lineární funkce ▪ sestrojí graf nepřímé úměrnosti ▪ řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými ▪ řeší úlohy z praxe vedoucí k lineárním funkcím	 ▪ sestrojí graf lineární funkce ▪ sestrojí graf nepřímé úměrnosti ▪ řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými ▪ řeší úlohy z praxe vedoucí k lineárním funkcím
Geometrie v rovině a prostoru		
Žák - umí využít podobnosti v aplikacích, - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. Žák - pozná jehlan, kužel a kouli, - umí vypočítat jejich povrchy a objemy.	 ▪ pozná podobné obrazce ▪ sestrojí obrazec podobný danému obrazci při zvoleném poměru podobnosti ▪ rozdělí úsečku v daném poměru ▪ objeví a využije podobnost v jednoduchých úlohách z praxe ▪ pozná jehlan a sestrojí jeho síť ▪ pozná a popíše kužel ▪ vypočítá v jednoduchých případech povrch a objem jehlanu	 ▪ pozná podobné obrazce ▪ sestrojí obrazec podobný danému obrazci při zvoleném poměru podobnosti ▪ rozdělí úsečku v daném poměru ▪ objeví a využije podobnost v jednoduchých úlohách z praxe ▪ využívá měřítko při práci s plány a mapami ▪ jehlan, jeho síť a povrch ▪ objem jehlanu ▪ kužel, jeho síť a povrch ▪ objem kužele

Žák - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti, - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, - načrtne a sestrojí sítě základních těles, - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině, - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	a kužele, a to i s užitím goniometrických funkcí ▪ vypočítá povrch a objem koule	▪ koule a její povrch ▪ objem koule
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti		

z různých tematických a vzdělávacích oblastí		
Digitální kompetence: v rámci devátého ročníku žák účelně využívá dostupných digitálních technologií k usnadnění výpočtů, prostorových zobrazení a zpracování dat; pracuje s tabletem i PC za pomocí matematických software a webových aplikací (umimematiku.cz, GeoGebra, MS Excel, výuková videa na YouTube).		

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ ŠVP V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ
6. ročník ČÍSLO A PROMĚNNÁ Žák: - píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 10 000 - zvládá orientaci na číselné ose - čte a píše čísla v oboru do 10 000 - sčítá a odčítá ústně i písemně v oboru do 10 000 - řeší jednoduché slovní úlohy ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák: - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času. GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

7. ročník ČÍSLO A PROMĚNNÁ Žák: - píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem - zvládá orientaci na číselné ose - řeší jednoduché slovní úlohy ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák: - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času. - zvládá početní úkony s penězi GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Žák: - vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce - rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
8. ročník ČÍSLO A PROMĚNNÁ Žák: - pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek - část (zlomek, desetinné číslo, procento) - zvládá orientaci na číselné ose - řeší jednoduché slovní úlohy ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák: - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
Žák:
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

9. ročník
ČÍSLO A PROMĚNNÁ
Žák:
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
Žák:
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu.
- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
Žák:
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí sítě základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Žák: - samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

4.5 Informatika

4.5.1 Informatika 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů

- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Časové a organizační vymezen

Předmět je vyučován na prvním stupni ve 4.- 5. ročníku v časové dotaci 1 h / týdně, dále v 5. ročníku jako součást předmětu Mediální výchova 1 h / týdně.

Stanovení hodinových dotací a časové zařazení tematických celků zajišťuje posloupnost probírané látky v jednotlivých ročnících.

Tato posloupnost zachovává vhodnou návaznost učiva a podporuje výuku v ostatních předmětech.

Z důvodu provázanosti témat se budou jednotlivé tematické celky neustále prolínat a jejich výuka bude mnohdy probíhat v několika cyklech tak, aby žáci k náročnějším tématům přešli teprve po zvládnutí základů. Některé tematické celky tak budou během studia zařazeny několikrát, avšak vždy na vyšší úrovni a s vyšší náročností tak, aby znalosti a dovednosti gradovaly v nejvyšším ročníku. Další učivo lze řadit dle aktuálních vzdělávacích potřeb.

Místo realizace

- třídy
- počítačová učebna
- multimediální učebna

Formy a metody práce

- vyučovací hodina: skupinové vyučování, diskuse, výklad, práce s osobním počítačem a tabletem
- využití software v praxi, samostatná práce, referáty, projekty
- exkurze

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- napomáháme žákům zadávanými úkoly k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- vedeme žáky k využívání svých poznámek, při praktických úkolech se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou
- rozvíjíme paměť pomocí osvojování si nezbytných algoritmů
- vytváříme zásobu nástrojů k obsluze osobního počítače a k práci na něm

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
- předkládáme při práci s výpočetní technikou netradiční způsoby řešení
- rozvíjíme logické myšlení, které vede ke správné obsluze a práci na ICT

Kompetence komunikativní

- předkládáme skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžadujeme od žáků střídmé, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporujeme v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé
- vedeme ke správnému a bezpečnému používání ICT a internetu

- umožňujeme žákům komunikaci přes internet

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- zadáváme žákům samostatné a skupinové práce podle jejich schopností a dovedností

- učíme hodnotit žáky svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

- nabádáme žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

- měníme složení pracovních skupin

Kompetence občanské

- žáky seznamujeme s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

- žáky seznamujeme s problémy kyberšikany

- učíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná, a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků důsledné plnění úkolů, dodržování správných postupů

- umožňujeme žákům spolupracovat a pomáhat si

- vedeme žáky k cílenému využívání všech dostupných programů

- vedeme žáky k používání získaných znalostí a dovedností v životě

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

- ústní zkoušky – orientační, klasifikační

- písemné zkoušky - úlohy spojené s analýzou obsahu písemné práce, dlouhodobější práce (písemné zpracování projektu)

- analýza úkolů a výkonů žáka - rozbor celkové učební činnosti, rozbor žákova procesu učení, rozbor žákovy pracovní činnosti (technických prací, technického myšlení, řešení technických úloh)

- analýza výsledků činnosti - rozbor produktů pracovní činnosti žáků

- didaktické testy - testy sestavené učitelem

- metoda rozhovoru

- systematické a dlouhodobé pozorování žáka, včetně pozorování žáka v mezních situacích

- metody zaměřené na skupinu žáků a třídu - rozbor průběhu a výsledků činnosti třídy jako skupiny

Učební osnovy vyučovacího předmětu Informatika:

4. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
Žák I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Žák ▪ zvládá zapnutí, vypnutí, přihlášení a odhlášení z PC ▪ seznamuje se v základech se strukturou, funkcí a popisem PC a přídavných zařízení ▪ umí se orientovat v klávesnici a ovládat myš ▪ orientuje se v Microsoft prostředí (pracovní plocha, nabídka start) a zná další druhy operačních systémů (IOS,...) ▪ umí pracovat se souborem a složkou a jejich umístění v síti ▪ umí ovládat programy: malování, 3D malování, poznámkový blok, kalkulačka ▪ s použitím nástrojů dokáže namalovat obrázek a uložit jej, případně je otevřít pro změny a změny znovu uložit	▪ hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	▪ samostatně vyhledává informace pomocí internetového vyhledávače a umí uložit obrázek ▪ v textovém editoru Word dokáže: napsat text, upravit text vložit obrázek a uložit dokument ▪ propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ▪ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	▪ počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat ▪ bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
Žák I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	Žák ▪ umí sestrojit myšlenkovou mapu na zadané téma ▪ umí vyčíst data ze schématu, tabulky, diagramu	▪ modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
Žák I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Žák ▪ umí sestavit a následně otestovat symbolické zápisy postupů pomocí robota/programovací aplikace	▪ řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	▪ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení pomocí robota/programovací aplikace ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy pomocí robota/programovací aplikace ▪ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu pomocí robota/ programovací aplikace	opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci ▪ programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu ▪ kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

5. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
Žák I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Žák ▪ v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi ▪ pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	▪ systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi ▪ práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
Žák I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Žák ▪ uvede příklady dat, která ho obklopují v běžném životě ▪ dokáže se pomocí dat lépe rozhodnout ▪ vyslovuje odpovědi na základě dat	▪ data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	▪ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ▪ umí sestavit vlastní druh kódu a aplikovat do záznamu ▪ vyčte informace z daného modelu	▪ kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace ▪ modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
Žák I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák ▪ aplikuje dříve osvojené poznatky a prohlubuje je ▪ umí sestavit a následně otestovat symbolické zápisy postupů pomocí robota/programovací aplikace ▪ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení pomocí robota/programovací aplikace ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy pomocí robota/programovací aplikace	▪ opakování učiva 4. ročníku ▪ řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci ▪ programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu ▪ kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

	▪ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu pomocí robota/ programovací aplikace	

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ
4. ROČNÍK Digitální technologie Žák: I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi Data, informace a modelování Žák: I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví Algoritmizace a programování Žák: I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
5. ROČNÍK Data, informace a modelování Žák: I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví Algoritmizace a programování

Žák:
I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Informační systémy
Žák:
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

4.5.2 Informatika 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem

- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován na druhém stupni v 6. - 9. ročníku **1 h / týdně.**

Stanovení hodinových dotací a časové zařazení tematických celků zajišťuje posloupnost probírané látky v jednotlivých ročnících.

Tato posloupnost zachovává vhodnou návaznost učiva a podporuje výuku v ostatních předmětech.

Z důvodu provázanosti témat se budou jednotlivé tematické celky neustále prolínat a jejich výuka bude mnohdy probíhat v několika cyklech tak, aby žáci k náročnějším tématům přešli teprve po zvládnutí základů. Některé tematické celky tak budou během studia zařazeny několikrát, avšak vždy na vyšší úrovni a s vyšší náročností tak, aby znalosti a dovednosti gradovaly v nejvyšším ročníku. Další učivo lze řadit dle aktuálních vzdělávacích potřeb.

Místo realizace

- třídy

- počítačová učebna

- multimediální učebna

Formy a metody práce

- vyučovací hodina: skupinové vyučování, diskuse, výklad, práce s osobním počítačem,

- využití software v praxi, samostatná práce, referáty, projekty

- exkurze

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- napomáháme žákům zadávanými úkoly k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

- vedeme žáky k využívání svých poznámek, při praktických úkolech se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

- rozvíjíme paměť pomocí osvojování si nezbytných algoritmů

- vytváříme zásobu nástrojů k obsluze osobního počítače a k práci na něm

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikační-mi technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

- vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

- předkládáme při práci s výpočetní technikou netradiční způsoby řešení

- rozvíjíme logické myšlení, které vede ke správné obsluze a práci na ICT

Kompetence komunikativní

- předkládáme skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci

- vyžadujeme od studentů střídmé, jasné a logicky strukturované vyjádření

- podporujeme v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

- vedeme ke správnému používání ICT a internetu

- umožňujeme žákům komunikaci přes internet

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- zadáváme žákům samostatné a skupinové práce podle jejich schopností a dovedností

- učíme hodnotit žáky svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

- nabádáme žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

- měníme složení pracovních skupin

Kompetence občanské

- žáky seznamujeme s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

- seznámíme žáky s problémem kyberšikany

- učíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná, a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou

Kompetence pracovní – učitel

- vyžadujeme od žáků důsledné plnění úkolů, dodržování správných postupů

- umožňujeme žákům spolupracovat a pomáhat si

- vedeme žáky k cílenému využívání všech dostupných programů

- vedeme žáky k používání získaných znalostí a dovedností v životě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (6. ročník)

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (7. ročník)

Stavba mediálních sdělení (9. ročník)

Vnímání autora mediálních sdělení (8. ročník)

Fungování a vliv médií ve společnosti (8. ročník)

Tvorba mediálního sdělení (9. ročník)

Evaluační (hodnotící) nástroje

- ústní zkoušky – orientační, klasifikační
- písemné zkoušky - úlohy spojené s analýzou obsahu písemné práce, dlouhodobější práce (písemné zpracování projektu)
- analýza úkolů a výkonů žáka - rozbor celkové učební činnosti, rozbor žákova procesu učení, rozbor žákovy pracovní činnosti (technických prací, technického myšlení, řešení technických úloh)
- analýza výsledků činnosti - rozbor produktů pracovní činnosti žáků
- didaktické testy - testy sestavené učitelem
- metoda rozhovoru
- systematické a dlouhodobé pozorování žáka, včetně pozorování žáka v mezních situacích
- metody zaměřené na skupinu žáků a třídu - rozbor průběhu a výsledků činnosti třídy jako skupiny

Učební osnovy vyučovacího předmětu Práce s informačními technologiemi:

6. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Data, informace a modelování (kódování a šifrování dat a informací)		
Žák - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu	- Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO

	- ke kódování využívá i binární čísla	
Informační systémy		

Žák I-9-3-04 - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	- Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty - Školní informační systém - Uživatelé - činnosti - Práva - Databázové relace
Algoritmizace a programování (opakování a vlastní bloky)		

žák I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu Opakování Podprogramy

7. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Algoritmizace a programování (podmínky, postavy a události)		
žák I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,	- Opakování s podmínkou - Událost, vstupy - Objekty a komunikace mezi nimi

jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	
Data, informace a modelování (modelování pomocí grafů a schémat)		

žák I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	- Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy - Minimální cesta grafu - Kostra grafu - Orientované grafy - Automaty - Modely - Paralelní činnost
Algoritmizace a programování (větvení, parametry a proměnné)		

žák I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	- Větvení programu - Rozhodování - Grafický výstup - Souřadnice - Podprogramy s parametry Proměnné

I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		

Digitální technologie		
žák I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	- Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací, aktualizace - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)

8. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Algoritmizace a programování (programování robotické stavebnice)		
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program	- podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	- Sestavení a oživení robota - Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním - Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) -Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) - Čtení programu Projekt Můj robot

vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		
Algoritmizace a programování (programování hardwarové desky)		
žák I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný programs ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém na	- Sestavení programu a oživení Micro:bitu - Ovládání LED displeje - Tlačítka a senzory náklonu - Připojení sluchátek - Tvorba hudby - Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru - Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově - Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu

- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		
Informační systémy (hromadné zpracování dat)		
žák I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy	- Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat - Funkce s číselnými vstupy - Funkce s textovými vstupy - Vkládání záznamu do databázové tabulky - Řazení dat v tabulce - Filtrování dat v tabulce - Zpracování výstupů z velkých souborů dat

	- ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	

9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Algoritmizace a programování (programovací projekty)		
žák I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný	- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	- Programovací projekt a plán jeho realizace - Popsání problému - Testování, odladění, odstranění chyb - Pohyb v souřadnicích - Ovládání myší, posílání zpráv - Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky - návrh postupu, klonování. - Animace kostýmů postav, události - Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - Výrazy s proměnnou - Tvorba hry s ovládáním, více seznamů - Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy

program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	
Digitální technologie		
žák - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich	Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa

- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	- Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ		

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
žák
I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek
I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ
žák
I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

INFORMAČNÍ SYSTÉMY
žák
I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá
I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
žák
I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu

I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

4.6 Člověk a jeho svět

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se realizuje na naší škole ve vyučovacích předmětech:

Člověk a jeho svět – 1. – 3. ročník (v každém ročníku po 2 vyučovacích hodinách)

Přírodověda - 4. a 5. ročník (ve 4. ročníku po 2 vyučovacích hodinách, v 5. ročníku po 1 vyučovací hodině)

Vlastivěda – 4. a 5. ročník (v každém ročníku po 2 vyučovacích hodinách)

4.6.1 Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu

Předmět Člověk a jeho svět uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života a pomáhá jim překlenout náročné období, kterým je pro ně zahájení pravidelné školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb i oprávněných nároků jiných.

Předmět však především žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Náměty spojuje do jednoduchého systému základních poznatků, vztahů a způsobilostí, otevírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi ze života v rodině, z činností mimo školu, z předškolní výchovy.

Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Pomáhá jim formo-vat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem a živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí. Učí je jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na možnou pomoc jiných.

Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů, za svěřené a společné předměty, rostliny nebo zvířata. Pěstuje tak u nich jak základy uvědomování si vlastní individuality (individuální výlučnosti), tak i potřebné vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich.

Předmět obsahuje všechna témata vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Obsahové vymezení

Svým obsahem i výchovným zaměřením otevírá předmět cestu k utváření základních potřebných životních postojů a hodnotových orientací žáka.

Vyučování žáků se zaměřuje především na to, aby:

- si osvojili schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovali se v něm, chápali ho jako určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují a které pro ně mohou být příznivé a rozvíjející, ale i omezující,

- se naučili vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovat názory druhých,

- si osvojili potřebné základní vědomosti o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, rodině a životě v nejbližším okolí, o činnostech a výtvorech lidí, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví, orientovali se v potřebných souvislostech a samo-statně nebo za pomoci dospělých je využívali v každodenním životě,

- si osvojili základní dovednosti a návyky potřebné pro plnění vzdělávacích i jiných povinností a úkolů, pro snadnou a bezkonfliktní komunikaci s okolím, pro ochranu svého zdraví a bezpečnosti i pro příjemný odpočinek a naplnění volného času,

- chápali význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti a dávali přednost činnostem postavených na těchto vztazích,

- hledání a objevování nového pro ně bylo přirozené a ve všech činnostech spojených s poznáváním i ověřováním poznaného nalézali radost a uspokojení.

Obsah je vymezen ve složkách

Místo, kde žijeme (místo bydliště a školy, obec a kraj, nebezpečí)

Lidé kolem nás (vztahy v rodině a společnosti, odlišnosti, význam práce,)

Lidé a čas (režim dne, roku, minulost a současnost, pověsti)

Rozmanitost přírody (změny v ročních obdobích, živočichové, rostliny, ochrana přírody)

Člověk a jeho zdraví (hygienické návyky, silniční provoz, stavy ohrožení)

Etická výchova

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován na prvním stupni v 1. – 3. ročníku v časové dotaci 2 h / týdně.

Předmět je koncipován jako soubor vzdělávacích námětů, které jsou podle obsahové příbuznosti členěny do jednotlivých témat, ale ve své podstatě tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

Znamená to, že učivo není striktně rozděleno do jednotlivých ročníků a učitel sám vybírá a sestavuje ve shodě se svými pedagogickými záměry, svými zkušenostmi, případně používanými učebnicemi z konkrétních témat souvislý program vzdělávání.

Základním principem členění učiva je roční cyklus, který v každoročním opakování přináší žákům nové náměty, a žák - člověk, který přírodou v jejích proměnách "prochází", učí se jí rozumět, chránit ji, žít v ní.

Výuka logicky začíná s poznatky a činnostmi, které jsou žákům nejznámější a nejbližší. Postupně s opakováním a rozšiřováním "základních" témat se dochází k tématům obecnějším a k námětům méně známým.

Významnou roli ve výuce hraje také schopnost učitele (školy) vytvářet vhodný pracovní režim a klima, které by žákům umožnily ověřit si vlastní poznatky a dovednosti v praxi a sladit základní životní potřeby a fyziologické funkce s realitou výuky i života školy. Takové podmínky a vztahy vedou k atmosféře důvěry, dávají možnost ptát se, porovnávat zkušenosti, nalézat pochopení pro vlastní pohled na objevování světa, pro osobní problémy apod. V tomto směru je velmi důležitá i spolupráce učitele s rodiči žáků a dalšími výchovnými pracovníky (na škole i mimo školu).

Místo realizace

- třídy
- multimediální učebna
- knihovna školy
- počítačová učebna

Formy a metody práce

- vyučovací hodina: skupinové vyučování, diskuse, výklad, samostatná práce, referáty, projekty
- exkurze, výstavy, vycházky

Osvojování učiva je založeno především na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznávání, osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu. Základem je pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečnosti, její zachycení a

hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich "napodobování" a rozvíjení v modelových hrách (scénkách), výměna zkušeností a zážitků žáků apod.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- motivujeme pro snahu žáků objevovat, poznávat a zkoumat
- stanovujeme kritéria pro orientaci a třídění informací důležitost pro život)
- vedeme žáky k uvědomění důležitosti propojení minulosti pro budou-cnost jedince lidstva

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby navrhovali různá řešení problémů, k účelnému rozhodování v bezpečnostně - krizových situacích a zdůvodňovali své závěry
- využíváme všech možných materiálů (encyklopedie, internet …)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- vedeme k rozšiřování slovní zásoby v probíraných tématech
- vedeme k samostatnému vystupování a vyjadřování v konfliktních situacích

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k slušnému obhajování svých názorů

Kompetence občanské

- využíváme literatury k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky utvářet si pracovní i bezpečnostní návyky v samostatné i skupinové činnosti
- vedeme žáky k organizování a plánování učení
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

- učíme žáky se vyjadřovat za pomocí digitálních prostředků
- vedeme žáky k používání digitální technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- seznamujeme žáky s novými technologiemi
- vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Výuka předmětu Člověk a jeho svět v 1. období ve spojení s ostatními předměty uplatňuje v rozsahu přiměřeném chápání žáků tohoto věku prvky environmentální výchovy. Žáky učíme citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti.

Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomili propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnost člověka přírodu ovlivňovat. Učíme je rozlišovat pozitivní způsoby ovlivňování přírody člověkem od způsobů negativních. Poznávají také význam a úkol jednotlivých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Necháme je objevovat možnosti ke zlepšování okolního prostředí a péči o něj.

Dáváme jim prostor pro nápady, co dělat teď, aby i v budoucnosti bylo na Zemi zdravé životní prostředí. Vytváříme první předpoklady k tomu, aby žáci získávali dobrou hodnotovou orientaci v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace.

Evaluační (hodnotící) nástroje

Podklady pro hodnocení jsou získávány:

- soustavným sledováním výkonů žáka v průběhu vyučování
- rozhovorem se žákem
- ze samostatné práce žáka při vyučování i při domácí přípravě
- prezentace výsledků práce vlastní nebo skupinové
- sebehodnocením samotného žáka nebo jeho role ve skupině

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů
- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět:

1. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Místo, kde žijeme		
Žák - vyznačí v jednoduchém plánu svého bydliště a školy cestu na určené místo a rozezná možná nebezpečí v nejbližším okolí. Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. - začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci.	▪ orientuje se v budově školy a v nejbližším okolí školy a bydliště určí vhodná místa pro hru a trávení volného času. ▪ zná název města, některé městské čtvrtě ▪ ví , kde jsou nejbližší úřady (pošta, lékárna atd.)	▪ bezpečná cesta do školy, pravidla chování ve škole, v dopravních prostředcích vhodná a nevhodná místa pro hru ▪ adresa školy a bydliště ▪ pomocí interaktivní tabule se ukáže mapa obce, školy e jejího okolí

Místo, kde žijeme minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák orientuje se v okolí svého bydliště	▪ orientuje se v nejbližším okolí bydliště určí vhodná místa pro hru a trávení volného času.	▪ bezpečná cesta do bydliště, vhodná a nevhodná místa pro hru ▪ zaznamená v mapách.cz své místo bydliště
Lidé kolem nás		
Žák - rozlišuje blízké příbuzné vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	▪ orientuje se v rodinných vztazích ▪ uvědomuje si správné chování ▪ orientuje se ve svých zájmech	▪ rodina - funkce a role rodinných příslušníků, základy společenského chování ▪ promítnutí fotografií rodinného schématu
Žák - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	▪ orientuje se v povolání svých rodičů ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci ▪ uvědomuje si, co může být nebezpečné	▪ práce dospělých, povolání, volba povolání ▪ shlédnutí poučných videí s následnou diskuzí ▪ soužití lidí, mezilidské vztahy, vlastnosti lidí

Lidé kolem nás minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák dodržuje základní pravidla společenského chování při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	▪ uvědomuje si správné chování ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci ▪ uvědomuje si, co může být nebezpečné	▪ základy společenského chování ▪ bezpečné chování venku ▪ poučná videa s diskuzí
Etická výchova		
Základy sebeúcty a úcty k druhým Spolupráce a tvořivost	Žák: ▪ si osvojí základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým ▪ zachovává vzájemnou úctu při mezilidské interakci ▪ dostatečně zvládá starost o svoje věci ▪ hledá, co ho spojuje se spolužáky a lidmi okolo něho ▪ si osvojí základní formy spolupráce	▪ uvědomění si vlastní hodnoty ▪ moje jméno ▪ oslava narozenin a svátku ▪ způsoby připisování pozitivních vlastností druhým ▪ vzájemná úcta při mezilidské interakci – pozdravit se, pěkně se oslovovat atd. ▪ kamarádství ▪ základní rozlišování pocitů u sebe a u druhých ▪ starostlivost o vlastní věci

Základy prosociálnosti	▪ využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů ▪ tvořivě hledá způsoby, jak vyjadřovat dobro svým spolužákům ▪ vnímá prosociálnost jako běžnou součást každodenního života	▪ hledání co nás spojuje se spolužáky a lidmi okolo nás ▪ podpora spolupráce ▪ společné plnění úkolů, ▪ zbavování se strachu z neznámého řešení ▪ úkolu a z tvořivého experimentování ▪ tvořivá pomoc spolužákům ▪ vnímání a prožívání prosociálnosti
	Žák ▪ zvládá základní formy prosociálního chování v rodině ▪ zvládá základní formy prosociálního chování ve škole	▪ pomoc v běžných rodinných situacích ▪ pomoc v běžných školních situacích
Lidé a čas		

Žák - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí.	▪ orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina ▪ zná roční období a umí je charakterizovat ▪ umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce ▪ zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice	▪ rok, měsíce, roční období současnost a minulost v našem životě ▪ zvyky a tradice, kultura ▪ videozáznamy kulturních odlišností
Lidé a čas minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák zná rozvržení svých denních činností rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	▪ orientuje se ve svém dnu ▪ ví, co bude daný den dělat ▪ umí časově zařadit některé svátky ▪ umí říct, co bylo, je a bude	▪ časový harmonogram ▪ časová osa ▪ snímek o kulturních odlišnostech a svátcích
Rozmanitost přírody		
Žák - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	▪ popisuje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích	▪ roční období a jejich charakteristika

- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organizmů ve známé lokalitě.	▪ třídí některé přírodniny ▪ pozná nejběžnější rostliny a živočichy	▪ interaktivní kvízové otázky k osvojení vědomostí o živé přírodě ▪ stavba těla rostlin ▪ domácí užitková a hospodářská zvířata ▪ ptáci - stavba těla ▪ ovoce zelenina, zemědělské plodiny ▪ ochrana přírody ▪ shlédnutí dokumentárního filmu o zvířatech
Rozmanitost přírody minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích pozná nejběžnější druhy domácích zvířat pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny	▪ vnímá proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích ▪ pozná nejběžnější domácí živočichy a základní druhy ovoce a zeleniny	▪ roční období a jejich rozpoznání ▪ domácí užitková a hospodářská zvířata ▪ ovoce, zelenina ▪ ochrana přírody ▪ Poslechové záznamy a audiozáznam chování zvířat
Člověk a jeho zdraví		
Žák	▪ zná základní části lidského těla ▪ dodržuje hygienické zásady	▪ člověk - určování jednotlivých částí těla

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě. Rozezná nebezpečí různého charakteru. - uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu. - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	▪ uvědomuje si správné chování ▪ zná důležitá telefonní čísla ▪ uvědomuje si, co může být nebezpečné ▪ dodržuje BESIP uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy ▪ přiměřeně věku se umí chovat v mimořádných situacích	▪ péče o zdraví ▪ osobní hygiena ▪ zdravá výživa ▪ osvojování vhodných forem chování ke spolužákům a dospělým ▪ čísla tísňového volání ▪ bezpečné chování v rizikovém prostředí a v nebezpečných situacích ▪ procvičení dopravních značek a pravidel silničního provozu za použití digitálních technologií ▪ osobní bezpečí ▪ bezpečné chování v silničním provozu ▪ požár, zemětřesení, živelné pohromy ▪ videa první pomoci

Člověk a jeho zdraví minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu pojmenuje hlavní části lidského těla rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví ostatních chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci	▪ dodržuje hygienické zásady ▪ zná základní části lidského těla ▪ uvědomuje si, co může být nebezpečné	▪ péče o zdraví ▪ osobní hygiena ▪ zdravá výživa ▪ člověk - určování jednotlivých částí těla ▪ bezpečné chování v rizikovém prostředí a v nebezpečných situacích ▪ dopravní výchova na interaktivní tabuli

2. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo	
Místo, kde žijeme			
Žák - vyznačí v jednoduchém plánu svého bydliště a školy cestu na určené místo a rozezná nebezpečí různého charakteru v nejbližším okolí. Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. - začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci.	▪ zná a dodržuje základní pravidla pro chodce ▪ umí správně přecházet vozovku ▪ pozná vybrané dop. značky a rozlišuje dop. prostředky ▪ zná a umí pojmenovat základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty ▪ předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné a nebezpečí se snaží vyhýbat charakterizuje nebezpečná místa a zhodnotí jejich vhodnost pro trávení volného času	▪ dopravní značky, stavba kola, osobní bezpečí a chování lidí, ▪ vhodná a nevhodná místa pro trávení volného času ▪ orientace na Google mapách - okolí školy a domova ▪ obec -orientace v okolí domova, místní krajina ▪ právo a spravedlnost ▪ vlastnictví - soukromé a společné	

	▪ orientuje se v síti obchodů a služeb u školy a okolí bydliště ▪ je schopen komunikovat s prodavačem ▪ umí zacházet s přidělenými penězi		
Místo, kde žijeme minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření			
Žák orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy zvládne cestu do školy	▪ orientuje se v okolí své školy a okolí bydliště ▪ dochází do školy bez značných problémů	▪ bydliště, škola ▪ cesta do školy a zpět (popřípadě na kroužky) ▪ demonstrace na mapě - škola, domov	
Lidé kolem nás			
Žák - rozlišuje blízké příbuzné vztahy v rodině role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	▪ zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti ▪ umí požádat o pomoc a poděkovat ▪ zná vztahy rodina - příbuzní (sestřenice, bratranec atd.)	▪ rodina - postavení jedince v rodině příbuzenské vztahy ▪ chování lidí ▪ soužití lidí - mezilidské vztahy ▪ promítnutí fotografií rodinného schématu	

Žák - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	▪ zná zaměstnání rodičů ▪ umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) ▪ zná běžné užívané výrobky a ví k čemu slouží ▪ pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) ▪ váží si práce a jejich výsledků ▪ zná pravidla slušného chování v kolektivu ▪ chápe pomoc nemocným, sociálně slabým	▪ rodina - role rodičů a jejich zaměstnání ▪ promítnutí rodokmenu na interaktivní tabuli ▪ soužití lidí - pomoc nemocným, komunikace chování lidí	
Lidé kolem nás minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření			
Žák rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	▪ zná nejbližší rodinné příslušníky ▪ zná zaměstnání rodičů ▪ ví, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.)	▪ rodina - role rodičů a jejich zaměstnání ▪ tvoření rodokmenu ▪ popis činnosti v zaměstnání podle obrázku	

		▪ videoukázky povolání	
Etická výchova			
Třída jako společenství	Žák: ▪ se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel ▪ dodržuje pravidla nejen ve třídě, ale i v jiných skupinách ▪ orientuje se ve stylu působení sankcí ▪ vnímá své základní práva a povinnosti	▪ význam třídy v životě žáka ▪ význam pravidel, ▪ dodržování dohodnutých pravidel ▪ význam a způsoby sankcí – odměny a tresty ▪ transfer pravidel do reálného života ▪ základní práva a povinnosti	

Základní komunikační dovednosti Formování zdravého sebepojetí a sebeúcty	Žák ▪ si osvojí vhodné způsoby kladení otázek ▪ rozlišuje vhodné a nevhodné či hrubé výrazy ve své verbální komunikaci ▪ rozvíjí svoji trpělivost a neskáče druhým do řeči	▪ důvody k tázání, ▪ význam tázání se ▪ vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek ▪ vnímavost ke vhodným a hrubým výrazům ve verbální komunikaci ▪ vnímavost k právu druhého být vyslechnutý	

Pozitivní hodnocení druhých .. Tvořivost	▪ vnímá vlastní jedinečnost a originalitu ▪ si vytváří základy svého sebepoznání ▪ vnímá odlišnosti a podobnosti lidí ▪ osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých ▪ pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách ▪ uvědomuje si pozitivní vlastnosti lidí ve svém okolí ▪ zvládá projevovat pozornost, laskavost a uznání vůči druhým ▪ rozvíjí tvořivé myšlení	▪ zcitlivění pro poznání základních charakteristických rysů vlastní osobnosti ▪ základy sebepoznání ▪ hledání toho v čem jsem výjimečný ▪ moje silné slabé stránky ▪ já a lidé v mém okolí – odlišnosti a podobnosti ▪ pojmenování základních pocitů ▪ důvody k pozitivnímu hodnocení druhých ▪ poznávání pozitivních vlastností lidí v mém okolí zejména v rodině a ve třídě ▪ způsoby připisování pozitivních vlastností druhým ▪ projevování pozornosti, ▪ projevování laskavosti, ▪ projevování uznání v běžných podmínkách ▪ představivost a obrazotvornost, ▪ nácvik tvořivosti při společném plnění úkolů, ▪ nácvik zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování, ▪ nácvik samostatného pozorování,	

Lidé a čas			
Žák - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a přítomnost. - pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu	▪ rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost ▪ orientuje se v čase- kalendář. rok, školní rok, dny, hodiny, minuty denní režim dětí ▪ ví, co je práce a odpočinek ▪ orientuje se v menším množství svátků ▪ zná více lidových rčení a zvyků ▪ seznámí se s významnými rodáky a významnými postavami čes. dějin ▪ pozná významné památky v okolí školy	▪ orientace v čase a časový řád ▪ naučná videa k představě o národních milnících a osobnostech ČR ▪ současnost, minulost- státní svátky a významné dny, proměny způsobu života ▪ současnost a minulost v našem životě	
Lidé a čas minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření			
Žák poznává různé lidské činnosti orientuje se v čase	▪ ví, co je práce a odpočinek ▪ orientuje se v čase- kalendář. rok, školní rok, dny, hodiny,	▪ z obrázků poznává činnosti ▪ orientace v čase a časový řád ▪ orientace v časové ose pomocí interaktivní tabule	

	minuty denní režim dětí		
Rozmanitost přírody			
Žák - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	▪ chápe příčiny některých přírodních dějů ▪ uvede nejznámější živočichy a rostliny	▪ proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích ▪ živočichové ve volné přírodě v zajetí ▪ rostliny - zelenina, ovoce, zemědělské plodiny ▪ výchova vztahu k přírodě ▪ dokumentární videozáznam o přírodě	
Rozmanitost přírody minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření			
Žák pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	▪ chápe příčiny některých přírodních dějů ▪ uvede nejznámější živočichy	▪ proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích ▪ dokumentární snímek o živé přírodě ▪ živočichové ve volné přírodě v zajetí ▪ výchova vztahu k přírodě	

Člověk a jeho zdraví

Žák - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě. Rozezná nebezpečí různého charakteru. - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	▪ dokáže podle obrázků popsat základní části lidského těla ▪ pozná smysly ▪ zná základní potraviny našeho jídelníčku, dokáže rozlišit potraviny zdravé výživy ▪ zná zásady bezpečného chování ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě ▪ označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany v mo-delových situacích ohrožení bezpečí ▪ zná základní pravidla silničního provozu, správné přecházení vozovky, chůzi po chodníku ▪ uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce	▪ člověk - naše tělo ▪ péče o zdraví - denní režim, pitný režim, ▪ správná výživa ▪ životní potřeby člověka ▪ výběr a způsoby uchovávání potravin ▪ instruktážní video 1. pomoci s diskuzí ▪ zásady bezpečného chování ▪ drobné úrazy a poranění ▪ osobní bezpečí – nebezpečná místa, setkání s neznámými lidmi ▪ krizové situace přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví- služby odborné pomoci ▪ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ▪ bezpečnostní prvky ▪ dopravní výchova v digitální podobě	

- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	▪ ví, kdy použít telefonní čísla tísňového volání	▪ situace hromadného ohrožení ▪ čísla tísňového volání	
Člověk a jeho zdraví minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření			
Žák popíše své zdravotní potíže a pocity v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	▪ pozná, když mu není nejlépe a dokáže o tom hovořit a popsat bolest ▪ označí možná nebezpečí ▪ diskutuje o účinných způsobech ochrany v modelových situacích ohrožení bezpečí ▪ poslouchá pokyny dospělých při mimořádných událostech	▪ drobné úrazy a poranění ▪ instruktážní video - první pomoc ▪ krizové situace přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví- služby odborné pomoci ▪ situace hromadného ohrožení	
Průřezová témata: OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí			

3. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Místo, kde žijeme		
Žák - vyznačí v jednoduchém plánu svého bydliště a školy cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. - začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci.	▪ orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině ▪ pozná nebezpečné chování vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a volí odpovídající způsoby ochrany ▪ orientuje se v plánku obce, části města a zařadí své město do příslušného kraje ▪ ví, kde jsou některé kulturní budovy- divadla muzea, vlaková a autob. nádraží ▪ určí hlavní a vedlejší světové strany	▪ domov - části obce, uliční síť, škola - tvorba jednoduchého plánku okolí školy a bydliště nebezpečí konkrétních her a činností, jednání, organizace a ochranné pomůcky při hrách ▪ pomocí interaktivní tabule se ukáže mapa obce, školy a jejího okolí ▪ obec, místní krajina- její části, poloha obce v krajině ▪ vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu ▪ světové strany - turistická mapa ▪ naše vlast- domov-základ státního zřízení, státní symboly, sousední státy, EU

	▪ v přírodě se umí orientovat podle světových stran	
Místo, kde žijeme minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák popíše a zvládne cestu do školy	▪ orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině	▪ domov - části obce, uliční síť, škola - popis okolí školy a bydliště ▪ ukáže na Google mapách - okolí školy, domova
Lidé kolem nás		
Žák - rozlišuje blízké příbuzné vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	▪ uvědomuje si své postavení v rodině ▪ zná role členů rodiny příbuzných ▪ dodržuje pravidla chování v rodině, mezi chlapci a děvčaty ▪ poznává práci duševní a fyzickou ▪ seznamuje se se širším okruhem profesí a náplní práce	▪ rodina - život a funkce rodiny, jedinec v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy ▪ promítnutí fotografií rodinného schématu ▪ pracovní příležitosti, zaměstnání ▪ zásady bezpečnosti při práci duševní a fyzické práci
Lidé kolem nás minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	▪ uvědomuje si své postavení v rodině ▪ zná role členů rodiny příbuzných	▪ rodina - život a funkce rodiny, jedinec v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy ▪ rodokmen znázorněn pomocí digitálních technologií

projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	▪ toleruje své spolužáky a umí s nimi vycházet	▪ modelové situace chování
Lidé a čas		
Žák - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. - uplatňuje elementární poznatky o sobě , o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí.	▪ orientuje se v ročních obdobích a menších čas. úsecích, denním režimu, v určování času ▪ orientuje se v kalendáři ▪ užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu ▪ orientuje se v širším okruhu státních svátků a významných dní ▪ seznamuje se lidovými zvyky a tradicemi	▪ vážení a měření - fyzikální veličiny - čas, objem, teplota, hmotnost, délka ▪ naučná videa k představě o národních milnících a osobnostech ČR ▪ současnost, minulost v našem životě - bydlení, předměty denní potřeby ▪ státní svátky a významné dny ▪ naučné pořady o významných milnících a svátcích ČR
Lidé a čas minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase	▪ orientuje se v ročních obdobích a menších čas. úsecích, denním režimu, v určování času ▪ orientuje se v kalendáři	▪ čas, hodiny, časový harmonogram ▪ Google kalendář ▪ naučná videa - hodiny
Rozmanitost přírody		

Žák - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	▪ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	▪ sluneční soustava ▪ Země ▪ rozmanitost života v přírodě
Žák - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. - provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	▪ chápe, co jsou živé a neživé přírodniny ▪ rozliší rostliny, živočichy, houby ▪ zná skupenství vody, vlastnosti vzduchu, typy půd ▪ zná různé látky, popíše vlastnosti látek	▪ živočichové ▪ rostliny, houby ▪ chráníme přírodu ▪ dokumentární film a promítání snímků z vesmíru ▪ vzduch, voda, půda ▪ látky a jejich vlastnosti
Rozmanitost přírody minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami provede jednoduchý pokus podle návodu	▪ chápe, co jsou živé a neživé přírodniny ▪ rozliší rostliny, živočichy ▪ dodržuje pracovní postup	▪ živočichové ▪ rostliny ▪ chráníme přírodu ▪ pokusy ▪ návod ▪ pracovní postup - v digitální podobě
Člověk a jeho zdraví		

Žák - uplatňuje základní hygienické, reži-mové a jiné zdravotně preventivní ná-vyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě. Rozezná nebezpečí různého charakteru.	▪ pojmenuje části lidského těla ▪ zná některé orgány ▪ seznamuje se se zásadami správné výživy ▪ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. ▪ uvědomuje si rizikové prostředí označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany v modelových situacích ohrožení bezpečí	▪ lidské tělo, jeho stavba ▪ péče o zdraví ▪ vhodná skladba stravy ▪ využití digitálních technologií a internetu k procvičení učiva o zdravé výživě a zdravém životním stylu ▪ první pomoc ▪ nemoci přenosné a nepřenosné ▪ instruktážní video o kapénkovém přenosu nemocí - viz covid19, hygienické návyky ▪ osobní bezpečí, krizové situace, kontakt se zvířaty, elektronická média přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví- služby odborné pomoci

Žák - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního jednání, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	▪ umí důležité dopravní značky, dovede vysvětlit jejich význam, zná pravidla pro chodce ▪ uplatňuje zásady bezpečného chování na silnici, v dopravních prostředcích uvede základní prvky ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty ▪ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji. Umí správně komunikovat s operátory tísňových linek.	▪ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ▪ chování lidí v prostředcích hromadné přepravy předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích ▪ instruktážní videa - silniční provoz ▪ situace hromadného ohrožení správný způsob volání na tísňovou linku
Člověk a jeho zdraví minimální doporučené úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák zvládá ošetření drobných poranění ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	▪ základy první pomoci ▪ Dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji. Umí správně komunikovat s operátory tísňových linek. Zná telefonní čísla	▪ povídání si a vytváření běžných situacích v rámci drobného ošetření ▪ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ▪ chování lidí v prostředcích hromadné přepravy předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích ▪ situace hromadného ohrožení

	▪ zná pravidla pro chodce ▪ uplatňuje zásady bezpeč. chování na silnici, v dopravních prostředcích uvede základní prvky ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty	správný způsob volání na tísňovou linku ▪ video záznamy - silniční provoz
Etická výchova		
- rozvoj poznávacích schopností - řešení problémů a rozhodovacích dovedností - tvořivost	▪ používá postupy efektivního plánovaného učení ▪ formuluje a respektuje základní pravidla vzájemného chování ve třídě a ve škole ▪ projevuje pozitivní postoj k řešení problémů, přijímá je jako výzvu	▪ plánování učení , vhodný čas, psychofyzický stav, vhodné prostředí ▪ jak (v čem) se zlepšit ve škole, plán zlepšení ▪ výpisky z textu ▪ pravidla chování ▪ dodržování pravidel a sankční systém ▪ řád školy ▪ kodex práv a povinností třídy ▪ Listina práv a svobod dítěte ▪ dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí ▪ problémy v mezilidských vztazích , ▪ speciální schopnosti související s tvořivostí ▪ divergentní myšlení

- komunikace citů	▪ rozvíjí své speciální schopnosti související s tvořivostí ▪ rozvíjí své divergentní myšlení ▪ rozvíjí tvořivost v oblasti mezilidských vztahů	▪ význam tvořivosti v mezilidských vztazích, ▪ způsoby realizace tvořivosti v mezilidských vztazích - zvláště v rodině a třídním kolektivu ▪ nácvik tvořivosti v mezilidských vztazích, ▪ vytváření prožitků radosti pro druhé
- empatie	▪ identifikuje základní city ▪ vyjadřuje city v jednoduchých situacích ▪ vyjadřuje pozitivní city ▪ eliminuje urážky, které vyjadřuje vůči druhým	▪ uvědomění si vlastních citů a pocitů ▪ pojmenování základních citů ▪ vyjádření základních citů ▪ vyjadřování citů spojených s obdivem druhých ▪ vyjadřování citů laskavosti k druhým ▪ sdělování radosti ▪ eliminace vzájemného urážení se
- prosociální chování	▪ reflektuje situaci druhých ▪ poskytuje adekvátní pomoc ▪ dokáže chápat situace a chování druhých především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků ▪ identifikuje důvody radosti a smutku u sebe a druhých ▪ dokáže zmírnit prožívání smutku druhých	▪ vnímavost k situaci druhých ▪ pochopení situace druhých prostřednictvím vlastních zkušeností a zážitků ▪ pochopení rodičů, sourozenců a dalších členů rodiny ▪ vzájemné pochopení ve třídě ▪ důvody k radosti a smutku u sebe a u druhých ▪ zmírňování prožívání smutku u druhých
	▪ navazuje a rozvíjí kamarádské vztahy	▪ význam blízkého člověka pro život jednotlivce ▪ základy kamarádství, ▪ význam kamarádství,

	▪ vyjadřuje vhodnými formami zájem o prožívání a chování druhých	▪ vlastnosti dobrého kamaráda ▪ způsoby vyjádření zájmu o požívání a chování druhého ▪ význam vyjadřování zájmu o druhého ▪ pro mezilidské vztahy ▪ práce na společném úkolu
Průřezová témata: OSV - Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

4.6.2 Přírodověda

Charakteristika předmětu

Přírodověda jako syntetický předmět opírající se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů je svým pojetím zaměřena na to, aby v procesu výuky žáci získávali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjeli se ty jejich schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije.

Spojování vlastních zkušeností žáků s osvojovanými poznatky a dovednostmi umožňuje vytvářet ve vyučování dostatek příležitostí k tomu, aby žáci zejména

- získávali základní vědomosti o Zemi, člověku a technice,
- poznávali základní jevy a vztahy v přírodě,
- poznávali souvislosti mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a ostatní biosférou,
- rozvíjely se jejich schopnosti s pomocí učitele i samostatně poznávat, pozorovat a zkoumat přírodu a řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy,
- utvářeli si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí jako celku.

Obsahové vymezení

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se realizuje podle RVP ZV ve vyučovacím předmětu Přírodověda. Je členěn do těchto tematických okruhů:

Tematické okruhy podle RVP ZV:

Rozmanitost přírody

Země a sluneční soustava

Rovnováha v přírodě

Proměnlivost a rozmanitost v živé i neživé přírodě, životní podmínky a potřeby, rostliny, živočichové, houby, znaky života

Lidská činnost a příroda, ochrana životního prostředí a přírody, živelní pohromy, ekologické katastrofy, chování a prevence, likvidace odpadů

Člověk a jeho zdraví

Biologické a fyziologické funkce člověka, jeho potřeby, reprodukce a vývoj jedince

Péče o zdraví a první pomoc

Vlivy techniky, nové energie

Situace hromadného ohrožení

Metody a formy

Výuka bude realizovaná ve třídě a na zahradě školy. Součástí výuky budou návštěvy planetária, muzea, výstav a odborných programů dle aktuálních nabídek.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vyhledávání, třídění a propojování informací
- samostatné pozorování a porovnávání získaných informací
- nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problému

- zadání úkolů způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, dochází k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- vedení žáků k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme prezentaci práce žáků, kdy si žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly pro společnou práci
- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke správnému používání pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede k dodržování pravidel bezpečnosti v samostatné i týmové činnosti
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí apod.)
- poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace)
- vedeme žáky k respektování autorských práv při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech
- nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) a výsledků jednoduchých pokusů
- využíváme digitální technologie (např. digitální lupu, teploměr, termokameru) a online aplikace při pozorování přírody

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

- ústní zkoušky - orientační, klasifikační
- písemné zkoušky - úlohy spojené s analýzou obsahu písemné práce, dlouhodobější práce (písemné zpracování pozorování sledovaného jevu, vedení záznamů, zpracování projektu)
- analýza úkolů a výkonů žáka - rozbor celkové učební činnosti, rozbor žákova procesu učení, rozbor žákových jazykových projevů
- didaktické testy - testy sestavené učitelem, standardizované testy
- metoda rozhovoru (volného či strukturovaného diagnostického interview)
- systematické a dlouhodobé pozorování žáka, včetně pozorování žáka v mezních situacích

- metody zaměřené na skupinu žáků a třídu - rozbor průběhu a výsledků činnosti třídy jako skupiny

Učební osnovy vyučovacího předmětu Přírodověda:

4. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Rozmanitost přírody		
Žák - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období. - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů,	▪ uvádí příklady využívání živé a neživé přírody ▪ zná základní vlastnosti vody a vzduchu ▪ zná, jaký vliv mají pohyby Země na střídání ročních období ▪ ví, co tvoří rostlinné společenstvo a společenstvo živočichů	▪ rovnováha v přírodě ▪ voda a vzduch - výskyt, koloběh, proudění ▪ význam pro život ▪ nerosty a horniny, půda ▪ den a noc ▪ roční období ▪ vztahy mezi organismy ▪ základní společenstva

zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy		
Žák - porovnává na základě pozorování projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření: -na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody - popíše střídání ročních období	▪ třídí základní organismy do skupin ▪ pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií ▪ zná zásady ochrany přírody a některé chráněné druhy rostlin a živočichů ▪ ovládá jednotky hmotnosti, objemu, času, teploty, délky	▪ rostliny, houby, živočichové ▪terénní výuka s využitím digitálních technologii (mobilní telefon, aplikace) ▪ význam v přírodě pro člověka ▪ chování k přírodě a ochrana přírody ▪ ekologické katastrofy ▪ měření veličin

- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí - zvládá péči o pokojové rostliny a - chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí - popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - provádí jednoduché pokusy se známými látkami		
Člověk a jeho zdraví		
Žák - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života. - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. Minimální výstupy v rámci podpůrným opatřením:	▪ využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ▪ organizuje si svůj čas podle potřeb	▪ lidské tělo – základní funkce a projevy člověka ▪ zdravá strava ▪ pohybový režim ▪ osobní, intimní a duševní hygiena ▪ pravidla při práci s digitálními technologiemi

-uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu -rozlišuje jednotlivé etapy lidského života -uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události -uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí -jednoduchou dopravní situaci na hřišti - odmítá návykové látky - ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc		
Průřezová témata: EV - Základní podmínky života, Ekosystémy		

5. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Rozmanitost přírody		
Žák - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období. - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů,	▪ uvědomuji si, že jsme součástí přírody ▪ vyjmenuje planety, pozoruje hvězdy ▪ zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází	▪ člověk a neživá příroda ▪ nerosty, horniny, půda ▪ vesmír a Země ▪ Sluneční soustava ▪ den a noc ▪ roční období ▪ vztahy mezi organismy ▪ základní společenstva

zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - porovnává na základě pozorování projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy včetně digitálních	shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ▪ umí rozdělit živé organismy podle společných znaků do 4 základních skupin	▪ třídění živých organismů ▪ bakterie a sinice ▪ houby ▪ rostliny a živočichové ▪doporučení online zdrojů k opakování a prohloubení znalostí (např. online atlasy)
Žák - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	▪ zná zásady chování v přírodě ▪ používá jednotky délky, hmotnosti, času, teploty, objemu	▪ člověk a živá příroda ▪ rozmanitost života na Zemi ▪ ochrana a tvorba životního prostředí ▪ likvidace odpadů Pokusy na téma: ▪ měření veličin ▪ délka, hmotnost, čas ▪ teplota, objem
Člověk a jeho zdraví		
Žák - využívá poznatků o lidském těle podpoře vlastního zdravého způsobu života.	▪ využívá poznatků o lidském těle	▪ lidské tělo ▪ chráníme si zdraví ▪ zdravý životní styl

- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	▪ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ▪ účelně si plánuje svůj čas	▪ biologické a psychologické změny v dospívání ▪ člověk roste a vyvíjí se ▪ denní režim ▪ osobní, duševní hygiena ▪ stres a jeho rizika, ▪ reklamní vlivy,

Žák - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranu. - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření:	▪ rozlišuje návykové látky a uvědomuje si dopad návykových látek na zdraví člověka ▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranu ▪ zná pravidla poskytnutí první pomoci	▪ označování návykových látek, bezpečné chování v rizikovém prostředí, ▪ péče o zdraví ▪ zdravý životní styl ▪ první pomoc ▪ úrazová zábrana ▪ život ohrožující zranění

-uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu -rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti - odmítá návykové látky - ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc		

4.6.3 Vlastivěda

Charakteristika předmětu

Tento předmět integruje do ucelenější představy poznatky získané na základě osobních i zprostředkovaných zkušeností. Žáci se učí vnímat vztahy ve společnosti, chápat přednosti i problémy současného života také jako důsledek minulosti a současně jako východisko budoucnosti. Učí se uvědomovat si význam a podstatu vzájemné tolerance, úcty a solidarity mezi lidmi i z životních příběhů jiných lidí, a tak probouzet kladný vztah k místu a lidem, kde žijí, ke své zemi i jiným kulturám.

Obsahové vymezení

Navazuje na vzdělávací obsah 1. – 3. ročníku předmětu Člověk a jeho svět a připravuje základy na specializovanější výuku ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Učivo je členěno do třech základních tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován na prvním stupni ve 4. a 5. ročníku v časové dotaci 2 h / týdně v běžné vyučovací jednotce nebo formou krátkodobých třídních projektů. Žáci využívají samostatné vyhledávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, veřejná knihovna, výstavy, muzea atd.)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učivo je žákům předkládáno tak, aby využili co nejvíce smyslů
- je kladen důraz na porozumění učivu v návaznosti s propojením poznatků z jiných vzdělávacích oblastí
- vedeme žáky k úvahám o problému, k vyjádření vlastních závěrů, k znovu-objevování poznatků vede žáky k vytřídění podstatných informací, postupně k samostatné tvorbě zápisků, které žák zvládne využívat při učení
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních technologií, ale i literatury, encyklopedií, časopisů apod. informační zdroje
- vedeme žáky k sebehodnocení

- upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k samostatnému a tvořivému řešení daného úkolu
- pomáháme žákovi objevovat i jiná řešení
- vedeme žáky k práci s chybou, nenechat se chybou odradit a svou činnost dovést do konce
- umožňujeme žákům své poznatky uplatnit v praktických situacích v rámci třídních i školních projektech, badatelských domácích úkolech apod.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k používání přesných pojmů ve stručném, jasném a logicky strukturovaném vyjádření
- předkládáme skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vedeme žáky k týmové spolupráci
- umožňujeme žákům obhajovat jejich vlastní závěry řešení úkolů

Kompetence sociální

- tvoříme společně s žáky pravidla pro práci v různě velkých skupinách a trváme na respektování stanovených pravidel
- vedeme žáky ke vzájemné toleranci a pomoci
- dbáme na vstřícnou atmosféru při vzájemné komunikaci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomění si svých povinností i práv
- vedeme žáky k zodpovědnosti za plnění nejen dílčích částí společného úkolu, ale i za jiné každodenní aktivity žáků
- učíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů ve společnosti, na modelových příkladech demonstrovat pozitivní a negativní projevy chování

Kompetence pracovní

- vyžadujeme, aby žáci dodržovali zásady bezpečnosti při všech aktivitách
- vedeme žáky k organizování a samostatnému plánování práce a pracovních postupů
- učíme žáky vědomě užívat a ovládat digitální techniku
- dbá na naplnění dohodnuté kvality, postupů a termínů zadaných úkolů

Kompetence digitální

- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí apod.)
- poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace)
- vedeme žáky k respektování autorských práv při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech
- nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) projektů ve vlastivědě
- využíváme online materiály a aplikace rozšiřující výuku

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Podklady pro hodnocení jsou získávány

- soustavným sledováním výkonů žáka v průběhu vyučování
- rozhovorem se žákem
- ze samostatné práce žáka při vyučování i při domácí přípravě
- prezentace výsledků práce vlastní nebo skupinové
- úroveň vedení záznamů k výuce nebo portfolia
- sebehodnocením samotného žáka nebo jeho role ve skupině

Posuzuje se zejména

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů
- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Vlastivěda:

4. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Místo, kde žijeme		
Žák - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. -rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	▪ rozumí pojmům území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní celek ▪ dokáže s pomocí mapy charakterizovat zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti ▪ získané informace dokáže využít při pobytu v přírodě i ve městě ▪ pracuje s mapou: - rozumí její grafice a vysvětlivkám ▪ čte jednoduchý plán města	▪ bezpečná cesta do školy, pravidla pohybu na in-linech, koloběžkách a kolech ▪ Praha hl. m. ČR - charakteristika významných událostí, míst a staveb ▪ kraje a krajská města ▪ povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, využití půdy v místní krajině, orientačně i v celé ČR ▪ vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí ▪ náčrtek areálu školy ▪ pohyb v terénu podle záznamu v plánu ▪ odhadování vzdáleností podle měřítka turistické mapy

Žák - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření: - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město)do příslušného kraje - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany -řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě -má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	▪umí porovnat způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ▪ dokáže vysvětlit pojmy vlast, národ, domov, cizina, stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie, armáda	▪ práce, bydlení, odpočinek a zájmové vyžití v regionu ▪ hospodářské aktivity v místní krajině ▪ životní prostředí místní krajiny ▪ státní symboly ▪ základy státního zřízení a politického zřízení armáda ČR

-uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest - pozná státní symboly České republiky		
Lidé kolem nás		
Žák - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - orientuje se v základních formách vlastnictví. Používá peníze v běžných situacích.	▪ chápe nutnost dodržování pravidel chování ve škole, třídě i v rodině i při interakci v digitálním světě ▪ orientuje se v základních typech vlastnictví ▪ získané informace o penězích umí aplikovat v běžném životě	▪ pravidla dialogu a komunikace v reálném i online prostředí ▪ mezilidské vztahy, pravidla slušného chování ▪ základní druhy vlastnictví ▪ běžná manipulace s penězi spojená s nákupy

Žák - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření -Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) -Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých -Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy -Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze -Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz -Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	▪ rozpoznat ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat	▪ mezilidské vztahy v reálném i online prostředí
Etická výchova - BUDE V RÁMCI TH?		

Neverbální komunikace	Žák ▪ reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace ▪ vnímá základní prvky neverbální komunikace u sebe a u druhých	▪ seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, ▪ zásady neverbální komunikace, ▪ postoje těla, ▪ mimika, úsměv ▪ zrakový kontakt, ▪ gesta, ▪ podání ruky ▪ zásady efektivní neverbální komunikace

Pozitivní hodnocení druhých Komunikace citů	Žák ▪ dokáže vyjádřit druhému pochvalu ▪ správně reaguje na pochvalu, kterou obdržel ▪ vhodně vyjadřuje odpuštění druhým ▪ dokáže se usmířit s druhými ▪ projevuje úctu k handicapovaným	▪ formy pozitivního hodnocení druhých ▪ připisování pozitivních vlastností druhým, ▪ formy pochvaly ▪ význam pochvaly ▪ účinnost pochvaly, ▪ správná reakce na pochvalu ▪ umění odpustit, ▪ význam odpuštění, ▪ formy vyjádření odpuštění

Empatie Reálné a zobrazené vzory	▪vnímá důležitost usměrňování základních citů ▪vnímá problematiku sympatie sociálně přijatelným způsobem ▪usměrňuje svůj hněv ▪chápe důležitost empatie ▪zvládá přátelské přijetí lidí okolo sebe ▪vnímá reakce druhých a snaží se je vyhodnotit ▪dokáže vyjádřit soucit ▪prezentuje své vzory ▪identifikuje, co ho na jeho vzorech přitahuje	▪ usmíření ▪ úcta k handicapovaným ▪ usměrňování základních citů, ▪ pocity spokojenosti, ▪ problematika sympatie, ▪ pocity smutku a obav a jejich usměrňování ▪ hněv a jeho zvládání ▪ pochopení důležitosti empatie ▪ zážitek přijetí pro každé dítě, ▪ nácvik přátelského přijetí, ▪ pomocí empatie předpokládat reakci druhých ▪ vyjádření soucitu, já a moje vzory kde jsou mé vzory? vzory v rodině co mě na vzorech přitahuje

Lidé a čas

Žák - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	▪ chápe dějiny jako časový sled událostí	▪ orientace se v časové ose ▪ kalendáře, letopočet
- využívá knihoven, sbírek muzeí, galerií a online zdroje jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	▪ vyhledá informace v encyklopediích, knihovnách a z ověřených online zdrojů ▪ seznámí se s expozicí muzea nebo galerie	▪ lidé a obory zkoumající minulost ▪ čerpání informací z ověřených zdrojů ▪ vhodné aplikace k opakování a prohloubení učiva
-srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	▪ orientuje se v jednotlivých historických obdobích českých dějin a popíše způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva v určitém časovém období	▪ Hlavní události nejstarších českých dějin
Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření: - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách -uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji		

- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště		

5. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Místo, kde žijeme		
Žák -určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. -rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních	▪ rozumí pojmům území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní celek ▪ orientuje se v zeměpisné mapě na základě světových stran ▪chápe smysl bezpečného pohybu v dopravním prostředí v okolí školy a svého bydliště ▪ řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. ▪ využívá mapu jako zdroj informací ▪ orientuje se v zeměpisné mapě	▪ Praha hl. m. ČR - charakteristika významných událostí, míst a staveb ▪ kraje a krajská města ▪ světové strany, práce s atlasem dopravní síť, vhodný způsob bezpečného chování na území obce a v jejím okolí ▪ upevňovat zásady správného chování chodce a cyklisty ▪práce s mapou ČR a Evropy ▪ sousední státy České republiky

podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Evropy a světa na základě světových stran	▪ EU a Evropa ▪ významné evropské státy, významná evropská města ▪ orientační seznámení s polohou světadílů a oceánů na Zemi

Žák -porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření: - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město)do příslušného kraje - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany -řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	▪ na základě vlastních zkušeností umí představit určitou oblast z ČR a jiných zemí	▪ cestování po Evropě

-má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě -uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest - pozná státní symboly České republiky		
Lidé kolem nás		
Žák - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	▪ uvědomuje si nutnost dodržování pravidel chování ve škole, třídě i v rodině ▪ pojmenuje na základě pozorování svého okolí společenské problémy a nežádoucí změny v přírodním prostředí ▪ navrhne způsoby řešení problémy životního prostředí města	▪ pravidla dialogu a komunikace ▪ mezilidské vztahy, pravidla slušného chování ▪ základní globální problémy

Žák -orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření -Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) -Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	▪ objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší nebo menší než výdaje objasní na příkladech rizika půjčování peněz	▪ banka jako správce peněz, úspory, půjčky

-Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy -Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze -Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz -Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů		
Dialog jako prostředek komunikace Sebehodnocení a sebeúcta	Žák ▪ zvládá vést dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici ▪ uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, ▪ vnímá a reflektuje svoje úspěchy ▪ utváří své pozitivní sebehodnocení ▪ vnímá vliv pozitivního naladění	▪ význam dialogu ▪ zásady dialogu ▪ nácvik dialogu s rodiči a učiteli ▪ nácvik dialogu s vrstevníky ▪ vnímání úspěchu ▪ význam úspěchu

Iniciativa a tvořivost	na svůj život ▪ prohlubuje sebepřijetí ▪ rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace ▪ rozvíjí své sebeovládání utváří si, vnímá a reflektuje své cíle ▪ vnímá a reflektuje význam iniciativy pro společnost iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky ▪ reflektuje své neúspěchy a vyvozuje z nich poučení pro další jednání ▪ rozvíjí smysluplné využití volného času	▪ iniciativa ve vztahu k jiným, ▪ výhody a rizika iniciativnosti ▪ zásady iniciativnosti ▪ hledání možností jak vycházet s druhými v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, ▪ iniciativa nepřijatá jinými, ▪ zpracování neúspěchu ▪ smysluplné využití volného času

Asertivita	Žák ▪ vnímá důležitost asertivity pro svůj život ▪ dokáže rozlišit vhodnost nabídky k aktivitě především od svých vrstevníků ▪ reaguje asertivně na nevhodné nabídky k aktivitě ▪ zvládá techniku odmítání	▪ základy asertivity, ▪ význam asertivity, ▪ rozlišování mezi nabídkami druhých, ▪ schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, ▪ schopnost odmítnout nabídku k užívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání ▪ technika odmítání

Prosociální chování	▪ povzbuzuje druhé ▪ projevuje zájem o spolužáky a vrstevníky ▪ dokáže být druhým prospěšný respektuje druhé ▪ vyjadřuje prosociální chování vůči druhým svobodně	▪ povzbuzení druhých ▪ služba pro druhé ▪ zájem o spolužáky a vrstevníky ▪ respektování druhých ▪ svobodné přijetí vlastních závazků a povinností vůči druhým ▪ zodpovědnost za svá rozhodnutí

Lidé a čas		
Žák - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	▪ přiřadí podstatné události našich dějin k určenému historickému období	▪ orientace se v časové ose
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	▪ vyhledá informace v dětských encyklopediích, knihovnách, internetových stránkách ▪ seznámí se s expozicí muzea nebo galerie	▪ lidé a obory zkoumající minulost

-srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření: - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách -uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	▪ orientuje se v jednotlivých historických obdobích českých dějin ▪ porovná a vyvodí důsledky historických událostí pro současnost	▪ Hlavní události nových českých dějiny
Průřezová témata: OSV - Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika VDO - Výchova demokratického občana, Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané		

4.7 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

4.7.1 Dějepis

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové vymezení

Výuka směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí
- chápání kulturní a náboženské rozmanitosti světa
- utváření systému hodnot

Učivo je členěno do 8 tematických okruhů:

Člověk v dějinách

Počátky lidské společnosti

Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury

Křesťanství a středověká Evropa

Objevy a dobývání, počátky nové doby

Modernizace společnosti

Moderní doba

Rozdělený a integrující se svět

Časové a organizační vymezení

Škola disponuje časovou dotací 2 hodiny týdně. Předmět je vyučován v 6. – 9. ročníku.

Výuka probíhá ve třídách, počítačové učebně, knihovně i mimo budovu (kulturní akce - výstavy, projekce aj.)

Předmět dějepis je spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis - orientace na mapách, území států aj.

Matematika, fyzika, přírodopis, chemie - poznatky vědy, rozvoj techniky, osobnosti, vynálezy.

Výtvarná výchova - umělecké stavební slohy, díla, představitelé různých epoch

Hudební výchova - vývoj hudebních projevů, skladatelé

Jazyky - spisovatelé a jejich díla

Výchova k občanství - člověk a společnost, státy a zřízení, práva, volební systém

Tělesná výchova - odkaz řecké kultury, olympijské hry, rozvoj ducha a těla

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při nichž žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie, symboliky
- zadáváme úkoly, které prolínají do dalších předmětů
- vedeme žáky k zamyšlení nad historickým vývojem
- učíme žáky vyhledávat, třídit, zpracovávat informace
- učíme žáky uvádět souvislosti, operovat s termíny, znaky, symboly
- učíme žáky propojit poznatky a vytvářet systém hodnocení na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme různé aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- učíme žáky vyhledávat informace, které jsou vhodné k řešení problémů, nachází podobné a odlišné znaky
- učíme žáky samostatně řešit problémy a volit způsoby řešení
- učíme žáky kriticky myslet a své rozhodnutí si být schopen obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskusi
- vedeme žáky k práci s různými typy textů
- vedeme žáky k využívání ICT
- žáci formulují myšlenky
- učíme žáky výstižně se vyjadřovat
- učíme žáky zapojit se do diskuse
- učíme žáky porozumět typům textů, záznamů, obrazových materiálů
- učíme žáky využívat ICT prostředky ke komunikaci i s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme sebedůvěru
- pomáháme dle potřeby v činnostech
- učí se spolupracovat ve skupině
- podílí se na atmosféře práce v týmu
- učíme žáky přispívat k diskusi
- učíme žáky chápat potřebu efektivně spolupracovat při řešení úkolů

Kompetence občanské

- reflektujeme společenské a přírodní dění
- vedeme žáky k toleranci
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů odlišných
- pěstujeme u žáků vztah k tradici, národnímu dědictví
- žáky vedeme k respektu přesvědčení druhých lidí
- žáky učíme schopnosti umět se vcítit do situace ostatních lidí
- vedeme žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení, uvědomění si povinnosti postavit se proti násilí
- učíme žáky pochopit společenské normy
- vedeme žáky k respektu a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví
- učíme žáky projevit pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- učíme žáky aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit, pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v praxi
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel
- vedeme žáky k plnění povinností a závazků
- učíme žáky využít svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi

- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi,

- analýzou výsledků různých činností žáků,

- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů

- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů

- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Dějepis:

6. – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Člověk v dějinách		
Žák D-9-1-01- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků. D-9-1-02- uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. D-9-1-03 - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	▪ rozvíjí vlastní historické vědomí ▪ získává orientaci v historickém čase, informace o historických zdrojích ▪ orientuje se v časové ose ▪ sestaví časovou osu ▪ určeného dějinného období, chronologicky řadí historické etapy	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny historický čas a prostor V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou dějepisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

	▪ orientuje se v historické mapě a umí s ní pracovat	

Počátky lidské společnosti		
Žák D-9-2-01 - charakterizuje život pravěkých lovců, sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu. D-9-2-02 - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	▪ chápe život a kulturu pravěkých lovců a sběračů ▪ chápe význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost ▪ zná příklady archeologických kultur na našem území	▪ člověk a lidská společnost v pravěku V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou dějepisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)
Nejstarší civilizace a kořeny evropské kultury		
Žák D-9-3-01 - rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a	▪ chápe kulturní a náboženské rozmanitosti světa	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz antické Řecko a Řím

vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. D-9-3-02 - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.		střední Evropa a její styky s antickým Středomořím V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou dějepisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

Žák D-9-3-03 - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury - zrod křesťanství. D-9-3-04 - porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	▪ utváří si systém hodnot	
Křesťanství a středověká Evropa		

Žák D-9-4-01 - popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států. D-9-4-02 - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. D-9-4-03 - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí D-9-4-04- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	▪ uvědomuje si změnu situace, která nastala příchodem nových etnik, christianizací a vznikem států ▪ pracuje s historickými atlasy ▪ má přehled o náboženstvích středověku ▪ objasní situaci Velkomoravské říše v evropských souvislostech ▪ zná postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti ▪ uvede příklady románské a gotické kultury uvede na příkladech typy státních zřízení a dovede je vysvětlit jejich podstatu	nový etnický obraz Evropy utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou dějepisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

	▪ zná kulturní styly, jejich představitele a příklady památek ▪ zná úlohu křesťanství a víry středověkého člověka ▪ konflikty mocí	
Objevy a dobývání, počátky nové doby		
Žák D-9-5-01 - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve D-9-5-02- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život. D-9-5-03- popíše průběh zámořských objevů, příčiny a důsledky. D-9-5-04- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	▪ zná úlohu antického ideálu ▪ zná myšlenky o reformě církve ▪ uvědomuje si význam husitství ▪ pracuje s atlasy ▪ porovnává význam jednotlivých zámořských objevů ▪ zná postavení habsburské monarchie	renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou zámořské objevy a počátky dobývání světa český stát a velmoci v 15.–18. století barokní kultura a osvícenství V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou dějepisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

D-9-5-05- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. D-9-5-06 - rozpozná znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede a příklady významných kulturních památek.	▪ uvědomuje se nebezpečí válek ▪ orientuje se v historii a průběhu třicetileté války ▪ uvede na příkladech typy státních zřízení a dovede je vysvětlit jejich podstatu ▪ zná kulturní styly, jejich představitele a příklady památek	
Modernizace společnosti		
Žák D-9-6-01- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. D-9-6-02 - objasní souvislost mezi událostmi francouzské	▪ umí vysvětlit charakter modernizace společnosti a změn ve společnosti	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva

revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur. D-9-6-03 - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého státu a národa v souvislosti s národními hnutími vybraných národů. D-9-6-04 - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrného vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke které tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	▪ uvědomuje si historické události vedoucí k rozbití starých společenských struktur ▪ zná jednotlivé fáze utváření novodobého státu a národa v souvislosti s národními hnutími vybraných národů ▪ zná příklady požadavků v evropských revolucích ▪ základní politické proudy ▪ umí vysvětlit např. nerovnoměrný vývoj Evropy ▪ charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	kulturní rozrůzněnost doby konflikty mezi velmocemi, kolonialismus V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou dějepisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

Moderní doba		
Žák D-9-7-01 - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	▪ uvědomuje si nebezpečí válek a zneužití techniky	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou dějepisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)
D-9-7-02 - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	▪ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
D-9-7-03 - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení, důsledky jejich existence pro svět. Rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	▪ charakterizuje totalitní systémy ▪ na příkladech zhodnotí destruktivní charakter totalitarismu, nacionalismu
D-9-7-04 - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	▪ vyloží pojmy antisemitismus a rasismus z hlediska lidských práv
D-9-7-05 - zhodnotí postavení Československo v evropských	▪ zhodnotí postavení Československo v evropských souvislostech a jeho vnitřní

souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	
Rozdělený a integrující se svět		
Žák D-9-8-01 - Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa. D-9-8-02 - vysvětlí a doloží na příkladech důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. D-9-8-03 - posoudí postavení rozvojových zemí. D-9-8-04 - prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	▪ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa ▪ vysvětlí a doloží na příkladech důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ▪ posoudí postavení rozvojových zemí ▪ prokáže základní orientaci v problémech současného světa	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět problémy současnosti věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou dějepisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ
ČLOVĚK V DĚJINÁCH D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století MODERNÍ DOBA D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

4.7.2 Výchova k občanství

Charakteristika předmětu

Předmět směřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití, přebírat zodpovědnost za svoje chování. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, motivuje k aktivní účasti na životě ve společnosti.

Obsahové vymezení

Výuka směřuje k:

- postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientaci ve společenském životě
- utváření vztahů
- formování vnitřních postojů
- formování vědomí odpovědnosti
- vedení k sebepoznávání

Učivo je členěno do tematických okruhů:

Člověk ve společnosti

Člověk jako jedinec

Člověk, stát a hospodářství

Člověk, stát a právo

Mezinárodní vztahy, globální svět

Etická výchova

Časové a organizační vymezení

Výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 1 h / týden.

Výuka probíhá ve třídách, knihovně, počítačové učebně a mimo budovu (kulturní a jiné akce).

Předmět je spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis Dějepis

Výtvarná výchova

Hudební výchova

Jazyky

Tělesna výchova aj.

Klíčové kompetence

Formy a metody realizace

- skupinové vyučování
- diskuse
- výklad
- reprodukce textu
- práce s denním tiskem
- samostatná práce
- soutěže
- testy
- projekty
- PC
- audio-video
- besedy
- dotazníky
- interwiev

Kompetence k učení

- žáci vybírají, využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- nalézají souvislosti
- hodnotí a třídí poznatky
- vyvozují závěry

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problémů
- umí vyhledat informace, pracovat s nimi, umí nalézt řešení
- umí kriticky myslet a jsou schopni obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle, kultivovaně
- umí naslouchat druhým lidem, vhodně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni

- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Kompetence sociální a personální

- žáci umí pracovat v týmu, naslouchají si a pomáhají
- upevňují mezilidské vztahy
- umí hodnotit svou práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- žáci znají obecné morální zákony, dodržují je
- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- umí využívat techniku, vybavení
- umí najít cestu k správnému řešení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí
- podporujeme žáky v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci
- vedeme žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- klademe důraz na respektování a dodržování netikety při interakci v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi

- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi,

- analýzou výsledků různých činností žáků,

- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů

- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů

- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výchova k občanství:

6. – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Člověk ve společnosti		
Žák - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	▪ orientuje se v symbolice státu ▪ zná způsoby jejich užívání	Naše vlast ▪ pojem vlasti a vlastenectví ▪ zajímavá a památná místa, co nás proslavila ▪ významné osobnosti ▪ státní symboly ▪ státní svátky a významné dny
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	▪ orientuje se v pojmech - vlastenectví, nacionalismus, rasismus, xenofobie extremismus	▪ vlastenectví ▪ nacionalismus ▪ rasismus ▪ xenofobie ▪ extremismus
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	▪ kriticky přistupuje k mediálním informacím	Kulturní život ▪ masová kultura ▪ prostředky komunikace

- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	▪ zaujímá postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ▪rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí ▪ zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách ▪ aplikuje pravidla společenského chování a vystupování v praxi ▪pomocí digitálních nástrojů se podílí na přípravě, realizaci a zhodnocení třídního, školního nebo místního projektu ▪ uvědomuje si potřebu tolerance ve společnosti ▪ respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, způsoby chování a myšlení lidí	▪ vliv digitálních technologií na různé oblasti života nebo vliv na různé sociální skupiny ▪ společenské stereotypy a předsudky v digitálním prostředí ▪ sociální nebo názorové bubliny ▪ propagace, dezinformace a manipulace v digitálním prostředí – reklama, hoax, fake news, volební kampaň Vztahy mezi lidmi ▪ osobní a neosobní vztahy ▪ mezilidská komunikace ▪ konflikty v mezilidských vztazích ▪ problémy lidské nesnášenlivosti Projekty ▪např. projekty a akce pro zlepšení školního prostředí, charitativní projekty, doučování, spolupráce se seniory, projekty v oblasti kultury, ekologie, sportu Lidská setkání ▪ přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi ▪ rovnost a nerovnost ▪ rovnost postavení mužů a žen Zásady lidského soužití ▪ morálka a mravnost ▪ svoboda a vzájemná závislost ▪ pravidla chování

	▪ dokáže rozpoznat netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v reálném a online prostředí ▪ projevuje aktivní postoj proti netoleranci a nesnášenlivosti v reálném a online prostředí	▪ rasistické, xenofobní a extremistické projevy v reálném a online prostředí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	▪ aplikuje pravidla společenského chování a vystupování v praxi ▪pomocí digitálních nástrojů se podílí na přípravě, realizaci a zhodnocení třídního, školního nebo místního projektu	Vztahy mezi lidmi ▪ osobní a neosobní vztahy ▪ mezilidská komunikace ▪ konflikty v mezilidských vztazích ▪ problémy lidské nesnášenlivost Projekty ▪např. projekty a akce pro zlepšení školního prostředí, charitativní projekty, doučování, spolupráce se seniory, projekty v oblasti kultury, ekologie, sportu Lidská setkání ▪ přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi ▪ rovnost a nerovnost

- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti - je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	▪ uvědomuje si potřebu tolerance ve společnosti ▪ respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, způsoby chování a myšlení lidí ▪ dokáže rozpoznat netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy ▪ projevuje aktivní postoj proti netoleranci a nesnášenlivosti	▪ rovnost postavení mužů a žen Zásady lidského soužití ▪ morálka a mravnost ▪ svoboda ▪ pravidla chování ▪ rasistické, xenofobní a extremistické projevy v reálném a online prostředí
Člověk jako jedinec		
Žák - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam	▪ hodnotí vlastní osobnost ▪ umí navazovat vztahy s druhými lidmi ▪ překonává překážky, dosahuje cílů pomocí osobních vlastností	Podobnost a odlišnost lidí ▪ projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání ▪ osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter ▪ vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka ▪ vnímání, prožívání ▪ poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí ▪ systém osobních hodnot, sebehodnocení ▪ stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj

vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	▪ rozpozná kladné a záporné charakterové vlastnosti ▪ ovládá usměrňování volních vlastností ▪ projevuje kultivované chování, zná pravidla ▪ pěstuje zdravou sebedůvěru a rozvíjí osobní přednosti ▪ překonává osobní nedostatky ▪ zmapuje, jak chrání své osobní údaje, a identifikuje riziková místa ve své digitální identitě a digitální stopě ▪ na příkladu vysvětlí, co je to digitální identita a digitální stopa, a zmapuje svou digitální identitu a digitální stopu	▪ životní cíle a plány ▪ životní perspektiva ▪ adaptace na životní změny, sebezměna ▪ význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji Identita v online prostředí ▪ digitální identita a digitální stopa – obecný pohled, osobní pohled (zmapování, rizika, prevence) ▪ osobní údaje a citlivé údaje (např. národnost, zdravotní stav, politický názor, sexuální orientace, podpis) a jejich ochrana
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák - chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním - formuluje své nejbližší plány	▪ umí navazovat vztahy s druhými lidmi ▪ překonává překážky, dosahuje cílů pomocí osobních vlastností	▪ osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter ▪ poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí ▪ systém osobních hodnot, sebehodnocení

	▪ ovládá usměrňování volních vlastností ▪ formuluje své nejbližší plány	▪ životní cíle a plány ▪ význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
Člověk, stát a hospodářství		
Žák - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	▪ uvědomuje si a umí vysvětlit pojmy: vlastnictví, jeho druhy, formy hospodárnosti, peněžní styk, funkce bank, služby, příjmy a výdaje, státní výdaje, rozpočet ▪ umí sestavit rozpočet domácnosti ▪ orientuje se v příjmech a výdajích domácnosti ▪ dokáže zvážit nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti	Majetek, vlastnictví ▪ formy vlastnictví ▪ hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana ▪ hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Peníze ▪ formy placení Hospodaření ▪ rozpočet domácnosti ▪ úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing ▪ využívání online aplikací

- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	▪ rozlišuje hotovostní a bezhotovostní placení, dokáže popsat jejich výhody a nevýhody ▪ uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty ▪ popíše funkce banky ▪ orientuje se v pojištění ▪ rozlišuje funkci obchodu a služeb, trhu	Banky a jejich služby ▪ aktivní a pasivní operace ▪ úročení, pojištění ▪ produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků ▪ využívání online aplikací ▪ práce s informacemi a jejich ověřování na internetu, analýza a sběr dat Principy tržního hospodářství ▪ nabídka, poptávka, trh ▪ tvorba ceny, inflace ▪ podstata fungování trhu ▪ vyhledávání informací na oficiálních webových stránkách, analýza a sběr dat Hospodaření ▪ rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti

- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků státního rozpočtu	▪ chápe funkci trhu ▪ popíše princip nabídky a poptávky ▪ vysvětlí význam státního rozpočtu – zdroje příjmů a výdajů ▪ orientuje se v problematice daní a v daňové soustavě ČR	▪ význam daní
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák - stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje,	▪ umí sestavit rozpočet domácnosti ▪ orientuje se v příjmech a výdajích domácnosti	Hospodaření ▪ ekonomické otázky rodinného života ▪ rozpočet domácnosti ▪ využívání online aplikací

zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - uvede příklady služeb, které banky nabízejí - uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	▪ rozlišuje hotovostní a bezhotovostní placení, dokáže popsat jejich výhody a nevýhody ▪ popíše funkce banky	▪ aktivní a pasivní operace ▪ banky a jejich služby ▪ vyhledávání informací na oficiálních webových stránkách, práce s daty
Člověk, stát a právo		
Žák - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	▪ zná typy a formy států ▪ umí popsat znaky státu ▪ zná Ústavu ČR, základní lidská práva ▪ vyjmenuje složky státní moci a jejich pravomoce	Právní základy státu ▪ znaky státu, typy a formy státu ▪ státní občanství ČR ▪ Ústava ČR ▪ složky státní moci, jejich orgány a instituce ▪ obrana státu Státní správa a samospráva ▪ orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly ▪ vyhledávání informací na oficiálních webových stránkách Principy demokracie

- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	▪ zná výhody demokratického způsobu řízení státu ▪ chápe důležitost lidských práv a jejich ochrany	▪ znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu ▪ politický pluralismus, sociální ▪ význam a formy voleb do zastupitelstev Lidská práva ▪ základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana ▪ úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech ▪ poškozování lidských práv, šikana, diskriminace Právní řád České republiky ▪ význam a funkce právního řádu ▪ orgány právní ochrany občanů ▪ soustava soudů ▪ právní norma, předpis ▪ publikování právních předpisů ▪ vyhledávání informací na oficiálních webových stránkách, sběr dat a jejich analýza

- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	▪ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy ▪ respektuje a dodržuje normy chování (tzv. netiketu) při používání digitálních technologií a při interakci v digitálním prostředí ▪ respektuje a dodržuje zásady autorského práva ▪ pracuje s informacemi v souladu se zákony ▪ rozpozná protiprávní jednání ▪ rozpozná, zda má elektronicky uzavřená kupní smlouva všechny povinné náležitosti ▪ popíše postup, jak reklamovat zboží nebo službu, které byly zakoupeny online, a jak odstoupit od smlouvy při online nákupu ▪ rozpozná porušení práva na ochranu osobnosti ve fyzickém a	▪ netiketa – přehled pravidel a jejich praktické používání ▪ zásady autorského práva a jejich dodržování v praktických situacích (při práci s texty, obrázky a videi) – respektování licencí (např. užití díla pro osobní potřebu, komerční využití díla, vytváření odvozených děl), citace, souhlas autora; práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření Právo v každodenním životě ▪ důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající ▪ základní práva spotřebitele ▪ styk s úřady ▪ vyhledávání informací na oficiálních webových stránkách, sběr dat a jejich analýza Protiprávní jednání ▪ druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce ▪ trestní postižitelnost ▪ porušování předpisů v silničním provozu ▪ porušování práv k duševnímu vlastnictví ▪ online nakupování – elektronicky uzavřená kupní smlouva, reklamace, odstoupení od smlouvy, práva spotřebitele v digitálním prostředí ▪ právo na ochranu osobnosti – např. právo na ochranu jména, právo na ochranu cti a důstojnosti, autorské právo ▪ práva průmyslového vlastnictví – např. patent, ochranná známka, průmyslový design, označení původu

	digitálním prostředí a uvede příklady ▪ rozpozná projevy protiprávního jednání v souvislosti s reklamou, nakupováním a placením ve fyzickém a digitálním prostředí ▪ objasní pojem obrana státu a uvede, které subjekty se podílejí na obraně státu ▪ rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ▪ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	▪ protiprávní jednání v oblasti ochrany osobnosti – neoprávněné nakládání s osobními údaji, sledování soukromého života, krádež digitální identity ▪ poškozování cizích práv – neoprávněné vytvoření, zveřejňování nebo užívání fotografie nebo videozáznamu, porušení tajemství zpráv ▪ protiprávní jednání v oblasti obchodu a nakupování – podvodné nabídky a e-shopy, nedoručené zboží, nezabezpečené platby online, falešné faktury, phishing

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - uvede základní prvky fungování demokratické společnosti	▪ uvede základní prvky fungování demokratické společnosti	▪ principy demokracie ▪ složky státní moci

- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy - uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání - vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu - uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání - uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady;	▪ vyjmenuje složky státní moci a jejich pravomoce ▪ zná státní symboly ▪ zná základní lidská práva a chápe důležitost jejich ochrany ▪ chápe principy reklamace ▪ rozpozná protiprávní jednání ▪ objasní pojem obrana státu a uvede, které subjekty se podílejí na obraně státu	▪ vyhledávání informací na oficiálních webových stránkách ▪ státní symboly ▪ lidská práva ▪ online nakupování – elektronicky uzavřená kupní smlouva, reklamace, odstoupení od smlouvy, práva spotřebitele v digitálním prostředí ▪ zásady autorského práva a jejich dodržování v praktických situacích ▪ protiprávní jednání ▪ protiprávní jednání v oblasti obchodu a nakupování – podvodné nabídky a e-shopy, nedoručené zboží, nezabezpečené platby online, falešné faktury, phishing

požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu - rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	▪ dokáže si zařídit své osobní záležitosti včetně komunikace s úřady; ví, kde hledat pomoc ▪ rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy ▪ zná organizace pomáhající v krizových situacích	▪ organizace pomáhající v krizových situacích

Mezinárodní vztahy, globální svět		
Žák - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	▪ chápe pojem evropská integrace ▪ popíše začlenění ČR do EU ▪ uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU ▪ dokáže diskutovat o globálních problémech současnosti	Evropská integrace ▪ podstata, význam, výhody ▪ Evropská unie a ČR Globalizace ▪ projevy ▪ významné globální problémy ▪ vyhledávání informací na oficiálních webových stránkách a profilech organizací a významných osobností rozšiřující osvětu na téma globální problémy ▪ využívání aplikací

- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů		Projekty ▪ např. projekty a akce pro zlepšení školního prostředí, charitativní projekty, ekologie
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	▪ uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU	▪ evropská integrace Projekty ▪ např. projekty a akce pro zlepšení školního prostředí, charitativní projekty, ekologie

Průřezová témata: OSV - Rozvoj schopnosti poznávání (6. ročník), Kreativita (6. ročník), Sebepoznání a sebepojetí (6. ročník), Psychohygiena (6. ročník), Hodnoty, postoje a praktická etika (8. ročník), Seberegulace a sebeorganizace (6. ročník.), Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (8. ročník), Kooperace a kompetice (7. ročník), Poznávání lidí (7. ročník), Mezilidské vztahy (7. ročník), Komunikace (7. ročník) VDO - Občanská společnost a škola (6. ročník), Principy demokracie jako formy vlády (7. ročník), Občan, občanská společnost a stát (7. ročník), Formy participace občanů v politickém životě a způsobu rozhodování (8. ročník)

4.8 Člověk a příroda

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda se realizuje na 2. stupni v těchto vyučovacích předmětech:

Fyzika - 6. – 9. ročník (v 6. – 8. ročníku po 2 vyučovacích hodinách týdně, 9. ročník po 1 vyučovací hodině)

Chemie – 8. a 9. ročník (v 8. – 9. ročníku po 2 vyučovacích hodinách týdně)

Učení o přírodě – 6., 7. a 9. ročník (v 6. – 7. ročníku po 2 vyučovacích hodinách týdně, 9. ročník po 1 vyučovací hodině)

Učení o člověku – 8. ročník (po 3 vyučovacích hodinách)

Zeměpis – 6. – 9. ročník (po 2 vyučovacích hodinách týdně)

4.8.1 Fyzika

Charakteristika předmětu

Při studiu tohoto předmětu se předpokládá, že žák zvládl očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se zjevným zaměřením na tematický celek „Rozmanitosti přírody“. Obzvláště je důležité, aby uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky. Uměl se prosadit v týmové práci tak, aby nepotlačoval činnost ostatních členů týmu a zároveň do výsledku uměl zařadit to, v čem vyniká.

Obsahové vymezení

Obsahem vzdělávacího oboru fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase – jako je pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj. Vzdělávací obsah směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Učivo je členěno na osm tematických okruhů:

Látky a tělesa

Pohyb těles; síly

Mechanické vlastnosti tekutin

Energie

Zvukové děje

Elektromagnetické a světelné děje

Vesmír

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- využíváme rozmanité způsoby a metody učení
- oceňujeme zájem a aktivitu žáků
- vedeme žáky k samostatné práci s informacemi (vyhledávání, zpracování, vyhodnocování různých zdrojů)
- zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly, problémové úkoly, vedeme je k využívání literatury a školní knihovny
- podněcujeme žáky k vlastní kontrole práce
- motivujeme žáky k otevřenosti v oblasti poznávání, umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady

Kompetence k řešení problému

- poskytujeme žákům prostor k diskusi a hledání různých řešení předložených problémů
- vedeme žáky k argumentaci podložené důkazy
- podněcujeme žáky k hledání a formulování problémů, umožňujeme jim navrhovat a porovnávat různá řešení, pracovat v menších skupinách

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům v podstatě neomezený přístup k internetu, vedeme je k jeho smysluplnému využívání a komunikaci s okolím
- motivujeme a vedeme žáky k osobitému a sebevědomému projevu, umožňujeme jim prezentaci různých aktivit
- vytváříme žákům prostor pro zapojení do kolektivu spolužáků, spolupráci, prezentaci postojů, pro komunikaci ve skupinách
- podněcujeme žáky k výstižné a kultivované komunikaci ústní i písemné, ve výuce jim pomáháme s porozuměním terminologie, pochopení zápisů, grafů apod.

Kompetence sociální a personální

- škola se zaměřuje na budování a rozvíjení dobrých mezilidských vztahů mezi žáky navzájem, ale i vztahů mezi žáky a učiteli
- celá výchovná koncepce vede k vytváření a posilování vztahů nejen uvnitř jednotlivých tříd, ale i mezi žáky různých ročníků (kvalitní sociální komunikace, odmítání šikany, respektování ostatních)
- respektujeme individualitu žáků a vedeme k tomu i žáky
- organizujeme práci ve skupinách tak, aby žáci mohli spolupracovat při řešení problému
- zdůrazňujeme pravidla spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- podporujeme individuální zájmy žáků, podporujeme jejich rozvoj nabídkou aktivit mimo vyučování

Kompetence občanské

- zdůrazňujeme historické souvislosti a tradice české kultury
- zařazujeme do výuky návštěvu různých institucí

Kompetence pracovní

- motivuje a vede žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání
- učí žáky vědomě užívat a ovládat digitální techniku
- vede žáky k bezpečnému ovládání laboratorní techniky a efektivnímu průběhu experimentální práce

Kompetence digitální

- se učí využívat animace, applety, výuková videa, online učebnice apod.
- k porozumění jevů a k motivaci
- se učí řešit problémy s vyhledáváním a tříděním dat ze zdrojů a využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních dějů
- se učí využívat digitálních záznamů experimentů pro pochopení
- a vysvětlení fyzikálních jevů

- jsou vedeni k využívání digitální technologie při měření a zpracovávání naměřených dat

- jsou vedeni k využívání vhodných nástrojů při týmových pracích, při řešení problémů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Při studiu fyziky se rozvíjí osobnostní a sociální výchova žáka. Především schopnost soustředit se, samostatně i ve skupině řešit problém, získávat dovednosti formou práce ve skupinách i samostatně, schopnost podílet se na výsledku, ocenit činnost ostatních.

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi

- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů

- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů

- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Fyzika:

6. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
LÁTKY A TĚLESA		
Žák F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se	Žák ▪ vysvětlí a rozliší těleso a látku ▪ ovládá značky a jednotky zákl. veličin, přiřadí jednotky k veličinám, ovládá převody zákl. a vedlejších jednotek, změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa, vysvětlí desítkovou a šedesátkovou číselnou soustavu, vysvětlí využívání krychlových a dutých jednotek objemu, využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů, předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty ▪ popíše rozdíl mezi látkou pev., kap. a plynnou a vlastnosti kterými se od se liší ▪ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	▪ Opakování učiva z 1. stupně ▪ Látky a tělesa ▪ Měřené veličiny délka obsah objem hmotnost hustota čas teplota a její změna ▪ Skupenství látek ▪ Částicová stavba látek ▪ Difúze, Brownův pohyb ▪ Atom

částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	▪ správně používá pojem atom, zná složení atomu ▪ popíše a vysvětlí působení sily gravitační, elektrické a magnetické, pochopí a vysvětlí vztah přímé úměrnosti mezi gravitační silou a hmotností tělesa	▪ Fyzikální pole gravitační, elektrické, magnetické - síla gravitační (přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa), elektrická, magnetická
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky,...		

7. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
POHYB TĚLES; SÍLY		
Žák F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Žák ▪ procvičuje a upevňuje si dříve osvojené poznatky ▪ rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu ▪ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu ▪ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles ▪ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici ▪ pochopí a vysvětlí účinky tlakové síly na těleso, vysvětlí vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí ▪ vysvětlí vznik třecí síly na konkrétních příkladech ze života	▪ Opakování znalostí 6. ročník ▪ Pohyby těles, síly ▪ Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý ▪ Dráha, rychlost, čas ▪ Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů ▪ Tlaková síla, tlak ▪ Třecí síla ▪ Smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN		
Žák F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Žák ▪ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problém ▪ vysvětlí souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, porozumí souvislosti atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře ▪ pochopí závislost velikosti vztlakové síly na velikosti objemu ponořené části tělesa, hustotě kapaliny a gravitační konstantě	▪ Mechanické vlastnosti tekutin ▪ Pascalův zákon, hydraulická zařízení ▪ Hydrostatický a atmosférický tlak ▪ Archimédův zákon ▪ Vztlaková síla, potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky,...		

8. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
ENERGIE		

Žák	Žák ▪ procvičuje a upevňuje si dříve osvojené poznatky	▪ Opakování 7. ročníku
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	▪ řeší příklady na výpočet mechanické práce, využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem, řeší příklady na výpočet výkonu, porovná účinnosti jednotlivých zařízení z hlediska úspory elektrické energie,	▪ Mechanická práce, výkon, účinnost
	▪ využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie,	▪ Formy energie ▪ Pohybová a polohová energie, zákon zachování energie
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	▪ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí,	▪ Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
	▪ určí v jednoduchých příkladech teplo přijaté nebo odevzdané,	▪ Vnitřní energie ▪ Teplo, výpočet tepla ▪ Přenosy tepla
	▪ vysvětlí změnu vnitřní energie a formy přenosu tepla vedením, prouděním, tepel. zářením,	▪ Přeměny skupenství ▪ Tání a tuhnutí
	▪ rozpozná jednotlivé skupenské přeměny,	▪ Vypařování, var, kapalnění ▪ Sublimace a desublimace ▪ Anomálie vody
	▪ objasní anomálii vody a její důsledky v přírodě,	▪ Tepelné motory ▪ Spalovací motory
	▪ popíše princip tepelných motorů,	

	▪ orientuje se v typech spalovacích motoru, pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	

ZVUKOVÉ DĚJE		
Žák F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	▪ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku ▪ pochopí podmínku vzniku ozvěny, posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	▪ Vlastnosti zvuku ▪ Zdroje a rychlost šíření zvuku v různých prostředích ▪ Odraz zvuku na překážce, ozvěna ▪ Pohlcování zvuku
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky, ...		

9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE		
Žák F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Žák ▪ procvičuje a upevňuje si dříve osvojené poznatky ▪ porozumí zákl. pojmům, atom, iont, el. náboj, vysvětlí princip el. proudu, napětí a odporu, rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí, ▪ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu, porozumí Ohmovu zákonu a jednoduchému el. obvodu, ▪ rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností,	▪ Opakování z 8. ročníku ▪ Elektřina ▪ Elektrický proud, napětí a odpor ▪ Ohmův zákon ▪ Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač ▪ Elektrická vodivost látek ▪ Polovodiče

F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	▪ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní ▪ dokáže popsat způsob výroby a přenos el. energie a vliv na životní prostředí,	▪ Elektrické a magnetické pole – el. a mag. síla, el. náboj, tepelné účinky el. proudu ▪ Elektromagnetická indukce ▪ Stejnosměrný elektromotor ▪ Transformátor ▪ Elektrická energie a výkon ▪ Výroba a přenos elektrické energie ▪ Bezpečné chování při práci s el. přístroji a zařízeními
F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	▪ využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh,	▪ Zdroje světla ▪ Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích ▪ Stín, zatmění Slunce a Měsíce ▪ Odraz světla ▪ Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně)
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	▪ rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami, vyjmenuje barevné spektrum, ▪ porozumí pojmům krátkozrakost, dalekozrakost a způsobům nápravy vad, ▪ porovná optické přístroje a jejich využití.	▪ Lom světla ▪ Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) ▪ Rozklad bílého světla hranolem ▪ Vady oka, brýle, kontaktní čočky ▪ Optické přístroje

VESMÍR A JADERNÁ FYZIKA		
Žák F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Žák ▪ objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet. ▪ dokáže vysvětlit vznik radioaktivního záření a jeho škodlivé účinky i využití, vysvětlí mírové a vojenské využití jaderné energie, ▪ chápe pravidla radiační ochrany	 ▪ Vesmír ▪ Sluneční soustava – její hlavní složky ▪ Měsíční fáze ▪ Jaderná fyzika ▪ Štěpná reakce ▪ Jaderná fúze ▪ Jaderná elektrárna, jaderný reaktor ▪ Ochrana lidí před radioaktivním zářením
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky,...		

6. ročník - MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ ŠVP V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
LÁTKY A TĚLESA		

Žák F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	Žák ▪ rozliší těleso a látku ▪ změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa ▪ dokáže přečíst čas v analogovém i digitálním formátu ▪ dokáže přečíst teplotu z teploměru	▪ Opakování učiva z 1. stupně ▪ Látky a tělesa ▪ Měřené veličiny délka hmotnost čas teplota
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky,...		

7. ročník - MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ ŠVP V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
POHYB TĚLES; SÍLY		
Žák F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu	Žák ▪ procvičuje a upevňuje si dříve osvojené poznatky ▪ rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu ▪ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	▪ Opakování znalostí 6. ročník ▪ Pohyby těles, síl ▪ Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý ▪ Dráha, rychlost, čas

F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	▪ využívá s porozuměním při řešení problémů vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles ▪ rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla ▪ uvede příklady třecí síly na konkrétních příkladech ze života	▪ Síla ▪ Třecí síla

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN		
Žák F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Žák ▪ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problém	▪ Mechanické vlastnosti tekutin ▪ Pascalův zákon ▪ Vztlaková síla, potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky, ...		

8. ročník - MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ ŠVP V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
ENERGIE		

Žák	Žák ▪ procvičuje a upevňuje si dříve osvojené poznatky	▪ Opakování 7. ročníku
F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)	▪ uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)	▪ Mechanická práce, výkon, účinnost
F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	▪ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí,	▪ Formy energie ▪ Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
	▪ určí v jednoduchých příkladech teplo přijaté nebo odevzdané,	▪ Teplo ▪ Přenosy tepla
	▪ rozpozná na jednoduchých příkladech jednotlivé skupenské přeměny	▪ Přeměny skupenství

ZVUKOVÉ DĚJE		
Žák		
F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz	▪ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku, jeho šíření a odraz	▪ Zdroje a rychlost šíření zvuku v různých prostředích ▪ Odraz zvuku na překážce, ozvěna

V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky, ...

9. ročník - MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ ŠVP V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE		
Žák F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	Žák ▪ procvičuje a upevňuje si dříve osvojené poznatky ▪ sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod ▪ vyjmenuje zdroje elektrického proudu ▪ rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností, ▪ zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními ▪ zná druhy magnetů a jejich praktické využití ▪ rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	▪ Opakování z 8. ročníku ▪ Elektřina ▪ Elektrický proud, napětí a odpor ▪ Elektrická vodivost látek ▪ Polovodiče ▪ Výroba a přenos elektrické energie ▪ Bezpečné chování při práci s el. přístroji a zařízeními

F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	▪ zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí ▪ rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití ▪ zná vady oka	▪ Zdroje světla ▪ Odraz světla ▪ Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou ▪ Vady oka, brýle, kontaktní čočky

VESMÍR		
Žák	Žák	
F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	▪ objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	▪ Vesmír
zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci	▪ zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci	▪ Sluneční soustava – její hlavní složky
osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru	▪ osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru	
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky, ...		

4.8.2 Chemie

Charakteristika předmětu

Při studiu tohoto předmětu se předpokládá, že žák zvládl očekávané výstupy ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět a Člověk a příroda, dochází ke kooperaci především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi. Nejvíce jsou využívány mezipředmětové vazby v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda (tedy s předměty: fyzika, zeměpis a přírodopis). Tam, kde je to vhodné, se navazuje na znalosti a vědomosti, které žáci získali při výuce jiných předmětů např. dějepisem, českým jazykem či s výchova-mi.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie a dále z tematického okruhu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (RVP ZV).

Obsahem vzdělávacího oboru chemie je vytvoření základních představ o stavbě látek a jejich přeměnách, zároveň i o jejich aplikaci v běžném životě, o chemických dějích probíhajících v přírodě. Takto nabyté znalosti by žáci měli umět uplatnit v běžném životě. Žáci získají také praktické dovednosti a zručnost při laboratorních pracích, jsou seznámeni se základními bezpečnostními pravidly a striktně je dodržují.

Vzdělávací obsah směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Učivo je členěno na sedm tematických okruhů:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

Směsi

Částicové složení látek a chemické prvky

Chemické reakce

Anorganické sloučeniny

Organické sloučeniny

Chemie a společnost

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- využíváme rozmanité způsoby a metody učení
- oceňujeme zájem a aktivitu žáků
- vedeme žáky k samostatné práci s informacemi (vyhledávání, zpracování, vyhodnocování různých zdrojů)
- zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly, problémové úkoly, vede je k využívání literatury a školní knihovny
- podněcujeme žáky k vlastní kontrole práce
- motivujeme žáky k otevřenosti v oblasti poznávání, umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- žáci si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánují, organizují a řídí vlastní učení, projevují ochotu věnovat se dalšímu studiu
- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech
- a praktickém životě
- žáci operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodovědné, společenské a kulturní jevy
- žáci samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti
- žáci poznávají cíl a smysl učení, učí se pozitivnímu vztahu k učení, posouzení vlastního pokroku a určení překážky či problému bránícím učení, naplánují si jakým, způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme žákům prostor k diskusi a hledání různých řešení předložených problémů
- vedeme žáky k argumentaci podložené důkazy

- podněcujeme u žáků hledání a formulování problémů, umožňujeme jim navrhovat a porovnávat různá řešení, pracovat v menších skupinách

- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné nebo podobné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechají se odradit případným nezdarem a vytrvale hledají konečné řešení problému

- žáci samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívají při řešení problémů logické, matematické, a empirické postupy

- žáci ověřují prakticky správnost řešení problémů a osvědčené problémy aplikují při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů

- žáci kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům v podstatě neomezený přístup k internetu, vedeme je k jeho smysluplnému využívání a komunikaci s okolím

- motivujeme a vede žáky k osobitému a sebevědomému projevu, umožňuje jim prezentaci různých aktivit

- vytváříme žákům prostor pro zapojení do kolektivu spolužáků, spolupráci, prezentaci postojů, pro komunikaci ve skupinách

- podněcujeme žáky k výstižné a kultivované komunikaci ústní i písemné, ve výuce jim pomáháme s porozuměním terminologie, pochopení zápisů, grafů apod.

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- žáci naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuze, obhajují svůj názor a vhodně argumentují

- žáci rozumí různým typům textů a záznamům, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich

- žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- žáci využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- škola se zaměřuje na budování a rozvíjení dobrých mezilidských vztahů mezi žáky navzájem, ale i vztahů mezi žáky a učiteli

- celá výchovná koncepce vede k vytváření a posilování vztahů nejen uvnitř jednotlivých tříd, ale i mezi žáky různých ročníků (kvalitní sociální komunikace, odmítání šikany, respektování ostatních)

- respektujeme individualitu žáků a vedeme k tomu i žáky

- organizujeme práci ve skupinách tak, aby žáci spolupracovali při řešení problému

- zdůrazňujeme pravidla spolupráce a nutnost vzájemné pomoci

- podporujeme individuální zájmy žáků, podporujeme jejich rozvoj nabídkou mimo vyučovacích aktivit

- žáky vedeme ke spolupráci ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- žáci přispívají k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- zdůrazňujeme historické souvislosti a tradice české kultury

- zařazujeme do výuky návštěvu různých institucí

- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a enviro-mentálních problémů, respektu požadavku na kvalitní životní prostředí, rozhodnutí se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- motivujeme a vedeme žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání

- učíme žáky vědomě užívat a ovládat digitální techniku

- vedeme žáky k bezpečnému ovládání laboratorní techniky a efektivnímu průběhu experimentální práce

- vedeme žáky k bezpečnému a účinně používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinnosti a závazků, adaptaci se na změněné nebo nové pracovní podmínky

- učíme žáky přístupu k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činění podložených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- žáci se učí využívat digitální technologie, aby se seznámili s novými poznatky v oboru chemie

- učí se samostatně rozhodnout, které digitální technologie jsou pro řešení problému nebo danou činnost nejvhodnější

- digitální technologie může žáky motivovat a pomoci k pochopení učiva

- žáci se učí využívat animace, applety, výuková videa, online učebnice, online kurzy, online testy apod.

- žáci se učí vyhledávat a používat chemické aplikace, kalkulačky chem. výpočtů, kreslení chem. vzorců, prohlížeče 3D molekul apod.

- pomocí digitálních technologií se žáci učí vyhledávat vzorce a názvy chemických sloučenin či pravidla pro tvorbu anorganického nebo organického názvosloví či tvorbu různých typů vzorců

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Předmět svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti: soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů. Obzvlášť je důležité, aby žák uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky. Uměl se prosadit v týmové práci tak, aby nepotlačoval činnost ostatních členů týmu a zároveň do výsledku uměl zařadit to, v čem vyniká.

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi

- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování zkouškami písemnými, ústními, praktickými, didaktickými testy, kontrolní-mi písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

- samostatná práce – v hodině, doma

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů

- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů

- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Chemie:

8. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE		
Žák CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Žák ▪ určí společné a rozdílné vlastnosti látek ▪ zhodnotí význam chemie pro člověka ▪ dokáže vysvětlit oblast zkoumání chemie a metody zkoumání, pojmenuje nejčastěji používané sklo a pomůcky ▪ pracuje bezpečně s dostupnými vybranými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	 ▪ Chemie jako přírodní věda ▪ Chemický výzkum, výroba ▪ Chemická laboratoř, pomůcky, sklo ▪ Nebezpečné látky a přípravky H-věty a P-věty, piktogramy a jejich význam ▪ Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě

	▪ rozlišuje vlastnosti látek pozorováním (barva, lesk, zápach, skupenství) a pokusem, teplota tání, varu, hustota, rozpustnost, hořlavost, el. a tepelná vodivost, rozpozná chemické a fyzikální přeměny látek při pokusech i u běžně známých jevů	▪ Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek
SMĚSI		
Žák CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a	Žák ▪ rozlišuje směsi a chemické látky ▪ rozliší typy různorodých směsí ▪ správně používá pojmy koncentrovaný, zředěný, nasycený a nenasycený roztok ▪ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi, vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace, prakticky provede filtraci a destilace a uvede příklady využití v praxi ▪ rozliší různé druhy vod podle obsahu minerálních látek a uvede příklady výskytu a využití	 ▪ Směsi - stejnorodé (roztoky) a různorodé ▪ Typy různorodých směsí (suspenze, emulze, aerosol, pěna) ▪ Roztoky - rozpouštědlo, rozpouštěná látka, rozpustnost, rychlost rozpouštění ▪ Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok ▪ Oddělování složek směsí stejnorodých a různorodých (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) ▪ Voda ▪ Voda měkká, tvrdá, minerální, slaná, destilovaná aj.

použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	▪ uvede způsoby získávání pitné vody, objasní princip vodárny ▪ uvede složení vzduchu, zdroje nečistot, objasní pojmy teplotní inverze, smog, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	▪ Způsoby získávání a výroby pitné vody, čistota vody ▪ Voda užitková a odpadní ▪ Vzduch ▪ Složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY		
Žák CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Žák ▪ používá pojem atom a molekula ve správných souvislostech, vysvětlí pojmy atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony ▪ rozlišuje chem. prvky a sloučeniny, pojmy používá ve správných souvislostech, orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy	▪ Molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony ▪ Chemické prvky ▪ Názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v PSP, protonové číslo
CHEMICKÉ REAKCE		

Žák CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Žák ▪ vyvodí jednoduché vzorce sloučenin ▪ rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chem. reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání ▪ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	▪ Chemické sloučeniny ▪ Chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin ▪ Chemické reakce ▪ Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost ▪ Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
ANORGANICKÉ SLOUČENINY		
Žák CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv	Žák ▪ porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, sulfidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	▪ Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů ▪ Sulfidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných sulfidů

významných zástupců těchto látek na životní prostředí	▪ vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	▪ Halogenidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	▪ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	▪ Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů ▪ Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky, ...		

9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
REDOX REAKCE		
Žák	Žák ▪ aplikuje dříve osvojené poznatky ▪ rozezná redoxní reakce mezi ostatními chem. reakcemi a určí v zápisu jednoduchých chemických rovnici oxidaci a redukci pomocí oxidačních čísel ▪ vysvětlí princip výroby kovů z rud, uvede významné rudy ▪ popíše výrobu železa ve vysoké peci a výrobu oceli ▪ uvede způsoby využití galvanického pokovování a elektrolýzy v průmyslu	▪ Opakování učiva 8. ročníku ▪ Získávání kovů z rud ▪ Výroba oceli ▪ Elektrolýza ▪ Koroze
ORGANICKÉ SLOUČENINY		

Žák CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Žák ▪ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▪ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▪ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▪ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	▪ Paliva ▪ Ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva ▪ Uhlovodíky ▪ Příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků ▪ Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin ▪ Přírodní látky ▪ Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
CHEMIE A SPOLEČNOST		
Žák CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Žák ▪ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	▪ Chemický průmysl v ČR ▪ Výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin

CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	▪ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ▪ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	▪ Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti ▪ Průmyslová hnojiva ▪ Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika ▪ Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace ▪ Detergenty, pesticidy a insekticidy ▪ Léčiva a návykové látky
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky,...		

8. ročník - MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ ŠVP V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE		
Žák CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek	Žák ▪ rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek	▪ Chemie jako přírodní věda

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami rozpozná přeměny skupenství látek	▪ pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami rozpozná přeměny skupenství látek	▪ Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek ▪ Chemický výzkum, výroba ▪ Chemická laboratoř, pomůcky, sklo ▪ Nebezpečné látky a přípravky H-věty a P-věty, piktogramy a jejich význam ▪ Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě
SMĚSI		
Žák CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	Žák ▪ pozná směsi a chemické látky ▪ rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě ▪ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	▪ Směsi - stejnorodé (roztoky) a různorodé ▪ Typy různorodých směsí (suspenze, emulze, aerosol, pěna) ▪ Roztoky ▪ Voda ▪ Voda měkká, tvrdá, minerální, slaná, destilovaná aj. ▪ Způsoby získávání a výroby pitné vody, čistota vody ▪ Voda užitková a odpadní ▪ Vzduch ▪ Složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY		

Žák CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	Žák ▪ uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky ▪ rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	▪ Chemické prvky ▪ Názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v PSP
CHEMICKÉ REAKCE		
Žák CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	Žák ▪ pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	▪ Chemické reakce
ANORGANICKÉ SLOUČENINY		
Žák CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním	Žák ▪ popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí ▪ orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -	▪ Oxidy – vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů ▪ Sulfidy - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných sulfidů ▪ Halogenidy - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	▪ Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů ▪ Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky, ...		

9. ročník - MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ ŠVP V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
ORGANICKÉ SLOUČENINY		
Žák CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy	Žák ▪ zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie ▪ vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy	 ▪ Paliva ▪ Ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva ▪ Uhlovodíky

CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě	▪ uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě	▪ Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin ▪ Přírodní látky ▪ Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
CHEMIE A SPOLEČNOST		
Žák CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	Žák ▪ uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin ▪ zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	▪ Chemický průmysl v ČR ▪ Výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin ▪ Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti ▪ Průmyslová hnojiva ▪ Detergenty, pesticidy a insekticidy ▪ Léčiva a návykové látky
V průběhu celého roku bude využívána digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office, využití internetových stránek, videa, ilustrace, kvízy, tabulky, ...		

4.8.3 Učení o přírodě

Charakteristika předmětu

Předmět se zabývá souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislostí člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Obsahové vymezení

Výuka směřuje k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů a hledat na ně odpovědi
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních
- porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi ohrožujícími životy, zdraví, majetek

Učivo je členěno do těchto tematických okruhů:

Obecná biologie a genetika

Biologie hub

Biologie rostlin

Biologie živočichů

Neživá příroda

Základy ekologie

Praktické poznávání přírody

Místo realizace

- třída
- počítačová učebna

- knihovna
- mimo budovu (přednáškové akce, projekce aj.).

Předmět je spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis – podnebí, počasí, orientace na mapě

Výtvarná výchova – kresba, náčrtky objektů

Chemie – chemické látky

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při nichž žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie, symboliky
- zadáváme úkoly, které prolínají do dalších předmětů
- vedeme k zamyšlení nad vznikem života
- žáci vyhledávají, třídí, zpracovávají informace
- žáci uvádí souvislosti, operují s termíny, znaky, symboly

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme různé aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, audiovizuální technika)
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- žáci vyhledávají informace, které jsou vhodné k řešení problémů, nachází podobné a odlišné znaky
- žáci samostatně řeší problémy, volí způsoby řešení
- žáci kriticky myslí, rozhodnutí je schopen obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskusi

- vedeme k práci s různými typy textů
- vedeme k využívání ICT
- žáci formulují myšlenky
- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování
- žáci se zapojují se do diskusí
- žáci rozumí typům textů, záznamů, obrazových materiálů
- žáci využívají ICT prostředky ke komunikaci i s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme sebedůvěru
- pomáháme dle potřeby v činnostech
- žáky učíme spolupracovat ve skupině
- žáci se podílí na atmosféře práce v týmu
- žáci přispívají k diskusi
- žáci chápou potřebu efektivně spolupracovat při řešení úkolů

Kompetence občanské

- reflektujeme společenské a přírodní dění
- vedeme žáky k toleranci
- motivujeme k prozkoumávání názorů a pohledů odlišných
- žáky vedeme k respektu přesvědčení druhých lidí
- žáci jsou schopni se vcítit do situace ostatních lidí
- žáci chápou společenské normy

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit, pomáhat

- vedeme žáky k využívání znalostí v praxi
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel
- učíme žáky plnit si povinnosti a závazky
- učíme žáky k využívání svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi,
- analýzou výsledků různých činností žáků,
- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů
- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Učení o přírodě:

6. - 7. a 9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Obecná biologie a genetika		
Žák P-9-1-01- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	▪ je schopen popsat základní podmínky a projevy života různých organismů	Planeta Země, vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam ▪ vztahy mezi organismy ▪ výživa ▪ dýchání ▪ růst ▪ rozmnožování ▪ vývin ▪ reakce na podněty ▪ názory na vznik života
P-9-1-02 - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	je schopen popsat co je pohlavní a nepohlavní rozmnožování	Pohlavní a nepohlavní rozmnožování - charakteristika - význam

P-9-1-03 - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě Žák P-9-1-04 - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	dokáže rozpoznat různé typy dědičnosti v praktickém životě je schopen říci co jsou to viry a bakterie a určit jejich význam v přírodě i pro člověka	Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti - přenos dědičných informací - genetické křížení Viry a bakterie - výskyt virů a bakterií - význam virů a bakterií - praktické využití jak pro přírodu, tak pro člověka V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou učení o přírodě (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)
Praktické poznávání přírody		
Žák P-0-8-01 - aplikuje praktické metody poznávání přírody	▪ své poznatky je schopen aplikovat v praxi	Praktické metody poznávání přírody ▪ pozorování lupou a mikroskopem ▪ určovací klíče a atlasy ▪ založení herbáře a sbírek V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou učení o přírodě (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)
Biologie hub		

Žák P-9-2-01 - rozpozná nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	▪ zařadí houby do systému a popíše jejich stavbu	Houby s plodnicemi / bez plodnic a lišejníky ▪ stavba ▪ význam ▪ výskyt V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou učení o přírodě (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)
Biologie rostlin		

Žák P -9-3-01 - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. P-9-3-02 - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. P-9-3-03 - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomoci klíčů a atlasů.	▪ popíše tělo rostliny a funkci rostlinných orgánů ▪ zařadí rostlinu do systému	Fyziologie rostliny ▪ fotosyntéza ▪ dýchání ▪ růst ▪ rozmnožování ▪ přehled systému rostlin ▪ stavba a význam nižších rostlin ▪ stavba těla vyšších rostlin ▪ jednoděložné a dvouděložné rostliny ▪ poznávání a zařazování daných zástupců nižších a vyšších rostlin -význam rostlin a jejich ochrana V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou učení o přírodě (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)
Biologie živočichů		
Žák P-9-4-01 - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných	▪ popíše funkci orgánových soustav	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla ▪ živočišná buňka

živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.		▪ tkáně ▪ orgány ▪ orgánové soustavy ▪ organismy jednobuněčné a mnohobuněčné ▪ rozmnožování
P-9-4-02- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxativní skupin.	▪ zařadí živočicha do systému	▪ vývoj, vývin a systém živočichů ▪ významní zástupci jednotlivých skupin živočichů (bezobratlí - strunatci)
P-9-4-03 - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	▪ jmenuje význam živočichů pro člověka	Rozšíření, význam a ochrana živočichů ▪ významné druhy ▪ péče o vybrané domácí živočichy ▪ chov živočichů ▪ živočišná společenstva
P-9-4-04 - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	▪ popíše chování živočichů	▪ projevy chování živočichů V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou učení o přírodě (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

Základy ekologie		
Žák P-9-7-01 - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. P-9-7-02 - objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. P-9-7-03 - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. P-9-7-04 - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí	▪ jmenuje příklady živočichů typické pro dané prostředí ▪ objasní existenci živých a neživých složek v ekosystému ▪ uvede příklady potravních řetězců ▪ popíše vliv člověka na životní prostředí	Organismy a prostředí ▪ vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím ▪ populace ▪ společenstva ▪ přirozené a umělé ekosystémy ▪ potravní řetězce ▪ rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí ▪ globální problémy a jejich řešení ▪ chráněná území V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou učení o přírodě (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)
Neživá příroda		
Žák P-9-6-01 - rozpozná podle charakteristických vlastností	▪ je schopen zařadit horninu či minerál do skupiny ▪ popíše rozdíl u hornin různého vzniku	Opakování - vznik a stavba Země Nerosty a horniny ▪ vznik

vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.		▪ vlastnosti ▪ třídění ▪ význam a využití ▪ nerostné suroviny
Žák P-9-ž-02 - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody. P-9-6-03- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi udržení život.	▪ vysvětlí příčiny a důsledky působení geologických činitelů ▪ charakterizuje podnebí ČR a jeho vliv na počasí - vysvětlí význam vody a teploty - zná příčiny mimořádných přírodních událostí	▪ vnější a vnitřní geologické procesy, jejich příčiny a důsledky Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev podnebí - vlivy znečištěného ovzduší a klimatické změny Mimořádné události - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR

		V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou učení o přírodě (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)
Průřezová témata: EV - Základní podmínky života (6. ročník), Ekosystémy (7. ročník)		

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ
Obecná biologie a genetika: žák P-9-1-01p - orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života P-9-1-01p - uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka Biologie hub: žák P-9-2-01p - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků Biologie rostlin: žák P-9-3-02p - rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití

P-9-3-02p - uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
P-9-3-03p - rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Biologie živočichů:
žák
P-9-4-01p - porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02p - rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03p - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí

P-9-4-04p - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Neživá příroda:
žák
P-9-6-01p - pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
P-9-6-02p - rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

Základy ekologie:
žák
P-9-7-01p - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02p - objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03p - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
P-9-7-04p - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
P-9-7-04p - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody:
žák
P-9-8-01p - využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

4.8.4 Učení o člověku

Charakteristika předmětu

Předmět se zabývá souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislostí člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Obsahové vymezení

Výuka směřuje k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů a hledat na ně odpovědi
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních
- porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi ohrožujícími životy, zdraví, majetek

Učivo je členěno do těchto tematických okruhů:

Obecná biologie a genetika

Biologie člověk

Z oboru Výchova ke zdraví:

Změny v životě člověka a jejich reflexe

Zdravý způsob života a péče o zdraví

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Hodnota a podpora zdraví

Místo realizace

- třída
- počítačová učebna

- knihovna
- mimo budovu (přednáškové akce, projekce aj.).

Předmět je spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis – podnebí, počasí, orientace na mapě

Výtvarná výchova – kresba, náčrtky objektů

Chemie – chemické látky

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při nichž žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie, symboliky
- zadáváme úkoly, které prolínají do dalších předmětů
- vedeme k zamyšlení nad vznikem života
- žáci vyhledávají, třídí, zpracovávají informace
- žáci uvádí souvislosti, operují s termíny, znaky, symboly

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme různé aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, audiovizuální technika)
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- žáci vyhledávají informace, které jsou vhodné k řešení problémů, nachází podobné a odlišné znaky
- žáci samostatně řeší problémy, volí způsoby řešení
- žáci kriticky myslí, rozhodnutí je schopen obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskusi

- vedeme k práci s různými typy textů
- vedeme k využívání ICT
- žáci formulují myšlenky
- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování
- žáci se zapojují do diskusí
- žáci rozumí typům textů, záznamů, obrazových materiálů
- žáci využívají ICT prostředky ke komunikaci i s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme sebedůvěru
- pomáháme dle potřeby v činnostech
- žáky učíme spolupracovat ve skupině
- žáci se podílí na atmosféře práce v týmu
- žáci přispívají k diskusi
- žáci chápou potřebu efektivně spolupracovat při řešení úkolů

Kompetence občanské

- reflektujeme společenské a přírodní dění
- vedeme žáky k toleranci
- motivujeme k prozkoumávání názorů a pohledů odlišných
- žáky vedeme k respektu přesvědčení druhých lidí
- žáci jsou schopni se vcítit do situace ostatních lidí
- žáci chápou společenské normy

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit, pomáhat

- vedeme žáky k využívání znalostí v praxi
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel
- učíme žáky plnit si povinnosti a závazky
- učíme žáky k využívání svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi,
- analýzou výsledků různých činností žáků,
- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů
- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Učení o člověku:

8. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Savci		
Žák - porovná základní vnější a vnitřní stavbu těla savců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny savců, určuje vybrané druhy, zařazuje je do hlavních taxativních skupin. - zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s vybranými savci.	▪ zařadí savce do systému ▪ jmenuje význam savců ▪ popíše chování savců	Vznik a vývoj savců Systematika savců ▪ vejcorodí savci ▪ živorodí savci (vačnatci a placentálové) ▪ vývoj, vývin a způsob života savců ▪ významní zástupci jednotlivých skupin savců ▪ chráněné a ohrožené druhy savců V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou učení o člověku (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

- odvodí na základě pozorování základní projevy chování savců v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.		
Biologie člověka		

Žák P-9-5-01 - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy. P-9-5-02 - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. P-9-5-03 - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří. P-9-5-04 - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	▪ popíše funkci orgánových soustav, orgánů ▪ je schopen popsat vývoj člověka ▪ popíše vývin nového jedince ▪ jmenuje nemoci a typické příznaky	▪ anatomie a fyziologie ▪ stavba a funkce jednotlivých částí těla ▪ orgány a orgánové soustavy ▪ vyšší nervová činnost ▪ hygiena duševní činnosti ▪ fylogeneze a ontogeneze člověka ▪ rozmnožování člověka Nemoci, úrazy a prevence ▪ příčiny a příznaky ▪ praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí ▪ závažná poranění a život ohrožující stavy V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou učení o člověku (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ
Biologie člověka: žák P-9-5-01p - popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-02p - charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka P-9-5-03p - popíše vznik a vývin jedince P-9-5-04p - rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

4.8.5 Zeměpis

Charakteristika předmětu

Předmět se zabývá zeměpisným vzděláváním, které umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území České republiky, v Evropě i ve světě.

Obsahové vymezení

Výuka směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí
- osvojování a používání základních geografických pojmů a poznávacích metod
- získávání dovedností pracovat s plány, mapami, atlasy a jinými učebními pomůckami
- vytváření aktivních přístupů k rozvíjení smyslu pro hodnoty přírody a lidských výtvorů
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

Učivo je členěno do 7 tematických okruhů:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Přírodní obraz Země

Regiony světa

Společenské a hospodářské prostředí

Životní prostředí

Česká republika

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Místo realizace

- třída
- počítačová učebna
- knihovna
- mimo budovu (např. v terénu, v přírodě)

Předmět zeměpis je spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Matematika - práce s měřítkem, zásoby vody na Zemi (objem), počty obyvatel, rozlohy, vzdálenosti.

Fyzika - fotografie a družicové snímky, skupenství, oběh vody v přírodě, vodní, větrná, sluneční a energie biomasy, elektrická energie a její využití, vlastnosti a pohyb planet

Přírodopis - tematické mapy - rozšíření půd, živočišstva a rostlin, přírodní krajiny, chráněná území, vodní ekosystémy, životní prostředí, fauna a flóra obce, geologie Země

Dějepis - tematické mapy s historickým obsahem, stará mapová díla, význam vody v historii (pro vznik států, zánik měst v poušti, objevné plavby aj.), historie státních útvarů, lidského poznávání, národů, lidské rasy a jazykové skupiny, historie obce a historické památky a osobnosti

Český jazyk - názvosloví na mapách, práce na téma naše obec (městská čtvrť), prázdninové zážitky

Výtvarná výchova - zakreslování do slepých map, všeobecné zakreslování map

Cizí jazyky - cizojazyčné zeměpisné názvy a jejich výslovnost, informace o obci v cizím jazyce

ICT - jako zdroj geografických dat a informací

Výchova k občanství - člověk a společnost, státy a zřízení, práva, volební systém, politické mapy

Tělesná výchova - pochod dle mapy, práce s turistickou a speciální mapou, turistika, sporty v přírodě

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při nichž žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů

- vedeme k užívání správné terminologie, symboliky
- zadáváme úkoly, které prolínají do dalších předmětů
- vedeme k zamyšlení nad geografickým vývojem
- žáci vyhledávají, třídí, zpracovávají informace
- žáci uvádí souvislosti, operují s termíny, znaky, symboly, geografickými mapami
- žáky učíme propojit poznatky a vytvářet si systém hodnocení

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme různé aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, audiovizuální technika)
- vedeme ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- vyhledávají informace, které jsou vhodné k řešení problémů, nacházejí podobné a odlišné znaky
- žáci samostatně řeší problémy, volí způsoby řešení
- žáci kriticky myslí, rozhodnutí si jsou schopni obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskusi
- žáky vedeme k práci s různými typy textů, map, atlasů
- žáky vedeme k využívání ICT
- učíme žáky formulovat myšlenky
- žáky učíme výstižnému vyjadřování
- žáci se zapojují do diskuse
- žáci rozumí typům textů, záznamů, obrazových materiálů
- učíme žáky využívat ICT prostředky ke komunikaci i s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy

- dodáváme sebedůvěru
- pomáháme dle potřeby v činnostech
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- vedeme žáky k podílu na atmosféře práce v týmu
- žáci učíme přispívat k diskusi
- žáci pochopí potřebu efektivně spolupracovat při řešení úkolů

Kompetence občanské

- reflektujeme společenské a přírodní dění
- vedeme žáky k toleranci
- motivujeme k prozkoumávání názorů a pohledů odlišných
- pěstujeme vztah k tradici, národnímu dědictví
- respektujeme přesvědčení druhých lidí
- žáci jsou schopni se vcítit do situace ostatních lidí
- žáci odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se proti násilí
- vedeme žáky k pochopení společenské normy
- učíme žáky respektovat a chránit naše tradice, kulturní a historické dědictví
- žáky vedeme k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost
- žáky vedeme k aktivnímu zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit, pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v praxi
- žáky učíme dodržovat vymezená pravidla
- žáky vedeme k plnění povinností a závazků

- učíme žáky využívat svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce

- chápe význam digitálních technologii pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožující bezpečnost zařízení a dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi

- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi,

- analýzou výsledků různých činností žáků,
- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Posuzuje se zejména

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů
- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Zeměpis:

6. – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie		
Žák Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologií	▪ rozlišuje pojmy: plán, obecně - zeměpisná mapa, tematická, turistická či jiná mapa ▪ pracuje s mapou a využívá znalostí výškopisu, polohopisu a popisu ▪ užívá v orientaci na mapě kartografických symbolů, smluvených značek, vysvětlivek, rejstříků ▪ orientuje se v práci s glóbem jako se zmenšeným modelem Země ▪ rozlišuje a používá různé druhy plánů, map a glóbů, umí se orientovat, přepočítávat	▪ komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat ▪ geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

	vzdálenosti dle plánů a map různých měřítek ▪ využívá znalosti zeměpisné sítě a pracuje se zeměpisnými souřadnicemi	
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák Z-9-1-02 rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	▪ aktivně používá ICT jako zdroj zeměpisných dat a informací, dokáže je vyhodnotit a poznatky aplikovat v praxi ▪ vyhodnocuje statistické údaje, grafy, kartogramy, diagramy a jiné kartografické produkty ▪ používá znalostí a poznatků z topografie, kartografie a komunikačního jazyku pro tvorbu myšlenkových map a schémat jako orientační, vnímající, hodnotící a postojový stav k okolnímu světu, konkrétnímu regionu ▪ ovládá a zorientuje se v základním geografickém, topografickém a kartografickém názvosloví	▪ geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití

		internetových stránek s tématikou zeměpisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…).
Přírodní obraz Země		
Žák Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	▪ určí polohu Země ve sluneční soustavě a ve vesmíru ▪ popíše hlavní rozdíly mezi vesmírnými tělesy ▪ orientuje se ve sluneční soustavě ▪ dokáže tvar planety Země na konkrétních příkladech ▪ definuje základní pohyby Země a hodnotí jejich důsledky pro praktický život na Zemi ▪ definuje pojmy krajina, krajinná sféra, přírodní sféra a její složky - atmosféra, litosféra, biosféra, pedosféra, hydrosféra ▪ rozpozná vzájemné souvislosti mezi těmito přírodními složkami ▪ pozná přírodní krajiny a dovede je ukázat na mapě ▪ rozezná, pojmenuje na mapách hlavní	▪ Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas ▪ systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti ▪ systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	zeměpisné regiony, hlavní a významná města, seskupení měst ▪ posuzuje zemský povrch (reliéf) jako výsledek složitého působení přírodních procesů a lidských činností ▪ orientuje se ve sluneční soustavě ▪ určí polohu Země a její základní charakteristiky ▪ popíše hlavní rozdíly mezi vesmírnými tělesy ▪ dokáže tvar Země na konkrétních příkladech ▪ definuje pohyby Země, jejich dobu trvání a vyhodnotí jejich důsledky pro život lidí na Zemi	▪ krajinná sféra -přírodní sféra,společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry přírody ▪ Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas
	▪ definuje pohyby Země, jejich dobu trvání a zhodnotí důsledky pro život lidí na Zemi	

	▪ rozlišuje pojmy krajina, krajinná sféra, přírodní sféra a její složky, biomy, ekosystémy apod. ▪ rozpozná vzájemné souvislosti mezi těmito přírodními složkami ▪ pozná přírodní krajiny a dovede je lokalizovat na mapě přírodních krajin Země ▪ rozezná, pojmenuje a ukáže na mapě rozdílné zemské tvary ▪ posuzuje zemský povrch (reliéf) jako výsledek složitého působení přírodních procesů a lidských činností	Krajinná sféra ▪ přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry, jednotlivé složky přírody systém přírodní sféry na planetární úrovni ▪ geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně systém přírodní na regionální úrovni ▪ přírodní oblasti V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou zeměpisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…).
Regiony světa		
Žák Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií,	▪ určí polohu světadílů a oceánů na mapě světa ▪ objasní základní přírodní a společenské	▪ světadíly (Afrika, Amerika, Austrálie, Antarktida, Asie, Evropa) oceány (Tichý, Atlantský, Severní ledový, Indický, Jižní), makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a

srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	zajímavosti, zvláštnosti a rozdíly zmíněných regionů světa ▪ pojmenuje a ukáže na mapě všechny světadíly a oceány ▪ porovná rozlohu jednotlivých světadílů a oceánů ▪ stručně zhodnotí životní a hospodářskou úroveň vybraných světadílů ▪ zváží a formuluje změny, které v těchto světadílech pravděpodobně mohou nastat ▪ určí zeměpisnou polohu jednotlivých oceánů, světadílů a jejich oblastí dle zeměpisných souřadnic, z hlediska polohy na zemských polokoulích a podnebných pásech ▪ popíše a srovnává při čtení map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých světadílů ▪ popíše při čtení obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých světadílů	socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) ▪ modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení ▪ světadíly, oceány, makroregiony světa- určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)

	▪ objasní společenské zvláštnosti a zajímavosti těchto regionů ▪ orientuje se na mapě a v atlasech, v jejich obsahu a rejstřících ▪ určí zeměpisnou polohu oceánů, světadílů a jejich oblastí(regionů) podle zeměpisných souřadnic, ale také z hlediska polohy na zemských polokoulích a podnebných pásech	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných	▪ vyhledá a pojmenuje na mapách hlavní zeměpisné regiony, hlavní a významná města, seskupení měst ▪ vyhodnotí životní a hospodářskou úroveň v těchto regionech a změny, které v současnosti probíhají nebo mohou teprve pravděpodobně nastat ▪ zhodnotí polohu a porovná rozlohu jednotlivých světadílů ▪ charakterizuje přírodní poměry a potenciál světadílů, vybraných regionů a států ▪ porovná kulturní, politické společenské poměry, odlišnosti i podobnosti v těchto	▪ modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

světadílů, oceánů a vybraných států	oblastech ▪ vyhledá na mapách hlavní soustředění hospodářské činnosti v jednotlivých světadílech a regionech, porovná jejich odvětvovou a územní skladbu ▪ orientuje se na mapě a v atlasech, v jejich obsahu a rejstřících ▪ určí zeměpisnou polohu všech oceánů, světadílů a jejich oblastí(regionů) podle zeměpisných souřadnic, ale také z hlediska polohy na zemských polokoulích a podnebných pásech	
	▪ vyhledá a pojmenuje na mapách hlavní zeměpisné regiony, hlavní a významná města, seskupení měst ▪ rozlišuje rozdílné či podobné fyzicko-geografické a socioekonomické poměry světadílů, makroregionů, regionů a vybraných států světa	

	▪ uvede příklady a porovná tyto poměry, podobnosti a zvláštnosti ▪ demonstruje na konkrétních příkladech regionů, částí regionů nebo států změny, ke kterým dochází, bude docházet a objasní jejich příčiny	V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tmatikou zeměpisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…).
Životní prostředí		
Žák Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	▪ formuluje pojem krajina, vyjmenuje typy krajin a uvede jejich příklady ▪ hodnotí a srovnává různé krajiny mezi sebou ▪ objasní na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských jevů na životní prostředí	▪ krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	▪ vysvětlí hlavní rozdíly v krajinných složkách Země ▪ rozezná a uvede příklady krajinných složek a hlavních ekosystémů České republiky ▪ rozliší a objasní souvislosti a podmíněnosti přírodních složek, jejich spjatost a vliv na člověka ▪ uvede příklady, ukáže na mapě chráněná území ČR a vysvětlí rozdíly mezi nimi ▪ popíše na konkrétních příkladech krajiny negativní i pozitivní vliv člověka na přírodu ▪ uvede příklady globálních problémů lidstva, vyjádří na ně svůj názor a popíše hlavní příčiny a důsledky pro život lidí ▪ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů ▪ rozliší příklady přírodních a kulturních krajinných složek	▪ vztah přírody a společnosti- udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva ▪ krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin

	▪ vyjmenuje na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP	V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou zeměpisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…).
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		

Žák Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-03p uplatňuje v	▪ dokáže využít získaných teoretických znalostí v praxi v práci s turistickou mapou ▪ zorientuje mapu, určí světové strany, ovládá práci s busolou, určí azimut, pozná vybrané mapové značky ▪ nakreslí jednoduchý náčrtek místní krajiny ▪ vyjmenuje příklady živelních pohrom, které mohou člověka v životě potkat a popíše opatření a zásady chování při nebezpečí jejich vzniku ▪ umí jednat a chovat se, ví jaká opatření uskutečnit při nebezpečí možnosti jejich výskytu ▪ aplikuje v praxi hlavní zásady pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech ▪ používá již získaných topografických a kartografických znalostí a jazyku pro orientaci v terénu, krajině, přírodě ▪ určí svoji polohu, světové strany, pochodové úhly, své stanoviště,	▪ cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze-orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ▪ ochrana člověka při ohrožení zdraví a života- živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích ▪ cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze-orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště,

praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	orientační body ▪ odhadne vzdálenosti a výšky objektů v terénu ▪ dokáže sestrojit náčrt krajiny či pochodové trasy, situační plány ▪ zorientuje mapu, určí světové strany,pozná vybrané mapové značky ▪ aplikuje v praxi hlavní zásady pohybu a pobytu ve volné přírodě, umí uplatnit zásady bezpečnosti	určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou zeměpisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…).

Česká republika		
Žák Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 hodnotí a porovná na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní	▪ vyhledá na mapě místní oblast (část obce), orientuje se na mapě Prahy a určí polohu školy a svého bydliště ▪ aktivně pracuje s mapou, plánem a jejími rejstříky ▪ zhodnotí region Praha po stránce kulturní, sociální a ekonomické ▪ porovná s jinými regiony v ČR a objasní úzké vazby a spolupráci se sousedním regionem (Středočeský kraj) ▪ popíše výjimečnou důležitost a postavení Prahy, význam a potenciál pro celou Českou republiku	▪ místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) ▪ regiony České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech
Společenské a hospodářské prostředí		
Žák Z -9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí	▪ zhodnotí současný stav světové populace a jeho změny ▪ uvede a ukáže na mapě hlavní oblasti největšího a nejmenšího přírůstku či naopak úbytku obyvatel ▪ odlišuje a rozmístí obyvatelstvo podle	▪ obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky

lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-05 porovná státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	▪ odlišuje rozdílnou ekonomickou úroveň států ▪ srovná životní a hospodářskou úroveň států světa a dělí je dle těchto charakteristik ▪ zhodnotí stručně mezinárodní obchod a světový trh	▪ regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	▪ vyjmenuje a objasní význam hlavních politických, vojenských, hospodářských a jiných světových seskupení, organizací a integrací ▪ rozlišuje státy světa dle polohy, správního členění, státního zřízení, formy vlády, politického systému a dovede je vyhledat na mapě ▪ určí hlavní ohniska politických, národnostních, náboženských konfliktů ▪ vyhledá na mapě světa tzv. Nové státy ▪ odlišuje a rozmístí obyvatelstvo podle lidských ras, národností, národnostních menšin, jazykových skupin a světových náboženství ▪ dokáže pochopit souvislost přírodních podmínek s rozmístěním a funkcí lidských sídel ▪ dokáže na mapách najít a vyhledat nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	▪ regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

		V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou zeměpisu (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…).
Průřezová témata: VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (7. ročník), Objevujeme Evropu a svět (8. ročník), Jsme Evropané (8. ročník) EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (8. ročník)		

4.9 UMĚNÍ A KULTURA

4.9.1 Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudbě prostřednictvím vokálních, poslechových, instrumentálních i hudebně pohybových činností. Dále žákovi umožňuje využívat hudbu jako prostředek komunikace.

Hudební činnosti se vzájemně propojují a doplňují, čímž přispívají k rozvoji žákovy osobnosti. Tímto se rozvíjí žákovy hudební dovednosti – sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé i poslechové.

Obsahové vymezení

Hudební výchova je předmětem vzdělávací oblasti Umění a kultura (RVP ZV) a jejím nejdůležitějším úkolem je, seznámit žáky s hudebním uměním našich i světových skladatelů a jeho historickým vývojem. Umět rozpoznat jednotlivé prvky děl a také se na hudebním umění podílet a získávat tak zkušenosti např. s hrou na hudební nástroj, zpěvem.

V tomto předmětu se na prvním stupni žáci seznamují se základními pravidly správného zpěvu, hlasová hygiena, správná práce s hlasem, správné držení těla, a učí se již rozlišovat zvuk a tón, doprovázet písničky na hudební nástroje a vnímat tak rytmus. Všímají si, že písničky jsou zapsány jinou abecedou, než se používá při psaní textů, snaží se o její zápis a při poslechu určité melodie se učí tancem a pohybem ztvárnit slyšené tóny. Rozeznají hudbu vážnou i moderní a začínají zjišťovat svoje sympatie pro určité styly a žánry.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatnění různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračující rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

Vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

Instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Očekávané výstupy

Žák

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

- orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů

- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě

- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období

- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Časové a organizační vymezení

Hudební výchova je zařazena jako samostatný předmět v 1.- 9. ročníku, v časové dotaci 1h / týden.

Výběr poslechových skladeb záleží na každém učiteli. Ten se řídí složením třídy a možností dostupnosti skladeb. Sepsané přesahy a vazby k jiným předmětům jsou orientační. Učitel ve vyučovacím procesu toto propojení s ostatními předměty či zařazení některého průřezového tématu zvažuje a využívá podle konkrétní situace a možností.

Metody a formy

Výuka probíhá ve vyučovací hodině, a to v kmenové učebně dané třídy, v odborné učebně, v koncertním sále, v divadle, v přírodě apod., dle uvážení a možností vyučujícího.

Žáci využívají audiovizuální techniku a různé dostupné vyučovací pomůcky, učebnice a zpěvníky.

Klíčové kompetence

Hudební výchova podporuje rozvoj klíčových kompetencí tím, že žáky učí užívat obecné znaky, symboly a termíny, uvádět je do souvislostí a vytvářet si komplexnější pohled na kulturní jevy.

Umožňuje žákům uvědomovat si odpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit. Podporuje sebereflexi.

Dává žákům možnost dalšího osobního rozvoje, zapojení do kulturního dění.

Kompetence k učení

- učíme žáky všímat si věcí, vidět krásu barev, světla a stínů, slyšet čistotu a barvu tónů, jejich melodie a harmonie v hudebním útvaru, vnímat krásu rytmu a pohybu
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- vedeme je k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- vedeme je k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- žák je prostřednictvím vlastní tvorby veden k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb, k utváření hierarchie hodnot

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k uvědomění si sebe samého, jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu

- předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů

- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů, samostatnému a kritickému přemýšlení

- vedeme žáky, aby na základě individuální hudební vyspělosti postihovali z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávali je, slovně charakterizovali, hledali spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem

- učíme žáky aktivně překonávat životní stereotypy a obohacovat svůj emocionální život

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznávání a k užívání jazyka hudby, jako svébytného prostředku komunikace

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

- zajímáme se o náměty a názory žáků

- vedeme žáky, aby při práci ve skupině dokázali vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování své myšlenky v ústním, písemném i uměleckém projevu, uplatnění dovednosti komunikace při společenských akcích školy

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, k chápání a poznávání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

- učíme žáky objektivním přístupem zhodnotit práci svoji i práci ostatních, učíme žáky chápat odlišné kvality svých spolužáků

- vedeme žáky k efektivní spolupráci, respektování názorů jiných

- učíme žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a vlastní pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

- vedeme žáky k efektivní spolupráci, respektování názorů jiných

- žáky učíme chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti, jako neoddělitelné součásti lidské existence

Kompetence občanské

- vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky k chránění a oceňování našich kulturních tradic
- vedeme k aktivnímu zapojování do kulturního dění
- vedeme žáky k zaujímání osobní účasti v procesu tvorby, chápání procesu tvorby, jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v orientaci pohledu na svět kolem nás

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů při samostatné práci vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- vedeme žáky k vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem
- vedeme žáky k samostatné práci v podobě sledování aktualit na poli hudebním a kulturním

Digitální kompetence

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- seznamujeme žáky s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech
- nabízíme žákům možnost užívat a samostatně volit vhodné digitální hudební nástroje, aplikace či programy z dostupné nabídky pro řešení konkrétních úkolů při reprodukci, produkci i vlastním experimentování a hudební tvorbě individuální i skupinové

- využíváme digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem (recipientem) a autorem (hudebním dílem), umožňujeme žákovi vstupovat do této komunikace prostřednictvím zaznamenávání, sdílení i reprodukce hudby dostupnými digitálními technologiemi a vnímat sebe sama v roli poučeného posluchače i interpreta

- vedeme žáky k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů a k etickému jednání při interakci s těmito projekty v digitálním prostředí uváděním příkladů z hudební produkce a showbyznysu i běžného života hudebního konzumenta

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi

- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- zkouškami písemnými, ústními, praktickými

- analýzou výsledků činností žáků

- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů

- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů

- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební výchova:

1. – 3. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Vokální činnosti		
Žák - zpívá v jednohlase.	▪ osvojí si 10 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti - uvolněně, rytmicky a intonačně správně zpívá ve sboru, skupině i sólo, texty písní zná zpaměti ▪ správně tvoří hlavový tón, netísní hrudník, správně otevírá ústa, dovede zpívat brumendo ▪ dodržuje základy hlasové hygieny	▪ osvojení si deseti nových písní během jednoho ročníku ▪ správné tvoření tónu ▪ správná výslovnost (otevírání úst, brumendo) ▪ seznámení se zásadami hlasové hygieny ▪ chápání významu funkce rozezpívání ▪ zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického hudebního nástroje ▪ sjednocování hlasového rozsahu c1-h1 ▪ ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé slabiky a texty ▪ změny tempa a dynamiky , reakce na dirigenta ▪ rytmizace a melodizace v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ▪ hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)

- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	▪ zopakuje zpívané nebo hrané rytmickomelodické motivy ▪ melodizuje jednoduché texty	▪ melodizování a rytmizování jmen, slovních spojení, říkadel ▪ rytmizace a vytleskávání písně za pomoci instruktážního videa

Instrumentální činnost		
Žák - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	▪ technicky správně používá jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře ▪ správně volí nástroj podle charakteru doprovázených písní	▪ používání jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře ▪ rytmická cvičení, rytmizace textů ▪ využití instruktážního videa jako pomocník ke hře na hudební nástroj ▪ promítnutí notového záznamu jako podpora hry na hudební nástroj
Hudebně pohybové činnosti		
Žák - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	▪ dovede se zapojit do hudebně pohybových her ▪ umí vyjádřit těžkou dobu	▪ vytleskávání, podupy, hra na tělo ▪ taktování - dvoudobý, třídobý takt, lehká a těžká doba ▪ taneční hry se zpěvem ▪ mazurka, menuet, polka, pohybová improvizace ▪ využití audionahrávek

Poslechové činnosti		
Žák - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	▪ dokáže v klidu vyslechnout krátkou hudební ukázku různého žánru ▪ zdůvodní nutnost tolerance v hudbě i v jiných oblastech života ▪ dovede rozlišit hlasy a zvuky kolem sebe	▪ skladby různých žánrů ▪ výchova k toleranci různých žánrů ▪ zvuk a tón, mluva a zpěv, hlas mužský, dětský, ženský, sólista a sbor, píseň a nástrojová skladba ▪ nejznámější hudební nástroje (housle, klavír, flétna, kytara, buben, činely) ▪ využití audionahrávek a videozáznamů hry na hudební nástroje

4. – 5. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Vokální činnosti		

Žák Žák - zpívá v jednohlase a dvojhlase, v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. (HV-5-1-01) Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření: -zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem (HV-5-1-01p) - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování (HV-5-1-06p)	01 ▪ zazpívá při sólovém i společném zpěvu vybranou lidovou nebo umělou píseň ▪dodržuje zásady hlasové hygieny a využije získané pěvecké dovednosti (dechová opora) ▪ se orientuje v notovém/grafickém záznamu písně ▪zmelodizuje či zrytmizuje jednoduché říkadlo	▪ osvojení si minimálně deseti nových písní během jednoho ročníku ▪ dvojhlas, vícehlas – prodleva, kánon ▪ hymna ČR ▪ sleduje při zpěvu notový záznam ▪ zápis rytmu jednoduché písně Zhudebňování říkadla, textu
Instrumentální činnosti		

Žák -využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. (HV-5-1-03) Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření: - doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje (HV-5-1-03p)	03 ▪ Dovede využívat jednoduché akustické nebo elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní ▪ doprovází rytmicky zpěv svůj i spolužáků ▪rozpozná na základě poslechu i zobrazení jednotlivých nástrojů základní skupiny hudebních nástrojů (bicí, strunné, dechové) ▪využije grafický/notový záznam k interpretaci/reprodukci	-používání jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře - základní skupiny hudebních nástrojů - čtení jednoduchého motivu instrumentální skladby -Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) -Čtení a zápis rytmického schématu -Využití aplikací k tvorbě hudebního doprovodu či tvorba a přiřazení vhodného patternu k písni (např. aplikace WebAudio Drum Machine, Chrome music lab aj.)
Žák -realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, tancem, hrou, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. (HV-5-1-02)	02 ▪ píseň či melodii zahraje, zazpívá či ji pohybově ztvární ▪ zahraje jednoduchý doprovod (rytmické ostinato, prodlevu, tóny harmonických funkcí) ▪ dovede napsat a zazpívat stupnici	▪záznam instrumentální melodie, notační program v papírové či digitální podobě ▪ stupnice C-dur ▪ jednoduchý způsob grafického záznamu hudby v papírové či digitální podobě ▪ různorodé hudební doprovody lidových i umě akustické i elektronické nástroje, nebo pomocí hudební aplikace

- vytváří jednoduché předehry, mezihry, dohry a provádí elementární hudební improvizace. (HV-5-1-05) Minimální výstupy v rámci podpůrných opatření: -propojí vlastní pohyb s hudbou (HV-5-1-02p)	05 Vytvoří jednoduchou předehru, mezihru, dohru (zopakování části melodie písně apod.) s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací	▪ hudební hry a improvizace (možnost využití hudebních aplikací či dotykové tabule)
Hudebně pohybové činnosti		
Žák - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. (HV-5-1-07) Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření: -propojí vlastní pohyb s hudbou (HV-5-1-07p)	07 ▪ reaguje na znějící hudbu odpovídajícím pohybem. ▪ předvede ukázku tanečních kroků u známých tanečních písní (mazurka, polka) ▪předvede pohyb a reaguje na změny na základě rytmického schématu písně ▪ orientace v prostoru	▪ taneční hry ▪ taktování, pohybový doprovod znějící hudby ▪ dvou, tří a čtyřdobý takt ▪ jednoduché lidové tance ▪ taneční kroky (poskočný, cvalový, se zhoupnutím), pantomima, pohybová improvizace ▪ utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Poslechové činnosti

Žák - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků. (HV-5-1-06) - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.(HV-5-1-04) Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření: -odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní − frázování (HV-5-1-06p)	06 ▪ vybere ze znějících hudebních ukázek skladby s dominujícím hudebním vyjadřovacím prostředkem (rytmus, melodie, barva) ▪ poukáže ve znějící ukázce na místo, v němž dojde k výrazné změně tempa, rytmu, dynamiky 04 - Určí a rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě	Rozpoznávání na základě poslechu: ▪ zvuk a tón, mluva a zpěv, píseň a nástrojová skladba ▪ nejznámější hudební nástroje strunné, dechové, bicí ▪ tón - délka, barva, síla, výška, akord ▪ symfonický a jazzový orchestr, lidová a rocková kapela, umělá a lidová hudba ▪ hudba taneční, pochodová, ukolébavka aj. ▪ výchova k toleranci různých žánrů •hudební hry pomocí aplikace, např. Sluchohry, poznávání výrazných částí (návratů, opakování) písně či skladby z grafického (digitálního) záznamu (např. aplikace Audacity)

6. – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Vokální činnosti		
Žák - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií	▪ rozvíjí svůj pěvecký a mluvní projev, snaží se o co nejpřesnější intonaci ▪ při vokální improvizaci uplatňuje diatonické postupy v durových a mollových tóninách i hrách	▪ opakování, nasazení tónu, dýchání, vokalizace, pěvecké dělení slov – frázování, rozšiřování hlasového rozsahu (h-e2), zpívání jednohlasně, dvojhlasně způsobem kánonu, samostatně vedených hlasů i lidového dvojhlasu, poučení o příznačných projevech a průběhu mutace ▪ uplatňování dříve osvojených intonačních dovedností v durovém a mollovém tónorodu (s oporou o tóny kvintakordu), v dur i moll 6. stupeň ▪ odhalování vzájemných souvislostí rytmických souvislostí ▪ reprodukce melodie a tónů, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané písně pomocí notového zápisu

- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	▪ využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu ▪ orientace v notovém záznamu melodie ▪ realisticky posoudí vlastní i spolužákův vokální projev, hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie apod.)	

Žák - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	▪ dodržuje správné pěvecké návyky ▪ uplatňuje pěvecké, hlasové a hudební dovedností a využívá digitálních technologií k jejich záznamu	▪ hlasová hygiena v době mutace, nasazení tónů, dechová technika ▪ hlásková stavba textu, tónový rozsah ▪ zpěv jednotlivce, dvojhlas (s polyfonním vedením, lidový, volný), počátky trojhlasu ▪ zpěv písní lidových (českých i jiných národů) vytvořených skladateli z oblasti hudby tzv. vážné i populární a vokálních skladbiček charakteristických pro jednotlivá slohová období ▪ intonace a vokální improvizace - terciové postupy v dur i moll, střídavý půltón vrchní a spodní, chromatické postupy

Instrumentální činnost		
Žák - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, za pomoci dostupného hudebního softwaru provádí jednoduché hudební experimenty	▪ vyjadřuje hudební i nehudební představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje ▪ orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů ▪ při vlastních či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.)	▪ improvizace doprovodů s využitím předehry, meziher ▪ improvizování melodií a doprovodů na orffovské případně i klasické hudební nástroje ▪ využití prvků zvukomalby, náznaky zvukové podoby hudby jednotlivých hudebních slohů ▪ notový záznam ▪ výběr a tvorba jednoduchého rytmického i rytmicko-melodického doprovodu ▪ vlastní zvukové objevy a experimenty v dostupné aplikaci (WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.) ▪ volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, boomwackers, kytara, keyboard, MIDI klávesy aj.) či dostupné aplikace nebo hudebního programu a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím nahrávacího zařízení, mobilního telefonu či vhodné aplikace nebo hudebního programu
Hudebně pohybové činnosti		

Žák - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	▪ vyjádří charakter hudby a emocionální zážitek z ní pohybem ▪ pohybem reaguje na změny v proudu znějící hudby ▪ reprodukuje pohyb prováděný při tanci či pohybových hrách i s rekvizitami a orientuje se v prostoru ▪ naučí se využívat pohybového vyjádření subjektivních prožitků z hudby	▪pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění ▪ pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace ▪pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické ▪orientace v prostoru – rozvoj pohybové pamětí, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách
Poslechové činnosti		
Žák - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	▪ orientuje se v hudebním prostoru a provede jednoduchou analýzu hudební skladby ▪ získá povědomí o skladatelském významu autorů stěžejních děl od gotiky po současnost ▪ charakterizuje hudební dílo srozumitelným průvodním slovem	▪ opera, opereta, hudba k baletu a modernímu výrazovému tanci, muzikál, melodram, hudba v divadelní hře a filmu, klip, hudební nástroje ▪ nástroje sólové a doprovodné v hudbě lidové a populární, árie, recitativ, operní předehra, libreto, partitura, skladebná věta v cyklické skladbě, duo, trio … variace na skladebný útvar ▪ fuga, velká trojdílná forma, sonátová forma, programní hudba a hudba bez mimohudebního programu, symfonická báseň, kantáta a oratorium, instrumentální koncert, hudba populární (ve stručném přehledu zvukové podoby, stylotvorných hudebně výrazových prostředků a nástrojových seskupení)

- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí	▪ chápe funkce hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům ▪ vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv ▪ interpretuje vybrané lidové i umělé písně, s dopomocí využívá vhodné elektronické nástroje i hudební aplikace k doprovodům případně k vlastním zvukovým či hudebním pokusům	▪ dvoudílná a trojdílná, velká, moderní a módní, hodnoty, novátorství a epigonství v populární hudbě, podněty mimoevropských kultur pro hudbu evropskou tzv. vážnou a populární ▪ hudba a technika (hudební nástroje, elektronika, zvukový záznam hudby), hudba okolo nás, vliv hudby na osud člověka (rasismus, xenofobie, šikana, drogy atd.) ▪ protimelodie – riff, coda, skladebná technika ▪ kramářská píseň, lidovka, kabaretní píseň, šanson, country and western, jazz (tradiční, swing, be bop atd.), rock and roll, rythm and blues, jazzrock, metal, střední proud, evergreen ▪ hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, epizody ze života skladatelů a autorů, vlastní zkušenosti ▪ legální a nelegální stahování hudby – ochrana autorských práv – copyright, ▪ vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - doprovází písně pomocí ostinata -interpretuje vybrané lidové a umělé písně - rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	▪ interpretuje vybrané lidové i umělé písně, s dopomocí využívá vhodné elektronické nástroje i hudební aplikace k doprovodům případně k vlastním zvukovým či hudebním pokusům	▪ výběr a tvorba jednoduchého rytmického i rytmicko-melodického doprovodu ▪ vlastní zvukové objevy a experimenty v dostupné aplikaci (WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.) ▪ volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, boomwackers, kytara, keyboard, MIDI klávesy aj.) či dostupné aplikace nebo hudebního programu a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím nahrávacího zařízení, mobilního telefonu či vhodné aplikace nebo hudebního programu

4.9.2 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Vzdělávání v oblasti výtvarné výchovy směřuje k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. Chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence.

Prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy vede k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot.

Spoluvytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerančnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

Působí na uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince I na nalézání způsobu vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Obsahové vymezení

Učivo je členěno do základních tematických okruhů:

Rozvíjení smyslové citlivosti

Uplatňování subjektivity

Ověřování komunikačních účinku

Žák pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, rozvíjí tvůrčí činnost a smyslovou citlivost, přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti, chápe ho jako způsob poznání a komunikace, užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků i nejnovějších informačních a komunikačních technologií.

Časové a organizační vymezení

1. třída jedna hodina
2. třída dvě hodiny
3. třída jedna hodina
4. třída dvě hodiny
5. třída dvě hodiny
6. třída dvě hodiny
7. - 9. třída jedna hodiny

Výuka probíhá v kmenových třídách, počítačové učebně, školní knihovně i mimo školní budovu (plenér okolí školy, galerie, muzea aj.)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedeme žáky k uplatňování získaných vědomostí a dovedností při tvůrčích činnostech v praktickém životě, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváří v žácích komplexnější pohled na přírodní společenské a kulturní jevy
- od žáků vyžadujeme používání obecně používaných termínů, znaků a symbolů
- vedeme žáky k samostatnému pozorování, nechává dostatek prostoru k experimentování a kritickému porovnávání výsledků
- seznamujeme žáky s různými výtvarnými technikami

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vnímat nejrůznější problémové situace při výtvarné práci, rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o jejich příčinách, promyslet a naplánovat jejich řešení a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vedeme žáky k objevování vlastních variant tvorby, nenechat se odradit případný nezdarem

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k osobité formulaci svého tvůrčího záměru, k ochotě naslouchat názorům druhých a ke vhodné reakci na ně
- učíme žáky porozumět různým typům zobrazení a tvořivě je využít
- učíme žáky chápat výtvarný projev i jako komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, podílet se na vytváření pravidel a pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce a příjemné tvůrčí atmosféry, v případě potřeby poskytnout pomoc
- podporujeme u žáků tvůrčí sebedůvěru
- žáky učíme respektovat pravidla práce v týmu, dodržovat je
- žáky vedeme tak, aby jim záleželo na kvalitě společného díla

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a tvořivé účasti v kulturním dění školy a jejího okolí
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat životní prostředí i z hlediska ochrany kulturních hodnot

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů při výtvarné práci a rychlé adaptaci na změny pracovních podmínek
- požadujeme dodržování dohodnutých postupů a kvality

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Podklady pro hodnocení jsou získávány:

- systematickým a dlouhodobým pozorování kulturně estetického cítění, volby vizuálně obrazových vyjádření a uplatňování vlastních schopností a dovedností
- rozborem výkonů a interpretace v jednotlivých složkách výtvarné práce

- rozborem pracovního nasazení při spolupráci na společných projektech
- rozhovory se žákem

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti
- tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů
- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarná výchova:

1. – 3. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Žák -. rozpoznává vizuálně obrazné vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. - vnímá a vyjadřuje události různými smysly	▪ seznámí se z různými výtvarnými technikami a postupy ▪ v nejbližším okolí pozoruje podobnost a rozdílnost reality a její výtvarné ztvárnění ▪ vyjadřuje osobité uspořádání objektů do celků na základě svého vnímání jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ▪ vytváří společné kompozice na základě sjednocení záměrů tvorby a stylu zpracování skupiny	▪ experimentuje s linií, tvarem, objemem, barvou a objekty ▪ porovnává a pokouší se zachytit své strukturované vnímání kresbou, malbou, modelováním … ▪ výběr výtvarných prací třídy k prezentaci při různých příležitostech ▪ návštěva výstav výtvarné tvorby, fotografií ▪ malování na PC ▪ manipulace s objekty a jejich umístěním v prostoru i ploše ▪ dekorativní tvorba ▪ seznamuje se se základními kompozičními prostředky výtvarného vyjádření v ploše

	▪ dokáže se soustředit na vnímání události jedním smyslem a své pocity jednoduše výtvarně vyjádřit, případně se slovním doprovodem ▪ rozdíly při vnímání různými smysly vyjadřuje i volbou vhodných vizuálně obrazných prostředků	▪ volná tvorba ovlivněná poslechem hudby z počítače ▪ ilustrace pohádky ▪ ztvárnění předmětů z nejbližšího okolí ▪ výtvarné ztvárnění kulturních zážitků (hudebních, divadelních …) staticky i dynamicky

Žák - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	▪ orientuje se v odlišných interpretacích vizuálně obrazných vyjádření samostatně vytvořených i přejatých ▪ vyjadřuje svůj osobní postoj k výtvarným pracím svým i spolužáků ▪ využívá vizuálně obrazného vyjádření jako prostředku k vyvolání pozitivních emocí v okolí ▪ projekty a prezentace své i	▪ animovaný film, comics, elektronický obraz ▪ vnímá jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) a jejich kombinace a proměny ▪ tvoří dárky pro své nejbližší k různým příležitostem ▪ vysvětluje výsledky vlastní tvorby ▪ učí se stanovit jednoduchá kritéria výběru prací v souladu se záměrem

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - žák zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	skupiny doplňuje obrazně vizuálním vyjádřením	

4. – 5. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Žák - při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	▪ seznámí se z různými výtvarnými technikami a postupy ▪ tvoří na základě vnímání reality i uměleckých děl porovnáváním vztahů nejen vizuálních ▪ osobitost svého přístupu k realitě i jeho vizuálně obrazného vyjádření konfrontuje s možnými reakcemi svého okolí ▪ ke své výtvarné tvorbě přistupuje i k jako komunikačnímu prostředku	▪ kresba, malba, grafika, koláž ▪ modelování, konstrukční činnosti, aranžování ▪ experimentování s barvou, světlem, kontrastem, materiálem v ploše i prostoru ▪ výtvarné sdělení osobních zážitků ▪ tvorba dárků ▪ ztvárnění krátkého příběhu formou leporel či komiksů ▪ tvorba plakátu

Žák - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	▪ zkušenosti z experimentování s výrazovými prostředky využívá v tvorbě na základě reflexe a vztahů zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ▪ spoluvytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru při tvorbě ▪ svobodně volí výtvarné prostředky k vyjádření svých citů, pocitů, nálad a představ ▪ umění a kulturu chápe jako součást lidské existence v širších sociálních a kulturních souvislostech ▪ k umění i realitě přistupuje jako ke zdroji inspirace	▪ využití otisků různých povrchových struktur , vrypů apod. k obohacení zrakového vnímání vnímáním hmatem ▪ výtvarné kompozice plošné i prostorové z neobvyklých materiálů (např. využití odpadů) ▪ využití digitální techniky ▪ architektonické prvky různých historických období ▪ návštěva výstav a galerií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	▪ proměnu obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření podřizuje záměru tvorby jako prostředku komunikace (např. jako prostředku k vyvolání pozitivních emocí v okolí, upoutání pozornosti ke sdělovanému obsahu) ▪ projekty a prezentace své i skupiny doplňuje obrazně vizuálním vyjádřením	▪ výběr vhodných obrazových materiálů z vlastní tvorby i svých spolužáků ▪ výběr vhodných obrazových materiálů z časopisů, reklam, internetu

vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla		

6. – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Žák - pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlo, barva, kontrast, proporce. - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v ploše, ve vyjádření linie, barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup.	▪ vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obraz svých elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání ▪ uplatňuje osobitý přístup k realitě ▪ uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů	Rozvíjení smyslové citlivosti ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření linie, tvaru, objemu ▪ vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu a prostoru, v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamika, struktura - vyjádření statiky a dynamiky)

- uplatňuje vlastní zkušenosti ve vyjádření vjemu, představ, poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, aj. získanými ostatními smysly k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	▪ variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ▪ umí experimentálně řadit a seskupovat, zmenšovat, zvětšovat, vrstvit ▪ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem, sluchem ▪ umí výtvarně zpracovat hudební motivy ▪ užívá hmatu pro reliéfní autoportrét	▪ uspořádání objektů do celku - vyjádření vztahů, pohybu, proměn uvnitř a mezi objekty lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh, statika a dynamika ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání a vnímání ostatními smysly ▪ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě ▪ reflexe ostatních uměleckých druhů - hudebních, dramatických …

Žák - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, užívá metody současného výtvarného umění a	▪ správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy ▪ orientuje se v grafických technikách	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření ▪ umělecká výtvarná tvorba ▪ fotografie, film

digitálních médií - PC grafika, fotografie, video, animace. - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí účinky. - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření (smyslového, subjektivního, sociálně utvářeného a symbolického). - interpretuje umělecká obrazná vyjádření, vysvětluje své postoje, hodnotí.	▪ umí použít metody současného výtvarného umění - počítačovou grafiku apod. ▪ vytváří společné kompozice v prostoru ▪ dokáže své představy převést do objemových rozměrů ▪ dokáže využít perspektivu ve svém vlastním vyjádření ▪ uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace ▪ zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření ▪ vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality ▪ umí zaznamenat podněty z představ a fantazie	▪ tiskoviny, televize, elektronická média, reklama ▪ výběr kombinace a variace ve vlastní tvorbě Uplatňování subjektivity ▪ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad, představ a osobních zkušeností ▪ manipulace s objekty ▪ pohyb těla ▪ akční tvar malby a kresby ▪ uspořádání prostoru ▪ vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace Uplatňuje subjektivitu ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření ▪ ilustrace, volná malba, skulptura ▪ plastika, animovaný film, comics ▪ foto, reklama, grafika ▪ uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry ▪ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením ▪ hledisko vnímání

	▪ umí využít znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému vyjádření ▪ užívá prostředky k zachycení jevů, procesů v proměnách, vývoji a vztazích	▪ hledisko motivace ▪ reflexe, vědomé uplatnění

Žák - porovnává na konkrétních příkladech vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje postoje, hodnotí. - ověřuje komunikační účinky obrazných vyjádření , nalézá vhodnou formu pro jejich prezentace.	▪ osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici ▪ dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše ▪ využívá dekorativních postupů ▪ rozvíjí estetické cítění ▪ ovládá a uplatňuje techniky kresby ▪ dokáže zachytit prostor ▪ správně užívá techniky	Ověřování komunikačních účinků ▪ osobní postoj v komunikaci ▪ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (práce s výtvarnými díly) ▪ proměny komunikačního obsahu (zachycení výtvarného pojetí)

4.10 Člověk a zdraví

4.10.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět se zabývá základním poznáním člověka v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví.

Obsahové vymezení

Výuka směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může přispět ke zdraví nebo naopak co zdraví ohrožuje a poškozuje
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Učivo je členěno do těchto tematických okruhů:

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Změny v životě člověka a jejich reflexe

Zdravý způsob života a péče o zdraví

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Hodnota a podpora zdraví

Osobnostní a sociální rozvoj

Časové a organizační vymezení

V 6. a 7. ročníku po jedné vyučovací hodině.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při nichž žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme k užívání správné terminologie, symboliky
- zadáváme úkoly, které prolínají do dalších předmětů
- žáci vyhledávají, třídí, zpracovává informace
- žáci uvádí souvislosti, operují s termíny, znaky, symboly

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme různé aktivity (diskuse, výklad, řešení problémů, ICT, audiovizuální technika)
- vedeme ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- žáci vyhledávají informace, které jsou vhodné k řešení problémů, nacházejí podobné a odlišné znaky
- žáci samostatně řeší problémy, volí způsoby řešení
- žáci kriticky myslí, rozhodnutí si jsou schopni obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskusi
- vedeme k práci s různými typy textů
- vedeme k využívání ICT
- vedeme žáky k formulaci myšlenky
- učíme žáky výstižnému se vyjadřování
- vedeme žáky k zapojování se do diskusí
- žáci rozumí typům textů, záznamů, obrazových materiálů
- učíme žáky k využívání ICT prostředku ke komunikaci i s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme sebedůvěru
- pomáháme dle potřeby v činnostech
- žáky vedeme ke spolupráci ve skupině
- žáky učíme k podílu na atmosféře práce v týmu
- učíme žáky přispívat k diskusi
- žáky vedeme k potřebě efektivně spolupracovat při řešení úkolů

Kompetence občanské

- reflektujeme společenské a přírodní dění
- vedeme žáky k toleranci
- motivujeme k prozkoumávání názorů a pohledů odlišných
- vedeme žáky k respektu přesvědčení druhých lidí
- vedeme žáky ke schopnosti se vcítit do situace ostatních lidí
- učíme žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení, uvědomění si povinnosti postavit se proti násilí
- učíme žáky chápat společenské normy
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit, pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v praxi
- žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel
- žáky vedeme k plnění povinnosti a závazků

Kompetence digitální

- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví

- podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví

- vedeme žáky k používání digitální technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- žáci ovládají běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívají je při učení (interaktivní učebnice)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulky)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi

- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, didaktickými testy, kontrolní-mi písemnými pracemi,

- analýzou výsledků různých činností žáků,

- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických praktických úkolů
- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů
- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví:

6. – 7. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Vztahy mezi lidmi a formy soužití		
Žák - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (komunitě) - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se	▪ ovládá pravidla komunikace ▪ řeší problémy ▪ uvědomuje si význam vztahů ▪ vysvětlí role členů komunity ▪ jmenuje zdravotní a sociální rizika závislostí ▪ uplatňuje dovednosti chování při kontaktu s patologickými jevy	▪ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina ▪ rodinné vztahy ▪ práce s dokumentárním filmem ▪ mezilidské vztahy ▪ vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy ▪ auto-destruktivní závislosti ▪ psychická onemocnění ▪ násilí mířené proti sobě samému ▪ rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování

zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	▪ je schopen vyhledat odbornou pomoc sobě či druhým ▪ dovede se bránit manipulaci a agresi ▪ odpovědně se chová v situacích ohrožení zdraví ▪ podílí se na vytváření bezpečného prostředí ve škole ▪ popíše nebezpečí šikany či zneužívání ▪ bezpečně se pohybuje v dopravě ▪ zná pravidla silničního provozu ▪ vyhledá odbornou pomoc, poskytne předlékařskou pomoc	▪ těžké životní situace a jejich zvládání ▪ trestná činnost, doping ve sportu ▪ rizikové chování na internetu ▪ práce s informačními weby týkajících se rizikového chování a těžkých životních situací ▪ tvorba powerpointových prezentací, zpracování dat do grafických a statistických přehledů Manipulativní reklama a informace ▪ reklamní vlivy ▪ působení sekt ▪ práce s reklamou, fake news a manipulací pomocí digitálních technologií ▪ posuzování pravdivosti informací, ověřování zdrojů Bezpečné chování a komunikace ▪ komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi ▪ bezpečný pohyb v rizikovém prostředí ▪ nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita ▪ šikana a jiné projevy násilí ▪ formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže ▪ komunikace se službami odborné pomoci, aplikace a webové stránky Ochrana člověka za mimořádných událostí ▪ terorismus ▪ klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby

		varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí ▪ práce s informačními weby týkajících se mimořádných událostí Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví ▪ bezpečné prostředí ve škole ▪ ochrana zdraví při různých činnostech ▪ bezpečnost v dopravě ▪ rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
Hodnota a podpora zdraví		

Žák - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v	▪ uvědomuje si zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot ▪ uplatňuje zásady prevence zdraví ▪ dodržuje správné stravovací návyky ▪ sestaví zdravý jídelníček ▪ jmenuje nemoci spojené s poruchami příjmu potravy	▪ celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie ▪ podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví ▪ zásady osobní, intimní a duševní hygieny ▪ denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit ▪ význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ▪ sběr informací o pohybu, odpočinku a hygieně pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd. ▪ zásady zdravého stravování ▪ zdravý jídelníček ▪ poruchy příjmu potravy ▪ sběr informací o stravování pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd.

rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky		
Osobnostní a sociální rozvoj		
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	▪ stanoví si reálné osobní cíle ▪ ovládá základní pravidla společenského chování ▪ zná příklady kompenzačních a relaxačních cvičení vhodných k překonávání psychické únavy a stresu ▪ zdůvodní význam psychohygieny a odpočinku ▪ rozpozná, jak se cítí, ví, kam se v případě potřeby obrátit pro pomoc	▪ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem ▪ zdravé a vyrovnané sebepojetí ▪ utváření vědomí vlastní identity ▪ seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací ▪ stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení ▪ zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích ▪ pomáhající a prosociální chování ▪ psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu ▪ hledání pomoci při problémech - aplikace, webové stránky

- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	▪ vnímá změny v období dospívání, dokáže je popsat a vhodně na ně reagovat ▪ kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ▪ ochrana před přenosnými chorobami ▪ umí vyhledat odbornou pomoc	▪ dětství, puberta, dospívání ▪ popíše změny v období dospívání ▪ respektuje opačné pohlaví ▪ tělesné, duševní a společenské změny ▪ zdraví reprodukční soustavy ▪ sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost ▪ promiskuita ▪ problémy těhotenství a rodičovství mladistvých ▪ poruchy pohlavní identity ▪ dokumentární film ▪ základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzem a stykem se zvířaty ▪ ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění ▪ preventivní a léčebná péče
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

žák - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví - projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování - svěří se se zdravotním problémem - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se	▪ uvědomuje si význam vztahů ▪ vysvětlí role členů komunity ▪ uvědomuje si zdraví jako důležitou hodnotu ▪ ví, jak má o své zdraví pečovat ▪ zná sám sebe, své dovednosti, možnosti ▪ ovládá pravidla komunikace ▪ dodržuje správné stravovací návyky ▪ sestaví zdravý jídelníček ▪ rozpozná, jak se cítí ▪ ví, kam se v případě potřeby obrátit pro pomoc ▪ uvědomuje si rizika návykových látek ▪ rozezná manipulaci a agresi, dovede se jí bránit ▪ popíše nebezpečí šikany či zneužívání	▪ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina ▪ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy ▪ dokumentární film ▪ vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví ▪ podpora zdravého životního stylu ▪ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem ▪ utváření vědomí vlastní identity ▪ cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací ▪ zásady správné komunikace ▪ zásady zdravého stravování ▪ zdravý jídelníček ▪ sběr informací o pohybu, odpočinku, stravování pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd. ▪ hledání pomoci při problémech ▪ psychohygiena ▪ auto-destruktivní závislosti ▪ rizikové chování (návykové látky, alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) ▪ bezpečné chování a komunikace ▪ komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi ▪ bezpečný pohyb v rizikovém prostředí ▪ nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií,

zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	▪ je schopen vyhledat odbornou pomoc ▪ odpovědně se chová v situacích ohrožení zdraví	sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení ▪ šikana a jiné projevy násilí ▪ bezpečné prostředí ve škole ▪ komunikace se službami odborné pomoci - hledání pomoci při problémech (aplikace, webové stránky) ▪ ochrana zdraví při různých činnostech

4.10.2 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví.

Směřuje na jedné straně k poznávání vlastních pohybových činností, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a zařadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělání žákův požitek z pohybu a z komunikace při pohybu a dobře zvládnutá dovednost, pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Vyučovací předmět má všeobecně vzdělávací charakter

Obsahové vymezení

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje podle RVP ZV ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova.

Výuka směřuje k:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole, rozvoji pohybových dovedností a kultivaci pohybu,

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,

- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit,

- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru společenských a sportovních aktivit, profese, partnerů atd..

Časové a organizační vymezení

Předmět je na 1. a na 2. stupni zařazen v časové dotaci 2 h / týden, pouze ve 3. ročníku jsou 3 hodiny týdně.

Místo realizace

- tělocvična

- sportovní hřiště
- plavecký bazén
- volná příroda

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle svých aktivit
- učíme žáky užívat osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- žáci si plánují, organizují a řídí vlastní činnost (cvičí podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, průběžně porovnávají své pohybové výkony na základě stanovených kritérií
- žáci si různým způsobem zpracovávají informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problému

- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- žák učíme uplatňovat zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka
- žáci vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů (např. v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným náčiním a nářadím)
- žáky učíme vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a být schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- učíme žáky reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávat
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

- žáky učíme komunikaci odpovídající jejich úrovni
- vedeme žáky k účinnému zapojení se do diskuse
- vedeme žáky k organizaci jednoduchých pohybových soutěží, činností a jejich variant

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- dodáváme sebedůvěru
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupy
- učíme žáky spolupracovat ve skupině
- vedeme žáky k podílu na vytváření pravidel práce v týmu a jejich dodržování
- učíme žáky v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- žákům pomáháme vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tolerantnímu chování a jednání
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérii hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vedeme žáky k respektu přesvědčení i názorů ostatních, jsou schopni se vcítit do situace druhých lidí
- učíme žáky zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- vedeme žáky k formulaci volních charakterových vlastnosti
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do sportovních aktivit, získávání potřeb pravidelné pohybové aktivity
- učíme žáky rozhodovat se v zájmu a podpory zdraví, zařadit si do vlastní-ho pohybového režimu korektivní cvičení
- učíme žáky rozlišování a uplatňování práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák aj.)

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učíme žáky k efektivnímu organizování vlastní aktivity
- vedeme žáky ke spoluorganizování svého pohybového režimu
- vedeme žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- učíme žáky ovládat základní postupy první pomoci

Kompetence digitální

- žák dokáže vyhledat aktuálně platná pravidel her
- vedeme žáka ke zvládání měření fyzikálních veličin pomocí digitálních přístrojů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- zkouškami praktickými, didaktickými testy,
- analýzou výsledků různých činností žáků,
- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu,

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů,
- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů,
- dovednost účinně spolupracovat.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Tělesná výchova:

1. – 2. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Žák - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jedince nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.	▪ zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou ▪ dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků ▪ dbá na správné dýchání ▪ zvládá vyjádřit melodii rytmem ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	▪ příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, cvičení během dne ▪ rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ▪ rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, jednoduché tanečky, základy estetického pohybu, pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu ▪ průpravné úpoly - přetahy a přetlaky ▪ rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem ▪ manipulace s míčkem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů

	▪ seznámí se základními technikami některých atletických disciplín ▪ osvojí si základy sportovních her ▪ osvojí si základy jednotlivých gymnastických prvků	▪ průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti

Žák - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	▪ zvládne techniku jednoho plaveckého stylu ▪ je schopen soutěžit v družstvu ▪ je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo ▪ jedná v duchu fair – play ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě	▪ základní plavecká výuka, hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu ▪ pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost ▪ hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ▪ bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná

		příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek ▪ první pomoc v podmínkách TV
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojení činnosti a její organizaci	▪ zná a užívá základní tělocvičné pojmy	▪ komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví, osvojovaných činností, smluvené povely, signály
	▪ zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činností	▪ organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák - zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost		▪ pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	▪ je schopen vytvořit nástup třídy	▪ žák se naučí jednotlivé kroky nástupu
	▪ dodržuje pravidla bezpečnosti	▪ žák se naučí dodržovat bezpečnostní pokyny při pohybových dovednostech
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnost - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám	▪ ovládá základní názvosloví a reaguje přesně nsa pokyny	▪ je schopen předvádět dané cvičení dle pokynů, stoje, vzpory..
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	▪ naučí se postupnému učení pohybovým aktivitám	▪ žák projevuje pozitivní vztah k seznámení pohybu, zdokonalení pohybu až k jeho celkovému provedení
		▪ správně zapojuje tělo do pohybu, ovládá změny směru, pohyb v prostoru

	▪ naučí se používat HK i DK v souladu se sportovními pravidly, využívá základní schopnosti ke zdokonalení lokomoce	

3. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Žák - se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	▪ adaptuje se postupně a nenásilně na vodní prostředí, buduje si hygienu plavání, učí se základní plavecké dovednosti ▪ naučí se vybranou plaveckou techniku, zná prvky sebezáchrany a bezpečnosti ▪ zvládá bezpečné chování při cestách na plavání	▪ hygiena plavání – hygienické zásady a návyky, základní hygiena před vstupem do bazénu - sprchování a otužování, fyzická a psychická připravenost na výuku plavání, smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu - zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu ▪ adaptace na vodní prostředí – hry, přirozený pohyb ve vodě, nebát se vody ▪ základní plavecké dovednosti – orientace ve vodě spojená s ponořením a potápěním: potopení obličeje a postupné otvírání očí, lovení předmětů z přiměřené hloubky, plavecká poloha – splývání – spojená se vznášením ve vodě, dýchání, skoky a pády do vody ▪ prvky sebezáchrany – vznášení, šlapání vody - prvky dopomoci tonoucímu: přivolání pomoci ▪ bezpečnostní zásady plavání ve volné přírodě ▪ plavecké techniky

		▪ bezpečné chování při cestách na plavání

4. – 5. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Žák - podílí se na realizaci pravidelného režimu , uplatňuje kondičně zaměřené činnost, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souladu a jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.	▪ chápe různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace) ▪ osvojuje si význam sledování tělesných parametrů pro zdraví i pohybovou činnost ▪ dokáže vybrat cvičení na kompenzaci jednostranného zatížení, vyrovnání oslabení ▪ osvojí si význam těchto cvičení ▪ zná techniku hodu míčkem ▪ zná princip štafetového běhu, polovysoký a nízký start ▪ zná základní taktiku při běhu - k metě, sprintu, vytrvalostního běhu i při běhu terénem s překážkami	▪ význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu ▪ příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení ▪ zdravotně zaměřené činnosti - správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití ▪ základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalostní běh, skok do dálky nebo výšky, hod míčkem ▪ rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo hudebním doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance

	▪ zná s technikou skoku do dálky z místa, z rozběhu ▪ zvládne základní kroky lidových tanců, kondiční cvičení s hudbou	▪ základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti

	▪ vyšplhá na tyč ▪ zvládne cvičení na žíněnce - napojované kotouly, kotouly vpřed, vzad s různým zakončením ▪ dokáže se přitáhnout do výšky čela na hrazdě, shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo, shyb stojmo - přešvih do svisu závěsem levou, pravou v podkolení ▪ umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku, do dřepu ▪ zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí - kruhy, žebřiny, lavičky, švédská bedna, nízká kladina	▪ základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti. herní činnosti jednotlivce,

	▪ ovládá udržení míče pod kontrolou družstva ▪ dopraví míč z obranné poloviny na útočnou a zakončí manipulací s míčem střelbou ▪ umí řešit situaci jeden proti jednomu ▪ osvojí si přihrávky jednoruč a obouruč (vrchní, trčením) přihrávky vnitřním nártem - obloukem ▪ umí chytat míč jednoruč a obouruč, tlumit míč vnitřní nohou ▪ ovládá vedení míče (driblingem, nohou), střelbu na koš, na branku ▪ zná pravidla minifotbalu, minibasketbalu a přehazované	spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů

Žák	▪ projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti	▪ průpravné úpoly - přetahy a přetlaky ▪ turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody ▪ pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost

- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. - jedná v duchu fair play - dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	▪ dodržuje základy hygieny (převléká se, vyměňuje si cvičební úbor, umyje se po hodině TV) ▪ dodržuje pravidla bezpečného chování při přechodu do tělocvičny, na hřiště dále v šatnách i tělocvičně ▪ při úrazu spolužáka umí poskytnou 1. pomoc a přivolat lékaře ▪ pozná kvalitu pohybových činností a dokáže zhodnotit pohybovou činnost spolužáka ▪ zhodnotí svoje provedení pohybové činnosti a reaguje na pokyny učitele ▪ snaží se pomáhat spolužákům (při nezdaru podpoří a neposmívá se) ▪ zná základní označení a vybavení hřišť ▪ dodržuje základní role ve hře, spolupráci ve hře ▪ zná základní organizaci utkání - losování, zahájení, počítání skóre,	▪ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné obutí pro pohybové aktivity ▪ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, 1. pomoc v podmínkách TV ▪ pohybové činnosti - hry, závody, soutěže ▪ zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly ▪ zjednodušené pravidla pohybových činností - her, závodů, soutěží

	ukončení utkání ▪ ovládá průpravné hry	

Žák - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	▪ ovládá a dodržuje základní tělocvičné pojmy ▪ zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály ▪ pro organizaci činností ovládá pojmy z pravidel sportů a soutěží ▪ rozumí pravidlům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	▪ komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály
- organizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.	▪ uvědomuje si význam sportování pro zdraví ▪ dokáže zorganizovat pohybové činnosti a soutěže ve třídě ▪ osvojí si organizaci her v terénu	▪ organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. - orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v	▪ ovládá pojmy základních disciplín ▪ užívá pomůcky pro měření výkonu ▪ dodržuje startovní povely	▪ měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy

místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	▪ orientuje se v informačních zdrojích - televize, časopisy, knihy, rozhlas	▪ zdroje informací o pohybových činnostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák: chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

6. – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví		
Žák - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	▪ rozlišuje různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace aj.) ▪ osvojuje si význam sledování tělesných parametrů pro zdraví i pohybovou činnost ▪ rozumí významu protahovacích,průpravných, kompenzačních, relaxačních, vyrovnávacích cvičení před a po pohybové činnosti i při různé intenzitě zatížení ▪ chápe neslučitelnost alkoholu, kouření, drog a jiných škodlivin s pohybovou činností, sportem a zdravím vůbec ▪ posoudí, zda je možné provádět pohybové aktivity vzhledem k rozdílné čistotě ovzduší	Význam pohybu pro zdraví ▪ rekreační a výkonnostní sport ▪ sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost ▪ rozvoj ZOZ ▪ kondiční programy ▪ manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí ▪ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech ▪ v nestandardním prostředí ▪ první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách ▪ improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Žák - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	▪ dokáže se orientovat nejen ve školním prostředí, ale i v cizích sportovních halách, sportovištích, tělocvičnách apod. ▪ dodržuje v nich zásady bezpečného chování a přizpůsobí svoji činnost tomuto prostředí	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Žák - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	▪ upevňuje si získané a osvojuje si nové tradiční i netradiční pohybové hry a aktivity ▪ ovládá pravidla míčových sportovních her ▪ zdokonaluje se v herních činnostech jednotlivce ▪ zvládá jednoduché herní kombinace a spolupracuje v týmu při hře, zápase, turnaji, soutěži ▪ rozlišuje základní gymnastické prvky, polohy i názvosloví	Pohybové hry ▪ s různým zaměřením ▪ netradiční pohybové hry a aktivity Sportovní hry ▪ herní činnosti jednotlivce ▪ herní kombinace ▪ herní systémy ▪ utkání podle pravidel žákovské kategorie Gymnastika ▪ akrobacie

	▪ ovládá cvičení na prostných, na nářadí i s náčiním ▪ chápe význam hudby jako doprovod při cvičení rytmických, cvičení s hudbou a tanců ▪ odlišuje od sebe formy kondičního cvičení pro rozdílné pohlaví, věk i jedince různé zdatnosti	▪ přeskoky ▪ cvičení s náčiním a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem ▪ základy rytmické gymnastiky ▪ cvičení s náčiním ▪ kondiční formy cvičení pro daný věk žáků ▪ tance

	▪ osvojuje si techniku běhů a technických disciplín (hodů,skoků,vrhů aj.) ▪ rozvíjí svoje schopnosti a dovednosti - rychlost, sílu, obratnost, vytrvalost ▪ dodržuje zásady chování a bezpečnosti při pohybu a pobytu v terénu a přírodě ▪ zorientuje se v přírodě (světové strany, orientace na mapě i při	Atletika ▪ rychlý běh ▪ vytrvalý běh na dráze a v terénu ▪ základy překážkového běhu ▪ skok do dálky nebo do výšky ▪ hod míčkem nebo granátem ▪ vrh koulí Turistika a pobyt v přírodě ▪ příprava turistické akce ▪ přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty ▪ chůze se zátěží i v mírně náročném terénu ▪ táboření ▪ ochrana přírody

	práci s buzolou aj.) ▪ chrání přírodu	▪ základy orientačního běhu ▪ dokumentace z turistické akce
Činnosti podporující pohybové učení		
Žák - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu.	▪ ovládá tělocvičné názvosloví, povely, signály, značky, gesta ▪ orientuje se v informačních zdrojích-tisk, televize, rozhlas, internet, knihy ▪ jedná v duchu fair play, zná myšlenky olympismu ▪ dodržuje pravidla her, soutěží a turnajů ▪ pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ▪ respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví i handicapované sportovce	Komunikace v TV ▪ tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky ▪ základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Historie a současnost sportu ▪ významné soutěže a sportovci ▪ olympismus – olympijská charta ▪ zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech

Žák - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	▪ dovede se ve skupince, družstvu, týmu dohodnout na zvolené spolupráci či taktice a jejímu úspěšnému provedení ▪ vžije se a odlišuje od sebe role hráče, trenéra, diváka, fanouška, rozhodčího, organizátora ▪ změří základní pohybové výkony, zapíše do tabulek a porovná s výkony žáků v jiných ročnících nebo v předchozích letech ▪ dokáže zorganizovat pohybové činnosti, závody, turnaje i turistické akce na úrovni školy ▪ ovládá základní pojmy a pravidla sportovních disciplín ▪ užívá pomůcky pro měření výkonu a spolurozhoduje soutěže a hry ▪ vyzná se a orientuje v získaných datech i informací	Pravidla osvojovaných pohybových činností ▪ her ▪ závodů ▪ soutěží Organizace prostoru a pohybových ▪ činností v nestandardních podmínkách ▪ sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností ▪ měření ▪ evidence ▪ vyhodnocování

	▪ dokáže je vyhodnotit a zpracovat ▪ sestaví (pomocí PC) výsledkové listiny, tabulky apod.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák: usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem vhodně reag uje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

4.11 Člověk a svět práce

Charakteristika předmětu

Předmět Praktické činnosti má seznamovat žáky se širokým spektrem pracovních činností a technologií, učit je praktickým pracovním dovednostem a návykům, podněcovat je k získávání základní uživatelské dovednosti v různých oborech, vytvářet u nich životní a profesní orientace, rozvíjet tvůrčí myšlenkové pochody žáků a vést k spoluúčasti na různých pracovních činnostech.

Na druhém stupni se předmět zabývá péčí o domácnost, drobnou domácí údržbou, přípravou pokrmů, stolováním, pěstitelstvím, chovatelstvím, technickými pracemi.

Obsahové vymezení

Na prvním stupni se žáci v předmětu učí pracovat s různým materiálem, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Rozvíjejí své tvůrčí schopnosti. Učí se plánovat, organizovat pracovní činnost a následně ji i hodnotit jak samostatně, tak i při práci ve skupinách.

Na druhém stupni výuka směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánovaní práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci

- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka

- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

Obsah předmětu je na 1. stupni vymezen ve čtyřech tematických okruzích:

Práce s drobným materiálem

- Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami

- Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

- Pracovat podle slovního návodu a předlohy

- Využívat vlastní fantazii při tvořivých činnostech
- Volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- Udržovat pořádek na pracovním místě

Konstrukční činnosti

- Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- Znát funkci a užití pracovních nástrojů a pomůcek
- Provádět jednoduchou montáž a demontáž
- Pracovat podle slovního návodu, předlohy, náčrtu

Pěstitelské práce

- Provádět pozorování přírody, popsat jeho výsledky
- Pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě
- Znát podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
- Ošetřovat a pěstovat pokojové i jiné rostliny a provádět pěstitelská pozorování
- Volit podle druhu činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

Příprava pokrmů

- Připravit samostatně jednoduchý pokrm
- Upravit stůl pro jednoduché stolování
- Chovat se vhodně při stolování
- Znát základní vybavení kuchyně
- Připravit jednoduché pohoštění
- Uplatňovat zásady správné výživy
- Dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování
- Udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch

Na druhém stupni je učivo členěno do tematických okruhů:

Práce s technickými materiály

Pěstitelské práce, chovatelství

Provoz a údržba domácnosti

Příprava pokrmů

Design a konstruování

Práce s laboratorní technikou

Využití digitálních technologii

Svět práce

Finanční gramotnost

Časové a organizační vymezení

Tematický okruh Člověk a svět práce je zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. 1. – 5. ročník po jedné vyučovací hodině a v 7. – 9. ročníku též po jedné hodině. Pouze v šestém ročníku se tento tématický okruh nevyučuje.

Místo realizace

- třídy
- učebna kuchyňky
- počítačová učebna
- výtvarná učebna
- školní pozemek

Charakteristika předmětu v 8. - 9. třídě

Oblast Člověk a svět práce se zaměřuje na utváření pracovních dovedností a návyků. Žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách. V rámci tematického okruhu Svět práce se žák seznamuje s informacemi potřebnými při rozhodování o profesním zaměření.

Obsahové vymezení

Na základě sebepoznávacích testů a her učí zvažovat své budoucí možnosti profesního uplatnění. Při řešení společných úkolů se učí pracovat v týmu a uplatnit své silné stránky. Seznamují se s možnostmi získávání informací o jednotlivých oborech, s nabídkou služeb poradenských center, včetně úřadu práce. Orientují se v pracovních činnostech zvolených profesí. Učí se prezentovat svou osobu při vstupu na trh práce. Poznávají zákonitosti, jimiž se trh práce řídí.

Tematicky je členěno do pěti okruhů:

Trh práce

Volba profesní orientace

Možnosti vzdělávání

Zaměstnání

Podnikání

Výuka směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci, k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- autentickému a objektivnímu poznávání světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životního prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského ducha

Klíčové kompetence

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí směřuje a přispívá vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které při praktických činnostech probíhají.

Žáci se seznamují s různými materiály a jejich vlastnostmi. Využívat při tom zkušeností žáků z mimoškolních aktivit pracovního charakteru, využívat tvořivost a vlastní nápady,

používat vhodné nářadí a pomůcky. Vést žáky k osvojování základních pracovních dovedností a návyků. Učit žáky plánovat, organizovat a hodnotit svou práci samostatně i v týmu. Vést je k odpovědnosti za kvalitu své práce. Vést k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci. Posilovat sebedůvěru a kladný postoj k hodnotám ve vztahu k práci, technice a životnímu prostředí. Na základě chápání práce a pracovní činnosti rozvíjet podnikatelské myšlení pro volbu vlastního profesního zaměření a profesní orientaci. Orientovat se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce.

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- žáci se učí používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- žáci mají možnost používat různé materiály
- žáci si upevňují zásady vhodného společenského chování v souvislosti se správným stolováním
- zadáváme úkoly, při nichž žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme k užívání správné terminologie
- učíme žáky vyhledávat, třídit, zpracovávat informace
- učíme žáky uvádět souvislosti, operovat s termíny

Kompetence k řešení problémů

- žáci si promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- žáci při plnění pracovních úkolů mají možnost volit různé postupy
- žáci rozvíjí svou tvořivost, při práci uplatňují vlastní nápady
- žáci samostatně objevují, řeší a dochází k závěrům
- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví ostatních a učí se dbát na bezpečnost při práci
- zařazujeme různé aktivity (diskuse, výklad, řešení problémů, ICT, audiovizuální technika)
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- učíme žáky vyhledávat informace, které jsou vhodné k řešení problémů, nacházet podobné a odlišné znaky

- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, volby způsoby řešení
- učíme žáky kriticky myslet, své rozhodnutí si být schopen obhájit

Kompetence komunikativní

- snažíme se u žáků rozšiřovat slovní zásobu v oblasti pracovních postupů, nářadí a pomůcek
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- učíme žáky popsat postup práce
- podporujeme u žáků prezentaci svých prací, myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si
- vedeme k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskusi
- vedeme k práci s různými typy textů
- vedeme k využívání ICT
- žáky učíme formulovat myšlenku
- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování
- vedeme žáky k zapojení se do diskuse
- učíme žáky rozumět typům textů, záznamů, obrazových materiálů
- vedeme žáky k využívání ICT prostředků ke komunikaci i s okolním světem

Kompetence sociální

- nabádáme žáky k zodpovědnému přístupu k pracovním činnostem
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci, aby společně dosáhli kvalitního výsledku
- vytváříme žákům podmínky pro práci ve skupinách
- učíme žáky respektovat názory druhých
- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme sebedůvěru

- pomáháme dle potřeby v činnostech
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- vedeme žáky k podílu na atmosféře práce v týmu
- vedeme žáky k přispívání k diskusi
- učíme žáky chápání potřebě efektivně spolupracovat při řešení úkolů

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků kladný vztah k práci, vede je k odpovědnosti za kvalitu vlastních i společných výsledků práce
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vytváříme každému žákovi podmínky pro to, aby zažil úspěch
- motivujeme žáky hledat možnosti aktivního uplatnění při ochraně přírody
- reflektujeme společenské a přírodní dění
- vedeme žáky k toleranci
- motivujeme k prozkoumávání názorů a pohledů odlišných
- vedeme žáky k respektu přesvědčení druhých lidí
- učíme žáky schopnosti vcítit se do situace ostatních lidí
- učíme žáky odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomování si povinnosti postavit se proti násilí
- učíme žáky chápat společenské normy
- učíme žáky aktivně se zapojit do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny, včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učíme žáky správně užívat různé materiály
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivců a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

- učíme žáky správně a zodpovědně zacházet s pracovními nástroji a pracovními pomůckami
- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové práci
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit, pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v praxi
- učíme žáky dodržovat vymezená pravidla
- vedeme žáky k plnění povinnosti a závazků
- učíme žáky využívat svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání video-návodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při tvoření video-návodů vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

- systematické a dlouhodobé pozorování žáka (při samostatné práci, ve dvojici, při práci ve skupině)
- metoda rozhovoru se žáky
- autoevaluace žáků (sebehodnocení vlastní práce)
- analýza úkolů a výkonů žáka
- analýza výsledků činnosti (výrobků, výkresů)

- praktické výstupy a práce

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi

- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, didaktickými testy, kontrolní-mi písemnými pracemi,

- analýzou výsledků různých činností žáků,

- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Posuzuje se zejména

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů

- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů

- dovednost účinně spolupracovat

Klíčové kompetence svět práce 8. - 9. třída

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při nichž žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů

- vedeme k užívání správné terminologie, symboliky
- zadáváme úkoly, které prolínají do dalších předmětů
- vedeme k zamyšlení nad historickým vývojem
- žáky učíme vyhledávat, třídit, zpracovávat informace
- učíme žáky uvádět souvislosti, operovat s termíny, znaky, symboly
- vedeme žáky k propojení poznatků a vytváření systému hodnocení na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme různé aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, audiovizuální technika)
- vedeme ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- učíme žáky vyhledávat informace, které jsou vhodné k řešení problémů, nacházet podobné a odlišné znaky
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, volbě způsobu řešení
- vedeme žáky ke kritickému myslet, rozhodnutí si být schopen obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskusi
- vedeme k práci s různými typy textů
- vedeme k využívání ICT
- žáky učíme formulovat myšlenky
- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování
- učíme žáky zapojit se do diskuse
- učíme žáky rozumět typům textů, záznamů, obrazových materiálů
- vedeme žáky k využívání ICT prostředky ke komunikaci i s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme sebedůvěru
- pomáháme dle potřeby v činnostech
- učíme žáky spolupracovat ve skupině
- učíme žáky podílet se na atmosféře práce v týmu
- učíme žáky přispívat k diskusi
- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivně spolupracovat při řešení úkolů

Kompetence občanské

- reflektujeme společenské a přírodní dění
- vedeme žáky k toleranci
- motivujeme k prozkoumávání názorů a pohledů odlišných
- žáky učíme vytvářet si vztah k tradici, národnímu dědictví
- vedeme žáky k respektu přesvědčení druhých lidí
- učíme žáky schopnosti se vcítit do situace ostatních lidí
- vedeme žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti násilí
- učíme žáky chápat společenské normy
- učíme žáky respektovat a chránit naše tradice, kulturní a historické dědictví
- vedeme žáky k projevu pozitivního postoje k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit, pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v praxi

- učíme žáky dodržovat vymezená pravidla
- vedeme žáky k plnění povinností a závazků
- učíme žáky využívat svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkol

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

Podklady pro klasifikaci získáváme:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- analýzou výsledků různých činností žáků
- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky

Posuzuje se zejména:

- aktivita žáka a jeho přístup k předmětu, učení
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- přesnost, výstižnost, tvořivost a originalita zpracování zadaných úkolů
- dovednost účinně spolupracovat

Učební osnovy vyučovacího předmětu Člověk a svět práce:

1. – 3. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Práce s drobným materiálem		
Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	▪ pozná různé materiály (přírodniny, modelovací hmotu, papír, kartón, textil, drát, kovová fólie apod. ▪ umí používat základní pracovní nástroje (nůžky) a pomůcky (lepidlo, smirkový papír, jehla, nit, špejle aj.) ▪ je seznámen s jejich účelem, způsobem použití a jejich vlastnostmi ▪ ovládá práci se šablonou, obkresluje, stříhá, spojuje, propichuje, navléká, svazuje, slepuje, lisuje ▪ umí vytvořit	▪ vlastnosti materiálu (barva, tvar, povrch, tvrdost) ▪ funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů seznamujeme žáky s výhodami využívání video-návodů při tvorbě vlastních výrobků ▪ jednoduché pracovní operace a postupy ▪ organizace práce - vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích

- pracuje podle slovního návodu a předlohy.	jednoduchý výrobek ▪ vytváří si základy k návyku organizace a plánování práce ▪ umí pracovat ve skupině, v různém prostředí ▪ dokáže užít některou jednoduchou techniku zpracování vybraných materiálů (přírodniny a přírodní materiály, kraslice, pečivo) k výrobě ozdoby, šperku, svícnu, vánoční ozdoby, přání	
Práce s drobným materiálem - minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
žák vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu využívá při tvorbě vlastní fantazii, volí vhodné pracovní pomůcky vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě	pozná různé materiály (přírodniny, modelovací hmotu, papír, karton, textil, drát) obkresluje, stříhá, spojuje, propichuje, navléká, svazuje, slepuje umí vytvořit jednoduchý výrobek umí pracovat ve skupině, v různém prostředí	jednoduché pracovní postupy a návody dle předlohy a videonávodu vlastnosti materiálu funkce a využití pracovních pomůcek
Konstrukční činnosti		
Žák - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	▪ zná možnosti užití stavebnice ▪ dokáže vytvořit jednoduché modely podle vlastní představy i	▪ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) ▪ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody konstrukční činnosti v

	podle návodu ▪ umí používat jednoduché spojovací prvky a díly	doporučených online zdrojích ▪ montáž a demontáž jednoduchých předmětů
Konstrukční činnosti - minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	dokáže plně využít možnosti stavebnice dokáže vytvořit jednoduché modely umí používat jednoduché spojovací prvky a díly	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) práce s předlohou a videonávodem montáž a demontáž jednoduchých předmětů
Pěstitelské práce		
Žák - provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky. - umí pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě.	▪ umí pozorovat, jaké jsou základní podmínky pro pěstování rostlin v jednotlivých ročních období ▪ zalévá, kypří, hnojí, rozmnožuje ▪ seznámí se s řezem, jednoduchou vazbou a úpravou květin ▪ seje, sklízí na zahradě, příp. ve skleníku ▪ umí se starat o pokojové rostliny a rostliny ze semen v místnosti	▪ půda a její zpracování ▪ výživa rostlin ▪ osivo ▪ poznávání semen, rostlin, plodů, plevelů ▪ okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) ▪ pěstování rostlin ověřování podmínek pro pěstování (klíčivost) ▪ pokusy a pozorování - motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků online pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií ▪ správná manipulace se zahradnickými nástroji a pomůckami

	▪ dodržuje bezpečnost při práci s rostlinami	
Pěstitelské práce - minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky pečuje o nenáročné rostliny	umí pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích umí popsat rozdíly v přírodě umí pozorovat, jaké jsou základní podmínky pro pěstování rostlin v jednotlivých ročních obdobích	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování výživa rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření a zelenina) pokusy a pozorování - motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků online pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií práce dle informačních videí a obrázků - využití interaktivní tabule, digitálních technologií
Příprava pokrmů		
Žák - upraví stůl pro jednoduché stolování. - chová se vhodně při stolování.	▪ zná základní vybavení kuchyně ▪ umí jednoduše upravit stůl ▪ ovládá základní zásady společenského chování ▪ zná základní techniky v kuchyni	▪ zařízení a vybavení kuchyně potraviny (výběr, nákup, skladování a uchovávání) ▪ pomůcky pro úpravu stolu (ubrus, prostírání, květiny a dekorace) ▪ stolování a pravidla správného stolování - instruktážní video promítnuto na interaktivní tabuli ▪ zásady společenského chování ▪ bezpečná obsluha spotřebičů - využití tabletů

Příprava pokrmů - minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák upraví stůl pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování technika v kuchyni	stolování a pravidla správného stolování - instruktážní video - využití digitálních technologií

4. – 5. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Práce s drobným materiálem		
Žák - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	▪ užívá některé další (méně obvyklé) techniky vybraných materiálů (kašírování, vyšívání, látání, drhání, keramika, vrstvená koláž, tisk, linoryt, batika, tkaní, ruční výroba papíru apod.) ▪ dokáže jednoduše ručně opracovat dostupný a vhodný materiál ▪ pozná užité vlastnosti surovin, plodin	▪ vlastnosti dalších materiálů a jejich užití (např. korek, sláma, PVC, plechovky, PET lahve, modelovací hlína, modurit, vosk, bužírka, vlna, kožešina, provázky, sklo, plexisklo) ▪ jednoduché pracovní operace a postupy - seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů

Žák - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout 1. pomoc při drobném poranění.	▪ dokáže zapojit svou představivost a fantazii a tvořivě pracovat ▪ zná funkci a využití dalších pracovních pomůcek a nástrojů (nůž, rydlo, kružítko, tavící pistole, pilka, kladivo, pilník, šroubovák, úhelník, spojovací materiál apod.) ▪ umí si předem připravit pomůcky i po sobě důkladně uklidit pracovní místo a umýt pečlivě nástroje i sebe ▪ s nástroji zachází opatrně, šetrně ▪ umí si poradit s lehkým zraněním	▪ lidové zvyky, tradice, řemesla - seznámení s lidovými zvyky pomocí videa a interaktivní tabule ▪ pracovní pomůcky a nástroje ▪ organizace práce
Práce s drobným materiálem - minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, folie) funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce	jednoduché pracovní operace a postupy - seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů lidové zvyky, tradice, řemesla - seznámení s lidovými zvyky pomocí videa a interaktivní tabule

volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje pomoc při drobném poranění	lidové zvyky, tradice, řemesla	
Konstrukční činnosti		
Žák - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	▪ umí skládat, stavět, propojovat jednotlivé prvky stavebnic z různých materiálů (plast, dřevo, kartónové prvky, špejle, spojovací prvky) s pomocí správných nástrojů a pomůcek ▪ vytvoří vlastní plošnou i prostorovou kompozici ze stavebnicových prvků a volného materiálu (např. nábytek z kartónových dílů) ▪ dokáže se seznámit s návodem a předlohou a sestaví model	▪ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) ▪ sestavování jednoduchých modelů ▪ montáž a demontáž jednoduchých předmětů ▪ práce s návodem, předlohou, náčrtem - vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy v doporučených online zdrojích

Žák - dodržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při drobném úrazu.	▪ osvojí si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce	
Konstrukční činnosti - minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	umí skládat, stavět, propojovat jednotlivé prvky stavebnic z různých materálů používá správné nástroje a pomůcky	práce s předlohou a videonávodem sestavování jednoduchých modelů montáž a demontáž jednoduchých předmětů
Pěstitelské práce		

Žák - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správně pomůcky, nástroje a náčiní. - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví, poskytne 1. pomoc při úrazu při práci na zahradě.	▪ pozná pěstitelský materiál a správně s ním pracuje (semena, rostliny, plody, plevel) ▪ upravuje půdu, zalévá, kypří, rosí, hnojí, jednotí, seznamuje se s hydroponií, sází, vykopává a sklízí, zná řez a další úpravu květin (aranžování) ▪ provádí a dokáže popsat a zapsat svá pozorování ▪ provádí pokusy v koutku přírody či na pozemku školy ▪ umí si vhodně vybrat a zacházet s nářadím a pomůckami, po skončení práce je udržuje v čistotě a bezpečně ukládá na určená místa ▪ zná nebezpečí při nedodržení zásad hygieny a bezpečnosti, umí dezinfikovat, obvázat či zalepit drobné poranění a zajistit pomoc při vážnějším poranění	▪ základní podmínky pro pěstování rostlin ▪ pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (klíčivost, růst, rychlení, rozmnožování řízkováním) - vedeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií ▪ pěstování pokojových rostlin ▪ druhy nářadí a pomůcek pro práci na zahradě, jejich údržba a uskladnění ▪ obsah třídní lékárny ▪ základní postupy při 1. pomoci
Pěstitelské práce - minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		

Žák dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu na zahradě	pozná pěstitelský materiál a správně s ním pracuje (semena, rostliny, plody, plevel) upravuje půdu, zalévá, kypří, rosí, hnojí provádí a dokáže popsat a zapsat svá pozorování umí si vybrat a zacházet s nářadím a pomůckami po skončení práce udržuje pomůcky v čistotě a bezpečně ukládá na určená místa	základní podmínky pro pěstování rostlin ošetřuje a pěstuje podle daných zásad provádí pěstitelské pozorování - vedeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování s využitím digitálních technologií
Příprava pokrmů		
Žák - zná základní vybavení kuchyně. - připraví samostatně jednoduché pohoštění. - uplatňuje zásady správné výživy.	▪ pozná a zná využití jednotlivých částí kuchyně, spotřebičů, přístrojů a nástrojů v ní ▪ umí vybrat, nakoupit a skladovat potraviny ▪ samostatně připraví jednoduchý pokrm ze studené i teplé kuchyně ▪ upraví ovoce a zeleninu za studena, připraví zdravý nápoj	▪ základní vybavení kuchyně ▪ potraviny ▪ praktická cvičení ve školní kuchyňce s využitím jejího zařízení - vedeme žáky, aby si vyhledávali recepty a pracovní postupy v doporučených online zdrojích

- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování. - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	▪ umí použít jednoduché prostírání, použije zdobné prvky při úpravě stolu (vazba a úprava květin) ▪ zná pravidla správného stolování a společenského chování u stolu, zvládne běžnou obsluhu ▪ zná základní techniky v kuchyni, umí použít čistící prostředky, udržuje pořádek a čistotu, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	▪ druhy a složení potravin ▪ zlozvyky při stravování ▪ stolování (skladba příborů a nádobí při slavnostní příležitosti) ▪ bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů
Příprava pokrmů - minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Žák uvede základní vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	pozná a zná využití jednotlivých částí kuchyně, spotřebičů, přístrojů a nástrojů v ní umí vybrat, nakoupit a skladovat potraviny samostatně připraví jednoduchý pokrm ze studené i teplé kuchyně upraví ovoce a zeleninu za studena, připraví zdravý nápoj	základní vybavení kuchyně potraviny praktická cvičení ve školní kuchyňce s využitím jejího zařízení druhy a složení potravin zlozvyky při stravování stolování (skladba příborů a nádobí při slavnostní příležitosti) využití předlohy a videonávodů využití digitálních technologií

dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni uplatňuje zásady správné výživy	jednoduché prostírání, použije zdobné prvky při úpravě stolu zná pravidla správného stolování a společenského chování u stolu zvládá běžnou obsluhu	

Učební osnovy vyučovacího předmětu Člověk a svět práce:

2.stupeň

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Provoz a údržba domácnosti		
Žák ČSP- 9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	▪ je schopen sestavit rodinný rozpočet ▪ uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví ▪ uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti ▪ vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji ▪ rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci ▪ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti ▪ na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem ▪ navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje ▪ navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje	Finance, provoz a údržba domácnosti ▪ rozpočet ▪ příjmy ▪ výdaje ▪ platby ▪ úspory ;

	▪ vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti ▪ vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	▪ vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet ▪ uvede příklady různých způsobů hotovostního placení ▪ uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení ▪ posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci ▪ na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet ▪ na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou ▪ ovládá obsluhu domácích spotřebičů ▪ volí vhodné postupy a prostředky při úklidu domácnosti ▪ prakticky předvede šití na šicím stroji i v ruce ▪ je schopen drobné domácí údržby ▪ ovládá zacházení s nářadím	▪ hotovostní a bezhotovostní platební styk ▪ ekonomika domácnosti ; Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti ▪ postupy ▪ prostředky a jejich dopad na životní prostředí ▪ odpad a jeho ekologická likvidace; ▪ spotřebiče v domácnosti ▪Elektrotechnika v domácnosti ▪ elektrická instalace ▪ elektrické spotřebiče

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	▪ dodržuje bezpečnostní pravidla ▪ poskytne první pomoc při úrazu ▪ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti ▪ uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti ▪ vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet ▪ ovládá obsluhu domácích spotřebičů ▪ volí vhodné postupy a prostředky při úklidu domácnost ▪ je schopen drobné domácí údržby ▪ ovládá zacházení s nářadím ▪ dodržuje bezpečnostní pravidla ▪ poskytne první pomoc při úrazu	▪ elektronika ▪ sdělovací technika ▪ funkce, ovládání a užití ▪ ochrana ▪ údržba ▪ bezpečnost a ekonomika provozu ▪ nebezpečí úrazu elektrickým proudem

		V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou předmětu člověk a svět práce (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…).

Příprava pokrmů		
Žák ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	▪ bezpečně obsluhuje spotřebiče ▪ správně používá kuchyňský inventář	Kuchyně ▪ základní vybavení ▪ udržování pořádku a čistoty ▪ bezpečnost a hygiena provozu
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	▪ sestaví zdravý jídelníček ▪ připraví jednoduché pokrmy ▪ vhodně volí způsob tepelné úpravy	Potraviny ▪ výběr ▪ nákup ▪ skladování ▪ skupiny potravin ▪ sestavování jídelníčku

		Příprava pokrmů ▪ úprava pokrmů za studena ▪ základní způsoby tepelné úpravy ▪ základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	▪ je schopen prostřít slavnostní stůl ▪ ovládá společenské chování	Úprava stolu a stolování ▪ jednoduché prostírání ▪ obsluha a chování u stolu
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	▪ při práci v kuchyni udržuje pořádek	▪ slavnostní stolování v rodině ▪ zdobné prvky a květiny na stole
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	▪ správně používá kuchyňský inventář	
ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	▪ připraví jednoduché pokrmy	
ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu		
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při	▪ dovede poskytnout první pomoc a zároveň dodržuje zásady a pravidla bezpečnosti a hygieny při práci	V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft

		office a využití internetových stránek s tématikou předmětu člověka a svět práce (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…).
Práce s technickými materiály		
Žák ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	▪ tvoří jednoduché výrobky z vhodného materiálu ▪ správně zachází s nářadím a pracovními pomůckami ▪ volí vhodné pracovní postupy ▪ je schopen vytvořit technický výkres a orientovat se v něm ▪ pracuje tak, aby neohrozil zdraví své ani ostatních ▪ zvládá jednoduché pracovní postupy	▪.vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) ▪ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ▪ jednoduché pracovní operace a postupy ▪ organizace práce, důležité technologické postupy ▪ technické náčrty a výkresy, technické informace, návody ▪ úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

ČSP-9-1-04 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při	▪ dovede poskytnout první pomoc a zároveň dodržuje zásady a pravidla bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a nářadím ▪ tvoří jednoduché výrobky z vhodného materiálu ▪ správně zachází s nářadím a pracovními pomůckami ▪ volí vhodné pracovní postupy ▪ je schopen orientovat se v technickém výkresu	▪.vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) ▪ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ▪ jednoduché pracovní operace a postupy ▪ organizace práce, důležité technologické postupy ▪ technické náčrty a výkresy, technické informace, návody

úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje -	▪ pracuje tak, aby neohrozil zdraví své ani ostatních ▪ zvládá jednoduché pracovní postupy	▪ úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou předmětu člověk a svět práce (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…).
Pěstitelské práce, chovatelství		
Žák ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	▪ jmenuje podmínky pro pěstování rostlin ▪ vybírá vhodné rostliny pro pěstování ve škole ▪ vyzná se v nejznámějších druzích ovoce, zeleniny, léčivek ▪ určuje koření a popíše jejich význam, použití ▪ jmenuje známé druhy jedovatých rostlin	Základní podmínky pro pěstování ▪ půda a její zpracování ▪ výživa rostlin ▪ ochrana rostlin a půdy

		Zelenina ▪ osivo, sadba, výpěstky ▪ podmínky a zásady pěstování ▪ pěstování vybraných druhů zeleniny Ovocné rostliny ▪ druhy ovocných rostlin ▪ způsob pěstování ▪ uskladnění a zpracování Léčivé rostliny, koření ▪ pěstování vybrané rostliny ▪ rostliny a zdraví člověka ▪ léčivé účinky rostlin ▪ rostliny jedovaté ▪ rostliny jako drogy a jejich zneužívání ▪ alergie Okrasné rostliny ▪ základy ošetřování pokojových květin ▪ pěstování vybraných okrasných dřevin a květin ▪ květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje) ▪ řez ▪ jednoduchá vazba ▪ úprava květin Chovatelství ▪ chov zvířat v domácnosti ▪ podmínky chovu
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	▪ pečuje o okrasné rostliny ve škole	
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	▪ vytvoří jednoduchou vazbu ze sušených rostlin	
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	▪ popíše chov vybraných druhů domácího zvířectva	

		▪ hygiena a bezpečnost chovu ▪ kontakt se známými a neznámými zvířaty
ČSP- 9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu,včetně úrazu způsobeného zvířaty Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	▪ dodržuje zásady hygieny při styku se zvířaty ▪ jmenuje podmínky pro pěstování rostlin ▪ vybírá vhodné rostliny pro pěstování ve škole ▪ vyzná se v nejznámějších druzích ovoce, zeleniny, léčivek ▪ určuje koření a popíše jejich význam, použití ▪ jmenuje známé druhy jedovatých rostlin ▪ pečuje o okrasné rostliny ve škole ▪ popíše chov vybraných druhů domácího zvířectva ▪ dodržuje zásady hygieny při styku se zvířaty	V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft

	▪ dodržuje zásady bezpečnosti práce, poskytne první pomoc	office a využití internetových stránek s tématikou předmětu člověk a svět práce (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

Design a konstruování

Žák ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	▪ dokáže sestavit podle návodu, náčrtu, plánu či programu daný model ▪ zvládá montáž,demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dokáže poskytnout první pomoc při úrazu ▪ dokáže sestavit podle návodu, náčrtu, plánu či programu jednoduchý daný model	▪ stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž ▪ návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou předmětu člověk a svět práce (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

Práce s laboratorní technikou		
Žák ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	▪ dokáže vhodně využívat pracovní postupy, zařízení, pomůcky a přístroje v konkrétních činnostech v práci s laboratorní technikou ▪ dovede vypracovat protokol (cíle, průběh, výsledky, závěry) svých prací ▪ umí si vyhledat dostupné informace, zdroje a podklady pro své experimentální práce ▪ dodržuje při svých experimentálních pracích zásady a pravidla bezpečnosti a hygieny práce, chrání při nich životní prostředí	▪ základní laboratorní postupy a metody ▪ základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	▪ aplikuje své znalosti při poskytnutí první pomoci při úrazu v laboratoři	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák		▪ základní laboratorní postupy a metody ▪ základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky
ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu	▪ dokáže prakticky využívat pracovní postupy, zařízení, pomůcky a přístroje ▪ dodržuje bezpečnostní pravidla a hygienu při práci	
ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech	▪ poskytne první pomoc při úrazu	
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou předmětu

		člověk a svět práce (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

Využití digitálních technologií		
Žák ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	▪ dovede použít základní funkce digitální techniky ▪ pozná a odstraní základní problémy fungování této techniky ▪ dokáže propojit jednotlivá zařízení ▪ používá a dovede pracovat uživatelským způsobem s mobilními technologiemi (cestovní ruch, zábava, obchod, vzdělávání aj.) ▪ umí digitální techniku šetřit a chránit ji před poškozováním ▪ zvládá dodržovat základní pravidla a předpisy bezpečnosti,hygieny a práce se svěřenou technikou	▪digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony ▪ digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování ▪ počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) ▪ mobilní služby – operátoři, tarif

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	▪ dovede použít základní funkce vybraných digitálních zařízení, někdy i podle návodu a při zjištění problému kontaktuje odpovědnou osobu ▪ dokáže propojit jednotlivá vybraná zařízení ▪ používá a dovede pracovat uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích odpovídajících jeho zájmů a potřeb ▪ umí digitální techniku šetřit a chránit ji před poškozováním ▪ zvládá dodržovat základní pravidla a předpisy bezpečnosti,hygieny a práce se svěřenou technikou	V průběhu celého roku budeme využívat digitální technologie: tablety, počítače,CD, DVD, mobilní telefony, programy microsoft office a využití internetových stránek s tématikou předmětu člověk a svět práce (videa, ilustrace, 360, kvízy atd…)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Svět práce:

8. a 9. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Žák ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	▪ orientuje se v současných požadavcích pracovního trhu ▪ dokáže určit charakteristické znaky jednotlivých povolání a zvládá základní rozdělení povolání ▪ uvědomí si, které faktory se podílejí na volbě profese ▪rozumí pojmům zaměstnání a podnikání zná možnosti pracovních příležitostí v ČR a v regionu ▪vyhledává na specializovaných portálech informace o vybraných profesích/povoláních a profesních dovednostech, interaktivně se seznamuje s pracovními	▪ povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; ▪ zaměstnání vs podnikání ▪Zaměstnání: pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, problémy nezaměstnanosti ▪Podnikání: druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání ▪digitální zdroje o trhu práce a pro volbu povolání: portály o profesích a profesní přípravě, portály určené k hledání práce

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	činnostmi, nástroji a prostředím vybraných profesí ▪ rozumí pojmům sebehodnocení a hodnocení druhých ▪ sám má zájem získat co nejvíce informací o své osobnosti ▪ využívá testy, hry a speciální aplikace k sebepoznávání a k hodnocení svých schopností a dovedností ▪ osvojí si znalost všech dostupných zdrojů informací vztahujících se k volbě povolání ▪ vyhledává informace o tom, jaká kvalifikace (a další vzdělávání) je předpokladem pro vybranou profesi/povolání, orientuje se v online databázích středních a vysokých škol (a kurzů celoživotního učení) ▪ zná možnosti dalšího vzdělávání (SŠ, VOŠ, VŠ)	▪ předběžné vyjádření k vlastní volbě ▪ vzdělání a jeho význam pro člověka ▪ hodnocení, sebehodnocení, vlohy a schopnosti ▪ vztah mezi rysy osobnosti a požadavky profese ▪ sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, vliv tělesného a zdravotního stavu na výkon profese ▪ digitální nástroje (sebe)hodnocení (testy, hry apod.) ▪ rozdělení středních škol (gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště, možnosti nástavbového studia, vysoká školy) ▪ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání profesionálních služeb ▪ náplň učebních a studijních oborů ▪ přijímací řízení, přihláška na SŠ, zápisový lístek ▪ digitální zdroje při vyhledávání: náplň oborů SŠ, informace a poradenské služby; aplikace a videa o profesích, povoláních, podnikání; práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb ▪ úřad práce a jeho úloha při hledání zaměstnání ▪ rekvalifikace

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce .	vyplní elektronické formuláře spojené s přihláškou na střední školu, orientuje se v online prostředí administrace přijímacího řízen ▪ využije možnosti konzultace s odborníkem a seznámí se s možnostmi profesiogramu ▪ dokáže spolupracovat s odborníkem při vyhodnocování těchto dotazníků ▪ učí se prezentovat před skupinou - využívání digitálních nástrojů ▪ zachovává pravidla správné komunikace verbální i nonverbální ▪ umí přiměřeným způsobem vyjádřit své schopnosti a zájem o pracovní nabídku ▪ učí se prosazovat v běžných komunikačních situacích ▪ vytvoří s využitím připravených šablon (např. také Europass) životopis a motivační dopis v	▪ úloha rodičů a odborníka při rozhodování o volbě povolání ▪ výchovný poradce a školní psycholog na školách (test studijních předpokladů) ▪ komunikativní dovednosti zpracování prezentace na téma: moje vysněné povolání (v prezentaci budou shrnuty důležité informace), digitální nástroje (např. aplikace pro prezentaci, video, osobní portfolio). ▪ přijímací pohovor ▪ posudek, reference ▪ žádost o místo a životopis (v elektronické podobě) ▪

	elektronické podobě pro konkrétní pracovní pozici	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci		

své osoby při ucházení se o zaměstnání		

4.12 Doplňující vzdělávací obory

4.12.1 Etická výchova

Charakteristika předmětu

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

Etické hodnoty

Sexuální zdraví

Rodinný život

Duchovní rozměr člověka

Ekonomické hodnoty

Ochrana přírody a životního prostředí

Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Vzdělávací obor umožňuje zároveň rozvíjet čtenářskou gramotnost – porozumění textům, posouzení spolehlivosti a platnosti informací a jejich využití v životě. Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková

komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje Etická výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství navazuje na učivo naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Přírodopis navazuje na učivo životní styl a ochrana přírody a životního prostředí. Ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků. Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj. V doplňujícím vzdělávacím oboru Dramatická výchova navazuje na učivo základní předpoklady dramatického jednání a proces dramatické a inscenační tvorby. Z průřezových témat navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy. Etická výchova žáka vede především: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa. Doplňující vzdělávací obor Etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce. Hlavním důvodem pro zařazení Etické výchovy do RVP ZV je skutečnost, že v naší školské soustavě chybí předmět, který by systematicky rozvíjel mravní stránku osobnosti žáků. Důležitost a aktuálnost tohoto kroku podporují i zkušenosti z většiny zemí OECD, ve kterých je předmět s podobným obsahem zařazen do vzdělávacího systému. Vzdělávání je založeno na zásadách svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání (§ 2, odst. 1, písm. e) školského zákona).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Klíčové kompetence

Souhrn rozvoje klíčových kompetencí (kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní a digitální) v etické výchově:

- rozvinout u žáků schopnosti aktivně a tvořivě ovlivňovat měnící se životní a pracovní podmínky
- umožnit žákům navázat a rozvíjet uspokojivé vztahy
- vést žáky k rozpoznání povahy problému a k jeho aktivnímu řešení na základě získaných dovedností a vědomostí
- rozvinout u žáků správné způsoby komunikace a demonstrovat nové formy efektivního a tvořivého využívání dostupných prostředků komunikace.
- vést žáky na základě osobní zkušenosti k pochopení výhod spolupráce
- vést žáky k toleranci, vstřícnosti a pochopení potřeb a postojů druhých
- vytvořit vnější podmínky, aby žáci mohli vnímat, přijímat, vytvářet a rozvíjet etické, kulturní a duchovní hodnoty, které nespočívají pouze v materiálním uspokojení lidských potřeb
- rozvinout u žáků schopnost samostatně pozorovat, experimentovat a získané výsledky kriticky posuzovat a vyvodit z nich závěry pro využití v budoucnosti
- vést žáky k rozpoznání smyslu a cíle učení
- umožnit žákům kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich
- podněcovat žáky ke kritickému myšlení, aby byli schopni činit uvážlivá rozhodnutí, za která jsou zodpovědní a která jsou schopni obhájit
- vést žáky k naslouchání promluvám druhých lidí, k snaze jim porozumět a vhodně na ně reagovat
- umožnit žákům vytvořit si pozitivní představu o sobě samém, aby mohlo dojít k posílení sebedůvěry a samostatnému seberozvoji
- vést žáky k ovládání vlastního chování
- vytvořit podmínky, aby žáci mohli na základě ohleduplnosti, úcty k druhým a snaze pomáhat participovat na utváření dobré atmosféry v týmu
- povzbuzovat žáky k respektu přesvědčení a hodnot druhých lidí
- rozvinout u žáků schopnost vcítit se do situací ostatních lidí

- vést žáky k odmítavému postoji vůči fyzickému i psychickému násilí

- umožnit žákům pochopit základní enviromentální a ekologické problémy a souvislosti

- podněcovat žáky k uvážlivému a vhodnému rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

- vést žáky, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Časová dotace

Ve 3. -9. ročníku po jedné vyučovací hodině.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy - 1. období

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Žák - si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci - se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel - si osvojí základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým	- umí srozumitelně komunikovat se spolužáky, vhodně se představí a umí naslouchat ostatním. - dodržuje předem stanovená pravidla	- představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace - radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce

- zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky - vyjadřuje city v jednoduchých situacích - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů - reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	- má úctu k sobě samému, ale i k druhým lidem - projevuje zájem o druhé a o jejich problémy, dokáže se vcítit do dané situace - projevuje city, které jsou v daných situacích vhodné -dokončuje práci, pracuje tvořivě - podá pomocnou ruku	- sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování, zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých - zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých - darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství - vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování - situační hry / scénky a jejich řešení

Očekávané výstupy - 2. období

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Žák reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě	- vhodně komunikuje jak verbálně, tak i neverbálně - umí položit vhodnou otázku - mluví sám o sobě, reflektuje svou práci a dokáže se pochválit - hledá silné stránky	- seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky, pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva - sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování, zážitek přijetí pro každého žáka - identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu

empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně	- správně reaguje na aktuální situaci, umí se vžít do druhých a nabídne jim pomocnou ruku - projevuje zájem o druhé a o jejich problémy, dokáže se vcítit do dané situace - projevuje city, které jsou v daných situacích vhodné - realizuje tvořivost v mezilidských vztazích - škola, rodina	- identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu, zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých - vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování - rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání

	- vhodně rozpozná danou situaci a podle toho se správně zachová, rozlišuje situace na vhodné a nevhodné	

Očekávané výstupy - 2. stupeň

Očekávaný výstup RVP ZV	Výstup ŠVP ZV	Učivo
Žák - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	- umí srozumitelně komunikovat se spolužáky, vhodně se představí a umí naslouchat ostatním	- úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách

- respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu - nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory - spolupracuje i v obtížných sociálních situacích - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení - analyzuje etické aspekty různých životních situací - se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	- projevuje zájem o vlastní osobu, o svou jedinečnost a své kladné stránky - projevuje zájem o druhé a o jejich problémy, dokáže se vcítit do dané situace - chová se asertivně - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory - spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	- rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, self-management, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě, lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost - cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání - asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu obrana před manipulací - nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládání agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médii, média a volný čas, senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném

- aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	- projevuje zájem o druhé, sociální problémy zanalyzuje a vhodně vyhodnotí následné řešení - analyzuje etické aspekty různých životních situací - vhodně rozpozná danou situaci a podle toho se správně zachová, rozlišuje situace na vhodné a nevhodné - zanalyzuje situaci a nabídne řešení problému - chová se vhodně v sociálním prostředí	životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě - pozitivní formulace problému, pomoc neznámému člověku, veřejná osobní angažovanost - zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj - přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu - lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost

4.12.2 Mediální výchova

Charakteristika předmětu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi

významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince, a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat

s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů

Obsahové vymezení

Mediální výchova zahrnuje škálu vzdělávacích, výchovných, osvětových, propagačních a praktických činností, jejichž cílem je obeznamovat žáky s činností médií, se skutečným smyslem mediálních obsahů a možnými důsledky jejich působení na život jednotlivce a celé společnosti. Vytvářet u žáků „mediální gramotnost“.

Tematické okruhy podle RVP

Tematické okruhy receptivních činností

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností

- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Tematický celek Mediální výchova respektuje a rozvíjí priority RVP a v souladu s nimi se ve svém obsahu zaměřuje zejména na porozumění hodnotám; dovednosti komunikace a kooperace; praktické činnosti denního života; výchovu k samostatnému jednání a myšlení.

Mediální výchova kooperuje s těmito tématy jednotlivých vzdělávacích oblastí:

Člověk a společnost

Média se jako sociální instituce podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení se vzdělávací oblastí

Jazyk a jazyková komunikace

Týká se zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel komunikace, dialogu a argumentace. Vztah ke vzdělávací oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

Časové a organizační vymezení

Mediální výchova je jako samostatný předmět zařazena do 5. ročníku v časové dotaci jedna vyučovací hodina týdně.

Metody a formy

Výuka je realizovaná v běžných třídách, v počítačové učebně a v knihovně školy a zaměřuje se na tato témata:

- analýza textu **-** vede žáky k samostatnému přemýšlení a především k diskusi o různých pohledech na stejný materiál

- diskuse - v řízené diskusi vyvozují žáci konstruktivní závěry, učí se pravidlům diskuse

- strukturovaná diskuse (deliberace) - vyhledávání argumentů pro a proti, prezentace argumentů, učí se vyvození společných závěrů

- brainstorming - podporuje žáky, aby používali svou představivost a kreativitu. Volná prezentace nápadů, postřehů a asociací k přednesenu problému nebo pojmu

- škálování (názorová škála) - žáci se seznamují s postoji nebo přístupy ostatních ke sporné otázce, vyjadřují svůj postoj umístěním do místa na škále, které se nejvíce blíží jejich vlastnímu názoru

- hraní rolí - žáci přemýšlejí a jednají v určitých rolích a hrají konkrétní situace vztahující se k probíranému tématu

- volné psaní - umožňuje lepší pochopení souvislostí či komplikovanosti popisovaného pojmu

- práce v malých skupinách - učí žáky pravidlům spolupráce a rozvíjet vlastní komunikativní dovednosti, vnímat společné rozdílné názory a naopak hledat cesty řešení problému.

Klíčové kompetence

Mediální výchova podporuje rozvoj klíčových kompetencí tím, že žáky učí, aby přistupovali k informacím nabízeným médii s kritickým odstupem a ověřovali si je. Podporuje sebereflexi žáků ve vztahu k jejich mediálním návykům, odhaluje stereotypy v mediálních produktech i v konzumaci médií a napomáhá aktivně řešit problém naplnění volného času žáků. Nabízí poznatky, jež žáky do jisté míry osvobozují od nebezpečí manipulace a manipulativní argumentace. Podporuje analytické porozumění textu, posiluje povědomí o výrazových prostředcích (obrazných pojmenováních, vztazích mezi jazykovým a obrazovým sdělením apod.).

Kompetence k učení

- učitel zadává žákům problémové úkoly, vede je k využívání odborné literatury a školní knihovny
- učitel vede žáky k vyhledávání, zpracování, vyhodnocování různých zdrojů informací a tím k samostatné práci s informacemi
- učitel vyžaduje od žáků vhodné rozvržení vlastní práce
- učitel podněcuje žáky realizovat vlastní nápady a náměty

Kompetence k řešení problému

- učitel podněcuje žáky k hledání a formulování problémů, umožňuje jim navrhovat a porovnávat různá řešení, pracovat v menších skupinách
- učitel vede žáky k argumentaci podložené důkazy

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky, aby se zapojovali do diskuse, obhajovali své názory
- prostřednictvím internetu učitel seznamuje s jednoduchými případy manipulativní komunikace, zejména reklamy
- učitel klade důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
- učitel využívá metody obsahující prvky prezentace výsledků
- učitel využívá školní časopis i jako prostředek komunikace mezi žáky
- učitel umožňuje žákům podílet se na přípravě rozhlasových relací;
- učitel vyžaduje od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...)
- učitel uplatňuje ve výuce brainstorming, škálování, deliberaci

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky při práci ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- učitel posiluje samostatné a zodpovědné chování žáků při práci v týmu
- učitel poskytuje žákům možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady

Kompetence občanské

- učitel zadává projektová témata zaměřená na problematiku sociální a ekologickou

- učitel využívá metodu hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení

- učitel demonstrujeme na konkrétních modelových příkladech pozitivní a negativní projevy chování lidí

Kompetence pracovní

- učitel motivuje žáka tomu, aby získané znalosti a zkušenosti využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání

- učitel podporuje návyky při práci v týmu a ve skupině, poznání vlastní role, dodržování závazků, koordinace vlastní činnosti a samostatné rozhodování vědomě podřízené celku.

- učitel vyžaduje od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulka)

Evaluační (hodnotící) nástroje

- ústní zkoušky - orientační, klasifikační písemné zkoušky - úlohy spojené s analýzou obsahu písemné práce; dlouhodobější práce (písemné zpracování pozorování sledovaného jevu, vedení záznamů, zpracování projektu)

- analýza úkolů a výkonů žáka - rozbor celkové učební činnosti, rozbor žákova procesu učení, rozbor žákových jazykových projevů

- metoda rozhovoru (volného či strukturovaného diagnostického interview)

- systematické a dlouhodobé pozorování žáka

- metody zaměřené na skupinu žáků a třídu - rozbor průběhu a výsledků činnosti třídy jako skupiny

- autoevaluace žáků (sebehodnocení vlastní práce)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Mediální výchova:

5. ročník

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu
Tematický okruh produktivní činnosti			
Tvorba mediálního sdělení.	▪ aktivně vyhledává informace, třídí je, posuzuje jejich závažnost ▪ umí formulovat požadavek při vyhledávání na internetu ▪ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, ▪ posuzuje jejich závažnost a vzájemnou provázanost ▪ učí se základům komunikace v rámci internetu (e-mail, chat) ▪ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů ▪ aktivně využívá e-mail ▪ vytvořené dokumenty přikládá	▪ metody a nástroje vyhledávání informací na internetu ▪ vyhledávání informací správná formulace požadavku ▪ hledání na mapě hledání spojení třídění informací ▪ informace, informační zdroje ▪ informační gramotnost ▪ komunikace na internetu – ▪ mobilní telefony – psaní krátkých textových zpráv ▪ zásady správného telefonování ▪ kritické myšlení při čtení mediálních sdělení ▪ ověření zdrojů ▪ asertivní argumentace	

	jako přílohy ▪ seznamuje se s soubory formátu doc., gif. ▪ uvědomují si specifické aspekty komunikace přes internet	▪ e-mail – zakládání vlastní e-mailové schránky ▪ práce s e-mailem, přikládání příloh k dopisu formáty souboru doc., gif. ▪ motivace vedoucí k chatování rozdíly mezi komunikací internetovou a osobní ▪ pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu
	▪ chrání osobní data na internetu ▪ zaujímá etický přístup k nevhodným obsahům na internetu ▪ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ▪ seznamuje se základní funkcí textového editoru ▪ umí vytvořit textový dokument, jednoduchými formami ho upravuje a stylizuje	▪ ochrana osobních dat ▪ komunikace v rámci kolektivu třídy ▪ komunikace s věkově stejnou skupinou ▪ textové editory – MS Word (psaní, editace textu, panel nástrojů) ▪ základní práce s textem ▪ tisk – nastavení, druhy tisku
Tematické okruhy receptivních činností		
Fungování a vliv médií ve společnosti. Vnímání autora mediálních sdělení.	▪ chápe význam slova médium v různých oborech ▪ rozlišuje různé druhy médií ▪ určuje hodnotící prostředky ve zpravodajství ▪ identifikuje prvky,	▪ proč rozumět médiím ▪ co je "médium" ▪ slovo "médium" v různých oborech ▪ druhy - interpersonální, sociální, veřejnoprávní, komerční ▪ historie médií a jejich využití ve společnosti ▪ zpravodajství ▪ jak se pozná názor a fakt ▪ hodnotící prostředky ve zpravodajství ▪ prvky, které signalizují, že je prezentován názor novináře

Stavba mediálních sdělení. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení. Fungování a vliv médií ve společnosti. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.	které signalizují, že je prezentován názor novináře ▪ přemýšlí o tom, jak média mohou vytvářet představu o různých skupinách, v jakých souvislostech se o některých skupinách hovoří a jaký to má dopad ▪ uvědomuje si, jaké místo v jejich životě zaujímá reality show	▪ stereotypy v médiích ▪ dva světy ▪ role médií v každodenním životě ▪ podíl informací o menšinách ▪ sdělení potvrzující předsudky ▪ média a vytváření představ o různých skupinách ▪ média a zábava ▪ reality show v kostce ▪ zábavné prvky ve sdělení ▪ důvody, proč se reality show vysílá ▪ pojmenování vlastních důvodů sledování nebo nesledování reality show

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení. Stavba mediálního sdělení	▪ hodnotí prvky ve sdělení ▪ hledá rozdíly mezi informativním a zábavným sdělením ▪ zjišťuje, že zábava v televizním vysílání překračuje hranice zábavných žánrů a více zábavné bývá i zpravodajství ▪ přemýšlí nad obsahem svých oblíbených časopisů ▪ poznává důvody, které vedou k tomu, že tyto časopisy vypadají tak, jak	▪ média a zábava ▪ zábavné zprávy ▪ prvky zábavy v nezábavných formátech ▪ principy tvorby zpráv komerčních a veřejnoprávních televizí ▪ etické, estetické a právní hranice obsahů prezentovaných v médiích ▪ sociální sítě ▪ komunikace na internetu a sociálních sítí ▪ anonymita na internetu ▪ Influenceři ▪ média a zábava ▪ časopisy pro mládež ▪ obsah oblíbených časopisů ▪ stavba a uspořádání mediálního sdělení

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.	vypadají ▪ rozlišuje hlavní aspekty etické a neetické reklamy	▪ regulace a autoregulace médií ▪ etika v reklamě ▪ hlavní aspekty etické a neetické reklamy ▪ obrana před neetickou reklamou ▪ rozdíl mezi reklamou a zprávou
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.	▪ umí rozlišit různé formy násilí v médiích ▪ identifikuje násilí, které je smysluplnou součástí filmu od pseudonásilí (násilí pro násilí) ▪ umí objasnit hlavní funkce reklamy ▪ popisuje základní typy reklamy a uvádí konkrétní příklady jednotlivých typů reklam	▪ reklama ▪ co je reklama ▪ funkce reklamy ▪ typy reklamy ▪ kritický přístup

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.	▪ identifikuje přesvědčovací techniky, které se objevují v reklamě	▪ reklama ▪ jak nás přesvědčuje reklama ▪ typy reklamy, příklady typů Identifikace přesvědčovací techniky, která se objevuje v reklamách
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.	▪ uvědomuje si, jaký význam má neustálé opakování reklamních sdělení při působení na	▪ reklama ▪ nevaž se, odvaž se ▪ opakované reklamní slogany z pohledu spotřebitele ▪ vliv sloganů na zapamatování si reklamy a produktů ▪ orientační prvky v textu

	spotřebitele ▪ kriticky přistupuje k reklamním sloganům	
Digitální kompetence se budou do předmětu prolínat využitím Počítačů, tabletů, výukových videí a práci s internetem.		

4.13 Nepovinné předměty

4.13.1 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Výuka anglického jazyka jako nepovinného předmětu je koncipována jako příprava na výuku povinného předmětu, který je realizován od třetího ročníku. V

tomto období je nejdůležitější probouzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření kladného vztahu k cizímu jazyku. Hodiny angličtiny musí být v průběhu celého roku prostoupeny hrami a písničkami, zajímavostmi a poutavými činnostmi pro žáky.K tomu využíváme z receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností pouze: porozumění obrázku, poslech, opakování slov a krátkých vět, jednoduchá dramatizace, rozhovor.

Výuka je realizována s ohledem na věk dětí a na jejich jazykovou vyspělost.

Dosavadní receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti jsou obohaceny o porozumění známým slovům a jednoduchých textů, o chápání obsahu a smyslu jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace osob s dostatkem času pro porozumění, o sestavování jednoduchých sdělení týkajících se situací souvisejících s životem v rodině, škole a nejbližším okolí žáků.

Časové a organizační vymezení

Předmět anglický jazyk patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a do vzdělávacího oboru Cizí jazyk. V prvním a druhém ročníku je vyučován jako nepovinný předmět, žáci se k výuce tohoto předmětu přihlašují na začátku příslušného ročníku. Nepovinný předmět anglický jazyk je v obou ročnících vyučován v rozsahu dvou hodin týdně.

Specifické cíle předmětu

- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk a probouzet u nich kladný vztah a přístup k anglickému jazyku
- učit se vnímat odlišnost anglického jazyka od mateřského jazyka, napodobovat melodii a rytmus (říkanky, písničky, básničky)
- vést žáka k aktivitě při výuce anglického jazyka a ke schopnosti jednoduše komunikovat a využívat přitom prvních poznaných slov a frází
- seznamovat žáky s významem a využitím angličtiny pro život
- reagovat na jednoduché pokyny v anglickém jazyce a porozumět jim
- získávat první poznatky o anglicky mluvících zemích činnostní formou

- učit žáky základní slovní zásobu používanou v jim blízkém životě
- seznamovat se s pravidly výslovnosti a postupně je používat
- prostřednictvím názorných forem a ukázek (obrázky, předměty) vytvářet a nacvičovat první krátké rozhovory
- s pomocí audiovizuální techniky a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě procvičovat základní slovní zásobu, gramatiku a zdvořilostní fráze
- vést žáky ke schopnostem čtení a porozumění krátkých a jednoduchých textů

Nejčastější formy výuky:

- Práce ve skupinách
- Práce ve dvojicích
- Projektová práce
- Účast v soutěžích

Metody používané při výuce:

- Dramatizace
- Rozhovory
- Využívání didaktických her
- Využití názorných pomůcek
- Prezentace básní, písní, rapů
- Poslechová cvičení
- Využívání mediálních pomůcek
- Práce se slovníky
- Využití internetu

Klíčové kompetence

Nepovinný předmět anglický jazyk svým vzdělávacím obsahem a činnostmi přispívá k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování si učebních postupů potřebných k efektivnímu studiu cizích jazyků

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulování jednoduchých myšlenek v anglickém jazyce
- vedeme žáky k porozumění jednoduchému typu sdělení, jednoduchým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k získání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, ke vzájemné pomoci v týmu, k respektování jiného názoru

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tolerování odlišnosti jiných kultur

Očekávaný výstup RVP ZV	Ročníkový výstup ŠVP ZV	Učivo
Řečové dovednosti		

Žák: -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně -zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal -rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení -píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. Pozdraví, rozloučí se, představí se. Rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje. Využívá slovní zásobu v jednoduchých písních, básničkách a jazzu.	Pravidla komunikace a jednoduchá sdělení základní pozdravy, poděkování, představován Tematické okruhy rodina, čísla 0-12, barvy, části těla, oblečení, školní potřeby, zvířata, ovoce a zelenina, jídlo a pití, volný čas, pozdravy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
Žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka		Tematické okruhy rodina, čísla 0-12, barvy, části těla, oblečení, školní potřeby, zvířata, ovoce a zelenina, jídlo a pití, volný čas

4.13.2 Německý jazyk

Charakteristika předmětu Výuka německého jazyka jako nepovinného předmětu je koncipována jako příprava na výuku německého jazyka jako povinného předmětu, který je do školního vzdělávacího programu zařazen od sedmého ročníku. Výuka směřuje k seznámení se s jazykem a k rozvíjení elementárních komunikačních schopností žáků. Důraz je kladen mimo jiné na motivaci žáků učit se němčinu, získání základního povědomí o německých reáliích a na osvojování si správné výslovnosti. V rámci podpory vícejazyčnosti žáci vycházejí z jazykových kompetencí a učebních strategií, které získávají již při výuce prvního cizího jazyka, tedy angličtiny (srovnávání podobnosti a rozdílů).

Časové a organizační vymezení

Předmět německý jazyk patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace jako další cizí jazyk. V šestém ročníku je vyučován jako nepovinný předmět. Žáci se do k výuce tohoto předmětu přihlašují na konci pátého ročníku. Nepovinný předmět německý jazyk je vyučován v šestém ročníku v rozsahu dvou hodin týdně.

Metody a nástroje výuky

Při výuce německého jazyka je zejména v prvních měsících upřednostňována ústní forma před formou písemnou (úvodní audio-orální kurz) a klade se důraz na osvojení správných výslovnostních návyků. Velká pozornost je věnována důkladnému procvičování elementárních gramatických jevů (např. časování sloves v přítomném čase), tak aby si je žáci zautomatizovali. Při výuce je dbáno na širokou diverzitu použitých metod, učivo je často procvičováno formou her, do výuky jsou zařazeny písně, žáci vytvářejí jednoduché projekty a prezentují je.

Klíčové kompetence

Němčina svým vzdělávacím obsahem a činnostmi přispívá k utváření a rozvíjení všech kompetencí.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojovaní si učebních postupů potřebných k efektivnímu studiu cizích jazyků
- vedeme žáky k orientaci a používání různorodých dostupných zdrojů informací
- vedeme žáky k poznaní smyslu osvojených postupů pro běžný život

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových situací v cizojazyčném prostředí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulování jednoduchých myšlenek v němčině
- vedeme žáky k porozumění jednoduchému typu sdělení, jednoduchým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k získání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, ke vzájemné pomoci v týmu, k respektování jiného názoru

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tolerování odlišnosti jiných kultur

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatnému pracování s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem

Kompetence digitální

- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

5. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVAULACE ŠKOLY

Hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty ŠVP ZŠ „J. A. K. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení. V některých předmětech nejsou očekávané výstupy rozpracovány do jednotlivých ročníku, ale do třech období. Frekvence hodnocení úrovně klíčových kompetencí se časově liší, a to podle charakteru předmětu a převážně užívaných metod a forem výuky.

Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a obsahují zejména zásady a způsob hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, včetně získávání podkladů pro hodnocení a kritéria pro hodnocení.

Východiska hodnocení žáků

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Pedagog se snaží také podat konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení by nemělo být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, ale mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků.

Učitel přihlíží k věkovým zvláštnostem, ale i k celkové dispozici žáka, a to momentální. Učitel posuzuje žákovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu.

Postupně chceme oslabovat vnější motivaci žáků, např. prostřednictvím známek, a naopak posilovat vnitřní motivaci, např. chci se dozvědět něco nového, chci tomu porozumět, učím se pro sebe.

Významným rysem přístupu k hodnocení je posilování kladného vztahu žáků k vlastnímu vzdělávání, oceňování jejich pozitivních projevů, respektování přirozených rozdílů ve způsobu učení i podněcování a podporování jejich individuálních rozvojových možností.

V souladu s cíli programu se zaměřuje na široké spektrum projevů žáka v oblasti poznávací, činnostní a hodnotové. Při hodnocení učitel sleduje:

- v jaké míře a kvalitě si žák osvojuje poznatky, dovednosti a zručnosti dané povahou jednotlivých vyučovacích předmětů, (jak pevně a trvale si osvojuje poznatky podstatné, důležité pro sledování a pochopení dalšího učiva, jak rozumí učivu, jak chápe smysl a význam učiva v širších celcích) a zda projevuje zájem o obohacování svých vědomostí a dovedností v některých předmětech a oborech;

- jak dovede žák používat získané vědomosti a dovednosti při řešení úkolů (slovních i písemných), při řešení poznávacích a praktických situací a problémů, jak dovede osvojené a získané vědomosti, dovednosti a postupy demonstrovat na příkladech a aplikovat v podmínkách běžného života;

- jak žák ovládá základní komunikační prostředky, které mu umožňují užívat a uplatňovat získané vědomosti a dorozumívat se ve škole i mimo školu (jak umí naslouchat, jak umí srozumitelně, souvisle a věcně se vyjadřovat, klást otázky, formulovat své myšlenky, zapojovat se do rozhovoru), na jaké úrovni je jeho písemný projev, jakou má slovní zásobu a jak s ní dovede pracovat v jednotlivých předmětech, sdělovat své zkušenosti, zážitky, vysvětlovat své názory a pracovní postupy;

- jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení (jak chápe souvislosti věcí, faktů, jevů a procesů, jak dovede třídit, rozlišovat podstatné od nepodstatného, hledat příčiny a následky, jak dovede zdůvodňovat, vyvozovat jednoduché závěry a zobecnění), zda si tvoří o věcech a jevech samostatný úsudek a zda dovede tento úsudek opřít o argumenty;

- jak ovládá důležité učební postupy a způsoby samostatné práce (jak dovede pracovat s učebnicí, pracovními sešity a listy, s atlasy, tabulkami, slovníky, jak dovede vyhledávat informace v různých zdrojích a jednoduchým způsobem je zpracovávat, zda a jak dovede zhotovovat různé nákresy, schémata, grafy, přehledy);

- jak žák chápe a s jakým porozuměním přijímá mravní a občanské hodnoty, s kterými se setkává v průběhu svého vzdělávání a jsou významné pro jeho rozhodování a jednání v dalším životě (jak si žák utváří kritéria k rozeznávání dobrých a špatných názorů, postojů a činů lidí; v jaké míře je otevřený a vnímavý k hodnotám společenství, k národním tradicím a k národní kultuře, jaký má vztah k svému domovu, k přírodě, k životnímu prostředí, jak dovede pečovat o své zdraví);

- jak se žák projevuje (jak spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, zda dovede spolupracovat ve vyučování, být vstřícný a tolerantní ke svým spolužákům, zachovávat elementární pravidla kulturního chování a lidského soužití).

Kritéria hodnocení žáků

Smyslem kritérií hodnocení prospěchu je pojmenovat a utřídit hlediska posuzování výsledků žáka a jeho snahy se těchto výsledků dobrat. Z pohledu kritérií je lhostejné, zda je žák hodnocen slovně, symboly, neverbálně nebo známkami.

Kritéria mohou být použita jak pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků, tak pro hodnocení žáka učitelem.

Při hodnocení výsledků vzdělávání se posuzuje zejména:

- Rozsah znalostí a vědomostí **-** úplnost, přesnost, trvalost zapamatovaných faktorů (pojmů, zákonitostí, vztahů, postupů).

- Hloubka porozumění **-** vlastní interpretace informací, postupů, návodů, její argumentační podpora, dokládání příklady, vysvětlování, zdůvodňování, zařazování do kontextu.

- Kvalita práce s informacemi **-** práce s různými informačními zdroji, vyhledávání, porovnávání, kombinování, třídění, využívání, kritické hodnocení, prezentace.

- Produktivita **-** plnění úkolů, pestrost, včasnost, formální úroveň písemností a produktů, struktura a srozumitelnost vyjadřování.

- Užívání získaných znalostí, dovedností, postojů - plnění praktických úkolů, pestrost, různorodost, včasnost, formální úroveň písemností a produktů, struktura a srozumitelnost vyjadřování.

Přístupy k hodnocení žáků a stanovení kritérií by měly upevňovat pozitivní vztah žáků ke škole a jejich motivaci k dosahování dobrých výsledků. Žáci jsou o způsobech a kritériích hodnocení informováni a uvědomují si, čemu se učí a proč, vědí přitom, jaké činnosti zvládli, vědí co umí, co se po nich požaduje. Snažíme se, aby prověřování vědomostí pro žáky nebylo stresovou situací, ale možností ukázat, co se naučili, možností využít svých poznatků při řešení předložených úloh, otázek a úkolů.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

V souladu s §14 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, podrobně rozpracováno viz. školní řád.

5.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

11. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

12. Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení, na konci školního roku se vydává vysvědčení za obě pololetí.

13. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, na žádost zákonných zástupců slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

14. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

15. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

16. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

17. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

18. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

19. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

20. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

21. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

22. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

23. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

24. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

25. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

26. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

27. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

28. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

29. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

30. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

31. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

32. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

33. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

34. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

35. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho

zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

5.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

4. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

5. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

6. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

7. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

   průběžně prostřednictvím žákovské knížky,

   před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),

   okamžitě v případně mimořádného porušení školního řádu.

8. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

   a) napomenutí třídního učitele,

   b) důtku třídního učitele,

   c) důtku ředitele školy.

9. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

10. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

11. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

12. Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (§ 28 školského zákona). Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

5.3 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.

2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

   co se mu daří,

   co mu ještě nejde,

   jak bude pokračovat dál.

5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

6. Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

7. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií

5.4 Stupně hodnocení prospěchu

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

   a) 1 - výborný,

   b) 2 - chvalitebný,

   c) 3 - dobrý,

   d) 4 - dostatečný,

e) 5 - nedostatečný.

2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

   předměty s převahou teoretického zaměření,

   předměty s převahou praktických činností,

   předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

3. Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn (§ 50 odst. 2 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)".

4. Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu (§ 52 odst. 2 a 3 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)".

5. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

   a) prospěl(a) s vyznamenáním,

   b) prospěl(a),

   c) neprospěl(a),

   d) nehodnocen(a).

6. Žák je hodnocen stupněm

   a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky 48/2005 Sb.,

   b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

   c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

7. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

5.4.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodo-vědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretické-ho zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teore-tických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a pří-rodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.

Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo

pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V

ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

5.4.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.

V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin,

materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

5.4.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

5.5 Stupně hodnocení chování

Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré,
- 2 - uspokojivé,
- 3 - neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku

třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6. SLOVNÍ HODNOCENÍ

6.1 Zásady pro používání slovního hodnocení

V souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

- Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školním vzdělávacím programem, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

- Při hodnocení podle kapitoly 2.1. Stupně hodnocení prospěchu odstavce 1 jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

- Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

- Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 5 a 6, která ovlivňuje jejich výkon.

6.1.1 Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného ŠVP	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	Ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 – neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.2 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu (ústně nebo písemně), alespoň čtyři známky za každé pololetí. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Přezkoušení žáka je prováděno zásadně před kolektivem třídy nebo za přítomnosti jiného vyučujícího.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 30 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7. Ke konci každého klasifikačního období zajistí vyučující zapsání známek také do elektronické dokumentace DM-systém (školní matrika) a na konci 1. a 2. pololetí i do katalogové složky, dbá o jejich úplnost. Do evidence jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 31. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy p[o nepřítomnosti delší než jeden týden,

- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,

- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné,

- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,

- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

7. KOMISIONÁLNÍ A OPRAVNÉ ZKOUŠKY

7.1 Podrobnosti o komisionálních zkouškách

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí (viz § 52 odst. 4 školského zákona),

- při konání opravné zkoušky.

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

7.2 Podrobnosti o opravných zkouškách

1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,

- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

- Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

5. Třídní učitel zapisuje do třídního výkazu informace o proběhlé zkoušce (datum, předmět, náplň zkoušky, prospěch)

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

8.1 Způsob hodnocení žáků s SVP

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

„Musíš se učit tak dlouho, dokud je na světě něco, co nevíš.“

J. A. Komenský